СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ДОБАВЕНАТА СТОЙНОСТ

№	**Дата и начин на постъпване на становището** (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	**Име на лице/наименование ЮЛ**	**Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица**	**Предложения и становища**	**Приети/ неприети**	**Мотиви**
1.	24.09.2026г. Получено чрез Портала за обществени консултации	**Кирил Милушев**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	В ЗДДС понятието "данъчен кредит" трябва да се заличи. ЗДДС е написан на 238 машинописни страници. С Правилника за прилагането му на 322 страници, общо стават 560 стандартни машинописни страници. Ако няма "данъчен кредит", Законът може да се събере на една машинописна страница. В сегашният му вариант, Законът е възможност за източване на републиканския бюджет. С огромната администрация, която "контролира" изпълнението му, този закон е вреден за България. Имам идея какъв да е законът, но никой не чете/или не иска да чете/ моите предложения.	Не се приема	Основната икономическа и правна логика на данъчния кредит е да гарантира пълна неутралност на ДДС за регистрираните икономически субекти. ДДС е замислен като потребителски данък, а не като данък върху печалбата. Механизмът на данъчния кредит позволява на предприемача да прехвърли изцяло тежестта на данъка напред по веригата, докато тя достигне до крайния потребител. Без правото на приспадане, данъкът би се превърнал в разход за предприятието, което би нарушило конкурентната среда и би натоварило самата стопанска дейност.

2.	29.09.2026 г. Получено по ел. поща	**От:** beneva_m@b-trust.org	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Не съм съгласна с проекта съгласна съм само с това че прагът за регистрация по ЗДДС трябва да бъде увеличен и то драстично. Консултирайте се с практици. Когато пишете закони съобразявате ли се с ресурсите на микро предприятията. Които са регистрирани по ЗДДС само защото са прескочили безумният праг от 51129,19 евро с 0,20 цента ,при положение че всички цени скочиха с почти 100 % това което беше 5 лева стана 5 евро дори и повече. Безумен праг за ДДС , безумен праг за ДМА – 357,90 евро ,че то един телефон който остарява за година две е повече от тази сума . Представяте ли си че според тези искания портала за подаване на декларациите по ЗДДС ще трябва да бъде постоянно отворен защото всеки счетоводител ще Ви каже – непрекъснато има фактури които ни се изпращат с по няколко месеца по късно ,а да не говорим и за това ,че много от тях и са платени в брой. И всеки месец ще има корекции масово на декларации ,а какво ще стане с възстановяване на надвнесени суми след като НАП за всяка стотинка правят проверка. Дали ще смогват.?????	Приема се частично	С проекта на ЗИД на ЗДДС е предложено поетапно увеличаване на прага за регистрация, което съответства на праговия диапазон в Директивата за ДДС. Определянето на икономически разумен праг изисква баланс между подкрепата за малкия бизнес и ефективното събиране на данъци. С оглед предсказуемост в планирането на икономическите дейности, както и прогнозиранe на натрупаната инфлация, прагът за регистрация ще бъде увеличаван поетапно, както следва: 1. 60 000 евро от 1 януари 2027 г.; 2. 70 000 евро от 1 януари 2028 г.; 3. 75 000 евро от 1 януари 2029 г. Прагове на другите държави членки за 2025 г. са: Дания EUR 6 713.66 Гърция EUR 10 000 Швеция EUR12 206.91 Португалия EUR 15 000 Кипър EUR 15 600 Финландия EUR 20 000 Нидерландия EUR 20 000 Белгия EUR 25 000 Германия EUR 25 000 Малта EUR 35 000 Естония EUR 40 000 Литва EUR 45 000 Полша EUR 48 001.92 Словакия EUR 50 000

						Люксембург EUR 50 000 Латвия EUR 50 000 Австрия EUR 55 000 Унгария EUR 58 344.95 Словения EUR 60 000 Хърватия EUR 60 000 Румъния EUR 64 543.89 Чехия EUR 78 848.81 Ирландия EUR 85 000 Италия EUR 85 000 Франция EUR 85 000 Испания Няма праг България се стреми да възприеме балансиран подход при определяне на прага за регистрация спрямо останалите държави членки.
3.	29.09.2026 г. Получено чрез Портала за обществени консултации	**инж. Бисер Тинчев – управител „Бинел ойл ООД“**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Предложение към проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (обществена консултация № 12733-К) § 71. В чл. 176в се правят следните изменения: 1. В ал. 4, т. 2 думите „десет на сто“ се заменят с „две на сто“. 2. В ал. 16 думите „10 на сто“ се заменят с „2 на сто“. Актуалната геополитическа обстановка през последните няколко години, вкл. и днес, остава непредвидима, а пазарът на горива е особено чувствителен и зависим от нея. Всичко това изисква от търговците да поддържат все по-голям обем оборотни средства. Динамиката на цените и несигурността в доставките правят облекчаването на изрядните търговци неотложно. Освобождаването на блокирани в обезпечения средства за изрядните икономически оператори е мярка без бюджетни разходи, която ще ги подкрепи и освободи финансов ресурс.	Не се приема	Високата степен на риск, идентифицирана при търговията с течни горива, както и големият брой лица, участващи в схемите за данъчни измами, изключително много затрудняват и намаляват ефективността на административния контрол, упражняван върху задължените лица, като същевременно води до увеличаване натовареността на органите по приходите и до необходимостта от използване на по-голям ресурс с оглед детайлен анализ на риска от участие в схеми за данъчни измами от отделните задължени лица. Характерно за търговията с течни горива е и 24-часовият цикъл на реализация на горивата от доставчик до краен потребител, което е допълнителна пречка за

				Обезпечението по чл. 176в от ЗДДС е инструмент за гарантиране на ДДС, а не за блокиране на капитал. За търговците на течни горива, които три поредни години са изпълнявали задълженията си без нарушения, то надвишава многократно реалния риск за фиска. Предлагам размерът му за тези лица да бъде намален от 10 на 2 на сто от данъчната основа на облагаемите доставки, придобиванията или стойността на получените течни горива, освободени за потребление за предходния данъчен период. Целта е да отпадне излишна и непропорционална тежест върху изрядните дружества, без да се отслаби защитата на фиска. Искам да отбележа, че предложението не засяга общия размер на обезпечението от 20 на сто и не се отнася до рисковите търговци. То касае единствено лицата по ал. 16 на чл.176в от ЗДДС, т.е. тези, които са предоставяли обезпечение по ал. 1 три последователни години, без да са констатирани нарушения, и които нямат други непогасени публични задължения. За тях законът вече е признал, че рискът е по-нисък, и е намалил обезпечението от 20 на 10 на сто. Условията по ал. 16 остават непроменени: облекчение получава само този, който го е доказал с поведението си. Ал. 4, т. 2 и ал. 16 се променят заедно, за да се запази съгласуваността между първоначалното и допълнителното обезпечение. Аналогично предложение направих в общественото обсъждане на проекта на ЗИДЗДДС от 2024 г., но не беше прието от Министерството на финансите с мотива, че не е по проекта. Формалното основание не отговаря на съществото на проблема: години наред данните на НАП показват преобезпечаване и малка незначителна част на усвоявания. Ето		конвенционалните контролни дейности. Същевременно механизмът на чл. 176в от ЗДДС представлява и предпазна мярка за коректните икономически оператори от случайни сделки с некоректни доставчици на течни горива, участващи в схеми за данъчни измами, и способства за предотвратяване на възможността за упражняване на право на данъчен кредит за доставки, по които доставчикът не се е разчел с държавния бюджет. В тази връзка НАП поддържа електронен публичен регистър, в който са вписани иднетификационните данни за лицата, предоставили обезпечение, датата на вписване и датата на заличаване. Предложението нарушава цялостната концепция на чл. 176в от ЗДДС. Пропорционалността на този инструмент вече е съобразена от законодателя с действащото намаление по ал. 16 на същата разпоредба от ЗДДС. Искането за допълнително намаляване на размера на обезпечението – от „10 на сто“ до „2 на сто“, противоречи на целта на закона за ефективна превенция срещу данъчни измами във високорисков сектор, какъвто е търговията с течни горива.

				защо предложението се внася отново. По-долу представям информация от НАП за 2024 г. /с № З-ЦУ-30-239/21.02.2025 г./ и 2025 г. /с № Р-ЦУ-30-50/14.04.2026 г./, получена по реда на ЗДОИ. В таблицата е направена съпоставка между сумите, предоставяни като обезпечение по ЗДДС от дружествата-търговци на горива и сумите на внесен от тях ДДС с включен и данъка от сделки, не попадащи в приложното поле на чл. 176в от ЗДДС. Данните са систематизирани по месеци и средно годишно: Месец 2024 Общо предоставени обезпечения без значение момента на заявленията в лв. ДДС за периода, след процедура по приспадане /кл.50-кл.70/ в лв. Преобезпечено ДДС 1 104 717 405,49 23 672 364,79 4,42 2 105 088 571,49 11 474 536,01 9,16 3 105 197 732,73 14 712 622,10 7,15 4 105 997 732,73 14 710 497,87 7,21 5 70 547 732,73 13 671 754,02 5,16 6 70 982 732,73 23 890 653,99 2,97 7 70 629 732,73 13 843 267,39 5,1 8 74 189 732,73 12 956 749,80 5,73 9 87 485 566,73 12 762 465,49 6,85 10 88 758 372,73 20 838 416,39 4,26 11 79 923 372,73 12 870 165,57 6,21 12 76 248 538,73 16 440 208,46 4,64 Годишно 1 039 767 224,28 191 843 701,88 5,42 Месец 2025 Общо предоставени обезпечения без значение момента на		

				заявленията в лв ДДС за периода, след процедура по приспадане /кл.50-кл.70/ в лв Преобезпечено ДДС 1 63 355 942,68 20 915 084,70 3,03 2 63 105 942,68 14 554 596,94 4,34 3 56 072 762,68 12 585 651,52 4,46 4 56 672 762,68 17 220 072,07 3,29 5 56 647 762,68 12 856 537,94 4,41 6 84 383 464,66 18 593 953,86 4,54 7 84 579 464,66 74 001 117,06 1,14 8 84 981 382,68 16 407 347,81 5,18 9 61 623 110,17 14 383 752,95 4,28 10 62 088 110,17 21 810 789,34 2,85 11 62 098 110,17 26 031 513,99 2,39 12 61 898 110,17 21 137 079,90 2,93 Годишно 797 506 926,08 270 497 498,08 2,95 Видно от данните, обезпеченията са в пъти повече от внесения ДДС - 5,42 пъти за 2024 г. и 2,95 пъти през 2025 г. Дори след действащото вече намаление от 20 на 10 на сто по ал. 16 предоставените обезпечения надвишават внесения ДДС във всеки от месеците на 2024 и 2025 г. /и при условие, че сумите на внесения ДДС включват и данъка от сделки извън приложното поле на чл. 176в от ЗДДС, т.е. реалното преобезпечаване на данъка по чл. 176в е още по-високо/. И още нещо в подкрепа на предложението ми - реално усвоено обезпечение, пак по същото запитване до НАП по ЗДОИ, за посочените 2024 г. и 2025 г. има едно единствено - през 2025 г. в размер на 50000лв, което е 0,006% от общата сума на предоставеното обезпечение. Т.е. преобладаващата част от предоставените средства като обезпечение стои блокирана без да се използва в икономическия живот. Всичко това сочи, че досегашният		

				механизъм по отношение изрядните търговци все още е прекомерен и непропорционален. Намаляването на размера на обезпечението ще освободи ресурс, който дружествата могат да насочат към основната си дейност и към осигуряване на доставки, а оттам и към по- ниски разходи и по-ниски цени на вътрешния пазар.		
4.	30.09.2026 г. Получено по ел. поща	**Явор Петров**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Здравейте, Предложение за прецизиране на срока за подаване на данни към националната система за електронно фактуриране Във връзка с предвидената възможност за подаване на данни от структурирани електронни фактури и известия към тях чрез външни информационни системи (ERP) считаме за необходимо да бъде прецизирано изискването за „незабавно подаване в реално време“, заложено в предложения чл. 120г, ал. 1 от ЗДДС. Липсата на конкретно определен срок за подаване създава предпоставки за различно тълкуване на нормативното изискване, включително при осъществяването на последващ данъчен контрол. Съществува риск обичайни технологични забавяния, произтичащи от процесите на генериране, обработка, проверка и автоматизирано предаване на данни от външните ERP системи, да бъдат квалифицирани като неспазване на нормативното изискване. Подобно тълкуване би могло да доведе до неблагоприятни последици за данъчно задължените лица дори при минимално забавяне от порядъка на 10–15 минути, което не е свързано с неизпълнение на данъчните им задължения, а с обективно необходимото технологично време за обработка и обмен на информация. Считаме, че с оглед гарантиране на правната сигурност и осигуряване на предвидимост при изпълнението на задълженията за електронно фактуриране е целесъобразно да бъде въведен ясно определен нормативен срок, в рамките на който данните от съставените в ERP системите документи	Не се приема	Разпоредбата на чл. 120д от проекта е съобразена с чл. 263, пар. 1 на Директива (ЕС) 2025/516 на Съвета от 11 март 2025 година за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на правилата за ДДС в ерата на цифровите технологии.

				следва да бъдат предадени за валидация към националната информационна система на НАП. Като сравнителен пример може да се посочи румънският модел на електронно фактуриране RO e-Factura. При него срока за подаване на документи към портала е 5 работни дни от датата на документа. Следва да се отчете и съществената разлика между предаването на данни от фискални устройства по реда на Наредба № Н-18 и обмена на структурирани електронни фактури и известия към тях. Последните съдържат значително по-голям обем и по-детайлна информация, чието извличане, структуриране, проверка и подготовка за предаване могат да изискват допълнително технологично време. Поради това прилагането на изискване за незабавно подаване, без определяне на допустим времеви интервал, би могло да създаде неоправдани технически и административни затруднения. Предлагаме да бъде въведен нормативно определен срок за подаване на данните от структурирани електронни фактури и известия към тях, например до два работни дни от датата на съставяне на съответния документ във външната информационна система. Подобен подход би осигурил необходимата правна сигурност за данъчно задължените лица, би ограничил рисковете от технически грешки и несъответствия и би позволил по-ефективно управление на процесите по електронно фактуриране. Същевременно би създал условия за оптимизиране на информационния обмен и за по-равномерно разпределение на техническото и оперативното натоварване както върху информационните системи на данъчно задължените лица, така и върху националната информационна система на НАП.		

5.	30.09.2026 г. Получено чрез Портала за обществени консултации и ел. поща	**Полин Дойчев**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Относно: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (обществена консултация № 12733-К, 23.09 – 23.10.2026 г.) – § 26 (нов чл. 97г)** Уважаеми дами и господа, РЕЗЮМЕ Подкрепям целта да се спрат схемите, при които нови сгради и имоти се продават за дни непосредствено преди регистрация по ДДС. Предложеният чл. 97г обаче не удря тези схеми. Той удря обикновените хора – собственици на един-два парцела, наследници, малки семейни фирми и всички, които искат да живеят на село. Затова предлагам три промени: 1. Регистрация по ДДС при продажба на УПИ само над прага – както досега. Задължението да възниква само когато оборотът надхвърли прага от 75 000 евро (или алтернативно 50 000 евро), а не още от първата сделка, дори тя да е за 3 000 евро. Сделката, с която се надхвърля прагът, да се заявява 7 дни предварително и да се облага – така схемите, описани в мотивите, се спират изцяло. Без тази промяна човек, който продава един парцел в село, ще трябва да се регистрира по ДДС, да подава месечни декларации, да плаща счетоводител, а от 2028 г. и да издава структурирани е-фактури – заради една-единствена сделка. Купувачите, почти винаги физически лица без право на данъчен кредит, ще плащат 20% повече. Тежестта пада изцяло върху хората с ограничени възможности – те ще трябва да свалят цената или изобщо да не продават. В същото време същият законопроект вдига общия праг на 75 000 евро именно защото рискът от измами при малките е нисък, а за УПИ премахва прага напълно. Това е несправедливо и нелогично. 2. УПИ със стара къща да не се облагат с ДДС.		

				Когато в УПИ има сграда, която не е нова, целият имот да се счита за прилежащ терен и продажбата да е освободена. Повечето хора, които продават УПИ в селата, продават точно това – стара къща с двор. И точно това търсят младите семейства и българите, които искат да се върнат от чужбина и да живеят на село. Ако тези имоти поскъпнат с 20% или собствениците спрат да ги продават, селата ще продължат да се обезлюдяват, старите къщи ще се рушат, а хората ще остават в големите градове – с още по-голям натиск върху жилищата, транспорта и инфраструктурата там. Губи и държавата: младите хора, които биха се върнали, биха работили, плащали данъци и осигуровки тук. 3. Еднакви правила за всички. Физически и юридически лица, независимо от броя на сделките, да прилагат едни и същи правила – регистрация само над прага. Днес не е ясно кога продажбата на имоти става „икономическа дейност“ – при два, при три или при повече имота. Само заради тази несигурност собственик на два-три парцела ще предпочете да не продава или ще вдигне цената, за да покрие риска от ДДС. По-малко сделки означават и по-малко приходи – от данъка при придобиване за общините и от държавните такси по сделките – както и повече сделки на занижени цени, тоест повече сива икономика. В обобщение: в този вид мярката не постига целта си. Тя не засяга бързите сделки с висока стойност, срещу които е насочена, а само малките собственици, малкия бизнес и хората, които искат да живеят извън големите градове. Сделките ще намалеят, цените ще се вдигнат, а очакваните приходи са под въпрос. КОНКРЕТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ТЕКСТА НА ЗАКОНА		

				I. Чл. 97г, ал. 1, т. 2 (УПИ) – праг за регистрация Задължението за регистрация при доставки на УПИ да възниква, когато облагаемият оборот, включително от тези доставки, надхвърли прага по чл. 96, ал. 1, или алтернативно специален праг от 50 000 евро. Заявлението да се подава не по-късно от 7 дни преди сделката, с която прагът се надхвърля, и тази сделка да се облага с данък. Мотиви: мотивите и оценката на въздействието описват проблема като бързи сделки с висока стойност непосредствено преди регистрация – малките сделки с УПИ не носят такъв риск. Оценката на въздействието посочва, че не се очакват негативни въздействия, но не съдържа данни колко физически лица и микропредприятия ще бъдат засегнати и какви ще са разходите им; администрацията на Министерския съвет също препоръчва допълване на анализа за въздействието върху МСП. Освен това имотът често е придобит без ДДС (от физическо лице или на публична продан), така че данъкът ще се начислява върху цялата цена, а не върху добавената стойност.	Не се приема	Разпоредбата не се отнася за физически лица. Доставката на УПИ е облагаема доставка за целите на ДДС в съответствие с Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност. Мярката е насочена към борба с данъчните измами и ограничаването на възможностите за укриване на ДДС при разпоредителни сделки с недвижими имоти, включително нови сгради, части от тях, прилежащи терени и урегулирани поземлени имоти. С въвеждането на новите разпоредби се цели елиминирането на сивия сектор при бързи разпоредителни сделки със земя и сгради, извършвани в кратък период непосредствено преди регистрацията на лицата по общия ред.
				II. Чл. 45, ал. 3 и чл. 97г – УПИ със стари сгради Изрично да се уреди, че когато в УПИ има сграда, която не е нова, целият УПИ се счита за прилежащ терен, доставката му е освободена и чл. 97г не се прилага за нея.	Не се приема	На основание чл. 135, парагар 1, буква „й“ от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност с изключение на доставката на земя за строеж.

				III. Чл. 97г, ал. 4 – еднакви правила за физически и юридически лица Прагът по т. I да се прилага еднакво за физически и юридически лица. В допълнителните разпоредби изрично да се посочи, че продажбата на имот, придобит по наследство или за лични нужди, не е независима икономическа дейност само поради броя на продадените имоти, в съответствие с решението на Съда на ЕС по съединени дела C-180/10 и C-181/10 (Słaby и Kuć).	Не се приема	Разпоредбата се прилага, както за физически така и за юридически лица, в случаите, когато действат като данъчно задължено лице. По смисъла на ЗДДС - Данъчно задължено лице е всяко лице, което извършва независима икономическа дейност, без значение от целите и резултатите от нея. Видно от посоченото решение от предложението дори в случаите на управление на лично имущество, без значение от броя и мащабите на извършениете продажби, ако обаче с оглед на осъществяването на такива продажби това лице предприема активни действия за пускане на пазара на недвижими имоти, като използва средства, сходни на използваните от производител, търговец или доставчик на услуги по смисъла на член 9, параграф 1, втора алинея от Директива 2006/112, изменена с Директива 2006/138, това лице трябва да се счита за лице, упражняващо „икономическа дейност“ по смисъла на посочената разпоредба и следователно трябва да се счита за данъчнозадължено за данък върху добавената стойност лице.
				IV. Чл. 97г, ал. 2 – 7-дневният срок Изрично да се посочи, че за спазване на срока е достатъчно подаването на заявлението, а не	Не се приема	В проекта на закона е предвидено, че лицето се счита за регистрирано на по-ранната от двете дати – датата на първата

				издаването на акта за регистрация, тъй като при публична продан и при сделки с чуждестранни купувачи датата на сделката често се определя в кратък срок.		облагаема доставка или датата на връчването на акта за регистрация.
6.	28.09.2026 Получено чрез Портала за обществени консултации	**Емил Кметски**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Защитава позиция от името на (Фирма за внедряване на софтуер за складове, магазини, търговски предприятия,разработки на клиенски приложения за автоматизации	Подкрепяме дигитализацията на фактурирането. Задължителното структурирано е-фактуриране обаче засяга всеки ДДС-регистриран търговец и всяка B2B продажба. Затова то трябва да е технически устойчиво и изпълнимо в реалистични срокове. Проектът в сегашния си вид не отговаря на тези условия. 1. ПОДАВАНЕТО „НЕЗАБАВНО В РЕАЛНО ВРЕМЕ“ СЪЗДАВА ЕДИННА ТОЧКА НА ОТКАЗ ЗА ЦЯЛАТА ИКОНОМИКА Според чл. 120а, ал. 3 фактурата се счита за издадена едва след генериране на уникален код от системата на НАП. Чл. 120г, ал. 1 изисква подаване незабавно и в реално време. При срив на системата никой търговец в страната не може да издаде законна фактура. Спира фактурирането при доставка. Без вина на търговеца се нарушава срокът по чл. 113, ал. 4. Получателите губят данъчен кредит по чл. 70, ал. 7 и чл. 71, т. 1. Тече и 48-часовият срок по чл. 120г, ал. 3. Проектът не урежда нито една от тези последици, така че рискът от държавен технически отказ е изцяло прехвърлен върху бизнеса. Рискът е реален. Услугите на НАП многократно са били недостъпни или претоварени, включително при регистрацията на фискални устройства, особено около нормативни срокове. През 2019 г. изтичането на данни от НАП засегна милиони граждани и фирми. Новата система ще съдържа пълната търговска информация на бизнеса, а проектът не поставя никакви изисквания за наличност, сигурност или отговорност на администратора ѝ.	Приема се	

				Предлагаме: - В чл. 120г, ал. 1 думите „незабавно в реално време“ да се заменят с „в срок до 5 работни дни след съставянето“. - Нова ал. 5 в чл. 120г: „При недостъпност на националната информационна система или при технически проблем, който не зависи от доставчика, структурираната електронна фактура се счита за издадена на датата на съставянето ѝ с временен идентификатор. Данните се подават в срок до 72 часа след възстановяване на достъпа, а уникалният код за съответствие се генерира с дата на съставянето.“ Резервните режими да се степенуват по полския модел, включително режим „пълна авария“. - НАП да публикува в реално време статуса на системата и архив на инцидентите. Периодите на недостъпност да не се броят в сроковете и да не водят до санкции или загуба на данъчен кредит. - Наредбата по чл. 120а, ал. 4 да определи задължителни нива на наличност, изисквания за сигурност, независим одит и отговорност на администратора. 2. СРОКОВЕТЕ ЗА РАЗРАБОТКА И ВНЕДРЯВАНЕ СА НЕРЕАЛИСТИЧНИ Наредбата с техническите изисквания излиза до 6 месеца след обнародването (§ 104). Тестов достъп има 6 месеца преди старта (§ 103, който препраща към несъществуващ „§ 104, т. 1“). Стартът е на 1.01.2028 г. Към днешна дата няма публикуван формат, API, правила за валидация, канал за обмен между търговците, нито ред за корекции. За около 6 месеца бизнесът трябва да разработи и тества интеграцията с непубликуван интерфейс и да адаптира складови, счетоводни и ERP системи. Трябва да въведе кодове по КН и UN/CEFACT за хиляди артикули при всеки търговец и да изгради приемане на входящи е-фактури. Накрая трябва да	Приема се	

				внедри всичко при десетки хиляди клиенти едновременно. При всяко забавяне на наредбата или тестовата среда този срок се свива до седмици. Предлагаме: - Задължението да влиза в сила не по-рано от 12 месеца след публикуване на окончателната спецификация и стабилна тестова среда, а не на фиксирана дата. - Тестова среда и пълна документация поне 12 месеца преди старта. - Поетапно въвеждане: първо големите предприятия, а малките и средните поне 12 месеца по-късно. - През първите 12 месеца да няма санкции и отказ на данъчен кредит за технически несъответствия, когато данъкът е надлежно начислен и деклариран. - Преди старта да се проведе независим одит на натоварването и сигурността на системата с публикувани резултати. 3. САНКЦИЯТА ПО ЧЛ. 192Б Е НЕПРОПОРЦИОНАЛНА И НЕЯСНА Санкцията от 50 000 до 250 000 евро за производител или разпространител на софтуер не изисква вина. Тя не разграничава грешка в кода от променена спецификация на НАП, от конфигурация при потребителя или от недостъпност на самата система. Прилага се и към разпространители без достъп до кода. За сравнение, в Белгия санкцията за самия търговец е 1 500 евро. Предлагаме: чл. 192б да се прилага само при вина и след писмено уведомление с разумен срок за отстраняване. Отговорността да се изключва при недостъпност на системата на НАП, при промени в спецификацията, публикувани по-малко от 6 месеца предварително, и при действия на потребителя. Разпространителите без контрол върху кода да не са отговорни лица.	Приема се	

				4. ОПИТЪТ НА ДРУГИТЕ ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ Полша (централна система KSeF): стартът беше отложен от юли 2024 г. за февруари/април 2026 г., след като външен одит установи критични дефекти. Законът урежда резервни режими: offline24 (подаване на следващия работен ден), обявена авария (7 работни дни) и пълна авария (без допълнително подаване). Глобите важат от 2027 г. Румъния (централна система RO e-Factura, модел почти идентичен с предложения): срокът за подаване е 5 работни дни, удължен от 1.01.2026 г. За малките и средните предприятия задължението беше отложено до юли 2026 г. Глобите са от около 200 до 2 000 евро. Италия (SdI): срокът за подаване е 12 дни от операцията. Отхвърлена фактура се коригира до 5 дни със запазен номер и дата. Франция: въвеждането е отложено с 2–3 години, до 2026–2027 г. Обменът минава през 149 сертифицирани платформи, без единна точка на отказ. Германия: законът е от 2024 г., а издаването става задължително поетапно през 2027–2028 г. Централна платформа няма. Белгия: законът е от февруари 2024 г., стартът е през януари 2026 г. с тримесечен толерансен период. При технически проблем фактурата се издава в друг формат, а санкцията е 1 500 евро. ЕС (Директива 2025/516, ViDA): цифровото отчитане на трансгранични доставки започва едва от юли 2030 г. Нито една от тези държави не въвежда централна система с подаване в реално време без резервен режим. Навсякъде бизнесът има поне 2 години подготовка. Не открихме аналог на санкцията по чл. 192б. Настояваме предложенията да бъдат обсъдени със софтуерния бранш и бизнеса преди внасянето на проекта в Народното събрание. Готови сме да участваме с експертиза.		

7.	Получено официално с № 63-00-113 от 30.09.2026 г.	**Сдружението на производителите на растителни масла и преработватели на маслодайни култури в България**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Браншовите организации, подписали настоящото становище, представляват производителите, преработвателите и търговците на зърнени и маслодайни култури в агрохранителната верига. С наше, общо писмо с изх. № 8/15.12.2025 г. и рег. индекс 15-579/19.12.2025 г. при МЗХ, ние вече алармирахме за предстоящия проблем пред нашите сектори, сега, представяме, отново позицията си в рамките на общественото обсъждане на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност, публикуван на 23 септември 2026 г. В своя отговор с изх. № 15-579/26.01.2026 г. Министерство на земеделието и храните уведомява, че „ще подкрепи пред компетентната институция предложението за иницииране на действия пред Европейската комисия за продължаване прилагането на механизма за обратно начисляване на ДДС и на механизма за бързо реагиране при търговия със сърнени и маслодайни култури след изтичането на определения в Директива (ЕС) 2022/890 срок – 31.12.2026 г.“ Предмет на становището е един въпрос: механизмът за обратно начисляване на ДДС при доставки на зърнени и технически култури отпада по право на 31 декември 2026 г. Режимът действа по чл. 163а от Закона за данък върху добавената стойност във връзка с част втора на Приложение № 2 към закона, в сила от 1 януари 2014 г. (обн. ДВ, бр. 98 от 2013 г.); действащият краен срок е определен с измененията, обнародвани в ДВ, бр. 52 от 2022 г. На същата дата изтича и разрешението по чл. 199а и чл. 199б от Директива 2006/112/ЕО, удължено с Директива (ЕС) 2022/890 на Съвета от 3 юни 2022 г. Прегледът на публикувания проект показва, че той не съдържа разпоредба, която да удължи този срок. Приложение № 2 към закона не се изменя, а преходните и заключителните разпоредби (§ 100 – §	Приема се	

				105) уреждат само освобождаването по инструмента SAFE, преминаването към структурирано електронно фактуриране и влизането в сила на закона. Настоящият законопроект е последната редовна възможност въпросът да бъде уреден преди изтичането на срока. Ако процедурата приключи без такава разпоредба, от 1 януари 2027 г. секторът се връща към общия ред на начисляване на данъка. **Какво означава това на практика** Зърнените и маслодайните култури се търгуват при високи обороти и ниски маржове. При общия ред данъкът се начислява на всяко звено от веригата и се възстановява впоследствие, което означава оборотни средства, блокирани в данък за периода до възстановяването — при обеми, които в нашия сектор се измерват в десетки милиони. За голяма част от членовете ни това е разликата между финансиране на изкупната кампания и отказ от нея. Не по-малко съществено е второто последствие. Механизмът беше въведен през 2014 г. именно защото секторът беше сред най-засегнатите от схемите с липсващ търговец. Дванадесетгодишната практика показва, че мярката работи: тя премахва самата възможност за присвояване на начислен, но невнесен данък, тъй като по веригата не се движат парични потоци от ДДС. Отпадането ѝ връща този риск — и то в момент, в който заместващият го инструмент още не действа. **Самият проект въвежда заместващия инструмент едва от 2028 година** Проектът транспонира Директива (ЕС) 2025/516 и създава нова глава единадесета „а“ с чл. 120а – 120д: структурирана електронна фактура, национална информационна система и уникален код за съответствие. Това е именно инструментът, който в европейския дебат се сочи като системния заместник на обратното начисляване.		

				Съгласно § 105 от проекта обаче тези разпоредби влизат в сила от 1 януари 2028 г., а санкцията по новия чл. 182а — от 1 юли 2028 г. Така през цялата 2027 година секторът остава без нито един от двата инструмента: обратното начисляване е отпаднало на 31 декември 2026 г., а цифровото отчитане още не действа. Тази нормативна празнина може да бъде избегната с една разпоредба в настоящия закон. **Защо предлагаме многогодишен, а не едногодишен срок** През 2026 г. дебатът по бъдещето на механизма беше възобновен в Европейския парламент, като се обсъжда многогодишно удължаване — от порядъка на осем години — което да осигури предвидимост, докато цифровото отчитане бъде въведено и оценено. Същата логика следва и от графика на самия проект. Ако националната система за структурирано електронно фактуриране заработи от 1 януари 2028 г., нейната надеждност ще може да бъде преценена най-рано след два пълни отчетни цикъла. Срок, съобразен с 30 *юни 2030 г., покрива точно този период и позволява механизмът да отпадне тогава» когато има с какво да бъде заместен. Удължаване с една година би поставило и администрацията, и бизнеса пред същата несигурност след дванадесет месеца, при същите разходи за подготовка.* **Предложения по проекта** 1. В проекта да бъде включена разпоредба, която удължава срока на прилагане на чл. 163а от Закона за данък върху добавената стойност по отношение на стоките по част втора на Приложение № 2 до максимално допустимия по правото на Европейския съюз. 2. Разпоредбата да бъде формулирана така, че националният срок да следва срока по чл.		

				199а от Директива 2006/112/ЕО — за да не се допусне прекъсване на действието на режима, ако решението на Съвета бъде прието след обнародването на закона. 3. Едновременно с това Република България да поиска и да подкрепи в Съвета и пред Европейската комисия своевременно многогодишно удължаване на срока по чл. 199а и чл. 1996 от Директива 2006/112/ЕО — най-малко до 30 юни 2030 г., съобразено с въвеждането на цифровото отчитане по VTDA. 4. Минималният срок, под който според нас трябва да се удължи действието на механизма е 31 декември 2027 г. — така че обратното начисляване да действа поне докато структурираното електронно фактуриране по глава единадесета „а“ влезе в сила. На разположение сме да предоставим допълнителна информация, както и да участваме в обсъждания по темата.		
8.	Получено по ел. поща и официално с № 15-00-117 от 01.10.2026 г.	Асоциация на индустриалния капитал в България **(АИКБ)**	☒ Лицето действа от свое име	**ЗАКОН ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ДОБАВЕНАТА СТОЙНОСТ** 2.1. Увеличаване на прага за задължителна регистрация по ЗДДС АИКБ подкрепя увеличаването на прага от 51 130 евро на 75 000 евро. Това е мярка в подкрепа на микро- и матките предприятия и едновременно данъчно и ачминистративно облекчение. Директива (ЕС) 2020/285 допуска праг до 85 000 евро. а предложените 75 000 евро са близо до максиматно		Становището няма характер на предложение

			☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	допустимата стойност. При предприятията с матък оборот разходите за регистрация, текущо счетоводно администриране и изпълнение на всички задължения по ЗДДС могат да бъдат непропорционално високи спрямо размера на дейността им. Същевременно се запазва възможността за доброволна регистрация, което позволява предприятията, за които общият режим е икономически по-благоприятен, да продължат да го използват. <u>2.2. Задължителна регистрация при доставки на земя и нови сгради</u> Мярката има основание, доколкото цели да преустанови практики, при които фактическа стопанска дейност по строителство и последваща реализация на новопостроени обекти се структурира по начин, позволяващ избягване на облагането с ДДС. Същевременно новата разпоредба не трябва да създава пречки пред нормадното функциониране на пазара на недвижими имоти и строителния сектор. Особено важно е еднократното разпореждане с лично имущество от физическо лице да не води автоматично до въвличането му в режима на ЗДДС. Това се отнася и за случаите, когато физическо лице- собственик на земя учредява право на строеж върху своя имот срещу получаване на самостоятелни обекти в бъдещата сграда. Предлагаме да бъдат въведени ясни законови критерии, които разграничават независимата стопанска дейност от еднократното управление и разпореждане с лично имущество.	Не се приема	Предложената разпоредба има за цел да предотврати практики при които данъчно задължени лица извършват множество разпоредителни сделки със земя и нови сгради в кратък период преди регистрацията си по ЗДДС, като по този начин избягват начисляването на данък върху добавената стойност. Мярката е насочена към доставките, извършвани в рамките на независима икономическа дейност, и не обхваща разпореждането с лично имущество, когато лицето не действа като данъчно задължено лице. С предложението се цели ограничаване на възможностите за избягване на данъчно облагане и осигуряване на равнопоставеност между данъчно задължените лица. Подробни критерии за наличието на независима икономическа дейност са развити в постоянната

						практика на Съда на ЕС като например дела: Klub (C-153/11);Götz (C-408/06); Slaby & Kuć (C-180/10 и C-181/10); Monalisa (C-155/94) и Larentia + Minerva (C-108/14).
				2.3.Задължително електронно фактуриране за вътрешни доставки от 2028 г. АИКБ принципно подкрепя въвеждането на задължително електронно фактуриране от 2028 г. Мярката може едновременно да автоматизира бизнес процесите, да намали разходите по обработване на документи и да ограничи възможностите за данъчни измами. Тъй като тази мярка ще представлява значителна реформа по отношение на администрирането и плащането на ДДС, препоръчваме преди задължителното въвеждане на електронното фактуриране платформата да бъде напълно изградена, публично достъина за тестване и натоварващо проверена. За целта техническите спецификации трябва да бъдат публикувани достатъчно рано, за да могат производителите на счетоводен и ERP софтуер да адаптират продуктите си. Особено важно е електронното фактуриране да замени, а не да дублира съществуващи административни задължения. Не е приемливо една и съща информация да се изпраща на НАП чрез структурирана електронна фактура, дневници по ЗДДС, SAF-T и други паралелни информационни канали. След като приходната администрация ще разполага със структурирани данни в реално време, следва максимално да се използват предварително попълнени декларации, автоматични проверки и постепенно отпадане на излишни отчетни регистри. Необходимо е да бъде	Частично се приема	Националната агенция за приходите ще осигури достъп до тестова програма за структурирано електронно фактуриране и цифрово отчитане 6 месеца преди заработване на Националната информационна система за структурирано електронно фактуриране и цифрово отчитане в реална среда. Наредба ще бъде издадена своевременно. Предприятията, които нямат собствен софтуер ще могат да използват централната информационна система, за да изпълняват своите задължения за фактуриране и отчитане. Относно SAFT- Стандартният одитен файл за данъчни цели (SAF-T) е международен стандарт за електронен обмен на данни между данъкоплатците и данъчните органи, разработен от Организацията за икономическо развитие и сътрудничество (ОИСР). Стандартът е водещ модел за подаване на счетоводна информация в развитите данъчни администрации и е въведен в Литва, Норвегия, Португалия,

				осигурено и безплатно решение за микропредприятията, които не разполагат със собствен специализиран софтуер и ИКТ капацитет.		Румъния, Полша, Испания, Франция. Внедряването му в България чрез изменения в ДОПК, които бяха обнародвани в ДВ, бр. 26 от 27 март 2025 г., в сила от 31 март 2025 г., ще позволи извършване на задълбочени и качествени анализи, водещи до по-ефективен контрол от страна на данъчната администрация. Очаква се да се намали административната тежест за задължените лица поради възможността своевременно да бъдат идентифицирани възможни рискове, които да бъдат комуникирани с тях и своевременно отстранявани. Също така органите по приходите няма да изискват информация относно вече подадените с файла данни, което би намалило административната тежест в хода на извършваните контролни производства. Разработването на единен стандарт има за цел да се подава стандартизирана информация към приходната администрация, независимо от използвания от лицата счетоводен софтуер. Въвеждането на SAF-T изисква промени в съществуващите софтуерни системи за управление на бизнеса, единствено, за да осигури необходимата функционалност за експорт на данните, които ще се подават с

						файла. Тези промени се налага да бъдат извършени еднократно, при възникване на задължението за подаване на файла за съответната група лица. Изискваните счетоводни данни в общия случай следва да бъдат налични в счетоводството на задълженото лице, което и налага единствено еднократна промяна/доработка на използвания счетоводен софтуер, насочена към генериране на експорт на изискуемата с файла информация в утвърдения стандартен формат.
9.	01.10.2026 г. Получено по ел. поща	**Божидар Петров**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	В предложения текст на § 98. Създава се чл. 192б: „Чл.192б. (1) На производител/разпространител на софтуер или система по чл. 120г, който поради технически пропуски или грешки в софтуерния код блокира автоматичното изтегляне и предаване на данни към националната информационна система, се наказва с глоба в размер от 10 000 до 20 000 евро – за физическите лица, които не са търговци или с имуществена санкция – за юридическите лица и едноличните търговци, в размер от 50 000 евро до 100 000 евро.“, би следвало да се прецизират текстовете „технически пропуски или грешки в софтуерния код“ и „блокира“ Може би е добре да се добави, че ако посочените действия са умишлени, тогава са приложими цитираните санкции.	Не се приема	Разпоредбата е коригирана, съобразно други бележки, дадени в съгласувателната процедура. Независимо от това, следва да се има предвид, че административнонаказателната отговорност в данъчната област е обективна.

10	Получено официално от Администрация на Министерския съвет по с № 03-00-1118 на 07.10.2026 г.	**Петър Йовчев**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Коментар и предложения по промени в ЗДДС и ДОПК – към проект ЗДДС на МФ 23.09.2026 I. Принципен коментар За съжаление отново липсва оценка за въздействието върху данъчно задължените лица /ДЗЛ/. Текстът в оценката на МФ, че няма негативно въздействие върху ДЗЛ е очевадно грешен, посочено и в становището на Администрацията на МС. Последният подобен скандален пример са наложените промени в ДОПК за одитните отчети SAF-T, през Закона за бюджета 2026, за които дори нямаше задължителното обсъждане и техническите изисквания са без нормативен документ, а със заповед на НАП, която се променя постоянно. Първото негативно въздействие за ДЗЛ в тази промяна на ЗДДС са разходите за електронни фактури. Този разход ще е минимум 20 хил. евро за малка фирма без сложна дейност, а за тези със сложна търговска дейност и производство не искам дори да мисля. Разходът за SAF-T ще е 2-3 пъти повече от разхода за електронните фактури, според вида и броя системи, обслужващи дейността. Второто негативно въздействие за ДЗЛ е периодът за старт на електронните фактури – предвидената начална дата 01.01.2028 год. и само 6 месеца през 2027 год. след Наредбата с техническите изисквания означава съвпадане с внедряването на SAF-T за много компании. Освен втори извънреден голям разход, ще има още много извънредно време за работа на ИТ и счетоводни служители, което няма как да бъде постигнато в рамките на стандартното работно време. II. Предложения за промени: 1. Пар. 8 - чл.72 Въпрос - В предложената промяна употребата на думата „може“ означава ли, че можем да	Приема се	Няма характер на законодателно предложение.

				декларариме документ за покупка във всеки следващ месец на 12-те месеца след месеца на документа/правота на дан. кредит/, както е в момента? Ако предложеният текст означава, че можем да упражним правото на дан. кредит само с корекция на оригиналния дан. период на документа и правото на кредит, вместо текущия период на промяната, то това е лоша идея, неизпълнима за много компании. Всички международни компании затварят периода до 2-3 то число, приключват месеца до 4-5-то число на следващия месец, подават корпоративните си месечни отчети и повече не се връщат назад, по никаква причина, всички следващи промени се правят в съответния текущ период на промяната. Предложение - Предлагам чл. 72 да бъде уточнен с текст за деклариране на документ за данъчен кредит текущо във всеки от следващите 12 месеца, както е в сегашния текст на този член от закона. 2. Пар. 37 2.1 Чл. 116, ал. (4), т. 2 Предложение - да отпадне текста след втората запетая - „както и уникалния номер за съответствие на документи по чл. 120а и чл. 120б“. Причина – това е излишно утежнение на процедурата, поради технически проблем. За да имаме НАП номера на документа автоматично в нашата система за фактуриране, трябва да имаме периодичен обратен трансфер от НАП системата към системата на всяка компания, както и допълнително системно поле в системата на компанията. Това е допълнително голямо усложнение и голям разход на време, ако трябва да се прави ръчно, без никаква полза и абсолютно излишно предвид уникалния системен номер на всяка фактура, известие и протокол.	Приема се	

				2.2 Чл. 116, нови ал. 9 и 10 Предложение – да отпаднат напълно. Причина – няма никакъв смисъл от различен режим за анулиране на документи според периода на анулирането, това означава отново разходи и време за настойки на системите, и отново без никаква системна полза. Известие към фактура е напълно достатъчно за всеки вид анулиране. 3. Пар. 38 Чл. 117, ал. 1 – нова т. 11 Ал. 1 на чл. 117 има 5 точки в момента, вероятно е техническа грешка и имате е предвид нова т. 11 към ал. 2. Предложение – да отпадне напълно, по същата причина като чл. 116, ал. 4, т. 2. 4. Пар. 42 4.1 Чл. 120б, ал. 2 – нова Предложение – да отпадне текста след втората запетия, по същата причина като чл. 116, ал. 4, т. 2 – „задължително се посочва и уникалният код за съответствие от националната информационна система по чл. 120в на предходно издадената структурирана електронна фактура или известие“. 4.2 Чл. 120д, ал. 3 – нова Въпрос – от така предложеният текст да разбирам ли, че издателят на фактурата ще изпраща 2 файла за 1 документ към получателя – структурираният за НАП и друг файл по договорка, обикновено .pdf или друг текстови формат? Предложение - Ако е така, то нека получателят по фактура да вижда и сваля структурираният файл директно от портала на НАП системата? А за	Не се приема Приема се Приема се Приема се	Предложените разпоредби на чл. 116, ал. 9 и 10 от ЗДДС уреждат специален ред за анулиране на структурирани електронни документи, съобразен с момента на анулирането и отчитането им за съответния данъчен период.

				допълнителен файл да остане само другият договорен формат, както е в момента. 5. Пар. 45. Чл. 125 – промяна на декларация и отпадане на дневниците. Въпрос – от предложеният текст се разбира, че отпадат дневниците по ДДС и НАП ще създава проект за месечната декларация, но без дневници. Ще има ли възможност за извеждане и сваляне в Ексел на списък с документите формиращи всяка клетка от предложената декларация? Без дневници или друг вид справка за клетките от декларация проверката за разлики ще бъде потресаваща. III. Допълнителни предложения. 6. Влизане в сила на електронната фактура и SAF-T отчети по ДОПК. Във връзка с принципният ми коментар за съвпадането в един период за внедряване на одитните отчети SAF-T и електронната фактура предлагам да разделите двата процеса в различни периоди, като електронната фактура остане за 01.01.2028, а в ДОПК началната дата за всяка от групите компании по SAF-T да бъде отложен поне 2 години. Ако държите SAF-T да остане в текущите периоди, то отложете с поне 2 години електронната фактура, макар че логиката е първо да подредим транзакционните системи и процедури и след тях отчетните такива. Двете внедрявани накуп ще довършат и без това изцедените сили на счетоводителите от безкрайните промени всяка година!	Не се приема	Становището няма характер на предложение Стандартният одитен файл за данъчни цели (SAF-T) е международен стандарт за електронен обмен на данни между данъкоплатците и данъчните органи, разработен от Организацията за икономическо развитие и сътрудничество (ОИСР). Стандартът е водещ модел за подаване на счетоводна информация в развитите данъчни администрации и е въведен в Литва, Норвегия, Португалия, Румъния, Полша, Испания, Франция. Внедряването му в България чрез изменения в ДОПК, които бяха обнародвани в ДВ, бр. 26 от 27 март 2025 г., в сила от 31 март 2025 г., ще позволи извършване на

						задълбочени и качествени анализи, водещи до по-ефективен контрол от страна на данъчната администрация. Очаква се да се намали административната тежест за задължените лица поради възможността своевременно да бъдат идентифицирани възможни рискове, които да бъдат комуникирани с тях и своевременно отстранявани. Също така органите по приходите няма да изискват информация относно вече подадените с файла данни, което би намалило административната тежест в хода на извършваните контролни производства. Разработването на единен стандарт има за цел да се подава стандартизирана информация към приходната администрация, независимо от използвания от лицата счетоводен софтуер. Въвеждането на SAF-T изисква промени в съществуващите софтуерни системи за управление на бизнеса, единствено, за да осигури необходимата функционалност за експорт на данните, които ще се подават с файла. Тези промени се налага да бъдат извършени еднократно, при възникване на задължението за подаване на файла за съответната група лица. Изискваните счетоводни данни в общия случай следва да бъдат налични в

						счетоводството на задълженото лице, което и налага единствено еднократна промяна/доработка на използвания счетоводен софтуер, насочена към генериране на експорт на изискуемата с файла информация в утвърдения стандартен формат.
				7. Протоколи по чл. 117 Пълно премахване на всички видове „Протоколи“ за начисляване на ДДС. Напълно безсмислен „документ“, особено при въвеждане на SAF-T, както и за фактури и КИ по ВОП. Само тази щуротия струва маса пари при внедряване на ERP системи, защото не е стандартна функционалност и иска много часове и пари за допълнителни настройки.	Не се приема	Протоколите по чл. 117 от ЗДДС са необходими за документиране на начисляването на данъка в предвидените от закона случаи, включително когато задължението за начисляването му възниква за получателя. Въвеждането на електронното фактуриране и SAF-T не отменя необходимостта от тези документи, които имат самостоятелно значение за правилното определяне и отчитане на данъчните задължения.
				8. Чл. 125, ал. 5 Срокът за подаване на месечната декларация да се промени от 14-то на 25-то число на месеца. Сегашният срок е един от най-кратките в ЕС страните и в комбинация с всички нови изисквания за отчети и фактури ще довърши и малкото останали сили на счетоводителите.	Не се приема	Считаме за нецелесъобразно удължаването на срока за подаване на справки-декларации за ДДС и Интрастат декларации от 14-о на 20-о число. Този срок е обвързан и с процесите по проверка на данните от НАП и Националния статистически институт (НСИ) и осъществяването на допълнителни съпоставки на данните с тези, декларирани в други системи. Срокът (14-о

						число на месеца) е съобразен със сроковете за изпращане на данните за вътресъюзната търговия със стоки от НСИ към Европейската комисия (ЕК) съгласно Регламент (ЕС) 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. и Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1197 на Комисията от 30 юли 2020 г. Според ЗСВТС НАП е отговорната институция на национално ниво за събиране на данните за вътресъюзната търговия със стоки и за контрола на качеството и достоверността на декларираните данни. След подаване на месечните Интрастат декларации служителите на Агенцията извършват статистически проверки на декларираните данни, съпоставка с други източници с цел контрол и отстраняване на допуснати грешки и корекция, данни от които се изпращат на НСИ, който е отговорната институция на национално ниво за информационния обмен на данните за вътресъюзната търговия с Главна дирекция „Евростат“ към ЕК. Крайният срок за представяне на агрегираните данни за вътресъюзната търговия със стоки към ЕК е 30-о число на месеца по отношение на данните за предишния месец. От своя

						страна, НСИ след получаване на данните от НАП, извършва оценка на неотговорилите Интрастат оператори, оценка на търговията под праговете за деклариране по система Интрастат и изготвяне на детайлните данни, които следва да изпрати към всички останали държави членки за съответния вътресъюзен износ към всяка от тях (т. нар. обмен на микроданни между държавите членки). В тази връзка удължаването на срока за подаване на месечни Интрастат декларации крие висок риск от ненавременното представяне на данните за вътресъюзната търговия със стоки към ЕК и неизпълнение на задълженията на Република България като пълноправен член на Европейския съюз. В условията на предстоящото въвеждане на електронното фактуриране и цифровото отчитане ще отпадне необходимостта от удължаване на сроковете за деклариране по Интрастат и по ЗДДС. Също така удължаването на сроковете няма да предотврати допускането на грешки от данъчно задължените лица, както и извършването в тази връзка на допълнителни проверки на декларираните данни от страна на служителите на НАП.
				9. Параграф 1, т. 9 от Допълнителните разпоредби	Приема се частично	Размерът е съобразен с разпоредбите на Директивата за

				Лимитът за рекламни стоки и услуги с незначителна стойност да стане 100 евро или поне 70 евро, ако 100 евро са много за бюджетните ви изчисления.		ДДС и практиката на държавите членки, и е предложено да бъде 30 евро.
				10. ДОПК – чл. 71к, ал. 4 Текстът да се промени по следния начин - „Лицата подават стандартния одитен файл за данъчни цели по електронен път с квалифициран електронен подпис по ред и във формат, определени с Наредба на Министъра на финансите“.	Не се приема	Действащата разпоредба предвижда редът и форматът за подаване на SAF-T да се определят със заповед на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите (НАП). Със заповед №З-ЦУ-30-1085/25.07.2025 г., изм. със заповед №З-ЦУ-30-1247/25.08.2025 г., изм. със заповед №З-ЦУ-30-359/27.02.2026 г. на изпълнителния директор на НАП, издадени на основание чл. 71к, ал. 4 от ДОПК, вече са утвърдени структурата, формата, съдържанието и начина на подаване на SAF-T. С оглед на гореизложеното, не е целесъобразно да се отменя издадената заповед на изпълнителния директор на НАП и да се предвижда редът и форматът за подаване на SAF-T да се урежда в наредба на министъра на финансите. Предприятията вече са инвестирали значителен ресурс за изпълнение на изискванията за подаване на SAF-T съобразно действащата заповед и отмяната на акта на този етап би създало правна нестабилност.

						Във функционалната компетентност на НАП е да поддържа информационните системи за приемане, обработка и одит на данните от SAF-T. От тази гледна точка оперативните и техническите изисквания за формата и начина на подаване по файла следва да е в правомощията на изпълнителния директор на приходната агенция, а не на министъра на финансите. Също така техническите формати за обмен на данни (като XSD схеми), които са уредени със заповедта, изискват оперативност и бързи корекции при открити технически грешки или необходими изменения.
11	16.10.2026 г. Получено официално вх. № 15-00-127/16.10.2026	Българска петролна и газова асоциация **(БПГА)**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	УВАЖАЕМИ Г-Н ДОНЕВ, Обръщам се към Вас във връзка с Проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС), качен в Портала за обществени консултации към Министерския съвет с номер # 12733-К от 23.09.2026 г. На първо място БПГА напълно осъзнава важността и значението на транспонирането на европейското законодателство и въвеждането на съответните промени относно електронното фактуриране, предвидени в законопроекта. Улесняването и дигитализирането на процесите, както и подобрените възможности за контрол са от изключителна важност за цялата българска икономика, нейното развитие и конкурентоспособност. Въпреки това отчитаме, че предложените изменения в чл. 118 от ЗДДС, изразяващи се в премахването на възможността за издаване на фактури при отложено плащане на месечна база и задължително издаване	Не се приема	Предложението ще бъде анализирано и в зависимост от техническото решение при следващо изменение на ЗДДС ще бъде регламентиран ред за начина на издаване на структуриране електронни фактури за доставка на горива, отчетена чрез ЕСФП. Предложението към момента създава риск по отношение загуба на данъчен кредит за получателите на разширен фискален бон.

				на разширен фискален бон от електронната система с фискална памет (ЕСФП) в момента на извършване на продажбата при доставка на горива, ще доведат до множество сериозни проблеми и затруднения за частния сектор. С тази промяна се премахва възможността за плащане с карти за отложени плащания, корпоративни карти,такива на различни посредници при зареждане с горива на различни обекти на територията на страната и чужбина и се преустановява работата на т.нар. Резерв 2 на ЕСФП . Това са утвърдени платежни инструменти, които се използват от множество български и международни компании. Тяхното премахване ще доведе до блокиране на разплащанията и невъзможност предприятията от различни сектори на икономиката да осъществяват нормално своята стопанска дейност. Като пряко последствие може да се очаква свиване на икономическата активност в сектора и оттегляне или прекратяване дейността на дружества на българския пазар. Следва да бъде отбелязано, че имплементирането на предвидените промени, свързани с издаването на разширен касов бон при всяко плащане, ще доведе до изключително и ненужно увеличение на документооборота - всяка транзакция ще се отчита не с месечна фактура, а с отделен касов бон. При някои транспортни дружества това може да доведе до средно около 5-6 хил. разширени касови бонове на месец. Това от своя страна ще затрудни и контролната дейност на националната агенция за приходите. Нещо повече предлаганата промяна няма да доведе до никаква допълнителна полза за фиска или за извършванията контрол. И към настоящия момент информацията от за извършените транзакции се пази в ЕСФП и се предава на приходната администрация по електронен път.		

				Не на последно място изразяваме сериозни притеснения относно негативните последици, които биха настъпили при евентуално практическо прилагане на електронната фактура, предвид реалните възможности на българската софтуерна и касова инфраструктура да обработва документи с толкова голям обем информация. В тази връзка се надяваме Министерството на финансите и Националната агенция за приходите да са извършили оценка дали действащата инфраструктура е в състояние да поеме обработката на такъв масив от данни без риск от прекъсване на услугите, свързани със системите с фискална памет. Това е от изключителна важност за индустрията, а и за енергийната сигурност на страната, особено с оглед програмираните функции на ЕСФП, практически неговата работоспособност да бъде обвързана стази на системите за контрол на НАП. В връзка с гореизложеното настояваме да бъде осигурена възможност, чрез изрично споменаване в нормативните текстове, за запазване на настоящата работа на ЕСФП и издаване на месечни фактури за извършените специфични картови разплащания.		
12	07.10.2026 г. Получено по ел. поща	**Василий Бадански**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Уважаеми дами и господа, Пиша ви като разработчик на малък онлайн инструмент, с който фрийлансъри и микрофирми подготвят месечната си ДДС отчетност за НАП и издават фактури. Подкрепяме въвеждането на електронните фактури от 1 януари 2028 г. Предлагаме няколко уточнения, за да могат и малките софтуерни продукти, и техните потребители да се подготвят навреме. 1. Достъп до NISSEF и за външен софтуер. Предлагаме законът изрично да позволи фактура да се изпраща към NISSEF от софтуер, който лицето е избрало, от негово име и с негово съгласие — не само от големи счетоводни системи или ръчно през портала.	Приема се	

				2. Ранно публикуване на техническите правила. Предлагаме форматът на файла, правилата за проверка и описанието на връзката с NISSEF да се публикуват възможно най-рано и заедно. Тестовата среда да е отворена поне 6 месеца преди 1 януари 2028 г. 3. Безплатен тестов достъп за малки разработчици. Тестовата среда да е безплатна и достъпна без сложна регистрация или скъпи сертификати, за да могат да участват и малки фирми, а не само големите доставчици. 4. Ясни правила при срив. Да се уточни какво прави фирмата, когато NISSEF не работи или не може да бъде достигнат. Това включва колко време има да изпрати фактурата по-късно и че не губи данъчния кредит и не носи санкция за това. 5. Ясно какво липсва в предварително попълнената декларация. Фактурите от чуждестранни доставчици, протоколите по чл. 117 и вносът няма да минават през NISSEF. Предлагаме НАП ясно да отбелязва в проекта на декларацията, че тези данни трябва да се добавят от лицето. Иначе малките фирми лесно ще ги пропуснат. Благодарим ви за възможността да изразим становище. На разположение сме за повече подробности.	Приема се Приема се Приема се Приема се	
13	Получено по официален път с вх. 92-22-338 от 07.10.2026 г.	**Националната организация на**	☒ Лицето действа от свое име	Националната организация на митническите агенти (НОМА) представя становище по предложените изменения в Закона за данък върху добавената стойност, които засягат вноса и износа на стоки, митническото представителство и дейността на икономическите оператори, обслужвани от членовете на организацията. Подкрепяме цифровизацията на данъчното отчитане и		

		митническите агенти **(НОМА)**	☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	автоматизирания обмен между приходната и митническата администрация. За да намали този обмен административната тежест, той трябва да отчита последващите промени в митническите декларации, различните качества на участниците в митническите операции и случаите, в които вносът не дава право на пълен данъчен кредит. **ИСКАНИЯ ЗА ПРОМЕНИ В ЗАКОНОПРОЕКТА** Въз основа на анализа в приложението предлагаме: 1. Отразяване на последващи промени в митническите декларации. Във връзка с § 45 и предложените чл. 125, ал. 15–22 да се уреди автоматизирано отразяване на измененията и обезсилването на митнически декларации, включително когато настъпят след генерирането на проекта на справка-декларация. Да се определи в кой данъчен период се отчита съответната промяна. 2. Правилно идентифициране на лицето. Да се посочи еднозначно по кой идентификатор и според кое качество на участника данните от митническите декларации за внос и износ се отнасят към регистрираното по ЗДДС лице. Автоматизираното използване на тези данни не следва само по себе си да създава допълнителна отговорност за митническия представител поради качеството му на декларатор или поради подаването на декларацията. 3. Данъчен кредит при внос. Да се уточни как предложеният чл. 125, ал. 17 се прилага, когато вносът дава право на частичен данъчен кредит или не дава право на приспадане. Да се прецени дали е подходящо целият ДДС при внос автоматично да се включва в клетките за пълен данъчен кредит.	Приема се Приема се частично Приема се частично	В проект на ППЗДДС и на наредбата по чл. 120а ще бъдат въведени технически изисквания по отношение на идентификация на ДЗЛ в случаите на внос / износ. Бележка е отразена в нова редакция на разпредната в законопроекта (чл. 125, ал. 17). В проект на ППЗДДС и на наредбата по чл. 120а ще бъдат въведени техническите изисквания по отношение на

				4. Проследимост на използваните данни. За предварително генерирания проект на справка-декларация да е установимо коя версия на митническата декларация е използвана и към кой момент са извлечени данните.		попълване на данните по декларацията.
				5. Кодиране във фактурите. Във връзка с § 42 и предложения чл. 120а да се публикуват практически правила и примери за кодиране на транспортни, спедиторски, логистични и митническо-представителни услуги, включително при комплексни доставки и префактуриране на разходи.	Приема се частично	В проект на ППЗДДС и на наредбата по чл. 120а ще бъдат въведени техническите изисквания по отношение на начина на отразяване на документите.
				6. Срок за техническа подготовка. Наредбата по чл. 120а, ал. 4 и окончателните технически изисквания да бъдат публикувани достатъчно време преди началото на шестмесечния тестов период, за да могат операторите и разработчиците на софтуер да подготвят и изпитат необходимите интеграции.	Приема се	
				7. Отстраними несъответствия и право на данъчен кредит. Във връзка с § 6–8 и предложения чл. 120д да се предвиди възможност технически и формални несъответствия да бъдат отстранени в разумен срок, преди добросъвестният получател да понесе окончателна неблагоприятна последица за правото си на данъчен кредит, когато материалните предпоставки за него могат да бъдат установени. Да се изясни и данъчният период, в който правото може да се упражни след отстраняването им.	Приема се	
				8. Техническа невъзможност при обмена в реално време. Във връзка с предложения чл. 120г да се уреди процедура при недостъпност или неизправност на националната информационна система или на друга система извън контрола на задълженото лице. Процедурата следва да включва	Приема се	

				удостоверяване на проблема и разумен срок за изпълнение след възстановяване на работата. 9. Реален обхват на тестването. Шестмесечният тестов период по § 103 да включва практически случаи при внос, износ, пряко и косвено митническо представителство, частичен данъчен кредит и последващи промени в митническите декларации. В тестването да участват засегнатите икономически оператори и професионални организации, като се осигури начин за регистриране и отстраняване на установените проблеми. 10. Проверка на препратките в законопроекта. Преди окончателното му оформяне да се проверят посочените в приложението препратки и последователността на предложените разпоредби. Подробните основания за тези искания са изложени в Приложение № 1 – Анализ на предложените разпоредби. Молим предложенията ни да бъдат разгледани в рамките на общественото обсъждане. Водещ принцип при изграждането на новия режим следва да бъде информацията, вече предоставена на държавна администрация, да не се изисква повторно от икономическия оператор, а рискът от несинхронизиране на държавните системи да не се прехвърля изцяло върху добросъвестните лица. **ПРИЛОЖЕНИЕ 1 АНАЛИЗ И КОНКРЕТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ПО ЗАКОНОПРОЕКТА** **I. Предварително генерирана справка-декларация и данни от митническите декларации** С § 45 от законопроекта се предлагат изменения и допълнения в чл. 125 ЗДДС. С новата ал. 3 се	Не се приема Приема се	Подробни технически изисквания по прилагане на проекто-нормите не следва да бъдат уредени в законопроект.

				предвижда НАП да предоставя на регистрираното лице предварително генериран проект на справка-декларация за всеки данъчен период. Съгласно ал. 15 проектът ще се генерира въз основа на данни от структурирани електронни фактури и известия, както и от митнически декларации за внос и износ. Алинея 16 урежда използването на декларациите за износ при генериране на данните за начисления данък, а ал. 17 – използването на декларациите за внос при формиране на данните за получени доставки с право на пълен данъчен кредит. Използването на информация, с която администрацията вече разполага, може да спести повторното ѝ въвеждане от лицата. Митническата декларация обаче може да бъде изменена или обезсилена и след приемането ѝ и вдигането на стоките. Предложеният чл. 125, ал. 18 предвижда достъп до генерирания проект до второ число на месеца, следващ данъчния период. Не е достатъчно ясно как в него ще се отрази промяна в митническа декларация, настъпила след генерирането му. Възможността по ал. 21 лицето да коригира, добавя или изтрива данни до подаването на справката-декларация е необходима, но не решава сама по себе си проблема с обмена между двете държавни системи. За да направи корекция, лицето първо трябва да установи разминаването. Затова е необходим механизъм, който да отчита последващите изменения и обезсилването на декларациите, включително след срока по ал. 18. Следва да може да се установи и коя версия на декларацията е използвана при генерирането на проекта. Правилата могат да бъдат уредени в чл. 125 или, в рамките на законовата делегация, в наредбата по чл. 120а, ал. 4, към която препраща предложената ал. 22.	Приема се	

				II. Идентифициране на регистрираното лице и митническо представителство Предложеният чл. 125, ал. 16 говори за митнически декларации за износ, „издадени от лицето“. При митническите операции обаче участват лица с различни качества. При косвено представителство митническият представител действа от свое име, но за сметка на друго лице. Поради това качеството „декларатор“ не може във всички случаи да служи като достатъчен критерий за отнасяне на операцията към определено регистрирано по ЗДДС лице. Сходен въпрос възниква и при декларациите за внос по ал. 17. От предложения текст не става ясно кой идентификатор ще използва системата – на декларатора, вносителя, получателя, износителя/изпращача или друго поле от декларацията. Погрешното автоматично отнасяне би могло да включи операция в проекта на справка-декларация на лице, при което тя не следва да се отчита по този начин. При косвено представителство митническият представител може да бъде длъжник за митническото задължение съгласно приложимото митническо законодателство. Поставеният тук въпрос не засяга тази съществуваща отговорност. Той се отнася до това, че автоматичното използване на митническата декларация за целите на ЗДДС не бива само по себе си да поражда нова отговорност за представителя поради подаването ѝ или поради качеството му на декларатор. Необходимо е нормативните правила и техническата спецификация на механизма по чл. 125, ал. 15–22 да определят еднозначно идентификатора и качеството на участника, въз основа на които данните се отнасят към регистрираното лице.	Приема се частично	Предложенията за доразвиване на уредбата за целите на идентифициране на регистрираното лице и митническо представителство, могат да бъдат взети предвид при изготвянето на Наредбата на министъра на финансите на чл. 120а.

				III. Автоматично генериране на пълен данъчен кредит при внос Съгласно предложения чл. 125, ал. 17 данните от митническите декларации за внос се използват за формиране на клетките за получени доставки с право на пълен данъчен кредит. Не всеки внос обаче поражда такова право: възможни са както частичен данъчен кредит, така и липса на право на приспадане. Предвидената в ал. 21 корекция от регистрираното лице позволява предварително генерираните данни да бъдат поправени. Тя обаче предполага лицето да открие, че автоматично посоченият пълен данъчен кредит не съответства на данъчното третиране на конкретния внос. Следва да се уточни как системата ще обработва тези случаи и дали автоматичното включване на целия ДДС при внос в клетките за пълен данъчен кредит е подходящо без допълнителни условия. Корекция, направена от лицето поради приложимия към операцията режим, не следва сама по себе си да се приема за индикация за нарушение. **IV. Последваща промяна в митническата декларация и данъчният период** Митническият кодекс на Съюза урежда изменението на митническа декларация в чл. 173, обезсилването ѝ в чл. 174 и последващия контрол в чл. 48. Ако вследствие на такива действия се променят обстоятелства, от които зависи размерът на ДДС при внос, трябва да е ясно как информацията достига до НАП и в кой данъчен период се отчита промяната. Въпросът е свързан и с предложеното изменение на чл. 57, ал. 6, т. 2 с § 5, както и с новата редакция на чл. 72 по § 8 относно упражняването на правото на приспадане. Съчетаването на предварително генерирания проект, срока по чл. 125, ал. 18 и възможната последваща промяна на митническата декларация изисква еднозначно правило за съответния данъчен период.	Приема се частично Приема се	Бележка е отразена в нова редакция на разпредната в законопроекта (чл. 125, ал. 17). Предложенията за доразвиване на уредбата за целите на коректното автоматично генериране на данни за данъчен кредит при внос, могат да бъдат взети предвид при изготвянето на Наредбата на министъра на финансите на чл. 120а.

				Такъв механизъм следва да бъде предвиден в закона или, доколкото делегацията позволява, в наредбата по чл. 120а, ал. 4. Когато актуализираните данни вече се намират в държавна информационна система, рискът от несинхронизиране между системите не следва да се възлага изцяло на данъчно задълженото лице. **V. Структурирано електронно фактуриране и кодиране на услугите** С § 42 се предлага нова глава единадесета „а“ с чл. 120а–120д относно структурираните електронни фактури и известия. Предложеният чл. 120а, ал. 2 предвижда допълнителни данни във фактурата, включително код на стоката по Комбинираната номенклатура на ЕС или код на услугата по класификатора на UN/CEFACT, а при липса на такъв – друг код, определен с наредбата. За митническите представители, спедиторите и логистичните оператори кодирането изисква практически указания. Една операция може да обхваща митническо представителство, превоз, спедиция, складиране, терминални и товаро-разтоварни услуги, обработка на документи и префактурирани разходи. Необходими са примери и за комплексни доставки с участието на няколко изпълнители. Важен е и графикът. Според § 105 основните разпоредби за структурираното електронно фактуриране трябва да влязат в сила от 1 януари 2028 г., а § 103 предвижда шестмесечен тестов период. Същевременно § 104 предвижда наредбата по чл. 120а, ал. 4 да бъде издадена до шест месеца от обнародването на закона. В зависимост от датата на обнародване окончателните технически правила може да станат известни близо до началото на тестовия период. Това би съкратило времето за разработване и предварително изпитване на интеграциите.	Приема се	

				Поради това практическите правила за кодиране и окончателните технически изисквания следва да бъдат публикувани достатъчно рано преди началото на тестването. **VI. Данъчен кредит и отстраними несъответствия в електронната фактура** С § 6 се предлага нова ал. 7 на чл. 70, според която няма право на данъчен кредит за доставка, за която данъкът не е начислен с документ по чл. 120а или 120б, когато доставчикът е бил длъжен да издаде такъв. С § 7 се изменят условията по чл. 71, а с § 8 се предлага нова редакция на чл. 72. Съгласно предложения чл. 120д, ал. 2 структурираната електронна фактура или известие се счита за получено в момента, в който националната информационна система генерира уникален код за съответствие. Този момент може да има значение за периода, в който получателят разполага с документа и упражнява правото си на приспадане. Възможна е ситуация, при която облагаемата доставка действително е извършена и материалните предпоставки за данъчен кредит са налице, но доставчикът е допуснал техническо или формално несъответствие при съставянето или предаването на документа. Проблемът е практически значим при операции с участието на множество превозвачи, подизпълнители и складови оператори. Съотношението между материалните предпоставки и формалните изисквания е разглеждано от Съда на Европейския съюз, наред с други, по съединени дела C-95/07 и C-96/07, Ecotrade, и по дело C-518/14, Senatex. Това не означава, че формалните изисквания могат да бъдат пренебрегнати или че правото на приспадане не трябва да бъде доказано. Практиката обаче е относима към въпроса дали отстранимо несъответствие следва автоматично да води до окончателна загуба на това право, когато материалните предпоставки могат да се установят.	Приема се	

				Необходимо е да се анализира възможност за отстраняване на несъответствието в разумен срок, както и връзката между поправката, момента на получаване по чл. 120д, ал. 2 и периода за упражняване на правото на приспадане. **VII. Данни в реално време, техническа невъзможност и санкции** Предложеният чл. 120г изисква определени данни от структурирани електронни фактури, съставени чрез друг софтуер или система, да се предават незабавно в реално време към НАП. При установено несъответствие системата връща съобщение, а според ал. 3 то трябва да бъде отстранено до 48 часа. Изпълнението на това задължение зависи от работата на системите на НАП, на използвания софтуер и на комуникационната инфраструктура. Поради това трябва да се разграничат пропуските на задълженото лице от обективна техническа невъзможност извън неговия контрол. Това разграничение е важно и предвид предложените санкционни разпоредби: изменението на чл. 182 с § 84 относно отразяването на документи в справката-декларация; новият чл. 182а по § 85 за неиздаване на документ по чл. 120а, чието влизане в сила съгласно § 105 е предвидено за 1 юли 2028 г.; и новият чл. 192б по § 98 относно определени технически пропуски или грешки при софтуера. Следва да има ясна процедура при недостъпност или техническа неизправност на система извън контрола на задълженото лице. Тя трябва да позволява проблемът да бъде удостоверен и задължението да бъде изпълнено в разумен срок след възстановяване на нормалната работа. **VIII. Обхват и участници в тестовия период** С § 103 се предвижда шестмесечен достъп за тестване на интеграцията с националната информационна система за структурирано електронно фактуриране и цифрово отчитане.	Приема се Приема се	

				За да установи действителните практически проблеми, тестването не бива да се ограничава до стандартни фактурни операции. То следва да включва изменение и обезсилване на митническа декларация, промяна на митническата стойност, доплащане или възстановяване на ДДС при внос, пряко и косвено митническо представителство, частичен данъчен кредит и корекции след генерирането на проекта на справка-декларация. Участието на предприятия и професионални организации от секторите на вноса, износа, транспорта, логистиката и митническото представителство би позволило установените проблеми да бъдат описани и обсъдени преди задължителното прилагане на режима. Необходим е и механизъм за проследяване на отстраняването им. **IX. Редакционни и технически бележки** Преди окончателното оформяне на законопроекта следва да бъдат проверени следните препратки и последователности: 1. § 103 препраща към „§ 104, т. 1“, докато правилата за влизане в сила са уредени в § 105. 2. Чл. 120а, ал. 2, буква „а“ и предложената с § 37 нова ал. 9 на чл. 116 препращат към „наредбата по чл. 120а, ал. 3“, докато наредбата е предвидена в ал. 4. 3. С § 79 се предлага изменение на чл. 181в, а със следващия § 80 – неговата отмяна. Тези бележки посочват въпроси за проверка, без да предполагат каква е била волята на вносителя.		
14	10.10.2026 г. Получено чрез Портала за	**Институт на професионалните счетоводители в България**	☐ Лицето действа от свое име	СТАНОВИЩЕ Относно: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност Уважаеми госпожи и господа, Във връзка с обществото обсъждане на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС) Институтът на професионалните		

	обществени консултации	**(ИПСБ)**	☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: д-р Милена Миткова Председател на ИПСБ	счетоводители в България (ИПСБ) представя становище. ИПСБ подкрепя увеличаването на националния праг за регистрация от 51 130 на 75 000 евро по чл. 96, ал. 1 и ал. 2, т. 1 и чл. 168д, ал. 2 ЗДДС, предложено с § 24 и § 63 от проекта. Не подкрепяме проекта в настоящия му вид поради неуредени последици за данъчния кредит, противоречия между предложените разпоредби и недостатъчна обосновка на санкциите. Изрично възразяваме срещу въвеждането от 1 януари 2028 г. на задължителния режим за структурирано електронно фактуриране и свързаното цифрово отчитане при недостатъчно уреден механизъм, непълна оценка на въздействието и недоказана готовност за прилагане. **1. Данъчен кредит при задължително електронно фактуриране** С § 34 от проекта се създава чл. 113, ал. 16 ЗДДС, който задължава установените в страната регистрирани доставчици да издават структурирани електронни документи за определените в него вътрешни доставки. С § 6 се създава чл. 70, ал. 7 ЗДДС, съгласно който получателят няма право на данъчен кредит, ако задълженият доставчик не е начислил данъка с документ по новите чл. 120а и 120б ЗДДС. С § 7, т. 1 се изменя и чл. 71, т. 1 ЗДДС, като издаването на такъв документ става условие за упражняване на кредита. По § 105, т. 1 от проекта ограниченията на данъчния кредит се прилагат от 1 януари 2028 г. Предложеното с § 6 и § 7, т. 1 от проекта обвързване на данъчния кредит с издаването на структуриран електронен документ по чл. 120а и 120б ЗДДС не е достатъчно обосновано	Приема се	

				за прилагане от 1 януари 2028 г. Чл. 218 от Директива 2006/112/ЕО, допълнен с чл. 1, т. 2 от Директива (ЕС) 2025/516, допуска въвеждането на задължително електронно фактуриране за определени вътрешни доставки от 14 април 2025 г. съгласно чл. 6, параграф 1 от изменящата директива. Това обаче не обосновава само по себе си отказ на данъчен кредит при неспазване на изисквания формат. Специалната възможност приспадането да се обвърже с притежаване на електронна фактура за доставки, подлежащи на отчитане по чл. 271а, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО, се въвежда в чл. 168 от същата директива с чл. 5, т. 3 от Директива (ЕС) 2025/516 и се прилага от 1 юли 2030 г. съгласно чл. 6, параграф 5 от последната. Наред с това предложената редакция на чл. 71, т. 1 ЗДДС изисква структуриран електронен документ във всички обхванати от тази точка случаи, без да отчита допустимите изключения от задължителното електронно фактуриране. Действащият текст изисква документ, съответстващ на чл. 114 и 115 ЗДДС, с отделно посочен данък. Новото условие може да възпрепятства приспадането и по законосъобразно издадена фактура в друг формат, включително чрез разширен фискален или системен бон по чл. 118, ал. 24 ЗДДС в редакцията, предложена с § 40 от проекта. При преценката следва да се отчете Решение на Съда на ЕС от 15 септември 2016 г. по дело C-516/14, Barlis 06, според което формални недостатъци на фактурата не оправдават отказ, когато данъчната администрация разполага с необходимите данни за установяване на материалноправните предпоставки за приспадане.		

				Предлагаме чл. 70, ал. 7 ЗДДС да отпадне в предложената редакция, а чл. 71, т. 1 ЗДДС да допуска приспадане по всички законосъобразно издадени документи при изпълнение на останалите законови условия. Нарушението на изисквания формат не следва само по себе си да води до отказ, когато материалноправните предпоставки за приспадане са доказани. **2. Издаване, получаване и задължителни реквизити на структурираните електронни фактури** <u>2.1. Издаване на документите</u> С § 42 от проекта се създава чл. 120а, ал. 3 ЗДДС, съгласно който структурираната електронна фактура се счита за издадена при генериране на уникален код за съответствие от националната информационна система по чл. 120в ЗДДС. Следователно изпълнението на задължението за издаване на фактура зависи от работата на тази система. Новият чл. 120г, ал. 3 ЗДДС предвижда отстраняване на установено при автоматичната проверка несъответствие в срок до 48 часа. Изискването по чл. 120г, ал. 1 ЗДДС за предаване на данните незабавно в реално време, съчетано с този момент на издаване, създава риск при недостъпност на системата да не може да бъде спазен срокът по чл. 113, ал. 4 ЗДДС за обхванатите доставки. При запазване на предложените чл. 70, ал. 7 и чл. 71, т. 1 ЗДДС възниква и риск за упражняването на данъчния кредит на получателя. Проектът възлага техническите изисквания и реда за изпълнение на наредба по чл. 120а, ал. 4 ЗДДС. В закона обаче следва да бъдат определени основните правила, които защитават задълженото лице, когато издаването или предаването на документа е	Приема се	

				възпрепятствано по причини, за които то не отговаря. Предлагаме в закона да се уредят резервни режими при планирана недостъпност, авария на системата на НАП и доказуемо прекъсване на свързаността извън контрола на задълженото лице, както и отделен ред при продължителна пълна авария. Срокът от 48 часа по чл. 120г, ал. 3 ЗДДС следва да започва от доказуемото получаване на съобщението за несъответствие и да не тече през времето, когато отстраняването му е технически невъзможно по причини, за които лицето не отговаря. При спазен резервен ред техническата недостъпност и последващото подаване в предвидения срок не трябва да водят до санкция за закъсняло издаване или предаване, нито сами по себе си да препятстват данъчния кредит при изпълнени останали законови условия. Необходимо е съгласувано изменение на чл. 120а, 120г и 120д и на свързаните правила за документиране и приспадане. НАП следва да публикува текущия статус на системата и архив с началото и края на прекъсванията чрез достъпен и при авария канал. Официално обявената недостъпност следва да се отчита служебно, без всяко засегнато лице да е длъжно да я доказва самостоятелно. <u>2.2. Получаване на документите и оспорване от посочения получател</u> Новият чл. 120д, ал. 2 ЗДДС определя, че структурираната електронна фактура и известията към нея се считат за получени при генерирането на уникалния код за съответствие. Проектът предвижда уведомяване и достъп до данните по чл. 120в, ал. 2, т. 5 и 6 ЗДДС, както и изпращане на документа от доставчика по чл. 120д, ал. 3 ЗДДС. Не са	Приема се	

				уредени изрично обаче последиците, когато документът се счита за получен, но достъпът до него е технически невъзможен по причини, за които получателят не отговаря. Това има пряко значение за корекциите по чл. 78, ал. 2, изречение първо ЗДДС. Съгласно предложената с § 11, т. 2 редакция на чл. 78, ал. 3 ЗДДС те се извършват за данъчния период, през който е получен документът по чл. 115 или 116 ЗДДС. Предлагаме моментът, от който документът се счита за получен, да бъде обвързан с доказуемото му предоставяне и осигурения достъп до него. Отделно от техническия достъп следва да се уреди възможността за оспорване на съдържанието. Генерирането на код за съответствие и получаването на фактурата не доказват сами по себе си съществуването на сделката, нито че получателят е правилно определен. Съгласно чл. 11, ал. 2 ЗДДС получател е лицето, което получава стоката или услугата. Възможно е фактурата да съдържа погрешен идентификатор или посоченото лице да оспорва изцяло наличието на сделка с него. Правото по предложения чл. 125, ал. 21 ЗДДС да се коригират или изтриват данни от проекта на справка-декларацията не замества реда за оспорване на самия документ и уведомяване на неговия издател. Предлагаме да се предвиди изричен ред за оспорване чрез системата на НАП при неправилно посочен получател, липса на сделка или грешки в съдържанието, със срокове за уведомяване и реакция на издателя. Следва изрично да се установи, че техническото получаване на документа не представлява потвърждение от получателя на описаната в него сделка. Данъчното отразяване на оспорената фактура трябва да се определя според		

				действителните обстоятелства, а защитата на погрешно посоченото лице не трябва да зависи единствено от готовността на издателя да поправи документа. Този ред следва да служи за уведомяване и правилно данъчно отразяване, без да превръща НАП в орган, който разрешава спорове между страните. Оспорването не трябва автоматично да заличава задължението на издателя за начисления данък извън предвидения в закона ред за поправяне на документа. Предложеният с § 45, т. 6 чл. 125, ал. 17 ЗДДС предвижда автоматично включване на сумите по получените структурирани електронни фактури и известия към тях и по митническите декларации за внос в клетките за пълен данъчен кредит. Това не означава, че във всеки случай съществува право на пълно приспадане: според законовите условия то може да е ограничено или изключено. Проектът допуска попълване на данни за доставки без право на данъчен кредит по ал. 20, т. 2 и коригиране на автоматично попълнените данни по ал. 21. Подкрепяме предварителното попълване на проекта на справка-декларацията от НАП с настройка по подразбиране „пълен данъчен кредит“ за получените документи по предложения чл. 125, ал. 17 ЗДДС. Не следва да се изисква отделно потвърждаване на това третиране за всеки документ. Предлагаме по ал. 21 и 22 изрично да се осигури възможност лицето да променя само избраните от него документи и да посочва липса на право на данъчен кредит, частичен данъчен кредит или друг приложим размер на приспадане, както и да отлага упражняването на правото за допустим следващ период. При всяка промяна		

				системата следва автоматично да преизчислява съответните клетки и крайния резултат на справка-декларацията. Наличието на фактура в системата не осигурява само по себе си информация за действителното предназначение на покупката и правото на приспадане. Към срока за подаване на декларацията лицето или неговият пълномощник може да не разполага с необходимите съпътстващи документи и обяснения. Настройката по подразбиране има технически характер и не създава право на приспадане извън законовите условия. При избор да не се упражнява данъчен кредит през текущия период документът трябва да остане видим в отделен списък за последваща проверка и включване, с контрол срещу двойно приспадане и указване на оставащия срок. Изборът на по-късен период за упражняване на правото не отменя задължителното отразяване на кредитни известия и други корекции в предвидените от закона срокове. Предлагаме в чл. 125 изрично да се регламентира помощният характер на предварително попълнения проект. Окончателните данни следва да се определят и потвърждават общо от регистрираното лице или негов упълномощен представител при подаването, след преглед и необходимите промени по избраните документи. Липсата на действие не трябва да се счита за подаване на декларация или за упражняване на данъчен кредит. Системата следва да позволява сверяване по отделни документи и импорт на проверените счетоводни данни. Това трябва да се съчетае със запазване на избора на период за приспадане по т. 3.1 от становището. <u>2.3. Задължителни кодове за стоките и услугите</u>		

				Предложеният с § 42 чл. 120а, ал. 2, буква „а“ ЗДДС изисква код на стоката по Комбинираната номенклатура, съдържаща се в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета, или код на услугата по посочения в проекта „класификатор“ на UN/CEFACT. Когато съответният код липсва, се предвижда използване на друг код, определен с наредба. Необходимостта и правното основание за този допълнителен задължителен реквизит не са достатъчно обосновани. Чл. 226, т. 6 от Директива 2006/112/ЕО изисква описание на количеството и естеството на стоките или обхвата и естеството на услугите. Чл. 273, втора алинея от същата директива не допуска общото правомощие за осигуряване на събираемостта и предотвратяване на данъчни измами да се използва за въвеждане на допълнителни задължения за фактуриране извън глава 3 от дял XI. Предлагаме задължителното кодиране на стоките и услугите като допълнителен реквизит на фактурата да отпадне.	Приема се	
				2.4. Данни за сметките на доставчика Предложеният чл. 120а, ал. 2, буква „б“ ЗДДС определя като задължителен реквизит идентификаторите на сметките на доставчика, по които е получено или се очаква плащане. Формулировката свързва реквизита с използването на сметка, но не урежда изрично издаването и приемането на фактурата, когато такава сметка не се използва - например при плащане изцяло в брой или погасяване чрез прихващане. Необходимо е да се гарантира, че липсата на идентификатор в тези случаи няма да възпрепятства издаването и валидирането на документа.	Приема се	

				Следва да се отчете и началната дата на съответното европейско изискване. Чл. 5, т. 8, буква „б“ от Директива (ЕС) 2025/516 на Съвета добавя в чл. 226 от Директива 2006/112/ЕО нова т. 17 относно сметките на доставчика. Съгласно чл. 6, параграф 5 от Директива (ЕС) 2025/516 изменението се прилага от 1 юли 2030 г. Поради това позоваването на тази промяна само по себе си не обосновава задължителното въвеждане на реквизита от 1 януари 2028 г. Предлагаме изрично да се предвиди, че идентификатор на сметка се посочва само когато по нея е получено или се очаква плащане за конкретната доставка. Когато такава сметка липсва, непопълването на реквизита не трябва да препятства издаването и валидирането на фактурата, да обосновава отказ на данъчен кредит или да води до санкция. Изискването за фактуриране не трябва да създава косвено задължение за откриване на сметка. **3. Упражняване на данъчния кредит и корекции на декларациите** <u>3.1. Действащият чл. 72, ал. 1 и 2 ЗДДС позволява данъчният кредит да се упражни за</u> периода на възникване на правото или за един от следващите 12 данъчни периода чрез отразяване в декларацията и дневника за покупките за избрания период. С § 8 от проекта срокът се запазва, но по-късното упражняване се обвързва с корекция на декларацията за периода, през който правото е възникнало. Следователно отпада изборът на период, в чийто данъчен резултат да се включи кредитът. Неупражняването на правото още през първоначалния период, което по действащия закон може да бъде законосъобразен избор,	Приема се	

				ще изисква при последващо приспадане корекция на вече подадена декларация. Промяната увеличава административната тежест чрез преизчисляване на данъчния резултат за предходен период и повторно подаване на справка-декларацията за него. При фактури, по които правото е възникнало през различни периоди, ще трябва да се коригира отделна декларация за всеки засегнат период. При последователно упражняване на кредита по фактури за един и същ период може да възникне необходимост от многократни корекции на същата декларация. Това увеличава времето и разходите за обработка и проверка и риска от грешки. Действащата възможност за избор позволява кредитът да бъде включен в по-късен период с данък за внасяне и да намали непосредствено това задължение, без да се формира данък за възстановяване за по-ранен период. По предложения ред кредитът задължително се отнася към първоначалния период. Така може да възникне или да се увеличи данък за възстановяване за този период, докато за по-късен период остава данък за внасяне. Когато не са налице условия за приспадане или прихващане, това може да доведе до отделни процедури и плащания по възстановяване и внасяне, които при запазване на избора биха могли да бъдат избегнати. Допълнителна сложност възниква, когато корекцията променя данък за възстановяване, включен в процедура по чл. 92, ал. 1 ЗДДС. Необходимо е изрично да се уреди отражението ѝ върху приспадането, прихващането и възстановяването, включително при вече приключила процедура и платени задължения за следващи периоди. Това		

				е относимо и към корекция на продажбите за минал период, при която първоначално декларираният данък за възстановяване се превръща в данък за внасяне. Следва да се определи как се преизчисляват последващите приспадания, как се отчитат вече прихванати или възстановени суми и от кой момент се дължат плащане и лихви. Когато корекцията засяга и получателя, неговото отразяване трябва да следва приложимите за него законови основания и периоди, с проследима връзка между документите на двете страни. Предлагаме да се запази възможността данъчният кредит да се упражнява за периода на възникване на правото или за един от следващите 12 данъчни периода чрез включването му в справка-декларацията за избрания период, без коригиране на декларацията за периода на възникване на правото. <u>3.2. Предложеният с § 46, т. 1 чл. 126, ал. 3 ЗДДС предвижда грешките, установени</u> след срока за подаване на декларациите, да се поправят чрез повторно подаване на декларациите за периода на грешката. Поправката е ограничена до следващите 12 данъчни периода, независимо кога грешката е открита. В чл. 126 не се предвижда специален ред за доброволното ѝ поправяне след изтичането на този срок. Необходимо е да се преработи и чл. 180а, ал. 4 ЗДДС. С § 74, т. 3 от проекта се изменят размерите на санкциите, но остава препратката към досегашния чл. 126, ал. 3, т. 2, който предвижда уведомяване на органа по приходите, но отпада с новата редакция на ал. 3. Предлагаме изрично да се определи кое действие на лицето по новия ред, извършено в	Не се приема се	Предложеното изменение в чл. 126, ал. 3 има за цел да създаде балансиран, предвидим и административно облекчен механизъм за поправка на неволни технически и счетоводни грешки. Ограничаването на този прозорец до 12 данъчни периода (единадесет месеца, следващи периода на грешката) цели намаляване на административната тежест за НАП и бизнеса. Настоящият режим изисква писмено уведомяване на органите по приходите за всяка грешка извън текущия период, което генерира огромен обем излишна кореспонденция. 12-месечният

				предвидения двумесечен срок, е условие за прилагане на санкцията по чл. 180а, ал. 4. Само замяната на номера на препратката няма да отстрани несъответствието. Отделно следва да се уточни препращането от чл. 126, ал. 6 към ал. 3, въведено с § 46, т. 2 от проекта. Алинея 6 урежда изменение на данъчната основа или разваляне на доставка след прекратяване на регистрацията. Основанието за такава корекция може да е възникнало впоследствие, без първоначалната декларация да съдържа грешка. Поради това не е ясно как се прилага срок, изчисляван от периода на допускане на грешката. Предлагаме последващите обстоятелства по чл. 126, ал. 6 и 8 ЗДДС да бъдат уредени отделно от поправянето на първоначални грешки, с ясно определени срокове и данъчен период за отразяване. В новата ал. 11, предложена с § 46, т. 6, следва да се уточни кой е „съответният период“ за всяка от обхванатите хипотези, включително за документите при несъбираеми вземания по ал. 9 и 10.		срок дава възможност на задължените лица сами да отстраняват пропуските си бързо и дигитално, без да ангажират човешки ресурс от страна на администрацията. Срокът от 12 месеца е достатъчно дълъг за реакция от страна на бизнеса, но същевременно не позволява безкрайно отлагане във времето. Това гарантира актуалност на данните в масивите на НАП и не възпрепятства стартирането на своевременни ревизии или проверки по прихващане и възстановяване на ДДС. Чрез фиксирането на ясен времеви прозорец се внася правна сигурност за двете страни по данъчното правоотношение. Той стимулира данъчно задължените лица към текущ и по-строг вътрешен контрол, като същевременно елиминира риска от злоупотреби с умишлено коригиране на декларации от преди твърде много години с цел избягване на лихви. В заключение, срокът от 12 данъчни периода е оптималният санитарен минимум, който зачита икономическата реалност на предприятията, без да накърнява възможностите на държавата за ефективен данъчен контрол.

				3.3. С § 37, т. 1 от проекта се изменя чл. 116, ал. 4 ЗДДС, като за анулиране на погрешно издаден документ, включен в справка-декларацията на доставчика или получателя, се предвижда издаване на кредитно известие. Същевременно новата ал. 9, предложена с § 37, т. 3, предвижда анулиране на погрешно издадени структурирани електронни документи без кредитно известие най-късно до 5-о число на данъчния период, следващ периода на издаването им. Проектът не определя изрично съотношението между тези правила, когато документът вече е включен в подадена декларация, а анулирането се извършва в срока по ал. 9. Предлагаме да се посочи изрично дали в този случай се издава кредитно известие или се прилага анулирането по ал. 9. Следва да се уредят уведомяването на другата страна и необходимите промени в подадените декларации, така че анулирането да бъде отразено съгласувано от доставчика и получателя. **4. Регистрация за облагаеми доставки със земя и сгради** 4.1. С § 26 от проекта се създава чл. 97г ЗДДС за регистрация преди първата облагаема доставка на посочените в него имоти и вещни права. Не е изменен чл. 74, ал. 1 ЗДДС, който допуска кредит за налични активи, придобити преди регистрацията, само при регистрация по чл. 96 или чл. 100, ал. 1 ЗДДС. Така лице, регистрирано само по чл. 97г, ще начислява данък при продажбата на имота, но остава извън изрично уреденото право на кредит за наличния актив, придобит или изграден преди регистрацията.	Приема се Приема се	

				Предлагаме чл. 74, ал. 1 ЗДДС да бъде допълнен с регистрацията по чл. 97г за наличните към датата на регистрацията активи, предназначени за извършване на облагаемите доставки по този член, при изпълнение на останалите законови условия за приспадане. Предложеният с § 6 чл. 70, ал. 8 ЗДДС също следва да бъде прецизиран. Формулировката „за доставки, различни от доставките по чл. 97г“ не разграничава ясно получените доставки, за които се приспада данъкът, от извършваните доставки, за чиито цели се използват съответните стоки и услуги. Предлагаме ограничението изрично да се обвърже с използването на получените стоки и услуги за доставки извън обхвата на чл. 97г. При стоки и услуги, използвани едновременно за доставки с право и без право на данъчен кредит, следва да се уточни прилагането на правилата за частичен данъчен кредит по чл. 73 ЗДДС. <u>4.2. Новият чл. 97г, ал. 2 ЗДДС изисква заявление за регистрация да се подаде не по-</u> <u>късно от 7 дни преди изискуемостта</u> на данъка. Съгласно чл. 25, ал. 7 ЗДДС тя може да настъпи при получаване на авансово плащане. Когато доставчикът обективно не е могъл да предвиди получаването му, предварителното подаване може да се окаже неизпълнимо. Предлагаме за тази хипотеза да се предвиди подаване на заявлението в седемдневен срок от получаване на плащането, като изрично се определят датата на регистрацията и редът за начисляване на данъка. Предложеният чл. 97г, ал. 4 ЗДДС обвързва регистрацията на физическите лица с извършването на независима икономическа дейност. Разпоредбата следва еднозначно да	Приема се Приема се Не се приема	По отношение на коментара относно обвързването на регистрацията на физическите лица с извършването на независима икономическа дейност необходимо е да се има предвид, че разпоредбата се прилага, както за физически така и за юридически лица, в случаите, когато действат като данъчно задължено лице. По смисъла на ЗДДС - Данъчно задължено лице е всяко лице, което извършва независима икономическа

				изисква лицето да действа в това качество при конкретната имотна доставка, а не само да извършва независима икономическа дейност в друга област. Предоставянето на правни, архитектурни или преводачески услуги например не е равнозначно на извършване на търговска дейност с недвижими имоти и само по себе си не определя характера на конкретната имотна продажба. Предлагаме в чл. 97г, ал. 4 от ЗДДС да се уточни, че задължение за регистрация не възниква при продажба, представляваща обикновено упражняване на правото на собственост върху лично имущество, независимо дали физическото лице упражнява свободна професия или извършва друга независима икономическа дейност. Броят, мащабът и стойността на продажбите сами по себе си не са достатъчни, за да се приеме, че лицето извършва независима икономическа дейност. Необходима е съвкупна преценка на обстоятелствата по придобиването, използването и продажбата, включително дали лицето е предприело активни действия със средства, характерни за дейността на производител, търговец или доставчик на услуги. Разграничението между обикновеното упражняване на правото на собственост и икономическата дейност е изведено в Решение на Съда на ЕС от 15 септември 2011 г. по съединени дела C-180/10 и C-181/10, Słaby и Kuć. Отделно, предложеният чл. 97г от ЗДДС въвежда регистрация без минимална стойност на доставката или оборотен праг. Разбираме целта за предотвратяване на избягването на ДДС, но не обосновава сама по себе си еднаква административна тежест за всички обхванати сделки. Макар мотивите да посочват като проблем бързи имотни сделки		дейност, без значение от целите и резултатите от нея. Видно от постоянната практика на Съда на ЕС, например решение от 15 септември 2011 г. по съединени дела C-180/10 и C-181/10, Słaby и Kuć, дори в случаите на управление на лично имущество, без значение от броя и мащабите на извършениете продажби, ако обаче с оглед на осъществяването на такива продажби това лице предприема активни действия за пускане на пазара на недвижими имоти, като използва средства, сходни на използваните от производител, търговец или доставчик на услуги по смисъла на член 9, параграф 1, втора алинея от Директива 2006/112, изменена с Директива 2006/138, това лице трябва да се счита за лице, упражняващо „икономическа дейност“ по смисъла на посочената разпоредба и следователно трябва да се счита за данъчнозадължено за данък върху добавената стойност лице. По отношение на физическите лица предложената разпоредба на чл. 97г, ал. 4 изрично предвижда, че задължението за регистрация възниква само когато лицето действа като данъчно задължено лице в рамките на независима икономическа дейност. Следователно продажбата на недвижим имот, извършена извън

				с висока стойност, разпоредбата обхваща и доставки с ниска стойност. Необходимо е да се оцени съотношението между очаквания данъчен приход и разходите за регистрация, деклариране и последващо отчитане. Предлагаме за тези доставки да се запази прилагането на националния годишен оборотен праг, предложен в размер на 75 000 евро.		рамките на такава дейност, не попада в обхвата на разпоредбата, поради което не е необходимо допълнително уточнение.
				5. Обратно начисляване при неустановен доставчик С § 17, т. 1 от проекта се създава чл. 82, ал. 2, т. 4 ЗДДС, който определя получателя като лице - платец на данъка за доставки, документирани по предложения чл. 113, ал. 18 ЗДДС. Последната разпоредба се отнася до доставки с място на изпълнение в страната, извършвани от регистрирани по ЗДДС доставчици, които не са установени в България. Тя не поставя условие получателят да е данъчно задължено или регистрирано по ЗДДС лице. За разлика от действащите чл. 82, ал. 2, т. 1 и 3 ЗДДС, новата т. 4 не определя необходимия статут на получателя. Такова ограничение не се съдържа и в началния текст на ал. 2. Поради това предложението допуска тълкуване, че данъкът се дължи и от нерегистрирано предприятие или от физическо лице, което придобива стока за лични нужди. Същевременно чл. 117, ал. 1, т. 1 ЗДДС възлага издаването на протокол за начисляване на данъка на регистрирания получател. Регистрацията по чл. 97а, ал. 1 ЗДДС обхваща получаването на определени услуги и не урежда получаването на местни доставки на стоки.	Приема се	

				Следователно проектът разширява кръга на лицата, от които данъкът е изискуем, без съответно да уреди изпълнението на това задължение. Предлагаме новият чл. 82, ал. 2, т. 4 ЗДДС да се ограничи до получатели, регистрирани по ЗДДС. Условията за прилагането му следва да бъдат определени пряко в тази разпоредба, вместо лицето - платец на данъка да се определя чрез препращане към правилото за документиране по чл. 113, ал. 18. За доставките към други получатели данъкът следва да се начислява от доставчика, освен когато друга разпоредба на закона изрично възлага това задължение на получателя. Така ще се запази и действащият режим за услугите по чл. 82, ал. 2, т. 3 във връзка с чл. 97а, ал. 1 ЗДДС. **6. Съразмерност на глобите и имуществените санкции** 6.1. Не подкрепяме предложените увеличения на санкциите и въвеждането на високи минимални размери без достатъчна обосновка на тяхната необходимост и съразмерност. Съгласно чл. 12 от Закона за административните нарушения и наказания административните наказания имат предупредителна и възпитателна цел. Чл. 27, ал. 2 и 3 от същия закон изисква при определянето им да се отчитат тежестта на нарушението, смекчаващите и отегчаващите обстоятелства и имотното състояние на нарушителя. Законодателно установените размери трябва да позволяват действително съобразяване с тези обстоятелства. С § 71 и § 72 от проекта имуществените санкции по чл. 178, ал. 1 и чл. 179, ал. 1 ЗДДС се определят в евро при запазване на досегашните числови стойности в левове. Това	Приема се частично	Основната причина за предлаганите изменения в административнонаказателните разпоредби на Закона за данък върху добавената стойност е, че размерът на глобите и имуществените санкции не е актуализиран от 2007 г. насам, както и необходимостта от прецизиране на субектите на отговорността. За близо 20 години инфлацията и икономическият растеж са обезценили санкциите, които вече имат символичен характер и са загубили превантивния и възпиращия си характер. Съществува и вътрешен дисбаланс между различните данъчни закони, а сегашните размери не отговарят на изискванията на ЕС за ефективни и пропорционални санкции.

				представлява увеличение приблизително с 95,6%. Например имуществената санкция по чл. 178, ал. 1 нараства от 500-5 000 лева на 500-5 000 евро. Посоченото увеличение се отнася до имуществените санкции за юридическите лица и едноличните търговци. Мотивите и оценката на въздействието се позовават на инфлацията, периода след последната промяна и необходимостта от разграничаване на различните категории нарушители. Тези съображения не обосновават сами по себе си конкретните минимални и максимални размери. Не е представен достатъчен анализ по отделни нарушения защо действащите санкции са неефективни и защо целта не може да бъде постигната с по-малко увеличение. Самото качество на юридическо лице или едноличен търговец не доказва по-голяма икономическа възможност за понасяне на санкцията. Очакваните приходи от глоби и имуществени санкции също не са самостоятелно основание за повишаването им. Предлагаме увеличенията по § 71 и § 72 да отпаднат, освен ако бъдат подкрепени с конкретен анализ на необходимостта и съразмерността им. При преработването на санкционните разпоредби следва да се отчетат продължителността на неизпълнението, настъпилата вреда или създаденият риск за бюджета и данъчния контрол, повторността, доброволното отстраняване и въздействието върху малките предприятия. Минималните размери трябва да позволяват справедливо санкциониране и на по-леките случаи, а поправимите нарушения без укриване на данък да бъдат ясно разграничени от нарушенията с по-висока тежест.		При анализа на действащите към настоящия момент разпоредби се установи сериозен структурен дефицит – липса на диференциация на паричния размер на глобата, съответно имуществената санкция, в зависимост от субекта на административнонаказателната отговорност. Настоящата уредба не отчита в достатъчна степен дали нарушението е извършено от физическо лице, длъжностно лице или корпоративен субект (юридическо лице или едноличен търговец). Това води до сериозна неравнопоставеност и несъразмерност на санкциите. В някои хипотези те могат да се окажат несъразмерно тежки и с репресивен характер за определени категории нарушители (например физически лица), а в други – изцяло лишени от възпиращ ефект за юридически лица, разполагащи със значителни финансови и оперативни ресурси.

				6.2. Запазване на числовите стойности на предвидените в левове граници или минимални размери при замяната им с евро се предлага и за имуществените санкции по чл. 180, 180а и 180б (§ 73-75), чл. 181 и 181а (§ 76 и § 77), чл. 182 (§ 84), чл. 183 и 184 (§ 86 и § 87) и чл. 189 (§ 93) ЗДДС. Същият подход е приложен към глобите и имуществените санкции по чл. 185а и 185б (§ 89 и § 90), както и към глобите за органите по приходите и митническите органи по чл. 190 и 191 (§ 94 и § 95). По чл. 181б, ал. 1, чл. 181г, ал. 1 и чл. 181д, ал. 1 ЗДДС, изменяни съответно с § 78, т. 1, § 81, т. 1 и § 82, т. 1, минималната имуществена санкция нараства от 500 лева на 750 евро. Това представлява значително увеличение. В мотивите тези санкции попадат сред предвидените за актуализиране съобразно инфлационните процеси, но не са посочени конкретен инфлационен показател и изчисления, които да обосновават предложените размери. Предлагаме размерите на всички санкции и глоби да бъдат преразгледани, като всяко увеличение спрямо равностойността на действащия размер бъде конкретно обосновано. 6.3. Предложеният с § 85 чл. 182а ЗДДС не разграничава неиздаването на фактура, съпроводено с неначисляване на данък, от издаването на документ в неправилен формат при отчетена доставка и внесен дължим данък. Макар размерът на санкцията да е обвързан с неначисления данък, предвидените минимуми от 750 евро за физическите лица, които не са търговци, и 1 500 евро за юридическите лица и едноличните търговци създават риск от явно несъразмерно наказание при доставки с малка стойност. Когато са налице основания		

				за санкциониране и случаят не е квалифициран като маловажен по чл. 28 ЗАНН, предвиденият минимум може многократно да надхвърли стойността на доставката и размера на данъка. Не е представена конкретна обосновка защо тези минимални размери са необходими и за нарушенията с ниска тежест. Предлагаме минималните размери да бъдат намалени, а съставът изрично да обхваща само лицата, задължени да издадат съответната фактура. За поправими нарушения на формата, при които дължимият данък е правилно определен, деклариран и внесен, следва да се предвиди по-лек състав. Необходимо е да се определи и съотношението с чл. 180 и 182 ЗДДС, така че едно и също неизпълнение да не води до несъразмерно натрупване на санкции. 6.4. Предложеният с § 98 чл. 192б, ал. 1 ЗДДС предвижда имуществена санкция от 50 000 до 100 000 евро за юридически лица и еднолични търговци - производители или разпространители на софтуер, когато технически пропуски или грешки в кода блокират автоматичното изтегляне и предаване на данни към системата на НАП. При повторно нарушение ал. 2 предвижда имуществена санкция от 100 000 до 250 000 евро и възможност за временно прекратяване на достъпа на софтуерния продукт до отстраняване на дефектите. Минимумът от 50 000 евро създава риск от несъразмерна санкция и при краткотрайно прекъсване без загуба на данни и своевременно отстранен дефект. Общите правила за индивидуализиране на санкцията не заместват необходимостта от обосноваване на този минимум и от разграничаване на нарушенията според тяхната тежест.		

				Предлагаме съществено намаляване на санкциите за поправими технически нарушения, а по-тежките санкции да се обвържат с ясно определени утежняващи обстоятелства. Следва да се разграничат конкретните задължения на производителя и разпространителя, като отговорността се свърже с нарушение на задължение на съответното лице, причинило блокирането. За поправими дефекти следва да се предвидят уведомяване и разумен срок за отстраняване, освен когато сериозен риск за системата налага незабавна намеса. Следва изрично да се изключи отговорността за блокиране, причинено единствено от недостъпност на системата на НАП, от несъответствие на нейния интерфейс с публикуваната спецификация или от действия на потребителя извън контрола на производителя или разпространителя. Лице, което само разпространява продукта и няма възможност да променя кода или да отстрани съответния дефект, не трябва да се санкционира за самия дефект; отговорността му следва да се ограничи до неизпълнение на собствено, ясно определено задължение. За промени в техническите спецификации следва да има публични версии, описание на измененията и разумен срок за адаптация, по правило най-малко шест месеца при съществени промени. При спешни мерки за сигурност по-кратък срок трябва да е мотивиран и придружен от преходно техническо решение. През определения срок за адаптация не следва да се санкционира несъответствие, произтичащо единствено от новите изисквания. Прекратяването на достъпа трябва да се постановява с мотивиран акт, при изрично		

				уредени условия за възстановяване и ефективно съдебно оспорване. За клиентите на засегнатия продукт следва да се осигурят резервен ред за изпълнение на данъчните задължения и защита от санкции при доказана техническа невъзможност, за която те не отговарят. **7. Запечатване на търговски обекти** С § 91 от проекта се предвижда запечатването по чл. 186 ЗДДС да се налага с наказателното постановление заедно с паричната санкция. Съгласно новите ал. 6 и 8 мярката подлежи на предварително изпълнение и се обжалва по Закона за административните нарушения и наказания. Чл. 188 ЗДДС обаче остава непроменен и препраща предварителното изпълнение към чл. 60, ал. 1-7 от Административнопроцесуалния кодекс. Предлагаме чл. 186 и чл. 188 ЗДДС да се съгласуват изрично относно компетентния съд, сроковете и основанията за допускане и спиране на изпълнението. Налагането на запечатването и имуществената санкция с едно наказателно постановление не гарантира само по себе си съразмерност на общата им тежест. В Решение от 3 юли 2025 г. по дело C-733/23, „Бийч енд бар мениджмънт“, Съдът на ЕС приема за недопустимо налагането на имуществена санкция за неиздаване на касови бележки, когато за същото нарушение вече е наложено запечатване на обекта и забрана на достъпа до него. Предложеният общ ред за налагане на двете мерки променя тази процесуална уредба, но не премахва изискването за съразмерност. Съгласно т. 53 от решението чл. 273 от Директива	Не се приема	Законът за административните нарушения и наказания (ЗАНН) е общият (кодифициращ) закон, който урежда правилата за налагане и индивидуализация на административните наказания в Република България. Общият ред за индивидуализация на наказанията е уреден в чл. 27 от ЗАНН. Ако държавата реши, че правораздавателните органи трябва да имат право да слизат под законовия минимум при съдебен контрол, този институт следва да се уреди общо в ЗАНН (по аналогия с чл. 55 от Наказателния кодекс), а не „на парче“ в отделните материални закони. Данъчното правоприлагане изисква еднакво третиране на всички субекти. Ако възможността за намаляване на глобите под минимума се въведе само за нарушения по ЗДДС, това би поставило нарушителите на данъчното законодателство в привилегировано положение спрямо извършителите на нарушения по други закони (например ЗКПО, Закона за

				2006/112/ЕО и чл. 49, параграф 3 от Хартата на основните права на Европейския съюз не допускат значителна имуществена санкция при липса на процесуална възможност съдът да определи размер под законовия минимум или да приложи по-леко наказание. Предлагаме да се въведе задължителна преценка на общата тежест на санкцията и запечатването според конкретното нарушение и да се преработи изразът „независимо от предвидените глоби или имуществени санкции“ в чл. 186, ал. 1 ЗДДС. Предлагаме по новия чл. 186, ал. 6 ЗДДС да се допуска предсрочно прекратяване на запечатването по молба на засегнатото лице и без пълно плащане на санкцията, когато необходимостта от мярката е отпаднала или продължаването ѝ е несъразмерно.		митниците или Закона за горите), където глобите също могат да бъдат несъразмерно високи. Това би довело до неоправдан двоен стандарт в административнонаказателната политика на държавата. Основната цел на административното наказание съгласно чл. 12 от ЗАНН е да предупреди и превъзпита нарушителя, както и да въздейства възпиращо върху останалите членове на обществото. Санкциите в ЗДДС са умишлено високи (често обвързани с размера на неначисления данък), тъй като този закон регулира злоупотребите в държавния бюджет. Ако на съда се даде правомощието по субективна преценка да слиза под минимума поради „явна несъразмерност“, се губи възпиращият ефект на закона. Рискът от извършване на нарушение би се калкулирал по-лесно от търговците, знаейки че минималният праг вече не е абсолютна законова бариера. Относно понятието „явно несъразмерна на тежестта на нарушението“1 следва да се отбележи, че в данъчните производства липсата на ясни критерии кога една глоба е „явно несъразмерна“ ще доведе до коренно различна и противоречива практика на

				8. Преходни правила и време за подготовка		различните съдилища в страната. Това ще накърни правната сигурност, тъй като за едно и също нарушение в един съдебен район санкцията може да бъде намалена наполовина, а в друг – потвърдена в пълния ѝ минимален размер. Предложената разпоредба е правно излишна, тъй като настоящото законодателство вече съдържа механизми за защита срещу прекомерни санкции: • Чл. 28 от ЗАНН („маловажен случай“): Когато тежестта на нарушението е незначителна, съдът има правомощието изцяло да отмени наказателното постановление. • Чл. 180а от ЗДДС: Самият ЗДДС предвижда драстично по-ниски и фиксирани глоби, ако данъкоплатецът сам поправи грешката си и внесе данъка в кратък срок. • Чл. 58г от ЗАНН: Възможността за намаляване на сумата с 20% при споразумение или ранно плащане. Следователно, правото на защита на нарушителя е гарантирано, без да се налага разрушаване на конструкцията на минималните санкционни прагове.

				8.1. § 102, ал. 3 от проекта изисква при получено авансово плащане за доставка, чието данъчно събитие настъпва след 1 януари 2028 г., доставчикът да издаде структурирана електронна фактура за цялата данъчна основа. Разпоредбата не уточнява как в този документ и в автоматично попълнената справка-декларация се отчитат вече фактурираните аванси и начисленият по тях данък. Предлагаме изрично да се уреди отразяването на вече документираните аванси, така че начисленият по тях данък да не се включва повторно като задължение при окончателното фактуриране. Изискването за структурирана електронна фактура по § 102, ал. 2 и 3 следва да се съгласува с обхвата на задължението по чл. 113, ал. 16, 17 и 19 ЗДДС и с предвидените в закона изключения, включително по чл. 118, ал. 24 ЗДДС. 8.2. § 103 от проекта предвижда шестмесечен достъп за тестване на интеграцията със системата на НАП, но препраща към „§ 104, т. 1“, каквато точка не съществува. § 104 определя срок от шест месеца от обнародването на закона за издаване на наредбата по чл. 120а, ал. 4 ЗДДС. Тези текстове не гарантират шестмесечен период за подготовка при окончателни нормативни и технически изисквания. ИПСБ не подкрепя предвиденото в § 105, т. 1 задължително прилагане от 1 януари 2028 г. на режима за структурирано електронно фактуриране и свързаното цифрово отчитане. Представените материали не обосновават реалистичността на тази дата чрез цялостно разработен механизъм за работа, оценка на необходимите ресурси и проверим график за готовност на администрацията и задължените лица. Съществени правила за	Приема се Приема се Приема се	

				функционирането се оставят за бъдеща наредба, а последиците при недостъпност, корекции, оспорени документи и упражняване на данъчния кредит остават недостатъчно уредени. Срокът за бизнеса не следва да започва да изтича, докато съдържанието на задълженията и техническите условия още се определят. Наличието на частична предварителна оценка на въздействието не отстранява тези недостатъци. В приложената оценка е посочено, че не се предвиждат потенциални рискове, без да са анализирани конкретно прекъсванията на системата, неуспешното внедряване и отражението им върху документирането и декларирането. Администрацията на Министерския съвет изрично препоръчва допълване на информацията за финансовия и административния ресурс за системата, адаптирането на софтуера и организацията на работа и специфичните действия и разходи за малки и средни предприятия. При тези констатирани пропуски определянето на задължителна начална дата е преждевременно. Датата 1 януари 2028 г. не представлява общоевропейски задължителен срок за въвеждане на разглежданата национална система. Възможността държавите членки да въвеждат задължително електронно фактуриране за определени вътрешни доставки не е равнозначна на задължение да приложат този конкретен модел и срок. Предлагаме датата 1 януари 2028 г. да отпадне за разпоредбите, които въвеждат задължителното структурирано електронно фактуриране и свързаните с него промени в данъчния кредит, декларирането, отчетните регистри и санкциите. Новият график следва да		

				се определи със закон след доработване на цялостната уредба, допълнена оценка на въздействието и обществено обсъждане на конкретния модел. Подготвителните действия по изграждане и изпитване на системата следва да бъдат разграничени от възникването на задълженията за бизнеса. Преходните правила по § 101 и § 102 и началните дати на санкциите по § 105, т. 1 и 2 трябва да се съгласуват с новия график, така че до задължителния старт да се запази приложимият дотогава ред за документиране, отчетност и деклариране. Предлагаме погрешната препратка в § 103 да се поправи и законът да гарантира най-малко 12 месеца за подготовка и изпитване, считано от едновременното наличие на обнародвана наредба, публикувани окончателни технически спецификации и документация и работеща стабилна тестова среда. Документацията трябва да обхваща формата на данните, програмните интерфейси, правилата за проверка, обмена с получателя, корекциите и резервните режими. Задължителното прилагане не следва да започва преди изтичането на този срок и преди успешно пилотно изпитване с представителни групи предприятия и софтуерни решения, както и независими изпитвания за натоварване, непрекъсваемост, възстановяване и сигурност с публични обобщени резултати. При неизпълнение на условията началната дата следва да се отложи по изрично уреден в закона ред. Предлагаме поетапно въвеждане след пилотно изпитване с различни по размер предприятия и софтуерни решения: първо за големите предприятия, а за микро-, малките и средните предприятия най-малко 12 месеца по-късно. Групите и началните дати следва да	Приема се	

				бъдат определени в закона. За преходния период трябва да се съгласуват задълженията за издаване и получаване, допустимите формати и редът за деклариране при сделки между лица на различни етапи на въвеждане. По § 105, т. 2 санкционната разпоредба на чл. 182а ЗДДС влиза в сила на 1 юли 2028 г. Отлагането не обхваща чл. 192б ЗДДС относно производителите и разпространителите на софтуер, който съгласно § 105, т. 1 влиза в сила на 1 януари 2028 г. Следователно проектът не предвижда общ шестмесечен период без санкции за нарушения, свързани с новата система. Предлагаме през първите 12 месеца от задължителното прилагане за съответната група лица да не се налагат санкции за поправими технически несъответствия, отстранени в указания разумен срок, когато данъкът е правилно определен и деклариран. Защитата следва да обхваща и съответните технически нарушения на производителите и разпространителите по чл. 192б, без да обхваща укриване на данък или умишлено възпрепятстване на контрола. Защитата на законосъобразния данъчен кредит по т. 1 от становището следва да се прилага независимо от изтичането на този преходен период.		
				8.3. § 100 от проекта предвижда прилагане на новия чл. 173, ал. 16 ЗДДС за доставките, вътреобщностните придобивания и вноса, обхванати от чл. 20 от Регламент (ЕС) 2025/1106 на Съвета, извършени от 29 май 2025 г. до влизането на закона в сила. Съгласно § 105 тази дата е 1 януари 2027 г. Предложеният чл. 173, ал. 16 ЗДДС предвижда прилагане на нулева ставка по ред, определен в правилника за прилагане на закона.	Не се приема	По отношение на материалното право на освобождаване от ДДС следва да се има предвид пряко приложимото право на Европейския съюз. Съгласно чл. 20, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2025/1106 доставките, вътреобщностните придобивания и вносът на отбранителни продукти или други продукти за

				Предлагаме изрично да се уточни приложимият ред за случаите по § 100, при които вече е начислен данък: корекцията на данъчните и митническите документи, отразяването ѝ в декларациите и прихващането или възстановяването на недължимо внесения данък. Следва да се обхванат и случаите на последваща дерегистрация по ЗДДС. Необходимо е да се изключи повторното възстановяване на една и съща сума и да се уреди съответната корекция на данъчния кредит, приспаднат от получателя по неправилно начисления данък.		целите на отбраната, извършвани по договори, сключени в резултат на поръчки, ползващи се с подкрепа по линия на инструмента SAFE, се освобождават от ДДС, като освобождаването е с право на приспадане на платения на предходния етап ДДС. Регламентът изрично предвижда и начина за удостоверяване на правото на освобождаване. Съгласно чл. 23 от Регламент (ЕС) 2025/1106 регламентът е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки. Доколкото правото на освобождаване от ДДС, установено с чл. 20 от Регламент (ЕС) 2025/1106, произтича пряко от правото на Европейския съюз, прилагането му не е обусловено от предварителното приемане на национална подзаконова уредба. Липсата на влязъл в сила ППЗДДС към настоящия момент не води до отпадане или отлагане на правото на освобождаване, когато са изпълнени предпоставките по Регламент (ЕС) 2025/1106.
				8.4. Разходи за подготовка и достъпност за малките предприятия Преди определянето на окончателния график следва да се оцени разходът за техника	Не се приема	Становището няма характер на законадателно предложение.

				и свързаност, адаптиране на счетоводните, складовите и управленските системи, обучение и текуща поддръжка. Предвидената възможност за съставяне на фактури чрез системата на НАП по чл. 120в, ал. 2, т. 1 не премахва тези разходи и организационни затруднения. Необходимо е отделно да се оцени въздействието върху микро-, малките и средните предприятия. Това искане се подкрепя и от становището на администрацията на Министерския съвет по частичната предварителна оценка на въздействието. В него изрично се препоръчват анализ на адаптирането на използвания софтуер и организацията на работа, както и оценка на необходимите действия и потенциалните разходи за МСП. Предлагаме да бъдат гарантирани безплатни и достъпни инструкции, обучение и техническа помощ. За обективни затруднения със свързаността следва да се прилага уреденият резервен ред. **9. Други поправки на конкретни препратки и начални дати** 9.1. В § 25 от проекта заменяният израз в чл. 97а, ал. 5 ЗДДС трябва да бъде „по чл. 96 и 99“, а не „по чл. 96, 97 и 99“. В § 49, т. 1 следва да се съобрази действащият израз в чл.131, ал. 1 ЗДДС „чл. 97а, 99 и чл. 100, ал. 2“, вместо да се предвижда замяна на несъществуващото съчетание „чл. 97а и 99“. 9.2. В § 38 от проекта новата т. 11 относно уникалния код следва да се създаде в чл. 117, ал. 2 ЗДДС, която определя реквизитите на протокола, а не в ал. 1, която урежда основанията за издаването му. Съгласно § 105 промяната по § 38 и отмяната на чл. 117а, ал. 3 по § 39, т. 1 са предвидени от 1 януари	Приема се	

				2027 г., докато новият режим за задължително структурирано електронно фактуриране и отпадането на отчетните регистри са предвидени от 1 януари 2028 г. Предлагаме началните дати на тези свързани промени да бъдат съгласувани. 9.3. В новия чл. 116, ал. 9 ЗДДС, предложен с § 37, т. 3, препратката към наредбата трябва да бъде към чл. 120а, ал. 4, а не към ал. 3. Ако се запази изискването за кодиране по предложения с § 42 чл. 120а, ал. 2, буква „а“, същата поправка следва да се направи и в тази разпоредба. 9.4. В § 51, т. 1 от проекта препратката в чл. 143, ал. 1, т. 3 ЗДДС към режима за малки предприятия в страната трябва да бъде към глава двадесет и първа „б“, а не към глава двадесет и първа „а“. 9.5. В § 105, т. 1 от проекта изразът „§ 34, т. 1 и т. 2 относно чл. 113, ал. 16-19“ следва да се замени с „§ 34 относно чл. 113, ал. 16-19“, тъй като § 34 няма точки. Така отложеното влизане в сила от 1 януари 2028 г. ще обхваща ал. 16-19, а ал. 20 ще влиза в сила от 1 януари 2027 г. съгласно общото правило на § 105. 9.6. Увеличението на праговете по чл. 126б, ал. 8 и 9 ЗДДС от 51 130 на 75 000 евро, предложено с § 48, т. 3, е предвидено от 1 януари 2028 г. Увеличението до 75 000 евро по чл. 96 и чл. 168д ЗДДС, предложено с § 24 и § 63, е предвидено от 1 януари 2027 г. Праговете имат различно предназначение, поради което различието в датите не представлява само по себе си противоречие. Предлагаме да се обоснове отложеното увеличение по чл. 126б. Ако се цели едновременното им актуализиране, промяната на сумите в § 48, т. 3 следва да се обособи отделно от премахването на отчетните регистри и в § 105 да се предвиди влизането ѝ в сила от 1 януари 2027 г.		

				Отмяната на чл. 57, ал. 1 ЗДДС по § 5, т. 1 е предвидена от 1 януари 2027 г., а премахването на препратката към нея в чл. 71, т. 4 по § 7, т. 2 - от 1 януари 2028 г. Предлагаме началните дати да се съгласуват и изрично да се уреди упражняването на правата на данъчен кредит, възникнали преди отмяната. 9.7. В § 32 от проекта две последователни точки са обозначени с номер 2. Предлагаме последната точка, която изменя чл. 108, ал. 6 ЗДДС, да бъде обозначена като т. 3. 9.8. В предложения с § 37, т. 1 чл. 116, ал. 4, т. 2 ЗДДС думите „уникалния номер за съответствие“ следва да се заменят с „уникалния код за съответствие“. Така терминологията ще се съгласува с предложения чл. 120а, ал. 1, т. 3 и ал. 3 и чл. 120б, ал. 2 ЗДДС. Молим изложените предложения да бъдат взети предвид при преработването на законопроекта. Приоритет следва да бъдат защитата на законосъобразния данъчен кредит, въвеждането на изпълними правила за документиране и корекции, осигуряването на съразмерност на санкциите и предоставянето на достатъчен срок за подготовка на задължените лица. Настояваме задължителното структурирано електронно фактуриране да бъде отложено до изпълнението на необходимите условия за нормативна, техническа и организационна готовност.		
15	12.10.2026 г. Получено чрез Портала за	**Даниел Топалов**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Правя следните бележки и предложения: **1. Чл. 17а, параграф 8 от Директива 2006/112/ЕО не е транспониран, а срокът за това изтича на 31 декември 2026 г.** Разпоредба: § 4 (чл. 15а — режим на складиране на стоки до поискване). С чл. 2, т. 2, буква „б“ от Директива (ЕС) 2025/516 в чл. 17а от Директива 2006/112/ЕО е добавен	Приема се	

	обществени консултации			параграф 8: „Настоящият член престава да се прилага на 30 юни 2029 г.“. Съгласно чл. 6, § 2 от Директива (ЕС) 2025/516 държавите членки приемат и публикуват тези разпоредби „до 31 декември 2026 г.“. Проектът транспонира само буква „а“, като в чл. 15а, ал. 2, т. 1 добавя „не по-късно от 30 юни 2028 г.“. Действащият чл. 15а (ред. ДВ, бр. 69 от 2026 г.) няма срок на действие. Мотивите обявяват като цел „окончателното отпадане на режима за складиране на стоки до поискване (в сила до 30.06.2029 г.)“, но текст, който постига отпадането, няма. Без него след 30.06.2029 г. в ЗДДС ще остане режим, прекратен от правото на ЕС, заедно със задълженията за регистъра по чл. 123, ал. 5. **Предложение № 1.** Параграф 4 се изменя така: „§ 4. В чл. 15а се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 2, т. 1 след думите „стоките са изпратени или транспортирани“ се добавя „не по-късно от 30 юни 2028 г.“. 2. Създава се ал. 12: „(12) Този член не се прилага след 30 юни 2029 г.““ **2. Новият чл. 14, ал. 5 е безсрочен, а чл. 369аа от Директивата важи само до 30 юни 2028 г.** Разпоредба: § 2 (чл. 14, ал. 5 — доставки на газ, електрическа, топлинна и хладилна енергия). Чл. 369аа от Директива 2006/112/ЕО (въведен с чл. 2, т. 12 от Директива (ЕС) 2025/516) гласи, че тези доставки „за целите на прилагането на член 369б се счита[т] за вътреобщностна дистанционна продажба на стоки до 30 юни 2028 г.“. Проектът гласи: „се счита за вътреобщностна дистанционна продажба на стока за целите на прилагане на режим в Съюза“, без крайна дата. След 30.06.2028 г. текстът ще дава квалификация, която Директивата не дава. **Предложение № 2.** В § 2, в чл. 14, ал. 5 думите „се счита за вътреобщностна дистанционна продажба на стока“ се заменят с „се счита до 30 юни 2028 г.	Приема се	

				за вътреобщностна дистанционна продажба на стока“. **3. Новата т. 3 на чл. 143, ал. 3 е по-широка от чл. 316, параграф 1, буква „в“ от Директивата, която транспонира** Разпоредба: § 51, т. 2 (чл. 143, ал. 3, т. 3 — право на избор на дилърите за облагане на маржа). Проектът гласи: „3. произведения на изкуството, предмети за колекции или антикварни предмети доставени им от данъчнозадължени лица, които не са дилъри.“. Чл. 316, § 1, буква „в“ от Директива 2006/112/ЕО, в редакцията на чл. 1, т. 20 от Директива (ЕС) 2022/542, дава право на избор само за „произведения на изкуството, доставени на данъчнозадължения дилър от данъчнозадължено лице, което не е данъчнозадължен дилър“. Предметите за колекции и антикварните предмети фигурират в буква „а“ на същия параграф само когато са внесени от дилъра — случай, който вече е уреден в чл. 143, ал. 3, т. 1. Самите мотиви описват промяната като възможност да се прилага маржът „по отношение на доставката на произведения на изкуството, които са им били доставени от данъчнозадължено лице, което не е данъчнозадължен дилър“, и я свързват с „писмо на ЕК от информационната фаза“. Оценката на въздействието (цел 6) също говори само за произведения на изкуството. Срокът за транспониране е изтекъл на 31 декември 2024 г. (чл. 3, § 1 от Директива (ЕС) 2022/542). Ако разширението е целено, моля мотивът да посочи разпоредбата от Директивата, която го допуска — в този случай предложението се счита за оттеглено. **Предложение № 3.** В § 51, т. 2, в новата т. 3 на чл. 143, ал. 3 думите „произведения на изкуството, предмети за колекции или антикварни предмети доставени им от данъчнозадължени лица, които не са дилъри“ се заменят с „произведения на	Приема се	

				изкуството, доставени им от данъчно задължени лица, които не са дилъри“. **4. Проектът изпълнява само първата точка от решението по дело C-733/23, на което мотивите се позовават** Разпоредба: глава двадесет и шеста „Административнонаказателни разпоредби“ (§ 71 – § 98). Мотивите посочват, че промените по чл. 186 съобразяват закона „с решение на СЕС по дело C-733/23, Бийч енд бар мениджмънт“, и изпълняват т. 1 от диспозитива (ne bis in idem). Точка 2 от диспозитива на същото решение (ECLI:EU:C:2025:515, 03.07.2025 г.) гласи, че чл. 273 от Директива 2006/112/ЕО и чл. 49, § 3 от Хартата на основните права на ЕС „не допускат национална правна уредба, която предвижда като административно наказание налагането на значителна по размер имуществена санкция, без сезираният с оспорването на тази мярка съд да има процесуална възможност да наложи санкция в размер, по-нисък от предвидения в тази правна уредба или друг вид по-леко наказание“. Проектът въвежда и увеличава именно такива санкции: „в размер на неначисления данък, но не по-малко от 1500 евро“ (нов чл. 182а), „в двоен размер на неначисления данък, но не по-малко от 1 000 евро“ (чл. 180, ал. 1), от 50 000 до 100 000 евро (нов чл. 192б). Чл. 27, ал. 5 ЗАНН забранява наказание под предвидения най-нисък размер „освен в предвидените в закон случаи“, затова изключението трябва да бъде в ЗДДС. **Предложение № 4.** Създава се § 98а: „§ 98а. Създава се чл. 192в: „Чл. 192в. По изключение от чл. 27, ал. 5 от Закона за административните нарушения и наказания, когато предвидената в тази глава глоба или имуществена санкция е явно несъразмерна на тежестта на нарушението, съдът,	Не се приема	Законът за административните нарушения и наказания (ЗАНН) е общият (кодифициращ) закон, който урежда правилата за налагане и индивидуализация на административните наказания в Република България. Общият ред за индивидуализация на наказанията е уреден в чл. 27 от ЗАНН. Ако държавата реши, че правораздавателните органи трябва да имат право да слизат под законовия минимум при съдебен контрол, този институт следва да се уреди общо в ЗАНН (по аналогия с чл. 55 от Наказателния кодекс), а не „на парче“ в отделните материални закони. Данъчното правоприлагане изисква еднакво третиране на всички субекти. Ако възможността за намаляване на глобите под минимума се въведе само за нарушения по ЗДДС, това би поставило нарушителите на данъчното законодателство в привилегировано положение спрямо извършителите на нарушения по други закони (например ЗКПО, Закона за митниците или Закона за горите), където глобите също могат да бъдат несъразмерно високи. Това би довело до неоправдан двоен

				който разглежда жалбата срещу наказателното постановление, може да определи наказание под предвидения най-нисък размер.““		стандарт в административнонаказателната политика на държавата. Основната цел на административното наказание съгласно чл. 12 от ЗАНН е да предупреди и превъзпита нарушителя, както и да въздейства възпиращо върху останалите членове на обществото. Санкциите в ЗДДС са умишлено високи (често обвързани с размера на неначисления данък), тъй като този закон регулира злоупотребите в държавния бюджет. Ако на съда се даде правомощието по субективна преценка да слиза под минимума поради „явна несъразмерност“, се губи възпиращият ефект на закона. Рискът от извършване на нарушение би се калкулирал по-лесно от търговците, знаейки че минималният праг вече не е абсолютна законова бариера. Относно понятието „явно несъразмерна на тежестта на нарушението“1 следва да се отбележи, че в данъчните производства липсата на ясни критерии кога една глоба е „явно несъразмерна“ ще доведе до коренно различна и противоречива практика на различните съдилища в страната. Това ще накърни правната сигурност, тъй като за едно и също нарушение в един съдебен

						район санкцията може да бъде намалена наполовина, а в друг – потвърдена в пълния ѝ минимален размер. Предложената разпоредба е правно излишна, тъй като настоящото законодателство вече съдържа механизми за защита срещу прекомерни санкции: • Чл. 28 от ЗАНН („маловажен случай“): Когато тежестта на нарушението е незначителна, съдът има правомощието изцяло да отмени наказателното постановление. • Чл. 180а от ЗДДС: Самият ЗДДС предвижда драстично по-ниски и фиксирани глоби, ако данъкоплатецът сам поправи грешката си и внесе данъка в кратък срок. • Чл. 58г от ЗАНН: Възможността за намаляване на сумата с 20% при споразумение или ранно плащане. Следователно, правото на защита на нарушителя е гарантирано, без да се налага разрушаване на конструкцията на минималните санкционни прагове.
				5. Получателите, които не са регистрирани по ЗДДС, се смятат за получили фактура в система, до която законът не им дава достъп Разпоредба: § 42 (чл. 120в, ал. 2, т. 6 във връзка с чл. 120д, ал. 2).	Приема се	

				Според чл. 120д, ал. 2 структурираната фактура „се счита за получена от получателя в момента, в който за съответния документ бъде генериран уникален код за съответствие“. Чл. 120в, ал. 2, т. 6 обаче осигурява достъп само до фактурите, „издадени от и към лицата по чл. 113, ал. 16 и 17“. Получателите по чл. 113, ал. 16, които не са регистрирани по закона — данъчно задължени лица под прага, данъчно незадължени юридически лица, държавни и местни органи, — не са „лица по чл. 113, ал. 16 и 17“. От тях се изисква да знаят за документ, който се смята за получен в система, до която нямат достъп. Чл. 2, ал. 2, изречение второ ЗЕУ задължава първичния администратор на данни да предоставя на лицата „достъп ... до цялата информация, събрана за тях“. Мотивите обещават същото: „Чрез НИССЕФ лицата ще имат възможност за достъп и получаване на наличните данни за всички издадени от и към тях структурирани електронни фактури“. **Предложение № 5.** В § 42, в чл. 120в, ал. 2, т. 6 думите „от и към лицата по чл. 113, ал. 16 и 17 структурирани електронни фактури и известия към тях“ се заменят с „от и към лицата по чл. 113, ал. 16 и 17 структурирани електронни фактури и известия към тях, включително за получателите по тези фактури и известия“.		
				6. Задължението по чл. 120д, ал. 3 е възложено и на получатели, които не са регистрирани и нямат нужда от собствена система Разпоредба: § 42 (чл. 120д, ал. 3). Изречението „Получателят е длъжен да осигури възможност за надеждното им електронно получаване и обработка, съобразно договорените между страните технически спецификации.“ обхваща и нерегистрираните получатели. Оценката на въздействието (раздел 6.4) твърди: „За МСП с годишен оборот под 75 000 евро и извън обхвата на	Приема се	

				задължителната регистрация, не се очаква да има ефект от въвеждането на структурираната електронна фактура.“ Това е вярно само ако за тях задължението се изпълнява чрез достъпа до националната информационна система по Предложение № 5. **Предложение № 6.** В § 42, в чл. 120д се създава ал. 4: „(4) Получател, който не е регистриран по този закон, изпълнява задължението по ал. 3, изречение второ чрез достъпа по чл. 120в, ал. 2, т. 6.“		
				7. Няма правило за случаите, в които националната информационна система не работи, а сроковете и санкциите текат Разпоредба: § 42 (чл. 120а, ал. 3 и чл. 120г) във връзка с § 85 (чл. 182а). Подкрепям предложението на Емил Кметски (коментар на Портала от 28.09.2026 г., 10:56 ч., т. 1) да се уреди недостъпността на системата, като предлагам следната редакция. По чл. 120а, ал. 3 фактурата се смята за издадена само при генериран уникален код за съответствие. Срокът по чл. 113, ал. 4 тече от данъчното събитие, а неиздаването на фактура по чл. 120а се наказва с „не по-малко от 1500 евро“ (нов чл. 182а). Проектът урежда 48-часов срок за отстраняване на несъответствие от страна на лицето (чл. 120г, ал. 3), но не урежда прекъсване на самата система. Оценката на въздействието (раздел 6.5) гласи: „Не се предвиждат потенциални рискове по проблем 1, 2, 3, 4 и 5.“. Рискът от прекъсване е на администрацията, а санкцията остава за данъкоплатеца. За сравнение, полският закон за	Приема се	

				ДДС урежда изрично режимите при недостъпност на системата KSeF (чл. 106nda, 106nf и 106nh). **Предложение № 7.** В § 42, в чл. 120г се създава ал. 5: „(5) Когато поради неработоспособност на националната информационна система не може да бъде генериран уникален код за съответствие, сроковете по чл. 113, ал. 4 и по ал. 3 спират да текат до края на работния ден, следващ деня на възстановяване на системата. Началото и краят на неработоспособността се обявяват незабавно на интернет страницата на Националната агенция за приходите.“ **8. Санкцията по новия чл. 192б не изключва случаите, в които предаването на данни е невъзможно по причини извън производителя на софтуера** Разпоредба: § 98 (нов чл. 192б). Подкрепям предложението на Емил Кметски (коментар на Портала от 28.09.2026 г., 10:56 ч., т. 3) отговорността по чл. 192б да се изключва при недостъпност на системата на НАП и при промени в спецификацията, публикувани по-малко от 6 месеца предварително. Предлагам следната редакция. Чл. 192б, ал. 1 наказва производител или разпространител на софтуер, „който поради технически пропуски или грешки в софтуерния код блокира автоматичното изтегляне и предаване на данни“, с имуществена санкция от 50 000 до 100 000 евро, а при повторно нарушение — до 250 000 евро и временно спиране на достъпа. Техническите изисквания се определят с наредбата по чл. 120а, ал. 4 и могат да се променят. Когато данните не се предават поради неработоспособност на системата или поради току-що изменена спецификация, санкцията наказва за обстоятелство, което производителят не контролира. **Предложение № 8.** В § 98, в чл. 192б се създава ал. 3: „(3) Алинеи 1 и 2 не се прилагат, когато	Приема се частично	Санкцията има превантивен и възпиращ ефект.

				невъзможността за предаване на данни се дължи на неработоспособност на националната информационна система или на изменение на техническите изисквания по наредбата по чл. 120а, ал. 4, обнародвано по-малко от 6 месеца преди датата на нарушението.“ **9. Националната информационна система ще съдържа данните за цялата вътрешна търговия, но проектът не предвижда обобщени публични данни от нея** Разпоредба: § 42 (чл. 120в). Системата по чл. 120в, ал. 2, т. 7 съхранява данни за „всички издадени структурирани електронни фактури“. Чл. 15б, ал. 6 ЗДОИ гласи: „При разработка, надграждане или внедряване на информационни системи или регистри организациите от обществения сектор реализират приложно-програмни интерфейси (API) за осигуряване на свободен публичен достъп до електронните документи, информацията и данните в машинночетим отворен формат за целите на публикуване в портала по чл. 15г.“. Системата тепърва ще се разработва (20 млн. евро по мотивите, реализация през 2027 г.), така че задължението се отнася именно за нея. Обобщените данни без идентификация на лица не разкриват информация за конкретно лице. Мотивите обещават „повишаване на доверието в данъчната система“, а публичната статистика е измеримият израз на това обещание. **Предложение № 9.** В § 42, в чл. 120в се създава ал. 4: „(4) Националната агенция за приходите публикува ежемесечно на портала по чл. 15г от Закона за достъп до обществена информация, в машинночетим отворен формат и чрез приложно-програмен интерфейс, обобщени данни за броя и общата данъчна основа на издадените през предходния месец структурирани електронни	Приема се частично	Първоначално предложеният задължителен централизиран модел на валидиране и обмен (clearance) е заменен с децентрализиран модел на оперативна съвместимост. Концепцията за събиране, концентриране и публикуване на обобщени публични данни за цялата вътрешна търговия в единна Национална информационна система крие сериозни рискове. Подобно публично излагане на чувствителна информация противоречи на интересите на бизнеса за запазване на специфично пазарно ноу-хау и нарушаване на Закона за защита на търговската тайна Пълната прозрачност на вътрешната търговия може да доведе до картелни споразумения и координирано поведени. Предприятията губят стимул да инвестират в нови пазари или продукти, ако конкурентите им могат веднага да видят финансовия успех на инициативата през публичните данни.

				фактури, групирани по код на икономическа дейност, без данни, позволяващи идентифициране на конкретно лице.“		Концентрирането на цялата икономическа активност на една държава в единна дигитална база данни създава критична точка на уязвимост. Базата данни се превръща в първостепенна цел за кибератаки от конкурентни държави или престъпни синдикати. Поддържането на сигурността на толкова масивен обем от данни изисква огромен и непрекъснат финансов и технологичен ресурс от страна на държавата. За да може системата да съдържа данни за *цялата* вътрешна търговия, всички стопански субекти (включително микро- и малките предприятия) трябва да бъдат задължени да подават детайлни отчети по специфична номенклатура. Това изисква допълнителни разходи за счетоводен и софтуерен капацитет. Пренасочване на човешки ресурс от реална търговска дейност към бюрократично обслужване на държавната система. В България и ЕС вече съществуват утвърдени механизми за проследяване на икономиката чрез НСИ.
				10. Мярката „запечатване“ се прекратява по молба, но органът няма срок да я прекрати Разпоредба: § 91, т. 2 (чл. 186, ал. 6).	Не се приема	Законовият текст дава пълна предвидимост и яснота за това

				Мярката „се прекратява по молба на административноотговорното лице и след като бъде доказано от него, че глобата или имуществената санкция е заплатена изцяло“. Текстът не определя срок, в който органът по приходите прекратява мярката, а всеки ден запечатване след плащането е ограничение без основание. Становището на администрацията на Министерския съвет (т. I.2) отбелязва, че промените по чл. 186, „включително ... условията за нейното прекратяване след заплащане на наложената глоба или имуществена санкция“, не са разгледани в оценката на въздействието. **Предложение № 10.** В § 91, т. 2, в чл. 186, ал. 6 след думите „е заплатена изцяло“ се добавя „, като органът по приходите прекратява мярката не по-късно от следващия работен ден след постъпването на молбата“.		кога (в кой момент) ще се извърши отпечатването на обекта. От формулировката на разпоредбата ясно личат следните юридически мотиви и критерии за определяне на този момент: 1. Настъпване на юридически факт: Пълно плащане на санкцията. Моментът на отпечатване не зависи от субективната преценка или благоволението на административния орган, а от обективен юридически факт. Текстът ясно посочва: „след като бъде доказано [...], че глобата или имуществената санкция е заплатена изцяло“. 2. Инициране чрез писмено производство (Молба) Законодателят е определил ясна процедурна стъпка за задействане на процеса – „по молба на административноотговорното лице“. Държавният орган няма задължение служебно да следи банковите сметки и кога е извършено плащането. Моментът се фиксира, когато нарушителят подаде молбата си и приложи платежното нареждане към нея като доказателство. 3. Обвързана компетентност на органа (Липса на право на отказ) Тъй като в текста е използвана императивната форма „се прекратява [...] след като бъде доказано“, административният орган е поставен в условията на

						обвързана компетентност. Щом са изпълнени двете кумулативни условия (подадена молба + доказано пълно плащане), органът е длъжен да премине към отпечатване незабавно или в най-краткия технологичен срок. Той няма право да откаже отпечатването или да го отлага за края на първоначално определения срок на ПАМ. 4. Задължение за съдействие (Определяне на физическия момент) Изразът „Отпечатването се извършва при задължение за съдействие от страна на лицето“ доопределя точния ден и час на отпечатването. Органът урежда кога физически ще отиде на място, но този момент е ясен и съгласуван, тъй като изисква присъствието и съдействието на самото лице (например да отключи, да махне поставените лепенки съвместно с инспекторите и да подпише протокол).
				Бележки по оценката на въздействието **11. Раздел 6.4 противоречи на чл. 113, ал. 17 и на чл. 120д, ал. 3 от самия проект и не изпълнява препоръка II на администрацията на Министерския съвет** Разпоредба: частична предварителна оценка на въздействието, раздел 6.4. Раздел 6.4 гласи: „За МСП с годишен оборот под 75 000 евро и извън обхвата на задължителната регистрация, не се очаква да има ефект от въвеждането на структурираната електронна		Няма характер на законодателно предложение.

				фактура.“ Чл. 113, ал. 17 обаче задължава нерегистрирани доставчици на държавата и общините да издават структурирани фактури, а чл. 120д, ал. 3 задължава всеки получател. Препоръка II на АМС гласи: „препоръчваме в раздел 6.4 да бъдат обобщени очакваните въздействия върху МСП, включително необходимите действия и потенциалните разходи за привеждане на използваните информационни и счетоводни системи в съответствие с новите изисквания“. Окончателната оценка трябва да бъде съобразена с препоръките (чл. 30б, ал. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация). **Предложение № 11.** В раздел 6.4 изречението „За МСП с годишен оборот под 75 000 евро и извън обхвата на задължителната регистрация, не се очаква да има ефект от въвеждането на структурираната електронна фактура.“ се заменя с: „Лицата с годишен оборот под 75 000 евро, които не са регистрирани по ЗДДС, се засягат в два случая: като доставчици на държавата, държавни или местни органи, когато са длъжни да издават структурирани електронни фактури по чл. 113, ал. 17, и като получатели по чл. 120д, ал. 3.“ **12. Раздел 6.5 не посочва риска от неработоспособност на националната информационна система** Разпоредба: частична предварителна оценка на въздействието, раздел 6.5. Раздел 6.5 гласи: „Не се предвиждат потенциални рискове по проблем 1, 2, 3, 4 и 5.“. По проект фактура, за която системата не е генерирала код, не се смята за издадена (чл. 120а, ал. 3), а правото на данъчен кредит зависи от документ по чл. 120а (чл. 70, ал. 7 и чл. 71, т. 1). Неработоспособността на единната система е риск по проблем 1, различен от отрицателните въздействия.		

				Предложение № 12. В раздел 6.5 изречението „Не се предвиждат потенциални рискове по проблем 1, 2, 3, 4 и 5.“ се заменя с: „По проблем 1: риск от неработоспособност на националната информационна система, при която не могат да бъдат генерирани уникални кодове за съответствие и фактурите не се смятат за издадени (чл. 120а, ал. 3). Рискът се ограничава с правило за спиране на сроковете при обявена неработоспособност. По проблеми 2, 3, 4 и 5 не се предвиждат потенциални рискове.“ **13. Технически бележки** В § 105, т. 1 се препраща към „§ 34, т. 1 и т. 2 относно чл. 113, ал. 16 - 19“, а § 34 няма точки — той създава ал. 16 – 20 с един текст. В същата точка след „80“ липсва запетая („52, 53, 80 § 84, т. 1“). При обнародване препратката е неизпълнима и остава неясно от кога се прилагат ал. 16 – 19. **Предложение № 13.** В § 105, т. 1 думите „§ 34, т. 1 и т. 2 относно чл. 113, ал. 16 - 19“ се заменят с „§ 34 относно чл. 113, ал. 16 – 19“, а думите „52, 53, 80 § 84, т. 1“ се заменят с „52, 53, 80, § 84, т. 1“. § 103 обвързва тестовия достъп с „6 месеца преди влизане в сила на § 104, т. 1“, а § 104 (срок за наредбата) няма точки и не урежда влизане в сила. Влизането в сила на електронното фактуриране е уредено в § 105, т. 1. Грешката е посочена и от Емил Кметски (28.09.2026 г., 10:56 ч., т. 2). **Предложение № 14.** В § 103 думите „§ 104, т. 1“ се заменят с „§ 105, т. 1“. В § 37, т. 3 (чл. 116, ал. 9) анулирането е „по ред, определен в наредбата по чл. 120а, ал. 3“, а в § 42 (чл. 120а, ал. 2, буква „а“) кодът е „определен с наредбата по ал. 3“. Наредбата е делегирана в чл. 120а, ал. 4; ал. 3 урежда момента на издаване. **Предложение № 15.** В § 37, т. 3, в чл. 116, ал. 9 думите „наредбата по чл. 120а, ал. 3“ се заменят с „наредбата по чл. 120а, ал. 4“, а в § 42, в чл. 120а,	Приема се	Няма характер на законодателно предложение.

				ал. 2, буква „а“ думите „наредбата по ал. 3“ се заменят с „наредбата по ал. 4“. В § 42 (чл. 120а, ал. 1, т. 2) Директива 2014/55/ЕС е цитирана като акт „на Европейския съюз и на Съвета“ и с „(ОВ, L 266/19, 17 октомври 2017 г.)“. Директивата е на Европейския парламент и на Съвета и е обнародвана в ОВ L 133 от 6.5.2014 г. (CELEX 32014L0055). Мотивите я цитират правилно: „Директива 2014/55/ЕС на Европейския парламент и на Съвета“. **Предложение № 16.** В § 42, в чл. 120а, ал. 1, т. 2 думите „Директива 2014/55/ЕС на Европейския съюз и на Съвета от 16 април 2014 година относно електронното фактуриране при обществените поръчки (ОВ, L 266/19, 17 октомври 2017 г.)“ се заменят с „Директива 2014/55/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно електронното фактуриране при обществените поръчки (ОВ, L 133 от 6 май 2014 г.)“. В § 99, т. 2 (§ 1а, т. 27 ДР) Директива (ЕС) 2025/516 е цитирана като „Директива (ЕС) 2025/516 НА СЪВЕТА“ и с „(ОВ, L 516/1 от 25 март 2025 г.)“. Актът е обнародван в ОВ, серия L, под номер 2025/516 — така, както проектът цитира Регламент (ЕС) 2025/1106 в § 69 („L 2025/1106 от 28 май 2025 г.“). Съкращението „ОВ“ съдържа латинско „О“. **Предложение № 17.** В § 99, т. 2 думите „Директива (ЕС) 2025/516 НА СЪВЕТА от 11 март 2025 година“ се заменят с „Директива (ЕС) 2025/516 на Съвета от 11 март 2025 г.“, а думите „(ОВ, L 516/1 от 25 март 2025 г.)“ се заменят с „(ОВ, L 2025/516 от 25 март 2025 г.)“. В заглавната част със списъка на измененията ЗИД на ЗДДС, обнародван в ДВ, бр. 69 от 31.07.2026 г., е изброен към 2025 г. („бр. 26, 64, 115 и 69 от 2025 г.“). Изразът „бр. 17 г. и 111 от 2021 г.“ съдържа излишно „г.“, а „бр. 42,70 и 79 от 2024 г.“ — липсващ интервал. В „обн.“ първата буква е латинско „о“.		

				Предложение № 18. В заглавната част думите „бр. 17 г. и 111 от 2021 г.“ се заменят с „бр. 17 и 111 от 2021 г.“, думите „бр. 42,70 и 79 от 2024 г. и бр. 26, 64, 115 и 69 от 2025 г.“ се заменят с „бр. 42, 70 и 79 от 2024 г., бр. 26, 64 и 115 от 2025 г. и бр. 69 от 2026 г.“, а съкращението „обн.“ се изписва изцяло на кирилица. В § 56, т. 1, буква „б“ (чл. 156, ал. 3, т. 2) и в § 57, т. 2, буква „б“ (чл. 157а, ал. 5, т. 3) новият текст на точката започва без номер: „банкова или платежна сметка ...“. В § 56 са използвани и кавички “ и ” вместо „ и “. При обнародване изменената точка ще остане без номер. **Предложение № 19.** В § 56, т. 1, буква „б“ в новия текст на т. 2 преди думите „банкова или платежна сметка“ се добавя „2.“, а кавичките “ и ” се заменят с „ и “; в § 57, т. 2, буква „б“ в новия текст на т. 3 преди думите „банкова или платежна сметка“ се добавя „3.“. В § 32 две последователни точки са означени с „2.“ („2. В ал. 4 се създават т. 3 и 4“ и „2. В ал. 6 след думите ...“). **Предложение № 20.** В § 32 второто означение „2.“ (пред думите „В ал. 6 след думите „на основание ал. 1, т. 1““) се заменя с „3.“. В § 98 изречението на чл. 192б, ал. 1 започва с „На производител/разпространител на софтуер или система по чл. 120г, който ... блокира ..., се наказва“ — подлогът е в дателен падеж, а наказаното лице е изразено с наклонена черта. В ал. 2 липсва глагол („размерът на глобата от 25 000 до 50 000 евро“). **Предложение № 21.** В § 98, в чл. 192б, ал. 1 думите „На производител/разпространител на софтуер или система по чл. 120г“ се заменят с „Производител или разпространител на софтуер или система по чл. 120г“, а в ал. 2 думите „размерът на глобата от 25 000 до 50 000 евро“ се заменят с „размерът на глобата е от 25 000 до 50 000 евро“.		

				Редакционни грешки: § 17, т. 2 — „Създава ал. 7“; § 23 — „чл. 97 г,“; § 30 — „в чл. 103“ с малка буква; § 40 — „В чл. 118, ал. 24 се изменя така:“ и новата ал. 24 завършва без точка и затварящи кавички („чл. 113, ал. 4 и 13“); § 42, чл. 120г, ал. 3 — „по ред, определени в наредбата“; § 45, т. 1 — „97а ,97г“; § 51 — „се правят следните изменя:“ и „1. В ал. 1, т. 3 се изменя така:“; § 62 — липсва двоеточие след „изменения и допълнения“; § 69, т. 2 — „ОВ“ с латинско „О“; § 70 — „следните изменение:“; § 73, т. 3 — „200 евро.,“. **Предложение № 22.** Редакционните грешки се поправят, както следва: в § 17, т. 2 „Създава ал. 7“ — с „Създава се ал. 7“; в § 23 „чл. 97 г,“ — с „чл. 97г,“; в § 30 „в чл. 103“ — с „В чл. 103“; в § 40 „В чл. 118, ал. 24 се изменя така:“ — с „В чл. 118 ал. 24 се изменя така:“, а след „чл. 113, ал. 4 и 13“ се добавя „.““; в § 42, в чл. 120г, ал. 3 „определени“ — с „определен“; в § 45, т. 1 „97а ,97г“ — с „97а, 97г“; в § 51 „се правят следните изменя:“ — с „се правят следните изменения и допълнения:“ и „1. В ал. 1, т. 3 се изменя така:“ — с „1. В ал. 1 т. 3 се изменя така:“; в § 62 след „изменения и допълнения“ се добавя двоеточие; в § 69, т. 2 „ОВ“ — с „ОВ“ на кирилица; в § 70 „изменение:“ — с „изменения:“; в § 73, т. 3 „200 евро.,“ — с „200 евро,“. На основание чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове моля всяко от изложените по-горе възражения, бележки и предложения да бъде разгледано и отразено в справката за постъпилите предложения като **отделна позиция, по посочения пореден номер**, с изрични самостоятелни мотиви за приемането или отхвърлянето му, без обединяване или общ отговор по няколко точки. При квалификация „приема се“ моля да бъде посочен **конкретният текст от акта, в който предложението е отразено** — съответно член, алинея и точка, а при акт с таблична структура — приоритет, мярка и наименование на колоната.		

				Уточнявам, че отбелязване „приема се по принцип“, при което текстът на акта остава непроменен, ще бъде тълкувано от подателя като неприемане по смисъла на чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове, което поражда задължение за мотивирана обосновка. Уведомявам, че при отразяване на бележките без самостоятелни мотиви по всяка позиция или при квалификация „приема се по принцип“ без посочен изменен текст, изложените предложения ще бъдат подадени повторно като предложение по чл. 107, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс, по което на основание чл. 118 АПК се дължи мотивирано произнасяне в двумесечен срок със съобщаване на подателя.		
16	12.10.2026 г. Получено по ел. поща	**„Алгос“ ООД**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Десислава Каракетукова Управител	„Алгос“ ООД, като разработчик и доставчик на счетоводни информационни системи, подкрепя модернизирането на документирането и данъчното отчитане чрез структуриран електронен обмен. Предложеният законопроект обаче променя не само формата на фактурите, а и момента на тяхното издаване и получаване, условията за упражняване на данъчен кредит, коригирането на документи и подготовката на справка-декларациите. За да бъде приложим този модел, основните правни последици и гаранции за непрекъсната работа следва да се уредят преди определянето на задължителния му старт. Настоящото становище разглежда въпросите от гледна точка на практическата реализация в счетоводния софтуер и работата на неговите потребители. 1. Срок за подготовка и поетапно въвеждане Предложеният начален момент – 1 януари 2028 г. – предполага преди това да са приети окончателната нормативна рамка и техническите правила, да е изградена националната информационна система, да са осигурени програмни интерфейси и действаща среда за		

				изпитване и да е проведена подготовка на потребителите. Промените засягат цялостния процес: създаване, проверка, издаване, изпращане, получаване, оспорване, анулиране и коригиране на документите, както и формирането на данъчните резултати. Налага се и преструктуриране на продуктовите номенклатури и въвеждане на кодове за стоки и услуги, доколкото бъде запазено подобно задължение. Разработчиците не могат да приключат реализацията само въз основа на законовия текст. Необходими са окончателни формати, правила за проверка, интерфейси за обмен, механизми за удостоверяване и подробно описани сценарии за грешки. Предлагаме да се гарантира не по-малко от 12 месеца за реална разработка, интеграция, обучение и изпитване, считано от момента, в който едновременно са налични окончателна наредба, утвърдени технически спецификации, пълна документация на програмните интерфейси и стабилна тестова среда. Публикуването само на част от тези елементи не следва да поставя началото на срока. При съществени последващи промени трябва да се предостави допълнителен срок за адаптация. Предлагаме задължителното прилагане да се обвърже с обективно установена готовност и успешно пилотно изпитване; ако предпоставките не са налице, началната дата да бъде изменена по нормативен ред. В § 103 от проекта е предвиден период за тестване, но с препращане към „§ 104, т. 1“ като § 104 не съдържа такава точка. Срокът за изпитване трябва да бъде съгласуван с датите на приложимост по § 105 и с влизането в сила на санкционните разпоредби, така че софтуерните доставчици да не		

				носят отговорност преди да разполагат с окончателни и изпитани технически условия. 2. Издаване на фактури и действия при техническа недостъпност Съгласно предлагания чл. 120а, ал. 3 структурираният електронен документ се счита за издаден при генериране на уникалния код за съответствие от националната информационна система. Същевременно чл. 113, ал. 4 определя срок за издаване на фактурата, чието спазване вече ще зависи и от външна техническа инфраструктура. Това създава правна несигурност, когато данните са изготвени и изпратени своевременно, но потвърждението от системата на НАП не е получено. Изискването за незабавно предаване по предложения чл. 120г следва да бъде съпроводено от определен максимален срок за отговор на националната система и уредба на случаите на прекъсната свързаност, техническа неизправност или забавена обработка. Срокът от 48 часа по чл. 120г, ал. 3 е свързан с отстраняване на установено несъответствие и не е общ ред за техническа недостъпност. Предлагаме той да тече от доказуемото уведомяване за конкретната грешка и да не включва време, през което нейното отстраняване е технически невъзможно по причини извън контрола на задълженото лице. Предлагаме да се обсъди разграничаване между действието по издаване на фактурата и последващото удостоверяване на нейното регистриране чрез уникалния код. Ако законодателят запази кода като условие за издаване, в самия закон, а не само в подзаконов акт, е необходимо да бъдат предвидени следните минимални гаранции:		

				Авариен режим за издаване на фактури без предварително получен код, включително възможност за локално електронно съставяне, а при липса на електрозахранване — за документ на хартиен носител по определени правила. Последващото предаване към НАП трябва да запазва първоначалните номер и дата, без да създава втора фактура за същата доставка. • Изрично признаване на датата на издаване по аварийния ред, независимо от по-късното генериране на кода, както и ясно уреждане на получаването, отчитането и правото на данъчен кредит по такива документи. • Разумен срок за последващо изпращане, например до три работни дни след възстановяване на техническата възможност както при задълженото лице, така и при НАП. Ако обективно е било невъзможно и съставянето на документа по аварийния ред, да се предвиди изрично удължаване на срока за издаване. • Изрична защита от санкции за забавяне, когато то произтича от установено прекъсване или недостъпност и лицето е изпълнило задълженията си по аварийния ред. Доказването трябва да бъде достъпно и съразмерно, без изискване за онлайн уведомяване в момент, когато самата връзка е невъзможна. • Максимален срок за отговор на НАП и действия при превишаването му, включително когато забавянето преминава в следващ ден или данъчен период. Следва да са ясни датата на издаване и периодът на отчитане, без неблагоприятни последици за лицето поради забавяне на националната система. • Официален регистър на прекъсванията на системата на НАП с началния и крайния им момент.		

				Регистрирана от НАП авария не би следвало да се доказва отделно от всеки засегнат потребител. • Механизъм за проверка дали документът вече е приет, когато връзката прекъсне преди получаването на отговора, така че повторното изпращане да не води до дублиране. 3. Обекти без интернет и дейности с изисквания за национална сигурност Съществуват бюджетни структури, военни формирования и други обекти с постоянни ограничения на външната свързаност или със забрана за достъп до публични комуникационни мрежи. При тях изискване за непрекъснат онлайн обмен може да е несъвместимо с установените правила за информационна сигурност, независимо от техническата изправност на приложния софтуер. Тази хипотеза следва да бъде разграничена от временната авария, тъй като е постоянна организационна и нормативна характеристика на съответния обект. Законът трябва да предвиди локално издаване и получаване, последващо предаване в определени срокове чрез централна структура или защитен канал, алтернативни правила при получаване, ясно разделение между документи с търговска и защитена информация. Такъв режим не следва да предполага задължително свързване на изолирани информационни системи към публичния интернет. Необходимо е да бъдат изрично определени моментът на издаване и получаване на документите, сроковете за отчитане и отговорностите на участниците. 4. Приложимост на режима за структурирано електронно фактуриране към бюджетни организации и служби със специфичен статут		Държавите членки са идентифицирали необходимостта от обсъждане на въпросите, свързани с електронното фактуриране, в случаите когато е налице съдържание с чувствителна информация. В тази връзка предстои обсъждане на тези въпроси на европейско ниво с цел уеднаквяване на прилагането на изключенията, свързани с електронното фактуриране и докладването (на електронни фактури, съдържащи чувствителна информация).

				Предвиденият в законопроекта режим за структурирано електронно фактуриране поставя въпроси относно приложното му поле спрямо бюджетните организации, които не са регистрирани по Закона за данък върху добавената стойност, както и спрямо държавните органи, осъществяващи дейности в областта на националната сигурност, разузнаването и отбраната. 1. **Получаване на структурирани електронни фактури от бюджетни организации, които не са регистрирани по ЗДДС** Необходимо е изрично да се уточни дали задължението за получаване и обработване на структурирани електронни фактури ще се прилага и за бюджетните организации, които не са регистрирани по ЗДДС, но получават фактури от доставчици, попадащи в обхвата на новия режим. Следва да се има предвид, че регистрацията по ЗДДС на получателя не е определяща за възникването на задълженията му по извършени доставки, тяхното документално обосноване и счетоводно отчитане. Липсата на яснота относно приложимостта на новите изисквания създава предпоставки за различно третиране на едни и същи стопански операции от страна на доставчиците и бюджетните организации. Предлагаме в законопроекта или в подзаконовата нормативна уредба изрично да бъдат определени задълженията на бюджетните организации, които не са регистрирани по ЗДДС, във връзка с получаването, достъпа до и обработването на структурирани електронни фактури, включително начинът, по който ще се осигурява получаването им от съответния доставчик.		Държавите членки са идентифицирали необходимостта от обсъждане на въпросите, свързани с електронното фактуриране, в случаите когато е налице съдържание с чувствителна информация. В тази връзка предстои обсъждане на тези въпроси на европейско ниво с цел уеднаквяване на прилагането на изключенията, свързани с електронното фактуриране и докладването (на електронни фактури, съдържащи чувствителна информация).

				2. **Специален режим за органите в областта на националната сигурност, разузнаването и отбраната** Отделно внимание следва да се обърне на приложимостта на предвидения режим към държавни органи със специфични функции, включително Държавната комисия по сигурността на информацията (ДКСИ), Държавна агенция „Разузнаване“ (ДАР), Държавна агенция „Технически операции“ (ДАТО), Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС) и Служба „Военно разузнаване“. Дейността на тези органи предполага извършването на доставки и разходи, за които могат да се прилагат специални законови изисквания относно защитата на информацията, достъпа до документи и опазването на класифицирана информация. В тази връзка възниква въпросът дали всички фактури, издавани към посочените органи, следва задължително да преминават през Националната информационна система на НАП, включително когато съдържат данни, чието разкриване или централизирано обработване подлежи на ограничения съгласно специалното законодателство. Предлагаме да бъде изрично уредено приложението на режима за структурирано електронно фактуриране към органите в областта на националната сигурност, разузнаването и отбраната, като се предвидят необходимите изключения или специални правила за фактури, съдържащи класифицирана информация или друга информация, подлежаща на специална защита. Следва също да бъде уточнено как ще се осъществява обменът на такива фактури, без да се нарушават изискванията на специалните закони и установените правила за защита на информацията.		

				5. Предаване и получаване на фактурите и съхраняване на документите Предложеният чл. 120д, ал. 2 свързва момента на получаване на структурирания електронен документ с генерирането на уникалния код, а ал. 3 предвижда доставчикът да изпрати документа на получателя. Следва да се разграничат настъпването на предвидената правна фикция, действителното предоставяне на документа и възможността той да бъде прочетен, обработен и съхранен. Техническото регистриране не гарантира, че счетоводството на получателя разполага с данните, нито доказва приемане на описаната доставка. Необходим е механизъм за удостоверяване на достъпа и за защита на получателя при обективна невъзможност да получи документа. Изразът "съобразно договорените между страните технически спецификации" не е достатъчно ясен; трябва да се определят допустимите формати и канали, както и общ механизъм за обмен. Нужно е да се разграничат структурираният електронен документ, неговата PDF визуализация и хартиеното копие, и да стане ясно кога и как са допустими хибридните формати. Следва също да се разграничат автентичният структуриран документ, неговата визуализация и копията на хартиен носител. Необходимо е да се определят съответните правила за архивиране, достъп при проверка и миграция на данните при смяна на счетоводната система, без да се създава общо задължение за разпечатване на електронните документи. Особено важен е редът при погрешно посочен получател, несъществуваща доставка или спор относно съдържанието. Предлагаме получателят да разполага с възможност за електронно оспорване и уведомяване на издателя, като това действие се отразява в проследим статус и не се		

				приравнява на анулиране на документа. Корекцията в проекта на справка-декларация по чл. 125 не може да замени формалното коригиране на първоначалната фактура. 6. Анулиране и коригиране на структурирани електронни фактури При действащия режим на чл. 116 ЗДДС погрешно съставената фактура се анулира и се издава нов документ. Когато погрешно съставеният документ е отразен в отчетните регистри на доставчика или получателя, се съставя протокол за всяка от страните, който съдържа и подписи на лицата, съставили протокола за всяка от страните. Тази процедура създава практически затруднения и при сегашния режим, тъй като доставчикът невинаги разполага с информация дали получателят вече е отразил фактурата в своите отчетни регистри. Това налага допълнителна комуникация между страните, размяна и подписване на протокол и съхраняване на документа и от двете страни. При преминаване към структурирано електронно фактуриране действащата процедура не би следвало да се възпроизвежда механично в електронна среда. Необходим е специален процес, при който анулирането и връзката със заместващия документ са еднозначно регистрирани и могат да бъдат обработени автоматизирано. След като структурираната електронна фактура се предава чрез Националната система и системата разполага с информация за нейния издател, получател, съдържание, момент на предаване и уникален код за съответствие, не би следвало анулирането да зависи от това дали получателят е „получил“ или „отразил“ фактурата, нито да се изисква отделен двустранно подписан протокол.		В законопроекта са уредени основните изисквания относно издаването, изпращането и получаването на структурирани електронни фактури. Въпросите, свързани с техническото им обработване, обмен и съхранение, са предмет на подзаконовата нормативна уредба, поради което не се налага допълване на закона.

				Проектът съдържа различни способи за поправяне на погрешно издадени документи: предлаганият чл. 116, ал. 4 предвижда кредитно известие в определени случаи, докато новата ал. 9 допуска анулиране на структурирани електронни документи без кредитно известие до 5-о число на следващия данъчен период. Необходимо е изрично правило за съотношението между тези хипотези, включително когато декларацията на някоя от страните вече е подадена. В противен случай един и същ документ може да се третира по различен ред от доставчика, получателя и техните софтуерни системи. Предлагаме да бъде регламентиран следният процес: 1. При установяване на грешка доставчикът да извършва операция по анулиране на структурираната електронна фактура, като към Националната система се предават данните за анулирането и задължително се посочва уникалният код за съответствие на анулираната фактура, както и основанието за анулирането. 2. Националната система да свързва операцията по анулиране с първоначалната фактура и да съхранява информация за нейния актуален статус, датата и часа на анулирането и връзката с евентуално издадената заместваща фактура. 3. Доставчикът да изпраща на получателя информацията/структурирания документ за анулиране по електронен път, аналогично на начина, по който му е изпратена първоначалната структурирана електронна фактура. Следва изрично да бъде определено какъв структуриран документ или електронно съобщение удостоверява анулирането и как получателят и неговият счетоводен софтуер могат еднозначно да го свържат с първоначалната фактура.		

				4. Да не се изисква съставянето и двустранното подписване на отделен протокол за анулиране. Удостоверяването на анулирането пред Националната система да се извършва чрез идентификацията на подателя, уникалния код за съответствие на първоначалната фактура, датата и часа на операцията и идентификатора на самото анулиране. 5. Получателят да не е длъжен да потвърждава или подписва анулирането, за да породи то действие. Получаването и обработването на информацията за анулирането от неговия счетоводен софтуер следва да бъде отделен процес от валидността на самото анулиране. 6. Когато след анулирането се издава нова фактура, в структурирания документ да се съдържа еднозначна връзка към анулираната фактура. Така процесът би могъл да бъде: Доставчик → издава фактура №100 → предава необходимите данни към Националната система → изпраща фактура №100 на получателя При установена грешка: Доставчик → анулира №100 → предава анулирането към Националната система → изпраща информацията за анулирането на получателя → издава №101 → предава я към Националната система → изпраща №101 на получателя. Не следва да е необходимо доставчикът предварително да установява дали получателят е получил или осчетоводил фактурата, нито получателят да връща подписан протокол. По този начин Националната система удостоверява данъчния статус и историята на документите, а обменът на самите документи между доставчик и получател остава между страните		

				по начина, предвиден за структурираните електронни фактури. Пример Доставчикът издава фактура №100 и я изпраща на получателя. Данните за фактурата са предадени и към Националната система и тя е получила уникален код за съответствие. След един час доставчикът установява, че е посочил грешен получател. В своя софтуер избира „Анулиране“, като посочва основанието. Софтуерът предава операцията към Националната система и получава потвърждение за успешното ѝ регистриране. Доставчикът изпраща на получателя структурираното електронно съобщение/документ за анулирането. Получателят не трябва да подписва или потвърждава анулирането. След това доставчикът издава фактура №101 с правилните данни. В системите остава проследима връзката: №100 – издадена → №100 – анулирана → №101 – заместваща фактура. Така отпада сегашният практически въпрос: „Получателят отразил ли е вече фактурата и трябва ли да подписваме протокол?“ Самият факт, че документът е регистриран в Националната система, позволява неговият статус да бъде проследим, без да е необходимо анулирането да зависи от счетоводните действия на другата страна. Необходимост от разграничаване на видовете грешки Считаме също, че следва да бъде преценено дали всяка техническа или несъществена грешка трябва задължително да води до анулиране на фактурата и издаване на нова.		

				При грешки, които не засягат страните по доставката, данъчната основа, размера на данъка, данъчния период или други съществени за данъчното третиране обстоятелства, би могло да се предвиди структуриран коригиращ документ или друг опростен механизъм. Това би позволило ясно разграничаване между: съществена грешка – например неправилен получател, дата, данъчна основа, ставка или размер на ДДС – анулиране и издаване на нова фактура; несъществена грешка – например техническа грешка в описание или друг реквизит, който не променя данъчното третиране – корекция чрез структуриран коригиращ документ, без анулиране на цялата фактура. По този начин въвеждането на структурираното електронно фактуриране действително ще доведе до облекчаване и автоматизация на процесите, вместо съществуващата хартиена процедура по анулиране да бъде възпроизведена в електронна среда. Предлагаме в ЗДДС и/или правилника за неговото прилагане изрично да бъдат регламентирани статусите, електронните съобщения, моментът на настъпване на анулирането, връзката между анулираната и заместващата фактура и начинът, по който тази информация се предоставя чрез API на информационните системи на доставчика и получателя. 7. Късно получени фактури, данъчен кредит и счетоводна отчетност С измененията на чл. 72 се предлага упражняването на данъчен кредит за по-късен период да се обвърже с корекция на декларацията за периода на възникване на правото, вместо да се запази		

				действащата възможност за избор в рамките на следващите 12 данъчни периода. Подобно решение би превърнало законосъобразното отлагане на приспадането в процедура за изменение на вече приключен период. Това би наложило повторни проверки на данъчния резултат и би могло да засегне процедури по прихващане и възстановяване. Предлагаме да се запази изборът на допустим период за упражняване на кредита, без задължително преизчисляване на първоначалната декларация. Предложеният ред за упражняване на пропуснат данъчен кредит чрез корекция на справка-декларацията за първоначалния период поставя въпрос и за съответствието със счетоводната отчетност. Например фактура от март може да стане известна на счетоводството през юли, след като тримесечните отчети на бюджетната организация вече са представени и включени в обобщените отчети на по-горестоящия разпоредител. При липса на документ или друга информация за доставката задължението може да не е било отчетено през март. Следва да се разграничат случаите на структурирани електронни фактури, които съгласно предложения чл. 120д, ал. 2 се считат за получени при генерирането на код от НАП, от документите за доставки извън задължителния обхват на този режим. Счетоводството ще продължи да получава и фактури на хартиен носител или в друг допустим електронен формат. За тях няма основание датата на издаване автоматично да се приема и за дата на получаване. Хартиена фактура, издадена през март, може действително да бъде получена едва през юли. Поради това е необходимо да се уточни как се определя периодът за упражняване на данъчния		

				кредит при късно получени документи от различните видове, като се разграничат действително късното получаване и пропускът да бъде обработен вече получен документ. Следва ясно да се посочи в кои случаи се коригира предходна справка-декларация и как се удостоверява датата на получаване. Необходимо е също да се определи как се извършва счетоводното отразяване, как се осигурява равнението с коригираната справка-декларация и дали се изисква повторно представяне на отчетите за засегнатите периоди, включително на обобщените отчети. За бюджетните организации е необходимо отделно указание относно отражението върху месечния отчет за касово изпълнение (Б-1), тримесечния отчет (Б-3), периодичния баланс и отчетите преди и след годишното счетоводно приключване. Следва да се установи дали и при какви обстоятелства промяната на данъчни данни за минал период поражда задължение за корекция на вече представени счетоводни и консолидирани отчети, както и как се съгласува информацията между отделните системи. Предлагаме преди въвеждането на режима да бъдат издадени съгласувани указания на МФ и НАП с конкретни примери за тези случаи и оценка на допълнителната работа за бюджетните организации и разпоредителите, които обобщават отчетността им. Предлагаме изрично да се изясни и положението, при което получателят притежава допустим документ, но доставчикът не е изпълнил правилно новите изисквания за структуриран формат. Ограниченията по предлаганите чл. 70, ал. 7 и чл. 71, т. 1 не следва да водят автоматично до загуба		

				на данъчен кредит единствено поради формален или технически пропуск на друга страна, когато материалноправните условия са изпълнени. Отделно трябва да се определи положението на законосъобразно издадените документи извън задължителния обхват на структурираната фактура. **8.** Отговорност на производителите и разпространителите на софтуер Предложеният чл. 192б предвижда съществени имуществени санкции за производители и разпространители на софтуер при технически пропуски или грешки, блокиращи автоматичния обмен със системата на НАП. Предвидените диапазони са от 50 000 до 100 000 евро, а при повторно нарушение – от 100 000 до 250 000 евро, с възможност за временно прекратяване на достъпа на съответния софтуерен продукт. Нормата не позволява еднозначно да се определи кои действия съставляват „блокиране“ и при каква продължителност или степен на въздействие то представлява нарушение. Необходимо е да се разграничат действителен дефект в продукта, временна комуникационна грешка, отказ на националната система, неизпълнение от страна на потребителя и несъответствие поради промяна на публикуваните технически правила. Предлагаме да се установи процедура за констатиране на неизпълнението, доказване на причинно- следствената връзка, уведомяване на отговорното лице и предоставяне на срок за отстраняване на поправими дефекти. Санкционният режим следва да отчита продължителността и последиците на		

				нарушението, както и дали са засегнати данни или данъчни задължения. Производител и разпространител следва да отговарят за собствените си нормативно определени задължения, а не взаимозаменяемо за обстоятелства извън контрола им. Прекратяването на достъпа до софтуерен продукт трябва да бъде крайна, мотивирана и пропорционална мярка, при оценка на последствията за всички предприятия, които го използват. С оглед на мащаба на предвидените санкции считаме за необходимо минималните им размери да бъдат преразгледани, като краткотрайни и своевременно отстранени технически неизправности бъдат разграничени от умишлено или системно възпрепятстване на обмена. Измененията на програмните интерфейси на националната система и правилата за валидация следва да се публикуват версионирано и с достатъчен преходен срок. Не следва да се налагат санкции за несъответствие, причинено единствено от непубликувана или променена без предварително известие спецификация. **9.** Подготовка, проверка и подаване на справка-декларацията по ДДС Съгласно предложения чл. 125 НАП ще генерира проект на декларация автоматично, но лицето запазва правото да я допълва и коригира. Предложените редакции на чл. 125 и чл. 126 очертават модел за предварително попълване на справка-декларацията и нейното последващо допълване и коригиране от лицето. Не са достатъчно определени обаче действителният работен процес, обменът със счетоводните програми и границите между автоматично формирани данни и данъчно третиране, за което отговаря самото		Поставените въпроси са свързани с техническите изисквания към структурираните електронни документи и тяхното визуализиране. Конкретните правила относно формата, начина на представяне на данните, изчисляването и закръгляването на данъка ще бъдат съобразени с приложимите стандарти и конкретизирани в подзаконовата нормативна уредба като наредбата по чл. 120а, ал. 4 и съответните технически

				лице. Тези въпроси имат нормативно значение и не следва всички да останат единствено за бъдещи технически инструкции. Необходимо е да бъде изрично уточнено: • Генериране и актуализиране на проекта. Проектът еднократно ли се създава, или се обновява при постъпване на нови документи? Как се отразяват последващи анулирания и известия? Как се запазват вече извършените от лицето корекции при ново автоматично генериране? • Проверка и подаване. Да бъде ясно кой извършва окончателното потвърждение и с кое действие проектът се превръща в подадена декларация. Самото генериране на проект, както и липсата на намеса от страна на лицето, не следва да се приравняват на подаване или на упражняване на данъчен кредит. • Работа чрез търговски/счетоводен, складов, ERP и др./ софтуер. Ще бъде ли осигурен програмен интерфейс за получаване на проекта и неговите изходни данни, съпоставяне със счетоводните записи, предаване на допълнения и корекции и подаване на окончателната декларация при съответните права за достъп? Следва да се избегне модел, при който данни, вече налични в счетоводната система, трябва отново да се въвеждат ръчно в портала на НАП. • Ниво и обхват на корекциите. Ще се коригират отделни документи, данъчното им третиране, периодът на отчитане или само обобщени суми по клетки? Кои данни ще могат да се променят и кои ще изискват коригиращ документ от доставчика? Как ще се отразяват документи, които липсват в проекта, са дублирани или са включени неправилно? • Разграничаване на корекция на декларацията от корекция на фактурата. Следва изрично да се уточни, че промяната или изтриването на данни в проекта на декларацията не представлява		спецификации. Поради това не е необходимо допълнително регламентиране на законово ниво.

				изменение или анулиране на издадения данъчен документ. Необходим е ясен ред за действията на получателя при неправомерно издадена към него фактура или спор по доставка. • Право на данъчен кредит. Автоматичното поставяне на получените фактури в клетките за пълен данъчен кредит може да се използва като техническа начална настройка, но не установява самостоятелно право на приспадане. Потребителят трябва да може да променя данъчното третиране на избрани документи – без кредит, с частичен кредит, с различна приложима пропорция или с отложено упражняване в допустим срок. Документите, за които кредитът не е упражнен, трябва да остават достъпни за последваща обработка с контрол срещу повторно приспадане, включително при бюджетните организации. • Допълване на данни извън структурираните фактури. Следва да бъдат определени форматът и начинът за подаване на данните за протоколи, отчети за продажби и други доставки, които не са обхванати от задължителното структурирано фактуриране, включително възможност за автоматизиран импорт. • Корекции след подаване. Необходим е практически ред за прилагане на предложения чл. 126: как се избира предходният период, как се получава последната подадена версия, как се предават промените и как се проследяват последиците за данъка за внасяне или възстановяване и за следващите периоди. • Проследимост и съпоставка. За всяка сума в проекта следва да е достъпна информация за документите и изчисленията, от които произтича. Необходими са история на версиите, разграничение между данните, генерирани от НАП, и промените на лицето, както и възможност за		

				изтегляне на окончателно подадената декларация и потвърждението за приемането ѝ. Предлагаме към законопроекта да бъде представен цялостен функционален сценарий – от издаването и получаването на документ до окончателното подаване и евентуалната корекция на декларацията – с реални примери за работа през външен счетоводен софтуер. Техническата спецификация, програмните интерфейси и тестовата среда за този обмен следва да бъдат предоставени като част от задължителните условия за подготовка. В случай, че отпаднат дневниците за покупки и продажби, трябва да има реално автоматизиран обмен със счетоводните системи, без изискване за двойно въвеждане. **10.** Представяне на данъка във фактурата и съответствие между структурирани данни и визуализация Необходимо е еднозначно да се уреди как се изпълнява изискването за отделно посочване на данъка при структурираните електронни документи. За разработчиците е съществено да се различават задължителните елементи в машинночетимите данни от начина на представянето им във визуализацията за потребителя или в разпечатката. Прилагането на различни критерии би довело до несъвместими документи и до ненужни изменения в утвърдени образци на фактури. Предлагам техническите спецификации и указанията да дадат еднозначен отговор: • Изисква ли се размерът на ДДС за всяка позиция, обобщение по данъчни ставки и категории, общ размер за документа или комбинация от тези данни? • Как се разграничават „ред на фактурата“, „отделно поле за данъка“ и „обобщен ред за ДДС“?		

				• Допустимо ли е визуалното представяне на данъка в отделна колона, при наличие на необходимите обобщени стойности? • Има ли задължителни изисквания към оформлението на PDF визуализацията и разпечатката, отделно от изискванията към структурирания електронен формат? • Как се извършват изчисляването и закръгляването — по позиции, по данъчни категории или общо за документа — и какви разлики ще допуска проверката на НАП? Необходимо е да бъдат публикувани съпоставими примери на структуриран документ и неговата визуализация, включително за фактури с различни ставки, освободени доставки, обратно начисляване и известия. Целта е разработчиците и потребителите да разполагат с ясни критерии за съответствие и да не се налагат промени в оформлението на документите въз основа на различни тълкувания на израза „на отделен ред“. **11.** Задължително кодиране на стоки и услуги и идентификатори на сметки Предложеният чл. 120а, ал. 2 предвижда код на стоката по Комбинираната номенклатура или код на услугата по посочен класификатор на UN/CEFACT, както и идентификатори на сметките на доставчика в предвидените случаи. Въвеждането на универсален код за всяка позиция изисква преработване на номенклатурите и създаване на процедури за класифициране на голям брой стоки и услуги, включително при неоднозначни описания, комплексни услуги и смесени доставки. Предлагаме да се прецени необходимостта от задължително кодиране като реквизит на всяка фактура и дали търсените контролни цели не могат да бъдат постигнати чрез по-ограничен обмен		

				на данни. Ако изискването бъде запазено, трябва своевременно да се публикуват официален речник, версии на номенклатурите, правила за некласифицируеми позиции и допустимите стойности, както и да се определи преходен режим. За сметките на доставчика следва да е ясно, че липсата на сметка при плащане в брой или прихващане не възпрепятства издаването и проверката на фактурата. Заключителни предложения Подкрепяме целта за автоматизиран и надежден обмен на данъчни документи, но считаме, че задължителното прилагане трябва да бъде предшествано от завършена правна уредба, публични технически правила и достатъчен период за реално изпитване. В закона следва да намерят място гаранциите относно правните последици от техническа недостъпност, упражняването на данъчен кредит, допустимите способи за корекции и съразмерната отговорност. Наредбата и техническата документация трябва да конкретизират изпълнението, без да оставят тези въпроси неразрешени. Системата следва да осигурява проследимост на всички съществени действия по документите и декларациите, както и надежден обмен с програмите на данъчно задължените лица. Необходимо е да се изяснят обхватът на архивираните данни, сроковете за съхранение, достъпът при проверка и възможностите за прехвърляне към друга информационна система. Съхраняването на данни в НАП не трябва да води до неяснота относно задълженията на издателя и получателя. Предлагаме да бъде публикувана съпоставителна схема с практическите хипотези за структурирани електронни фактури и за допустими документи извън този режим, с отчитане на взаимодействието		

				между доставчици и получатели, на приложимите изключения и на влиянието върху справка-декларациите. Считаме за целесъобразно проектът да бъде обсъден допълнително със счетоводната общност, софтуерните разработчици и представители на бюджетните организации.		
17	12.10.2026 г. Получено чрез Портала за обществени консултации	**Владимир Велинов Трифонов - 2**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Представям становище по три въпроса: срока за подаване на справката-декларация, поправянето на грешки в месеца на срока и оповестяването на несъответствията. То стъпва на практиката ми като счетоводител с над 20 години опит и управител на кантора, която обработва десетки хиляди счетоводни документи, както и на данни на НАП, получени по Закона за достъп до обществена информация. Редът за корекциите след месеца на срока (§ 8 и § 46 от проекта) разглеждам в отделно становище. Изхождам от принципа, че целта на данъчния контрол е данъкът да постъпи в бюджета навреме, а не събирането на глоби и лихви. Затова лице, което само открие грешката си, трябва да може да я поправи веднага и без санкция. Подкрепям посоката на проекта. Структурираното фактуриране и предварително генерираната справка-декларация ще отстранят най-честата причина за несъответствия между доставчик и получател. Преходът обаче ще породи нови разминавания, особено при микропредприятията, а от 1 юли 2028 г. неиздадената структурирана фактура ще се наказва с имуществена санкция не по-малко от 1500 евро (нов чл. 182а). Предложенията по-долу са изцяло в национална компетентност и не засягат приходите. Те са внесени и по реда на глава осма от АПК. **I. Срок за подаване до 20-о число**		

				Банковите извлечения, фискалните отчети и ведомостите стигат до счетоводителя около 3-то или 4-то число. Реалният прозорец за обработка до 14-о число е средно 7,4 работни дни месечно, общо 89 за 2026 г. При срок 20-о число те стават 141, т.е. с 58 % повече. Проектът не намалява тази работа, а я преразпределя. От 2028 г. по-дългият срок ще даде и реално време за преглед на проекта на справка-декларация, който НАП предоставя до 2-ро число (чл. 125, ал. 18 по проекта). Всеки добавен ден премества част от грешките от ал. 3 в ал. 2 на чл. 126, където поправката е безплатна. Срокът е съвместим с чл. 252 и чл. 263 от Директива 2006/112/ЕО, които допускат съответно до два месеца и до един месец след края на периода. Приходите по месеци не се променят: двата срока са в един и същ месец, а срокът за внасяне по чл. 89, ал. 1 ЗДДС следва срока за подаване. **Предлагам следния текст:** **„§ 44а. В чл. 125, ал. 5 думите „14-о число“ се** заменят с „20-о число“.“ В преходните и заключителните разпоредби: „Срокът по чл. 125, ал. 5 в редакцията на § 44а се прилага за справките-декларации и VIES-декларациите за данъчните периоди от декември 2026 г. нататък.“ стр. 2 от 3 Изменението е съвместимо с § 45, т. 3, който от 2028 г. заличава в ал. 5 само думите за отчетните регистри. Синхронно може да се премести и срокът за Интрастат декларациите, който е уреден в Закона за статистиката на вътреобщностната търговия със стоки.	Не се приема	Предложението за удължаване на срока за подаване на справка-декларацията и VIES-декларацията от 14-о на 20-о число на месеца, следващ данъчния период, не се подкрепя, тъй като действащият срок е съобразен с необходимостта от своевременно обработване, проверка и съпоставка на декларираните данни, както и с осъществяването на ефективен данъчен контрол. Удължаването на срока би съкратило времето, с което разполага Националната агенция за приходите за извършване на последващи проверки и анализ на постъпилата информация. Следва да се отчете и обвързаността на процесите по деклариране и обработване на данните с изпълнението на задълженията на Република България за предоставяне на информация относно вътресъюзната търговия в установените срокове. Освен това със законопроекта се предвижда въвеждането на структурирано електронно фактуриране и цифрово отчитане, насочени към автоматизиране на процесите по деклариране и намаляване на административната тежест за данъчно задължените лица. В този контекст удължаването на срока за подаване на

						декларациите не се счита за необходимо. Само по себе си то не би предотвратило допускането на грешки и необходимостта от последващи корекции и проверки.
				II. Корекция без санкция до края на месеца на срока За 2022-2024 г. НАП е връчила 95 625 покани по чл. 103, ал. 1 ДОПК за 251 372 декларации, от които 150 095 по ЗДДС. В отговор са подадени 135 208 коригиращи справки-декларации, а актовете по чл. 106 ДОПК са едва 656 (Решение № Р-ЦУ-30-142/06.08.2026 г. по ЗДОИ). Лицата се поправят, щом научат за грешката, и законът не бива да наказва поправката. Новият чл. 126, ал. 3 препраща последиците от поправката към наредбата по чл. 120а, ал. 4. Освобождаване от административнонаказателна отговорност обаче може да се предвиди само със закон, не с наредба. Предлаганото право е само за подалите декларацията в срок и се ползва еднократно за период, така че не удължава срока. Предлагам следния текст: **„§ 45а. В чл. 126 се създава ал. 3а**: (3а) Справка-декларация по чл. 125, ал. 1, съответно VIES-декларация по чл. 125, ал. 2, подадена повторно до края на месеца, в който изтича срокът по чл. 125, ал. 5, от лице, подало в срок първоначалната декларация за същия данъчен период, замества	Не се приема	Законопроектът вече предвижда ред за коригиране на допуснати грешки, направеното предложение въвежда допълнителен срок за заместващо подаване на декларации, придружен с автоматично освобождаване от административнонаказателна отговорност.

				първоначалната и се смята за подадена в срок. Правото се упражнява еднократно за данъчен период. За тази декларация: 1. за нарушенията, отстранени с нея, не се носи административнонаказателна отговорност по този закон; 2. лихва се дължи само върху довнесената разлика в данъка, считано от деня, следващ срока за внасяне на данъка за периода; 3. подаването ѝ не е самостоятелно основание за възлагане на проверка или ревизия; 4. сроковете по чл. 92 текат от датата на подаване на първоначалната декларация, освен когато се променя декларираният резултат.“ **В § 46, в новата ал. 3 на чл. 126 думите** „Извън случаите по ал. 2“ се заменят с „Извън случаите по ал. 2 и 3а“. **III. Оповестяване на несъответствията** НАП вижда разминаването от деня на подаването, а лицето научава за него с покана месеци или години по-късно. Предлагам несъответствията да се оповестяват в профила на лицето веднага след срока: през 2027 г. между дневниците, а от 2028 г. между декларацията и данните в системата по чл. 120в. Оповестяват се само данни на лицето и фактът на несъответствието, т.е. по същество информацията, която лицето и сега получава с поканата по чл. 103 ДОПК, само по-рано. Така данъчната тайна не се засяга, VIES и специалните режими остават извън обхвата, а контролът не се променя. По данните на НАП над 90 % от поканите по ЗДДС завършват с коригираща справка-декларация; мярката само изтегля този момент преди поканата. **Предлагам следния текст:** **„§ 101а. (1) За данъчните периоди от декември 2026 г. до декември 2027 г.**	Не се приема	Възможността за изпращане на ежемесечна нотификация/съобщение НАП би могла да реализира без за това да е необходима изрична законова регламентация.

				включително Националната агенция за приходите предоставя на всяко регистрирано лице чрез електронните си услуги, не по-късно от втория работен ден след изтичане на срока по чл. 125, ал. 5, установените несъответствия между отчетните му регистри по чл. 124 и отчетните регистри на насрещните му контрагенти. стр. 3 от 3 (2) Предоставят се само данни от отчетните регистри на лицето и фактът на несъответствието, без данни от отчетността на насрещната страна. (3) Производство по чл. 103 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс не се открива за несъответствие, отстранено по реда на чл. 126, ал. 3а.“ В § 45, т. 6 думите „ал. 15 - 23“ се заменят с „ал. 15 - 24“ и след ал. 23 се създава ал. 24: „(24) Не по-късно от втория работен ден след изтичане на срока по ал. 5 Националната агенция за приходите предоставя на лицето чрез електронните си услуги разликите между подадената справка-декларация и данните в националната информационна система по чл. 120в, които третира като несъответствия. Предоставят се само данни на лицето и фактът на несъответствието, без данни от отчетността на насрещната страна. Производство по чл. 103 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс не се открива за несъответствие, отстранено по реда на чл. 126, ал. 3а.“ **IV. Влизане в сила** **Предлагам § 44а, § 45а** и § 101а да влязат в сила от 1 януари 2027 г., като не се	Не се приема	Законопроекта не съдържа посочените параграфи

				включват в изключенията по § 105, а новата ал. 24 на чл. 125 да влезе в сила заедно с § 45, т. 6, от 1 януари 2028 г. Трите допълнения не отнемат контролен инструмент. Те позволяват данъкът да постъпва навреме, вместо да се търси по-късно с покани, глоби и лихви. Готов съм да представя изчисленията си. Приложения: 1. Решение № Р-ЦУ-30-142/06.08.2026 г. на изпълнителния директор на НАП по заявление № ЗДОИ-30-40. 2. Предложение по глава осма от АПК за доброволна корекция без санкция и за срок за подаване.		
18	12.10.2026 г. Получено чрез Портала за обществени консултации	**Владимир Трифонов - 1**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Становището се отнася до § 8 и § 46 от проекта и изхожда от практиката на счетоводна кантора, която обработва десетки хиляди счетоводни документи. Проблемът не е в закъснели документи. Фактурите и редовете по тях са пред нас навреме, а със структурираното фактуриране ще са и в реално време. Към срока за деклариране обаче често липсва информацията, от която зависи данъчното третиране, а тя е у самия търговец. I. Какво променя проектът В момента грешка, установена след срока за подаване, се поправя в периода, в който е установена (чл. 126, ал. 3 ЗДДС), а неупражненият данъчен кредит се ползва в някой от следващите 12 данъчни периода (чл. 72, ал. 1 ЗДДС). Проектът обръща този ред. По новия чл. 126, ал. 3 грешката се поправя с повторно подаване на справка-декларацията и VIES-декларацията за периода, в който е допусната, а по новия чл. 72, ал. 2 закъснелият данъчен кредит се ползва само чрез корекция на периода, в който е възникнало правото, т.е. на периода на изискуемостта (чл. 68, ал. 2 ЗДДС). Всяка корекция така променя резултата за	Не се приема	Предвиденият 12-месечен срок за коригиране на допуснати грешки цели осигуряване на правна сигурност, предвидимост и стабилност на декларираните данъчни резултати. Въвеждането на неограничена във времето възможност за повторно подаване на справки-декларации би създало предпоставки за многократно преизчисляване на данъчни задължения за минали периоди и би затруднило ефективното функциониране на системата за цифрово отчитане. Предложеният срок осигурява разумен баланс между възможността за доброволно отстраняване на грешки и необходимостта от стабилност на данъчните правоотношения.

				минал период, а разликата става дължима в срока за този период (чл. 89, ал. 1 ЗДДС). Самият текст на новия чл. 126, ал. 3 не е последователен: грешката се поправя „в един от следващите 12 данъчни периода“, но чрез повторно подаване на декларациите „за периода, през който грешката е допусната“. Първата половина на изречението всъщност описва сегашния ред. II. Защо този ред следва да бъде преразгледан 1. Той не произтича от правото на ЕС. Директива (ЕС) 2025/516, която проектът въвежда, не урежда корекциите на общата справка-декларация. Там, където урежда корекции (режимите за обслужване на едно гише), тя изрично пояснява, че изменения на предходни справки-декларации се правят само в декларациите за следващи периоди, с посочване на периода, за който се отнасят (съображение 37; чл. 365, чл. 369ж, параграф 5 и чл. 369у, параграф 2 от Директива 2006/112/ЕО в редакцията от 1 юли 2028 г.). В тези режими принципът се прилага още от 1 юли 2021 г. Новият чл. 72 се разминава и с чл. 178, буква а) и чл. 179 от Директива 2006/112/ЕО. Според Съда на ЕС приспадането се упражнява за периода, в който доставката е извършена и лицето притежава фактурата (дело C-152/02, Terra Baubedarf-Handel), а проектът задължава получателя да приспадне закъсняла фактура в период, през който тя не е била у него. 2. Промяната не е мотивирана. Нито мотивите, нито частичната предварителна оценка на въздействието обясняват защо се изоставя сегашният ред и как новият ще се отрази на плащанията и лихвите. Чл. 28, ал. 2, т. 1 и 4 от Закона за нормативните актове		

				изисква мотивите да посочват причините за приемането и очакваните резултати. 3. Резултатът е обратен на заявената цел за по-малка административна тежест. Данъчното третиране не личи от самата фактура. Дали покупката е за облагаема, освободена или смесена дейност, дали попада в ограниченията на чл. 70 ЗДДС, дали вътреобщностната доставка е доказана с документи за превоза: тези факти са известни на търговеца и стигат до счетоводителя често след 14-о число, а понякога и месеци по-късно. Освен това някои доставки (например при неясно място на изпълнение, верижни доставки или сделки с недвижими имоти) изискват консултация с данъчен консултант, а други и запитване до НАП, чийто отговор често отнема седмици. Междувременно проектът на справка-декларация е достъпен до 2-ро число и отразява всички получени структурирани фактури като пълен данъчен кредит (чл. 125, ал. 17 и 18 по проекта). Всяко уточнение или становище, получено след срока, ще означава корекция на минал период, а при вътреобщностни доставки и повторна VIES-декларация. При десетки хиляди документи такива корекции не са риск, а сигурност, която ще се повтаря всеки месец. А ако становището на НАП наложи довнасяне на данък, лицето, което добросъвестно е попитало администрацията, ще дължи лихва и за времето, през което е чакало отговора ѝ. 4. При сделки с доставчици от други държави членки корекциите ще се правят по данни, които лицето не контролира. При засичането на нашите вътреобщностни придобивания и получени услуги с VIES-данните на доставчика често излизат	Не са приема	Съгласно европейските правила електронно фактуриране за трансгранични сделки ще бъде въведено от 1 юли 2030 г.

				несъответствия, много от които са законни разлики в периода на деклариране, а не грешки. Кой е подал верните данни, той или ние, не може да се установи в срока за деклариране. Ние не можем да поправим неговата декларация, а той я поправя по правилата и в сроковете на своята държава. Дори НАП може да провери данните само чрез запитване по Регламент (ЕС) № 904/2010, на което другата държава членка има срок за отговор до три месеца (чл. 10). Повторно подаване на декларация за минал период, само за да се изравнят данните, може да означава вярна декларация да се поправя по невярна. III. Последици за плащанията и счетоводството Проектът не изменя ДОПК. По чл. 169, ал. 4 и 5 ДОПК платецът посочва само вида на задължението, като всички данъци към централния бюджет са един вид, а в рамките на вида плащането погасява задължението с най-ранен срок към датата на плащането. Коригиращата декларация за минал период създава именно такова задължение. Например през септември търговецът уточнява, че част от покупките от януари са за освободена дейност. Подава се коригираща справка-декларация за януари, а срокът за разликата е изтекъл на 14 февруари. Ако тя не е внесена преди следващото плащане, плащането на ДДС за август погасява първо нея, ДДС за август остава недоплатен и се олихвява, а разминаването се пренася нататък, докато някой не го забележи. Дружеството, което само е поправило грешката си, дължи лихва за януари и има просрочие за август. Когато доставчикът и получателят поправят една и съща доставка за един и същ период и получателят има право на пълен данъчен кредит (например при фактура, издадена		

				със закъснение), бюджетът не губи нищо: доставчикът увеличава данъка за януари, а получателят приспада същата сума за същия месец. Въпреки това доставчикът дължи лихва от 15 февруари, а надвнесената сума на получателя за януари може да се ползва едва след прихващане или възстановяване с акт на органа по приходите (чл. 128 и 129 ДОПК). Лихвата тук нищо не компенсира, а само оскъпява доброволната корекция. Корекция на данъка за възстановяване засяга и приспадането по чл. 92, ал. 1 ЗДДС в следващите два периода, а с него и декларациите за тях. При 12 периода назад корекциите ще стигат и до приключени и публикувани годишни отчети, а салдата по сметка 453 ще се разминават с данните на НАП по периоди. IV. Неуредени въпроси Срокът за внасяне на разликата, лихвите, мястото на тези суми в поредността по чл. 169 ДОПК и приспадането по чл. 92, ал. 1 ЗДДС след корекция не са уредени изрично и остават на общите правила, с описания по-горе резултат. Няма и преходно правило за корекциите след 1 януари 2028 г. на периоди преди тази дата; § 101 и § 102 не ги обхващат. Тези въпроси не могат да се решат с наредбата по чл. 120а, ал. 4 ЗДДС, към която препраща новият чл. 126, ал. 3: сроковете за плащане, лихвите и поредността на погасяване са материя на закона (чл. 60, ал. 1 от Конституцията), а наредба не може да се отклонява от ДОПК (чл. 15, ал. 1 ЗНА). **<u>V. Предложение</u>** Предлагам корекциите да остават в текущия период, но в отделен раздел на декларацията и с посочване на периода, за който се отнасят. Текстовете биха могли да бъдат:	Приема се Приема се	

				Чл. 72, ал. 2: „(2) Ако регистрираното лице не е упражнило правото на приспадане в срока по ал. 1, то може да го упражни в справка-декларацията за някой от следващите 12 данъчни периода, като в отделен раздел посочи периода, в който правото е възникнало.“ **Чл. 126, ал. 3: „(3)** Извън случаите по ал. 2 грешките се поправят в справка- декларацията, съответно във VIES-декларацията, за данъчния период, през който са установени, но не по-късно от 12 данъчни периода след периода, през който са допуснати. Корекцията се посочва в отделен раздел с указване на периода, за който се отнася. Редът и условията се определят с наредбата по чл. 120а, ал. 4.“ Така НАП получава същата информация по периоди, без да се променят вече определени резултати, срокове и плащания, а проектът на справка-декларация и без това се генерира за текущия период. Ако се прецени, че при увеличение на данъка за минал период се дължи лихва, тя може да се изчисли по посочения в раздела период, пак без отваряне на минали декларации. Предложението съответства и на внесеното по реда на глава осма от АПК предложение за доброволна корекция без санкции. Ако повторното подаване все пак бъде запазено, предлагам поне: 1. лихва да се дължи само върху действителното увеличение на данъка за внасяне, а при корекции без ефект за бюджета (корелативни корекции при доставчика и получателя, обратно начисляване с право на пълен данъчен кредит) да не се дължи; 2. в ЗДДС изрично да се предвиди, че сумите по коригиращи декларации не		

				изместват погасяването на текущите задължения (чл. 169, ал. 5 ДОПК допуска закон да предвиди друго), или плащането да може да се насочва към конкретен период; 3. промяната в данъка за възстановяване да се отразява в текущия период, без повторно отваряне на декларациите за следващите периоди; 4. с преходна разпоредба да се уредят корекциите на периоди преди 1 януари 2028 г. Независимо от избрания вариант, в чл. 126 следва изрично да се посочи, че несъответствие с данни, подадени от доставчик от друга държава членка, само по себе си не е грешка и не задължава лицето да коригира декларацията си.		
19	14.10.2026 г. Получено по ел. поща	**„Ърнст и Янг България“ ЕООД**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица:Милен Райков	I. Относно конкретните предложения в проекта: **1. Електронно фактуриране - критерий за „установеност“ (§ 34. ЗИД - чл. 113, ал. 16-19 ЗДДС):** • Проектът обвързва задължението за издаване на структурирани електронни фактури и известия (чл. 113, ал. 16, чл. 120а и чл. 120б) с установеността на доставчика на територията на страната. Не се предлага самостоятелно	Не се приема	Понятията „постоянен обект“ и „лице, установено на територията на страната“ са уредени в § 1, т. 10 и 11 от допълнителните разпоредби на ЗДДС, като при прилагането им се съобразяват разпоредбите на пряко приложимия Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011. Цитираното определение от

				определение на понятието за целите на електронното фактуриране. Мотивите единствено препращат към § 1, т. 11 от Допълнителните разпоредби на ЗДДС. • В тази връзка излагаме следните съображения: 1.1. Националната дефиниция за постоянен обект не съответства на Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 • Съгласно § 1, т. 11 от ДР на ЗДДС, установеността се определя с оглед наличието на седалище или постоянен обект в страната. Ключово значение за чуждестранните лица има понятието „постоянен обект“. • Определението по § 1, т. 10 от ДР на ЗДДС не съответства на дефиницията на чл. 11 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011. То обхваща всяко място, чрез което лицето извършва изцяло или частично икономическа дейност, като законовата дефиниция включва монтажен обект, строителна площадка и други. • Това несъответствие с правилата на Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 е било многократно поставяно в практиката. Регламентът е пряко приложим и се прилага с предимство пред националното право, затова на практика определението по § 1, т. 10 така или иначе не следва да бъде взето предвид при преценката дали дадено чуждестранно лице е установено на територията на страната. Запазването му обаче създава правна несигурност. С проекта тази несигурност става особено значима, защото от установеността на доставчика зависи дали следва да издава структурирана електронна фактура, задължението за начисляване на ДДС (което подробно ще разгледаме по-долу), както и правото на данъчен кредит за получателя. • С оглед на гореизложеното предлагаме понятието „постоянен обект“ да се определя чрез		регламента се отнася само за доставка на услуга, докато определението в закона се отнася и в случаите на доставка на стока. Преценката за установеността на лицето се извършва въз основа на конкретните обстоятелства по съответната доставка, поради което въвеждането на самостоятелен формален критерий, основан единствено на регистрационни данни, не е обосновано. Не се подкрепя и предвиденото освобождаване от неблагоприятни данъчни последици само въз основа на позоваване на данни от публичен регистър.

				изрично препращане към разпоредбите от Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011. 1.2. Необходимост от формален и проверим критерий за целите на електронното фактуриране • Преценката дали лицето има постоянен обект е фактическа и зависи от няколко фактора: наличието на подходяща структура от човешки и технически ресурси, степента на постоянство, включително продължителността на дейността или проекта, и други относими обстоятелства. Затова тя до голяма степен зависи от преценката на органите по приходите в конкретния случай. Не случайно въпросът дали едно лице е установено на територията на страната често е предмет на спорове пред административните съдилища. • Също така съгласно изречение второ на § 1, т. 11, установеността се преценява за всяка отделна доставка. Така едно и също чуждестранно лице може да е установено за целите на една доставка и да се счита за неустановено за целите на друга, в зависимост от това дали постоянният му обект участва в нея. • Последиците от грешна преценка са съществени и за двете страни. Получателят може да загуби правото на данъчен кредит (нов чл. 70, ал. 7), а на доставчикът могат да бъдат наложени санкции и да бъде начислен 20% ДДС, както и лихви за забава. • С оглед на гореизложеното предлагаме за целите на електронното фактуриране установеността да се определя по формален критерий, който може да се провери публично и се основава на правната форма и регистрацията на лицето. • Допълнително предлагаме изрично да се предвиди, че доставчикът може да се позове на данните от съответния публичен регистър към		

				датата на данъчното събитие. При добросъвестно позоваване на тези данни не следва да се налага санкция по чл. 182а, нито получателят да губи правото на данъчен кредит. **2. Ново основание за обратно начисляване при регистрирани по ДДС, но неустановени доставчици (§ 17. ЗИД - чл. 82, ал. 2, т. 4 във вр. с чл. 113, ал. 18)** • С проекта се предлага въвеждането на разпоредба, съгласно която регистрирано по ЗДДС лице, което не е установено на територията на страната, следва задължително да издава данъчен документ за извършваните от него доставки с място на изпълнение на територията на страната. В тези случаи обаче ДДС ще е дължим от получателя по доставката (съгласно предложения чл. 82, ал. 2, т. 4 от ЗИД на ЗДДС), който следва да е установен на територията на страната, и да разполага с издадена от доставчика фактура съгласно чл. 112 от ЗДДС. • Неяснотата относно критерия за установеност, разгледана по-горе във връзка със задължителното електронно фактуриране, би имало пряко отражение и върху тази разпоредба. Когато поради липсата на ясен критерий не може да се определи със сигурност дали доставчикът е установен на територията на страната, не може да се определи със сигурност и кой от двата режима следва да се приложи. В единия случай доставчикът е длъжен да издаде структурирана електронна фактура и да начисли ДДС, а в обратния – подлежи на обратно начисляване от получателя на новото основание по чл. 82 ЗДДС. Така се създава съществена правна несигурност и за двете страни по доставката. От правилната квалификация зависят както задълженията на доставчика, така и правото на данъчен кредит на получателя.	Приема се	

				• По същество предлаганата уредба води до следното положение. Чуждестранният доставчик, макар и регистриран по ЗДДС, издава данъчен документ, без да начислява данък. Задължението за начисляване на данъка преминава върху получателя по доставката. При наличие на законовите предпоставки получателят би могъл да упражни правото си на данъчен кредит още в същия данъчен период, без ефективно внасяне на ДДС в бюджета. • Също така проектът не съдържа разпоредба, която изрично да освобождава чуждестранните доставчици от задължението за регистрация по ЗДДС в тези хипотези. Подобен подход не отговаря и на самата същност на механизма на обратно начисляване. Този механизъм е възприет в законодателствата на редица държави членки с ясно определена цел: да облекчи административната тежест за неустановените доставчици, а не да я увеличи. • На практика предлаганата уредба би довела до следното. Чуждестранно лице, което възнамерява да извърши доставка с място на изпълнение на територията на страната, ще бъде длъжно да се регистрира по ЗДДС на основание чл. 96, ал. 3 или ал. 4 ЗДДС най-малко 7 дни преди първата доставка. След това то ще издаде данъчен документ без начислен ДДС, а данъкът ще бъде начислен от получателя по реда на обратното начисляване. Така се обезсмисля самата цел на механизма на обратно начисляване. Ако законодателят цели да опрости техническото и административното отчитане на данъка, последователното решение е задължение за регистрация на доставчика изобщо да не възниква, нито задължението за издаване на фактури. • Отпадането на задължението за регистрация би съответствало и на съображение 40 от Директива (ЕС) 2025/516. Съгласно него, следва		

				да се установят правила за задължителното прилагане на механизма за обратно начисляване в случаите, когато доставчиците не са установени и не са идентифицирани за целите на ДДС в държавата членка, в която е дължим ДДС. В този смисъл, когато извършват доставки на стоки или услуги на лице, което е идентифицирано за целите на ДДС в държавата членка, в която доставката подлежи на облагане, тези доставчици следва да прилагат обратното начисляване. 3. Задължителната регистрация при облагаеми доставки, свързани със земя и сгради (§ 26. ЗИД - нов чл. 97г ЗДДС): • Проектът въвежда ново основание за задължителна регистрация за всяко данъчно задължено лице, което в рамките на една календарна година извърши облагаеми доставки с място на изпълнение на територията на страната на: - нови сгради или на части от тях , на прилежащите към тях терени, както и учредяването и прехвърлянето на други вещни права върху тях; - урегулиран поземлен имот, включително учредяване или прехвърляне на право на строеж върху него. • Според предложението, заявлението за регистрация се подава не по-късно от 7 дни преди датата, на която данъкът за доставката става изискуем. Лицата, регистрирани само на това основание, нямат право да посочват данък във фактурите за други доставки (нов чл. 113, ал. 20). Според мотивите целта на мярката е да се противодейства на данъчните измами и укриването на данък при разпоредителни сделки с недвижими имоти, извършвани в много кратък период преди регистрацията по общия ред.	Не се приема	Разпоредбата на чл. 97г, ал. 1 обхваща всички данъчно задължени лица, които извършват посочените в нея облагаеми доставки с място на изпълнение на територията на страната, независимо дали са установени на територията на страната. Използваното понятие „всяко данъчно задължено лице“ ясно определя приложното поле на разпоредбата, поради което не е необходимо допълнително уточнение в законовия текст

				• Считаме, че е налице несъответствие между мотивите и законовото предложение. Мотивите посочват, че задължението за регистрация обхваща лицата, установени на територията на страната. Чл. 97г, ал. 1 обаче се отнася до всяко данъчно задължено лице и не поставя ограничение по признака на установеност. Поради това не става ясно дали разпоредбата се прилага и спрямо лица, които не са установени в страната. • Съществени въпроси възникват и по отношение на правото на данъчен кредит. Съгласно новия чл. 70, ал. 8 ЗДДС лицата, регистрирани на това основание, нямат право на данъчен кредит за доставки, различни от доставките по чл. 97г. Проектът обаче не урежда изрично дали и при какви условия те имат право на данъчен кредит за получените доставки, пряко свързани с облагаемата доставка на имота. Не е ясно дали това право обхваща единствено придобиването на новата сграда или на урегулирания поземлен имот, или се разпростира и върху свързаните с тях съпътстващи разходи, като строително-монтажни работи, ремонт и довършителни работи преди продажбата, проектиране. При стеснително тълкуване на чл. 70, ал. 8 би се стигнало до ситуации, при които за лицето не е налице право на данъчен кредит за разходи, пряко свързано с последващата доставка на новата сграда или урегулирания поземлен имот, което не съответства на принципа на данъчен неутралитет. • Проблемът се задълбочава с оглед на времевия аспект. Придобиването на имота и извършването на ремонтни дейности по него обикновено предхождат значително продажбата. Действащият ред за упражняване на данъчен кредит за налични активи и получени услуги преди датата на регистрация по чл. 74 ЗДДС обаче е по своята същност рестриктивен. От една страна, той	Приема се Приема се	

				се прилага само за лица, регистрирани на основание чл. 96 и чл. 100, ал. 1 ЗДДС, и следователно не обхваща лицата, регистрирани по чл. 97г. От друга страна, по отношение на услугите той намира приложение само в изрично предвидени случаи, при наличието на кумулативни предпоставки (услугите да са свързани с регистрацията на лицето по ТЗ, да са получени не по-рано от месец преди регистрацията по ТЗ и т.н.). • Тъй като регистрацията по чл. 97г се извършва непосредствено преди изискуемостта на данъка (7 дни), към този момент по-голямата част от разходите за имота, в значителна степен за услуги, вече ще са направени. В резултат, лицето реално няма да може да приспадне данъка по свързаните с нея разходи. Считаме, че подобен резултат противоречи на принципа на неутралност на ДДС. Поради това в закона следва изрично да се предвидят: - право на приспадане на данъчен кредит за получените доставки, които са свързани с облагаемата доставка по чл. 97г, включително тези, получени преди датата на регистрацията; - специален ред и срок за упражняването на това право, с оглед на ограниченията на действащия чл. 74 ЗДДС • Отделен въпрос поставя приложението на разпоредбата спрямо физическите лица. Съгласно предложения чл. 97г, ал. 4 те попадат в обхвата ѝ само когато действат като данъчно задължени лица в рамките на независима икономическа дейност. Мотивите посочват, че с промените се въвеждат ясни критерии за разграничаване между личните сделки на физическите лица с тяхно имущество и сделките, извършвани в рамките на независима икономическа дейност. Такива критерии обаче не се съдържат в текста на законопроекта. Ал. 4 единствено възпроизвежда общото правило, което и без това следва от понятието „данъчно задължено	Не се приема	По отношение на коментара относно обвързването на регистрацията на физическите лица с извършването на независима икономическа дейност необходимо е да се има предвид, че разпоредбата се прилага, както за физически така и за юридически лица, в случаите, когато действат като данъчно задължено лице. По смисъла на ЗДДС - Данъчно задължено лице

				лице“ по смисъла на ЗДДС, а именно – всяко лице, което извършва независима икономическа дейност, независимо дали е физическо или юридическо. Следователно разпоредбата или не въвежда нищо ново, или следва да бъде допълнена с критерии, които да определят кога физическото лице при доставки по чл. 97г действа в качеството на данъчно задължено лице. • В практиката на българските съдилища като релевантни критерии се разглеждат наличието на активни действия по управление и предлагане на имота, както и системността на сделките (три или повече). Чл. 97г, ал. 1 обаче обвързва задължението за регистрация едва с една облагаема доставка в рамките на календарната година, без да изисква системност или достигане на определен праг. Така се създава риск всяка единична продажба на недвижим имот от физическо лице да бъде възприета за облагаема по този ред. Почти всяка продажба предполага известно въздействие върху имота от страна на продавача, в това число ремонт, което не считаме само по себе си, че означава, че въпросното ФЛ действа като данъчно задължено лице. • Предвид изложеното предлагаме ал. 4 да бъде прецизирана, така че да съдържа конкретни критерии по отношение на физическите лица, или да отпадне, тъй като в настоящата си редакция тя няма самостоятелно правно значение. • В заключение считаме, че в настоящия си вид чл. 97г не осигурява необходимата правна сигурност нито по отношение на кръга на задължените лица, нито по отношение на правото на данъчен кредит за свързаните с имота разходи.		е всяко лице, което извършва независима икономическа дейност, без значение от целите и резултатите от нея. Видно от постоянната практика на Съда на ЕС, например решение от 15 септември 2011 г. по съединени дела C-180/10 и C-181/10, Słaby и Kuć, дори в случаите на управление на лично имущество, без значение от броя и мащабите на извършените продажби, ако обаче с оглед на осъществяването на такива продажби това лице предприема активни действия за пускане на пазара на недвижими имоти, като използва средства, сходни на използваните от производител, търговец или доставчик на услуги по смисъла на член 9, параграф 1, втора алинея от Директива 2006/112, изменена с Директива 2006/138, това лице трябва да се счита за лице, упражняващо „икономическа дейност“ по смисъла на посочената разпоредба и следователно трябва да се счита за данъчнозадължено за данък върху добавената стойност лице. По отношение на физическите лица предложената разпоредба на чл. 97г, ал. 4 изрично предвижда, че задължението за регистрация възниква само когато лицето действа като данъчно задължено лице в рамките на независима икономическа дейност.

						Следователно продажбата на недвижим имот, извършена извън рамките на такава дейност, не попада в обхвата на разпоредбата, поради което не е необходимо допълнително уточнение.
				4. Отпадане на специални режим за инвестиционни проекти (§ 58. ЗИД - Глава двадесета с чл. 164, 165, 166 и 167 се отменя) • С проекта се предлага отмяна на специалния режим за инвестиционни проекти. Този режим позволява данъкът при внос да се начисли от вносителя, без да се внася ефективно пред митническите органи. Той предвижда и ускорено възстановяване на ДДС в 30-дневен срок. Според мотивите отмяната е обусловена от няколко причини (например, че режимът не постига съществен стимулиращ ефект, тъй като ускореното възстановяване е само временен ликвиден механизъм, а не реално икономическо предимство. Че законът и административната практика предлагат други способи за осигуряване на данъчната неутралност и други). • Не споделяме тези съображения. Считаме, че режимът отговаря на реална икономическа необходимост от насърчаване на инвестициите на територията на страната. Обстоятелството, че той има преди всичко ликвиден ефект, не намалява значението му, а точно в това се състои неговата стойност. При капиталоемки инвестиционни проекти вносът, както и закупуването от местни доставчици на машини, оборудване и технологични съоръжения ангажира значителен оборотен капитал за плащането на ДДС при внос. Този данък не е окончателен разход, но до възстановяването му представлява реална финансова тежест. Тя често се	Не се приема	Предложението за отмяна на специалния режим за инвестиционни проекти по чл. 164–167 от ЗДДС е обусловено от ограниченото му практическо приложение и липсата на съществен стимулиращ ефект върху инвестициите. За последните 10 години са подадени едва четири искания за прилагането му, което поставя под съмнение икономическата целесъобразност от запазването на специалната процедура. Режимът осигурява предимно временно ликвидно облекчение, като същевременно е обвързан със специфични условия, значителна административна тежест и ограничения, произтичащи от правилата за минимална държавна помощ (de minimis). Действащата нормативна уредба предвижда и други механизми за начисляване, приспадане и възстановяване на ДДС, които гарантират спазването на принципа на данъчната неутралност.

				покрива с привлечено финансиране и води до допълнителни разходи. Поради това ликвидното облекчение е съществен фактор при инвестиционните решения, а не второстепенно техническо удобство. • Не можем да приемем и тезата, че общият ред по ЗДДС осигурява равностойна защита на данъчната неутралност. При общия ред данъкът при внос се заплаща пред митническите органи към момента на вноса, при местна покупка е включен в стойността и представлява разход, а възстановяването става в общите срокове по закона. Между плащането на данъка и действителното му възстановяване може да изтече значителен период. • Ниският брой искания за прилагане на режима също не доказва, че той не е необходим. По-скоро той показва, че в сегашния си вид режимът е труднодостъпен. Условията за прилагането му са рестриктивни, а процедурата е тежка. Последователното решение е тези пречки да бъдат отстранени, а не режимът да бъде отменен. • Отмяната на режима би отслабила и конкурентоспособността на България като инвестиционна дестинация. Редица държави членки използват предоставената от чл. 211 от Директива 2006/112/ЕО възможност данъкът при внос да не се плаща ефективно към момента на вноса. Липсата на сходен механизъм поставя инвеститорите, които внасят или закупуват оборудване в България, в по-неблагоприятно положение и прави страната ни неатрактивна за инвестиции. • С оглед на изложеното предлагаме режимът да не бъде отменян, а да бъде прецизиран така, че да отговаря на бързо развиващата се икономика, да се облекчат условията и процедурата за прилагане. В тази връзка оставаме на разположение да съдействаме с цел както		С оглед на изложеното запазването на специалния режим не е достатъчно обосновано от практическа и икономическа гледна точка, а отмяната му ще допринесе за опростяване на нормативната уредба и намаляване на административната тежест, без да се засяга правото на приспадане и възстановяване на данъчен кредит.

				инвеститорите да бъдат насърчени, така и фискът да не бъде ощетен или административно затруднен. 5. Не е налице право на данъчен кредит за доставка на стоки и услуги, за която данъкът не е начислен с данъчен документ по чл. 120а и 120б, когато доставчикът е бил задължен да издаде такъв документ. – (§ 6. ЗИД - чл. 70, ал. 7): • С проекта се предлага въвеждането на разпоредба, според която наличието на данъчен документ по чл. 120а и чл. 120б ЗДДС ще представлява материалноправна предпоставка за възникване на правото на данъчен кредит, когато издаването на такъв документ е било задължително за доставчика. На първо място, считаме, че предлаганата разпоредба поставя получателя по доставката в неблагоприятно положение, доколкото упражняването на правото му на данъчен кредит се обуславя от изпълнението на задължение, което е вменено на доставчика, и което получателят обективно не може да изпълни вместо него. • На второ място, от предложената редакция не става ясно дали законодателят цели да обвърже отказа на правото на данъчен кредит с изначалната липса на документ, т.е. когато такъв изобщо не е издаден, или и със случаите, при които в издадения документ липсват отделни реквизити. Ако се има предвид първата хипотеза, разпоредбата не въвежда съществена промяна спрямо действащия режим. И понастоящем упражняването на правото на данъчен кредит е обусловено от наличието на данъчен документ. • Неяснотата възниква по отношение на втората хипотеза. Предвижда се структурираната електронна фактура да съдържа освен реквизитите по чл. 114 ЗДДС и допълнителни, специфични за нея реквизити. Такива са например кодът по Комбинираната номенклатура, номерът на	Приема се	

				банковата сметка и уникалният код. При тези условия не е ясно кои и колко от тези реквизити трябва да са налице, за да се приеме, че документът е налице валидно издаден документ. • Считаме, че този въпрос следва да бъде изрично уреден на законово ниво. В противен случай се създава правна несигурност относно това кога правото на данъчен кредит възниква и кога не. Съгласно действащата уредба и установената практика при фактурите се разграничават съществени и несъществени реквизити. Съществени са например недвусмислената идентификация на страните, както и предметът и стойността на доставката. • Режимът на структурираните документи по европейския стандарт тепърва предстои да бъде въведен на национално ниво. Затова понастоящем не е ясно кои техни реквизити ще имат характер на съществени. Проектът изрично предвижда, че документ без уникален код не се счита за издаден. Остава обаче открит въпросът дали е налице документ, който обосновава правото на данъчен кредит, ако в него липсват определени реквизити. • Този въпрос не може да бъде решен на ниво подзаконов нормативен акт, какъвто е наредбата по чл. 120, ал. 4. Основанията и предпоставките за възникване на правото на данъчен кредит трябва да бъдат уредени в закона по ясен и недвусмислен начин. • Действително, в съображение 8 от Директива (ЕС) 2025/516 изрично е посочено, че държавите членки следва да могат да въведат определено материалноправно условие за правото на приспадане или възстановяване на дължимия или платения ДДС. Това условие е притежаването на електронна фактура, издадена в съответствие с изисквания стандарт съгласно Директива 2006/112/ЕО.		

				• Ако се приеме, че именно това е волята на законодателя, считаме, че най-малкото трябва да се уточни дали разпоредбата обхваща единствено хипотезата на пълна липса на документ. **II. Заключение** В кратко заключение на гореизложеното считаме, че в настоящия си вид някои от предложените разпоредби не осигуряват необходимата правна сигурност и не съответстват на предвидената цел. Те оставят съществени елементи от задълженията на лицата зависими от тълкуване и от субективна преценка при прилагането им. Оставаме на разположение да дискутираме допълнително предложените промени, както и да съдействаме с прецизиране на текстовете на ЗИД на ЗДДС.		
20	16.10.2026 г. Получено по ел. поща	**Калина Златанова** **Данъчен консултант**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**<u>По § 8 от проекта.</u>** С § 8 от проекта е предложено да отпадне 12-месечният срок за упражняване на данъчния кредит, като е регламентирано, че кредитът се упражнява задължително в данъчния период, в който е възникнал. Ако това не е направено, е предвидено лицето да подаде коригираща СД не по-късно от 12 данъчни периода след данъчния период на възникването му. На първо място, не става ясно защо 12-месечният срок за упражняване на кредита се премахва, при положение че е налице последователна практика на СЕС, че всяка държава членка може да въведе срок за упражняване на кредита, при това той трябва да е достатъчно разумен, така че да не е налице практическа невъзможност или прекомерна трудност при упражняването на правото на приспадане. Това е особено валидно, когато закъснението не се дължи на недобросъвестност или небрежност на получателя по доставката.	Приема се	

				На второ място, предложението кредитът да се упражнява с подаване на коригираща СД за съответния минал период (когато е възникнал) ще доведе до промяна в резултата за периода „данък за внасяне“ за този минал период, като на практика за този период лицето ще е в хипотеза на надвнесен данък. Не става ясно дали този надвнесен данък „ще се появи“ автоматично като надвнесен в единната сметка, с произтичащите от това хаос и объркване при последващо прихващане от него на други задължения (по реда на възникването им), или за този надвнесен данък лицето ще трябва да приложи реда за възстановяване по чл.128 от ДОПК. В допълнение е възможно за конкретен данъчен период, за който се подава коригираща декларация, резултатът за периода да се промени от „данък за внасяне“ на „данък за възстановяване“. От проекта не става ясно дали за този данък за възстановяване ще започва да тече двумесечна процедура по приспадане (каквото принципно регламентира законът) и ако отговорът на този въпрос е положителен, следва да бъде уточнено дали лицето трябва да подава и коригиращи декларации за следващите два данъчни периода. На трето място, с така предложените текстове ще се окаже, че при определени хипотези получателят по доставката изобщо няма да може да упражни право на приспадане на данъчен кредит. Така например за доставките, за които по някаква причина фактурата е издадена в месец, следващ месеца на данъчното ѝ събитие, на практика кредит няма да може да бъде упражнен, тъй като при предложените текстове няма да може да се подаде коригираща декларация. Илюстрирам опасенията си със следния пример:		

				Да си представим, че данъчното събитие за доставката възниква в края на месец април. Доставчикът по закон може да издаде фактурата в 5-дневен срок от датата на данъчното събитие, т.е. фактурата може да бъде издадена от него в началото на следващия месец, т.е. в месец май и това ще е напълно законосъобразно. Обръщам внимание, че това е обичайна практика за множество доставки, особено за тези с периодично, поетапно и непрекъснато изпълнение, при които се прави отчитане (засичане) в края на съответния месец. Обикновено за тях фактурирането се извършва до 5-то число на следващия месец. Разбира се, не са редки и случаите, при които данъчното събитие възниква в един месец (например април), но доставчикът издава фактурата в следващ месец, независимо дали са налице обективни причини или забавата е по невнимание (например май или следващ данъчен период). И в двата случая на основание чл.25, ал.6, т.1 от ЗДДС данъкът за доставката ще стане изискуем на датата на данъчното събитие, т.е. през април. Съгласно чл.68, ал.2 от ЗДДС правото на приспадане на данъчен кредит възниква, когато подлежащият на приспадане данък стане изискуем. Следователно, щом данъкът е изискуем през април, кредитът възниква през април и съгласно § 8 от проекта трябва да бъде упражнен именно през април. Доколкото получателят не разполага с фактура, издадена през април, то няма как да упражни този данъчен кредит през април. Предвидено е в следващите 12 данъчни периода лицето да подаде коригираща декларация за данъчния период, през който е възникнало право на приспадане на данъчен кредит. Уточнихме, че кредитът възниква през април, т.е. коригиращата декларация трябва да е за април. Следователно, през май (или следващ данъчен период) лицето		

				трябва да подаде коригираща СД за април, в която трябва да отрази фактура, издадена през май (или следващ период). В същото време, за да бъде упражнен кредитът през април, чл.71 от ЗДДС изисква лицето да притежава фактура, издадена от доставчика, каквато за април не е налице поради обстоятелството, че същата е издадена през май (или следващ период). Очевидно е, че в тези случаи предложените текстове на чл.72 от законопроекта на практика ще лишат получателя от право на приспадане на данъчен кредит. Последното е в пълно противоречие с последователната практика на СЕС. **По §18 от проекта.** Предложената нова ал.5 на чл.86 от законопроекта регламентира, че регистрирано лице, за което данъкът е станал изискуем, е длъжно да го начисли, като издаде протокол, в който посочи данъка на отделен ред. Вероятно идеята на авторите е била това задължение да касае само случаите, при които и към настоящия момент лицата издават протоколи за начисляване на данъка (случаите на самооблагане, корекция на данъчен кредит, безвъзмездни доставки и пр.). С предложената редакция обаче излиза, че във всички случаи, когато настъпва изискуемост на данъка, лицето трябва да издаде протокол, включително и когато лицето е доставчик и е задължено да издаде и електронна фактура/известие. В тази връзка разпоредбата на чл.86, ал.5 от законопроекта трябва да бъде прецизирана. **По §25, §26 и §27 от проекта, относно въвеждането на нова разпоредба за задължителна регистрация по чл.97г и свързаните с тази промяна изменения на други разпоредби на закона.**	Приема се	

				*На първо място, п*рави впечатление, че предложената задължителна регистрация по чл.97г не държи сметка за данъчната основа на доставката, по-конкретно дали с тази доставка ще се надхвърли изобщо оборотът за регистрация (75 000 евро, предложен в проекта) или не. С други думи, ако едно данъчно задължено лице извърши облагаема доставка на земя за 30 000 евро и включително с нея то все още е под прага за регистрация, трябва да се регистрира по чл.97г, съответно да обложи доставката на имота с ДДС. В същото време друго данъчно задължено лице, което извършва например доставка на оборудване на същата стойност, няма задължение да се регистрира. Считам, че с новия предложен режим на чл.97г и свързаните с него предложения се нарушават основни постановки на ДДС облагането, като аргументите ми за това са следните: 1. На практика се създава частична регистрация. Лицето остава малко предприятие за всичките си останали доставки, но доставките на нови сгради и УПИ са изключени от освобождаването по чл.96 ЗДДС, който транспонира чл. 284 от Директивата. 2. Чл.12 от Директивата не е основание за въвеждане на подобен режим. Чл. 12, § 1 позволява да се третират като данъчно задължени лица тези, които извършват инцидентно сделка с нова сграда или парцел за строеж. Целта е да се обхванат лица и сделки **извън независимата икономическа дейност.** Проектът прави точно обратното. Чл. 97г, ал. 4 изрично изключва физическите лица, които действат извън икономическа дейност,	Не се приема	Предложената разпоредба на чл. 97г има за цел да осигури облагането с данък върху добавената стойност на определени доставки на нови сгради и урегулирани поземлени имоти, независимо от размера на реализирания от данъчно задълженото лице годишен оборот. Въвеждането на този режим е съобразено с възможността, предоставена на държавите членки с чл. 283, параграф 2 от Директива 2006/112/ЕО, да изключват определени сделки от специалния режим за малките предприятия. Въз основа на това, считаме, че не е необходимо разрешение за дерогация по реда на чл. 395 от Директивата за въвеждането на подобна мярка Аналогичен подход е възприет и в законодателството на други държави членки, включително Франция, където определени сделки с недвижими имоти са изключени от режима за освобождаване на малките предприятия. По отношение на предложените изменения в чл. 97а и чл. 99 следва да се отбележи, че те имат за цел да осигурят съгласуваност между отделните основания за регистрация по закона при възникване на повече от едно основание, без да се въвеждат

				което е същинският обхват на чл.12 от Директивата. Едновременно с това разпоредбата обхваща доставки, извършвани в рамките на икономическата дейност. Тези доставки не са „инцидентни“ по смисъла на чл.12. Следователно изключението по чл. 283, § 1, буква а) не може да оправдае изваждането им от режима за малките предприятия. 3. Налице е несъответствие с чл. 284 и сл. от Директивата: ✓ Изключенията от режима са изчерпателни. Чл. 283, § 1 от Директивата изброява сделките, за които не се прилага специалният режим за малки предприятия. Сред тях са инцидентните сделки по чл.12 и вътреобщностните доставки на нови превозни средства. Доставките на нови сгради и УПИ, извършвани в рамките на икономическа дейност, не са включени в този списък. Като изключение от общото правило разпоредбата се тълкува стриктно и не позволява разширяване от националния законодател; ✓ Директивата изрично предвижда сделките с недвижими имоти в режима. Чл. 288, § 1, буква d) включва сделките с недвижими имоти в годишния оборот, освен ако са спомагателни. Законодателят на ЕС е преценил как тези сделки се отнасят към режима и не е предвидил възможност за изваждането им от него; ✓ Диференцираните прагове по сектори също в случая не са основание за въвеждане на режима. Чл. 284, § 1, втора алинея позволява на държавите членки да определят различни прагове за различни икономически сектори въз основа на		самостоятелни или паралелни регистрации. Предвид изложеното не се приема предложението за отпадане на новия чл. 97г и свързаните с него изменения.

				обективни критерии. Чл. 97г обаче не е формулиран като секторен праг, а се прилага за определен вид доставка от всяко лице, независимо от сектора му. На практика режимът въвежда „праг“ нула, т.е. пълно изключване, а не диференциране на прага; ✓ Чл. 273 също не е основание за въвеждане на режима. Мерките срещу избягване на данъци по чл. 273 могат да въвеждат задължения, но не могат да променят обхвата на освобождаванията. Те трябва да са пропорционални и да не надхвърлят необходимото, за да се защитят приходите (вж. C-95/07 и C-96/07 Ecotrade). Чл. 97г обхваща всички случаи, а не само злоупотребите; ✓ Държавата е длъжна да спазва принципите на равното третиране и неутралитета. Считам, че въвеждането на подобен режим е допустимо след дерогация по чл. 395, т.е. след като държавата поиска разрешение от Съвета за специална мярка, отклоняваща се от Директивата, за да предотврати избягване на данъци. Тази мярка би могла да изключи доставките на нови сгради и УПИ от режима за малки предприятия. Мотивите към проекта не съдържат информация държавата да е направила стъпки в тази посока. В тази връзка считам, че без разрешение на Съвета по чл. 395 разпоредбата е в противоречие с чл. 284 и сл. от Директивата. Тя може да бъде оспорена при прилагането ѝ, включително чрез отправяне на преюдициално запитване по чл. 267 ДФЕС. Извън горните аргументи срещу въвеждането на режима при липса на дерогация, в проекта са налице и други неясноти.		

				Така например, в чл.97г, ал.3 е регламентирано, че ако за лице, регистрирано на основание чл.97г, възникнат основания за задължителна регистрация по чл. 96, 97а и 99 или за регистрация по избор по чл. 100, ал. 1 и 2, то трябва да се регистрира по реда и в сроковете за задължителна регистрация или регистрация по избор. С други думи, разбираме, че регистрацията по чл.97г отпада (доколкото към настоящия момент ДДС законодателството позволява регистрация по закона на едно единствено основание) и се трансформира в задължителна/доброволна регистрация по чл.97а, чл.99 или чл.100, ал.1 и 2. В същото време с §25 от проекта се правят промени в чл.97а, ал.5, съгласно които лице, което е регистрирано на основание на този член (за получени или предоставени услуги) и за което възникнат основания за задължителна регистрация по чл. 96, **97г** и **99** или за регистрация по избор по чл. 100, ал. 1 и 2, се регистрира по реда и в сроковете за задължителна регистрация или регистрация по избор. Аналогично с §27 от проекта се правят промени в чл.99, ал.6, съгласно които лице, което е регистрирано на основание на този член (за ВОП на стоки) и за което възникнат основания за задължителна регистрация по чл. 96 и **97г** или за регистрация по избор по чл. 100, ал. 1, се регистрира по реда и в сроковете за задължителна регистрация или регистрация по избор. Коментираните разпоредби създават един омагьосан кръг, тъй като, от една страна, задължават лице, регистрирано по чл.97г, да се регистрира по чл.97а или 99, а от друга, ако то е регистрирано на основание чл.97а или чл.99, трябва да се регистрира по чл.97г. Едва ли това е била целта на предлаганите промени, но от проекта не	Приема се	

				става ясно какви ще са задълженията на лицето след промяна на регистрацията. Ако от чл.97г регистрацията премине в регистрация по чл.97а или чл.99, ще трябва ли това лице да начислява данък при последваща облагаема доставка на недвижим имот? И обратното, ако регистрацията премине от чл.97а или чл.99 в регистрация по чл.97г, не става ясно дали лицето ще трябва да се самооблага например за получени услуги, съответно за ВОП. Възможно е идеята на нормотворeца да е била да се поддържат две отделни регистрации по закона, но това не личи от предложения проект. Прави впечатление, че заявлението за регистрация по чл.97г от проекта се подава не по-късно от 7 дни преди датата, на която данъкът за доставката става изискуем, като данъчната основа на извършената доставка подлежи на облагане с данък. Предвидено е тази разпоредба да влезе в сила от 1 януари 2027 г. В същото време не е предвиден преходен параграф за облагаемите доставки, които ще бъдат осъществени в периода 1–7 януари 2027 г., за които лицата няма как да спазят регламентирания 7-дневен срок за подаване на заявлението за регистрация. В тази връзка не става ясно дали доставките, осъществени в посочения период, ще подлежат на облагане или не. Препоръчително е, за да се избегнат последващи спорове с администрацията, да бъде предложен преходен параграф за тези случаи. **По §34 от проекта.** Предложената нова ал.16 на чл.113 регламентира, че при ВОД или доставки като посредник в тристранна операция, издаването на електронна фактура/известие **не** е задължително. Предложението буди недоумение, още повече че пакетът ViDA всъщност предвижда задължително	Не се приема	Предвиденото в §34 от законопроекта изключение от задължителното електронно фактуриране за ВОД и достравките, извършвани от посредник в тристранна операция, е съобразено с

				електронно отчитане именно за трансгранични доставки в рамките на ЕС.		поетапното въвеждане на електронното фактуриране и отчитане. Съгласно Директива (ЕС) 2025/516 задължителното електронно фактуриране и цифрово отчитане за съответните трансгранични сделки ще се прилага от 1 юли 2030 г. Предложената разпоредба не изключва прилагането на тези изисквания след настъпването на предвидения в европейското законодателство срок, а урежда режима за предходния период.
				<u>По §42 от проекта.</u> Предвижда се електронното фактуриране да е задължително за всички осъществявани от лицата доставки, а не само за вътреобщностните доставки, за които такова фактуриране ще бъде задължително съгласно Директива (ЕС) 2025/516 (ViDA) едва от 1 юли 2030 г. Макар ViDA да допуска държавите членки да въведат задължително електронно фактуриране и за вътрешните доставки, считаме, че предлаганият обхват и срокове на въвеждане са непропорционални спрямо тежестта, която ще понесат данъчно задължените лица.	Не се приема	Директива (ЕС) 2025/516 предоставя възможност на държавите членки да въведат задължително електронно фактуриране и за вътрешните доставки. Предложеният обхват на режима е насочен към подобряване на проследимостта на сделките, повишаване на ефективността на данъчния контрол и ограничаване на възможностите за данъчни измами. Ограничаването му единствено до трансграничните доставки не би позволило постигането в пълна степен на тези цели. Предвиденият в Директива (ЕС) 2025/516 срок 1 юли 2030 г. за прилагане на изискванията за електронно фактуриране и

						цифрово отчитане за съответните трансгранични сделки не ограничава възможността за по-ранно въвеждане на задължително електронно фактуриране за вътрешните доставки на национално равнище. Предложените срокове са съобразени с поетапното въвеждане на режима и необходимостта от адаптиране на данъчно задължените лица към новите изисквания. Въвеждането на електронното фактуриране ще допринесе за цифровизацията на процесите по документиране и отчитане на доставките и за намаляване на административните разходи в дългосрочен план. Предвиденото поетапно прилагане цели да осигури време за техническа и организационна подготовка и да ограничи първоначалната административна тежест за задължените лица.
				Прави впечатление, че срокът за издаване на електронна фактура не е променен, т.е. важи стандартният 5-дневен срок за издаване на фактурата. В хипотезата на електронно фактуриране обаче, този срок е изключително кратък, независимо дали фактурирането става чрез съставяне на структурирани електронни фактури през системата на НАП, или посредством получаването на данни в тази система от системите на данъчно задължените лица. Още повече, че съгласно чл.120а, ал.3 от проекта структурираната електронна фактура се счита за издадена, когато националната информационна система е	Приема се	

				генерирала уникален код за съответствие. Това означава, че датата на издаване на фактурата и спазването на 5-дневния законоустановен срок са поставени в зависимост от системата на НАП. Следва да се обърне сериозно внимание, че при евентуален срив в системата на НАП, който би породил обективна невъзможност за „издаване“ на фактура (по смисъла на чл.120а, ал.3 от проекта), данъчно задължените лица могат да се окажат в ситуация, в която не са издали фактурата в законоустановения срок по независещи от тях причини. В тази връзка е силно препоръчително, след като ще се въвежда електронно фактуриране, срокът за издаване на фактура/известие да бъде увеличен, още повече, че самата Директива (ЕС) 2025/516 предвижда 10-дневен срок за издаване на електронна фактура при вътреобщностните доставки. В допълнение, с §102, ал.3 от проекта се предлага преходен режим, който регламентира, че когато е получено авансово плащане по доставка, данъчното събитие за която настъпва след 1 януари 2028 г., регистрираното лице – доставчик документира доставката чрез издаване на структурирана електронна фактура, **<u>като посочва цялата данъчна основа за доставката</u>**. В този преходен параграф е пропуснато да се регламентира, че авансовата фактура следва да бъде анулирана или кредитирана, като този пропуск ще доведе до двукратно облагане с ДДС на получения аванс, което е в пълно противоречие с философията на ДДС облагането. В тази връзка §102 от проекта следва да бъде доразвит в тази посока. Обръщам внимание, че голяма част от данъчно задължените лица издават фактури през автоматизирани системи, които няма да позволят „цялата“ данъчна основа, посочена в електронната фактура (както	Приема се	

				регламентира §102, ал.3 от проекта), да бъде редуцирана с размера на аванса и тази редуцирана стойност да намери отражение в СД, която всъщност дори ще се генерира от НАП, а не от лицето. В тази връзка, по мое мнение, препоръчителният подход за избягване на двойното ДДС облагане на авансовите плащания е да се даде възможност издадените авансови фактури да бъдат кредитирани посредством кредитни известия. **По §61 от проекта.** В чл.168в, ал.1, т.5 от закона е предложена промяна, съгласно която всички свързани с недвижими имоти доставки, освободени по чл.45 от закона, да участват при формирането на оборот за регистрация. Направеното предложение следва да бъде обсъдено и в контекста на обстоятелството, че една част от освободените доставки, които ще формират оборот за регистрация, ще са освободените наеми на жилища на физически лица и освободените наеми на земеделска земя, по които наемодатели може да са включително физически лица. С други думи новият режим ще засегне включително наемодателите физически лица. Това на практика означава, че дори лице, в т.ч. физическо, което извършва само и единствено освободени доставки, може да има задължение да се регистрира по ЗДДС. То никога няма да начислява за тези освободени доставки ДДС, но ще трябва да спазва всички задължения на регистрирано лице, в т.ч. издаване на електронни фактури, подаване на отчетни регистри и СД. Всички тези задължения, разбира се, са свързани и с разходи, които лицето трябва да понесе, като например за софтуерни системи, за счетоводно обслужване и пр. С други думи, ползата за фиска от въвеждането на разпоредбата е нулева, а данъчно задължените лица ще трябва да понесат разходи.	Не се приема	Предложеното изменение на чл. 168в, ал. 1, т. 5 от ЗДДС е насочено към осигуряване на правилното определяне на годишния оборот в страната за целите на специалния режим за малките предприятия. Включването на доставките, свързани с недвижими имоти, при определянето на годишния оборот е в съответствие с чл. 288, параграф 1, буква „г“ от Директива 2006/112/ЕО, който предвижда включването на сделките с недвижими имоти при изчисляването на оборота, освен когато имат характер на спомагателни сделки. Обстоятелството, че определени доставки са освободени от облагане с ДДС, не е основание те да бъдат изключени от изчисляването на годишния оборот, когато съгласно Директивата следва да бъдат взети предвид. Предложената промяна цели съобразяване на националната

						уредба с изискванията на правото на Европейския съюз и осигуряване на еднакво третиране на данъчно задължените лица при определянето на годишния им оборот.
21	20.10.2026 г. Получено чрез Портала за обществени консултации	**Весела Калъчева**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Защитава позиция от името на (БАИТ)	**1. Срок за подготовка, техническа готовност и начало на задължителното прилагане** Предвидената начална дата 1 януари 2028 г. оставя недостатъчно време за разработване, интегриране и внедряване, ако окончателните правила и реалната тестова инфраструктура на НАП бъдат предоставени късно. Подготовката включва и миграция на данни, съпоставяне на номенклатури, адаптация на ERP, десктоп и други системи, обучение и изпитване на обмена от край до край. **Предлагаме** задължителното прилагане да започне едва след изтичането на най-малко 12 месеца, през които едновременно са налични: (1) окончателни и пълни технически спецификации — формати, правила за валидиране, статуси, API, удостоверяване и описания на грешките; и (2) функционално пълна, стабилна тестова среда на НАП, в която могат да бъдат изпитани всички основни бизнес сценарии, включително анулиране, известия, получаване, декларации и аварийни режими. Началната дата следва да бъде 1 януари на първата календарна година, която осигурява пълния 12-месечен период след изпълнението и на двете предпоставки. При съществени последващи промени в спецификациите трябва да се предвижда допълнителен срок. Предлагаме дата 1 януари 2029 г. като възможен срок за въвеждане, но тя не следва да се фиксира без гарантиране на фактическата готовност. Предвид предлаганото отпадане на действащите ДДС дневници поетапното въвеждане по категории задължени лица може да създаде разминаване в	Приема се	

				общия ред за отчитане. Затова предпочитаме обща ясна начална дата, предшествана от доброволен пилотен етап, при достатъчно време за адаптация на всички участници. **2. Издаване при техническа недостъпност и гарантиране непрекъснатостта на работа** Съгласно предложения **чл. 120а, ал. 3 от ЗДДС** фактурата се счита за издадена след генерирането на уникален код за съответствие от националната информационна система на НАП. Същевременно **чл. 113, ал. 4 от ЗДДС** предвижда фактурата да бъде издадена не по-късно от пет дни от датата на възникване на данъчното събитие, съответно от датата на получаване на авансовото плащане. Съвместното прилагане на двете разпоредби поставя изпълнението на законоустановения срок в зависимост не само от действията на данъчно задълженото лице, но и от наличието на електрозахранване, интернет свързаност, работоспособна комуникационна инфраструктура и своевременен отговор на националната система. Дори кратко техническо прекъсване може да възпрепятства издаването на фактура в търговски обект, когато клиентът очаква документът да му бъде предоставен при покупката. При продължителна авария, особено в отдалечени производствени и търговски обекти, прекъсването на електрозахранването или интернет свързаността може да продължи няколко последователни дни и да доведе до обективна невъзможност за спазване на петдневния срок по чл. 113, ал. 4 от ЗДДС. Предлагаме изричен авариен режим, приложим както при недостъпност на НАП, така и при обективна локална техническа невъзможност, който да допуска съставяне и предоставяне на документ с първоначален номер и дата без предварително получен код и последващо регистриране без издаване на втора фактура. При невъзможност за електронно съставяне следва да се	Приема се частично	При пропуск в резултат на техническа невъзможност за издаване структурирани електронни фактури са включени нови разпоредби в проекта. Не се възприемат предложенията за издаване на фактури на хартиен носител или в неструктуриран електронен формат, както и за удължаване на срока за последващо изпращане при технически проблеми на данъчно задълженото лице, с оглед запазване на единния структуриран формат и осигуряване на своевременното отчитане на документите.

				предвиди приложим документален ред, включително на хартия. Законът трябва да определи правното действие на документа през този период, условията за последващо получаване на код и отражението върху данъчния кредит на получателя. Отлагането на упражняването на данъчен кредит до успешното регистриране може да бъде обсъдено като гаранция, но не следва автоматично да обезсилва действително извършена доставка. Предлагаме диференциран нормативен авариен ред: - при официално обявена авария на НАП последващото изпращане да е до 7 работни дни след възстановяване на услугата; - при кратка локална недостъпност — до 5 работни дни - при доказуемо продължително прекъсване — удължен срок и ясно документиран ред. Необходимо е НАП да поддържа публичен регистър на прекъсванията с начало и край, максимално време за отговор и механизъм за проверка на вече регистриран документ след загубен отговор, преди повторно изпращане. При регистрирана авария на НАП засегнатите лица не следва да бъдат задължавани индивидуално да доказват прекъсването. За местните аварии да се определи достъпен начин на удостоверяване, без онлайн уведомяване в момент без свързаност. При изпълнен авариен ред не следва да се налагат санкции за обективно обусловено забавяне. Отделно следва да се предвиди специален технически и организационен ред за предприятията, които използват автоматизирани системи за масово фактуриране (т.нар. билинг системи). При тях в рамките на един ден могат да бъдат генерирани от няколкостотин хиляди до 1–2 милиона фактури. Ако всеки документ трябва да получи уникален код за съответствие от НАП		

				преди да се счита за издаден, е необходимо предварително да бъдат определени възможностите за пакетно подаване и обработване, гарантираният капацитет на системата, допустимите обеми и честота на заявките, сроковете за връщане на кодовете и редът за проследяване на резултатите за всяка фактура. Следва да се уреди и начинът на действие при забавена обработка, частично приети пакети, технически отказ или прекъсната комуникация, без повторно регистриране на вече приети документи. Необходимо е тези процеси да бъдат изпитани с реалистични натоварвания в тестовата среда на НАП, така че технологичният капацитет на националната система да не възпрепятства спазването на законовите срокове за издаване на фактури. **3. Анулиране, кредитни известия, грешен получател и проверка на контрагенти** Предложеният ред на чл. 116 повдига въпроси кога е допустимо анулиране, кога се издава кредитно известие и какви са последиците, когато вече е генериран код и фактурата е изпратена. Нужни са ясни, разграничени хипотези за техническа или фактическа грешка, несъстояла се доставка и последваща промяна на търговските отношения, без да се допуска едностранно заличаване на действителни сделки. Следва да се уреди машинночетим статус на анулиране, автоматично уведомяване/предоставяне на информация на получателя и проследимост на връзката между първоначалния и последващите документи. Трябва да се изясни необходимо ли е потвърждение от получателя, как се процедира, когато е посочен погрешен, но действителен контрагент, и как се предотвратява злоупотреба с известия и анулирания. Като превантивна мярка предлагаме безплатна машинна услуга/API за проверка на идентификатор и основни регистрационни данни на контрагентите,	Приема се частично	Не се възприемат предложенията за въвеждане на допълнителни изисквания за потвърждение от получателя и за регламентиране на конкретни технически механизми за проверка на контрагентите на законово ниво, тъй като тези въпроси са свързани с техническото функциониране и практическото прилагане на системата.

				с ясно определени наличност, обхват и момент на актуалност на данните. Това би намалило погрешно посочени получатели и последващи корекции. Практическият ред за анулиране и известия следва да бъде изработен с участието на разработчиците и счетоводната общност. **4. Санкции и отговорност на производителите и разпространителите на софтуер** Предложеният чл. 192б предвижда изключително високи санкции и използва неопределени технически понятия, включително „блокиране на автоматичното изтегляне и предаване на данни“. Не са достатъчно разграничени умишлено възпрепятстване, грешка в настройките, дефект, временно прекъсване и неизправност или промяна във външна система. Размерът на санкцията и евентуалното ограничаване на обмена могат да засегнат непропорционално малки разработчици и голям брой добросъвестни техни клиенти. Предлагаме: - отпадане на предложения чл. 192б в разглеждания му вид - отговорността за неизпълнение на задълженията за фактуриране трябва да бъде ясна и да не се прехвърля автоматично на доставчика на софтуер само поради установен технически проблем. Ако законодателят прецени, че е нужен специален режим за умишлени нарушения от разработчици, той следва да бъде предмет на отделно професионално обсъждане, с изчерпателен състав на нарушението, компетентен орган, доказана причинна връзка, достъп до доказателства, възможност за възражения и предписание с разумен срок за отстраняване преди прилагането на санкционни мерки. Ограничаване на достъпа на продукт до системите на НАП не бива да оставя неговите потребители без законен начин за работа.	Приема се частично	Не се възприема предложението за отпадане на разпоредбата, тъй като предвидената административнонаказателна отговорност има за цел да гарантира надеждното функциониране на софтуерните продукти и системи, използвани за електронно фактуриране, както и своевременното предаване на данни към националната информационна система.

				5. Реално получаване на фактурите, общ достъп чрез НАП, EDI и обекти без интернет Нормативна препратка: предложен чл. 120д, ал. 2 — законово считане за получена при генериране на кода; чл. 120д, ал. 3 — изпращане от доставчика до получателя „съобразно договорените между страните технически спецификации“. Необходим е приложим стандартен резервен канал, когато такава договореност липсва. Предложеният чл. 120д свързва момента на получаването с генерирането на код от НАП, но същевременно предвижда доставчикът да изпрати документа на получателя. Така може да възникне несъответствие между формалното получаване и действителното достигане на документа до счетоводството. Необходимо е да се разграничат моментът на регистрация в НАП, реалният достъп до файла и доказването на предаването между страните. Предлагаме всяко лице да може да получи от НАП пълен списък и структурираните файлове на всички издадени към него фактури, независимо с какъв софтуер са генерирани — през портал и документиран API при съответните права за достъп. Необходими са статуси, автоматизирано уведомяване, история на измененията и способ за оспорване на документ, погрешно адресиран към лицето. Тази услуга не отменя задължението на доставчика да предава фактурата на своя клиент, а осигурява надежден допълнителен канал за достъп и контрол. Изразът „съобразно договорените между страните технически спецификации“ следва да бъде допълнен с общ приложим формат и минимални правила за обмен при липса на двустранна уговорка. Съществуващите EDI интеграции, в частност между доставчици и търговски вериги, трябва да могат да продължат да функционират. Нужни са указания как кодът за съответствие и	Приема се частично	Първоначално предложеният задължителен централизиран модел на валидиране и обмен (clearance) е заменен с децентрализиран модел на оперативна съвместимост.

				статусът на фактурата се пренасят в EDI/XML обмена, без дублиране и без задължителна индивидуална интеграция за всяка двойка контрагенти. За бюджетни и други организации с постоянни ограничения за публичен интернет, включително структури на отбраната, е необходим специален, а не само авариен ред за локална работа и последващ обмен чрез упълномощена централна структура или защитен канал, при спазване на правилата за сигурност и класифицирана информация. Аналогично следва да има приложим ред за отдалечени производствени и търговски обекти с ненадеждна свързаност. Необходимо е и ясно съгласуване между правото на данъчен кредит и изискванията към електронния формат. Получателят не следва да губи материално право единствено поради неизпълнение на техническо задължение на доставчика, без законодателят да е уредил последиците и възможните средства за защита. **6. Проект на справка-декларацията по ДДС и автоматизиран обмен** Нормативна препратка: предложен чл. 125, ал. 17 и следващите — автоматично изготвяне и обработване на проекта на справка-декларацията; чл. 126 — корекции. Техническият ред не бива да обезсмисля правото на лицето да определя приложимото данъчно третиране. Като представители на софтуерния сектор считаме за необходимо да бъде защитена възможността данъчно задълженото лице да определя данъчното третиране на документите, без автоматично попълненият проект да се превръща в необорима презумпция за наличие на пълен данъчен кредит. При предвиденото с чл. 125, ал. 17 автоматично попълване трябва да е възможно избирателно прехвърляне на документи към категориите без право, с частичен кредит или с отложено	Приема се частично	Предложеният чл. 125 предвижда автоматично генериране на проект на справка-декларацията въз основа на наличните в националната информационна система данни, като регистрираното лице запазва възможността да извършва необходимите корекции, допълнения и заличавания на данни до подаването на декларацията. В тази връзка разпоредбите уреждат задължението и правото на лицата да допълват проекта с определени данни, включително за доставки без право на данъчен кредит, като изрично се

				упражняване на правото, с автоматично преизчисление и видимост на неизползвания кредит. Необходимо е ясно да се регламентира и оспорване на фактура, която е регистрирана на погрешен получател или за несъществуваща доставка. Уникалният код установява преминаването през проверките на системата, но не удостоверява, че получателят признава действителна сделка. Оспорването и уведомяването на издателя следва да имат структуриран електронен механизъм, достъпен и чрез API, без НАП да бъде натоварвана с решаването на гражданскоправния спор. По предложения чл. 125 НАП генерира проект на справка-декларацията, а регистрираното лице запазва задължението да я допълни, провери и подаде. Това е съществена промяна, чиято практическа организация остава за бъдещата наредба. Счетоводителят трябва да може да провери проекта спрямо данните, с които работи. Затова е важно да се знае кои действия ще са достъпни през счетоводен, складов, търговски или ERP софтуер и кои ще изискват работа в портала на НАП. Повторното ръчно въвеждане на налични данни би обезсмислило част от очакваното облекчение. При окончателното приемане на закона очакваме функционално описание с практически примери, което да изясни следното: • Проектът еднократно ли се генерира, или се обновява при постъпване на нови документи, анулирания и известия? Как се запазват вече направените от лицето корекции? • Как се преглежда, потвърждава и подава окончателната декларация от лицето или упълномощения счетоводител? Как се удостоверява приемането ѝ? Трябва ясно да се разграничи наличният проект от действително подадената декларация.		предвижда възможност за коригиране, добавяне и изтриване на данни. По този начин се осигурява възможност за отразяване на действителното данъчно третиране на доставките, независимо от първоначално автоматично генерираните данни. С предложените изменения в чл. 126 се урежда и редът за коригиране на допуснати грешки в подадените декларации. По отношение на конкретните технически механизми за автоматизиран обмен, обработване и проследяване на данните следва да се отбележи, че редът и начинът за коригиране, добавяне и изтриване на данни в проекта на справка-декларацията ще бъдат определени с наредбата по чл. 120а, ал. 9.

				• Ще има ли програмен интерфейс за получаване на проекта и изходните данни, съпоставка със счетоводството, предаване на допълнения и корекции и подаване при съответните права за достъп? • Корекциите ще бъдат ли на ниво документ, данъчно третиране и период, или само на ниво суми по клетки? • Как ще се добавят липсващи документи и ще се отстраняват дублирани или неправилно включени данни? • Кои промени може да прави получателят и кои изискват коригиращ документ от доставчика? Как се действа при неправомерно издадена към лицето фактура или спор по доставка? • В какъв формат и по какъв начин ще се подават данните за протоколи, отчети за продажби и доставки извън задължителното структурирано фактуриране? Ще бъде ли възможен автоматизиран импорт? • Как ще се избира предходен период и ще се получава последната подадена версия за корекция по чл. 126? Как ще се предават промените и ще се проследяват последиците за данъка за внасяне или възстановяване и следващите периоди? Специално внимание изисква автоматичното включване на получените фактури в клетките за пълен данъчен кредит. Наличието на фактура не означава само по себе си право на пълно приспадане. Това е особено съществено при бюджетни организации, смесено използване, частичен кредит или доставки без право на кредит. Трябва да има ясен механизъм за отразяване на действителното право на приспадане. Промяната на данни в проекта на декларацията следва да бъде разграничена от изменение или анулиране на самата фактура. За всяка сума в проекта трябва да могат да се видят документите и изчисленията, от които произтича.		

				Историята на версиите следва да разграничава данните, генерирани от НАП, от промените на лицето. Нужна е и възможност за изтегляне на окончателната декларация и потвърждението за приемането ѝ. Спецификациите и тестовата среда за този обмен трябва да са част от техническите условия, от които започва срокът за подготовка. Допълнително трябва изрично да се определи как в проекта се включват вътреобщностни придобивания и доставки, митнически документи, протоколи, отчети за продажби и всички операции извън задължителния структуриран формат. Отмяната на дневниците не отменя необходимостта от документна проследимост, съпоставка със счетоводните записи и възможност за проверка на данъчните основания. Предлагаме спецификациите за генериране, редакция, предаване и изтегляне на проекта и окончателната декларация да бъдат включени в минималния технически пакет и тестовата среда по т. 1. Сроковете за генериране на проекта и процедурите за обновяване следва да се потвърдят изрично в закона и приложимите технически правила. **7. Късно получени документи, данъчен кредит и приключени отчетни периоди** Нормативни препратки: чл. 72 относно срока за упражняване на данъчен кредит, предложената му редакция и чл. 126 относно корекции на декларации; предложен чл. 120д, ал. 2 относно фикцията за получаване на структурирани документи. Наред с тези случаи предлагаме да се запази действащата по чл. 72 възможност данъчният кредит да се упражнява в периода на възникване на правото или в един от следващите 12 данъчни периода. Превръщането на този законен избор в задължителна корекция на минала справка-декларация ще доведе до многократни подавания,	Приема се	

				преизчисляване на данъка за внасяне или възстановяване и усложнения при последващите периоди. Трябва да се разграничават отложеното упражняване на право, реално закъснялото получаване и поправката на допусната грешка. При предложения чл. 126 е необходим и изричен ред за грешки, открити след изтичане на предвидените 12 данъчни периода, както и за последващи обстоятелства, които не са грешка в първоначалната декларация. Софтуерните системи трябва да поддържат версии на подадените декларации и взаимовръзката им с процедурите за прихващане и възстановяване, а правилата за корекция следва да бъдат публикувани предварително. Предложеният чл. 72 предвижда упражняване на пропуснат данъчен кредит чрез корекция на справка-декларацията за периода, през който е възникнало правото. Това поставя въпрос и за съответствието със счетоводната отчетност. Например фактура от март може да стане известна на счетоводството през юли, след като тримесечните отчети на бюджетната организация вече са представени и включени в обобщените отчети на по-горестоящия разпоредител. При липса на документ или друга информация за доставката задължението може да не е било отчетено през март. Следва да се разграничат случаите на структурирани електронни фактури, които съгласно предложения чл. 120д, ал. 2 се считат за получени при генерирането на код от НАП, от документите за доставки извън задължителния обхват на този режим. Счетоводството ще продължи да получава и фактури на хартиен носител или в друг допустим електронен формат. За тях няма основание датата на издаване автоматично да се приема и за дата на получаване. Хартиена фактура, издадена през март,		

				може действително да бъде получена едва през юли. Поради това е необходимо да се уточни как се определя периодът за упражняване на данъчния кредит при късно получени документи от различните видове, като се разграничат действително късното получаване и пропускът да бъде обработен вече получен документ. Следва ясно да се посочи в кои случаи се коригира предходна справка-декларация и как се удостоверява датата на получаване. Необходимо е също да се определи как се извършва счетоводното отразяване, как се осигурява равнението с коригираната справка-декларация и дали се изисква повторно представяне на отчетите за засегнатите периоди, включително на обобщените отчети. Предлагаме преди въвеждането на режима да бъдат издадени съгласувани указания на МФ и НАП с конкретни примери за тези случаи и оценка на допълнителната работа за бюджетните организации и разпоредителите, които обобщават отчетността им. Ретроактивната корекция засяга не само справка-декларацията по ДДС, но потенциално и счетоводните регистри, вече подадени SAF-T файлове, месечни и тримесечни бюджетни отчети, обобщени отчети на разпоредители, както и консолидирани корпоративни отчети. Следва да се оцени и да се уреди дали и кога тези отчети подлежат на повторно подаване. Предлагаме действащата възможност за упражняване на данъчен кредит в последващ данъчен период в рамките на законоустановения срок да бъде запазена, когато са изпълнени материалните предпоставки. Трябва ясно да се разграничат действително късното получаване, доброволното отлагане и поправката на грешка. Новият режим не бива да превръща всяка късна		

				фактура в задължителна поредица от корекции на вече приключени периоди. **8. Структуриран формат, визуализация и задължителни реквизити** Правно разграничение: чл. 114, ал. 1, т. 12 и т. 13 ЗДДС изисква посочване на ставката и размера на данъка като реквизити; това само по себе си не доказва задължително графично разполагане на ДДС на самостоятелен визуален ред. Изразът „на отделен ред“ присъства и в специфични хипотези на действащия закон (напр. чл. 102, ал. 6), но не следва да се представя като универсално ново изискване за всяка позиция на структурирана фактура. Предлагаме да се поискат официални примери за допустима визуализация и структурирана схема, вместо да се настоява за промяна на непотвърдено общо правило. Нужни са разяснения за изискването данъкът да е посочен „на отделен ред“. Формулировката съществува и в действащия закон, но при новия формат трябва да се знае как се съотнася към отделните позиции, данъчните обобщения и визуалното оформление. В използваните образци ставката и размерът на ДДС се показват в колони към позициите и в обобщена част. За разработката ни трябват конкретни указания: • как се разграничават редът на фактурата, отделното поле за данъка и обобщеният ред за ДДС и кои стойности са задължителни по позиции, ставки и категории и общо за документа; • допуска ли се визуалното им представяне в колони; • има ли задължителен образец за PDF и разпечатка; • как се изчисляват и закръгляват сумите и какви разлики допуска проверката на НАП. • позволява ли се да има допълнителни потребителски колони към фактурата?	Не се приема	Изискванията относно задължителните реквизити на фактурите са регламентирани в чл. 114 от ЗДДС. Въвеждането на структуриран електронен формат не променя тези изисквания, като конкретните технически правила за представяне на данните и визуализацията на документите са въпроси, свързани с практическото прилагане на режима. Същите ще бъдат съобразени при разработването на подзаконовата нормативна уредба и техническите спецификации, поради което не се налага изменение на предложените законови разпоредби.

				Практическите примери трябва да показват едновременно структурирания документ и неговата четима визуализация, включително при различни ставки, освобождаване, обратно начисляване и известия. Европейската рамка поставя акцент върху оперативната съвместимост със стандарта за електронно фактуриране по Директива 2014/55/ЕС. Националните технически изисквания трябва да бъдат съпоставими с този стандарт, без да въвеждат необосновани пречки за обмена с действащи системи. **9. Класификация, архивиране и документи извън задължителния формат** Действащ ред за съхраняване: чл. 114, ал. 6 ЗДДС изисква автентичност, цялост и четливост; чл. 121, ал. 1–3 предвижда съхраняване на данъчните документи в оригиналния им вид, до пет години след изтичане на давностния срок за съответното публично задължение, при гарантиране на четливостта и автентичността; чл. 122 урежда електронен достъп до документи, съхранявани в друга държава членка. Поради това НЕ предлагаме твърдение, че липсва ред за съхраняване, нито автоматично освобождаване на лицата от задълженията им. Предлагаме обсъждане дали съхраняването на структурирания оригинал и неговия идентификатор в НАП може нормативно да се признае като изпълнение на част от задълженията на страните, при гарантиран траен достъп, експорт и четимост. Предложеният чл. 120а, ал. 2 поставя и отделен въпрос за задължителното кодиране на стоките по Комбинираната номенклатура и услугите по класификатора на UN/CEFACT. Като разработчици виждаме значителен риск при масово автоматизирано класифициране на номенклатури с неоднозначни описания, комплекти и смесени услуги. Подкрепяме преценка дали подобен	Приема се частично	Първоначално предложеният задължителен централизиран модел на валидиране и обмен (clearance) е заменен с децентрализиран модел на оперативна съвместимост. По отношение на съхраняването на данъчните документи следва да се отбележи, че задълженията на данъчно задължените лица са регламентирани в чл. 121 от ЗДДС. Предвиденото съхраняване на данни в националната информационна система не отменя задълженията на доставчика и получателя за съхраняване на документите при условията и по реда на закона. Относно документите извън задължителния структуриран електронен формат следва да се има предвид, че приложното поле на задължителното електронно фактуриране и съответните изключения са определени в законопроекта. Конкретните

				реквизит е необходим за всяка фактура; ако бъде запазен, предлагаме официални машинночетими кодови списъци, правила за липсващ или неприложим код, версиониране и достатъчен преходен период. Предвиденото съхраняване на данни от НАП оставя въпроса какви документи и доказателства трябва да пазят доставчикът и получателят. Необходимо е да се определи какво включва архивът: структуриран файл, код за съответствие, потвърждения за обмен и други свързани данни. Трябва да е ясно дали съхраняването при НАП променя собствените задължения на страните, необходимо ли е разпечатване за счетоводни цели и как се осигуряват четимост и достъп при проверка, прекратяване на услугата или смяна на софтуера. Проектът запазва възможността за хартиени и други електронни фактури по чл. 112. За потребителите е нужна ясна схема на задължителния обхват и изключенията: кой, при каква доставка и към какъв получател може да издава документ извън структурирания формат и как този документ участва в новото ДДС отчитане. Тази яснота е важна и за бюджетните организации, които могат да получават документи от доставчици с различен регистрационен статут. Не е достатъчно правилата да бъдат обяснени само чрез общото разграничение между регистрирани и нерегистрирани по ДДС лица. **10. Необходимо последващо взаимодействие между администрацията и софтуерния сектор** Нормативна препратка: чл. 120а, ал. 4 от проекта възлага детайли на бъдеща наредба. Основните права, срокове и изключения следва да имат законова опора; техническите спецификации да бъдат изработени със софтуерния сектор. **Предлагаме МФ и НАП да организират поредица от целеви работни срещи с разработчиците на счетоводен, търговски и ERP**	Приема се	технически правила за отразяване на тези документи в системата за ДДС отчитане ще бъдат уредени в подзаконовата нормативна уредба.

				софтуер, представителите на бизнеса и счетоводната общност, включително след приемането на закона — при подготовката на наредбата, интерфейсите и тестовата среда. Предмет на тези срещи следва да бъдат реални сценарии: фактуриране и получаване при липса на връзка, изгубено потвърждение, грешен получател, анулиране и известия, EDI, отложен данъчен кредит, документи извън структурираното фактуриране и приключени отчетни периоди. Съществените гаранции за действителността на документите, сроковете и отговорността трябва да бъдат уредени в закона, а подзаконовите и техническите правила — да определят изпълним начин за прилагането им. Считаме, че навременната експертна координация и реалните съвместни тестове ще ограничат административната тежест и риска новият режим да затрудни нормалната стопанска дейност.		
22	20.10.2026 г. Получено чрез Портала за обществени консултации	**АСОЦИАЦИЯ НА СЧЕТОВОДИТЕЛИТЕ И СЧЕТОВОДНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ** **(АССП)**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	С настоящото предоставяме становището на Асоциацията на счетоводителите и счетоводните предприятия (АССП) относно предложения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност, представен от Министерството на финансите с дата на откриване на процедурата за обществено обсъждане 23.09.2026 г. АССП подкрепя въвеждането на структурираното електронно фактуриране като инструмент за повишаване на ефективността на данъчния контрол, подобряване на проследимостта на стопанските операции и ограничаване на възможностите за данъчни злоупотреби. Считаме, че за постигането на тези цели е необходимо предложените разпоредби да бъдат съобразени с		

				действителните процеси по издаване, получаване, обработване и счетоводно отчитане на данъчните документи. От съществено значение са надеждността на информационния обмен, съпоставимостта на данните между различните системи и ясното регламентиране на случаите, при които възникват технически несъответствия. Необходимо е и да бъде предвидено достатъчно време за техническа подготовка на предприятията. В тази връзка представяме следните предложения. **I. Относно § 42 и останалите предложения за промени, свързани с въвеждането на структурирано електронно фактуриране и Националната информационна система за структурирано електронно фактуриране и цифрово отчитане** С предложените изменения в чл. 112 и чл. 113 от ЗДДС, както и със създаването на новите чл. 120а-120д, се предвижда въвеждането на задължително структурирано електронно фактуриране за определени доставки и създаването на Национална информационна система за структурирано електронно фактуриране и цифрово отчитане (НИССЕФ). АССП подкрепя предложението и счита, че въвеждането на електронното фактуриране следва хронологично да предхожда по-широкото прилагане на стандартизирания одитен файл за данъчни цели (SAF-T). Тази последователност би позволила първоначално да се изгради надежден механизъм за електронен обмен на	Приема се частично	Първоначално предложеният задължителен централизиран модел на валидиране и обмен (clearance) е заменен с децентрализиран модел на оперативна съвместимост.

				данните от първичните данъчни документи, който впоследствие да бъде използван и при останалите форми на цифрово данъчно отчитане. 1. Двупосочен автоматизиран обмен на данни В предложения чл. 120в, ал. 2 са определени основните функции на НИССЕФ, включително съставяне на структурирани електронни фактури и известия, получаване на данни от документи, съставени чрез други софтуери или системи, семантична проверка, генериране на уникален код за съответствие, достъп до данните и тяхното съхраняване. Съгласно предложения чл. 120г данните за документи, съставени чрез друг софтуер или система, се предават или изпращат към НАП. В практиката счетоводните предприятия използват различни счетоводни програми, а обслужваните от тях лица издават фактури чрез множество търговски, складови и фактуриращи системи. В голяма част от случаите информацията за стопанската операция първоначално възниква в една система, след което се обработва и отчита в друга. Поради това считаме, че възможността за предаване на данни от външен софтуер не е достатъчна сама по себе си. Необходимо е да бъде гарантиран двупосочен автоматизиран обмен на данни между НИССЕФ и счетоводните и фактуриращите програми, включително чрез публично документиран приложно-програмен интерфейс (API). Предлагаме техническите изисквания да предвиждат автоматизирано предаване и извличане на документи,		

				както и пакетно зареждане и изтегляне на информация в стандартизирани файлови формати. Функционалността следва да обхваща както издадените, така и получените фактури и известия към тях. Особено важно е счетоводните програми да могат автоматично да извличат от НИССЕФ данните за покупните фактури от местни доставчици, без да е необходимо повторното им въвеждане. Този достъп трябва да може да се осъществява текущо през месеца. 2. Достъп на упълномощени счетоводни предприятия В предложения чл. 120в, ал. 2, т. 6 е предвиден достъп и възможност за получаване на наличните данни за всички издадени от и към лицата по чл. 113, ал. 16 и 17 структурирани електронни фактури и известия към тях, а съгласно чл. 120в, ал. 3 условията за използване на системата се определят с наредбата по чл. 120а, ал. 4. В законопроекта липсва изрична уредба относно достъпа на упълномощени трети лица, включително счетоводни предприятия, до НИССЕФ. Значителна част от данъчно задължените лица възлагат счетоводното обслужване и изпълнението на данъчните си задължения на външни счетоводни предприятия. Предлагаме в наредбата да бъде уреден ясен режим за достъп на упълномощени счетоводни предприятия до НИССЕФ от името на обслужваните лица, включително централизирано управление на правата,		

				автоматизирано извличане на информация и работа с множество данъчно задължени лица. 3. Обмен на данни за протоколите по чл. 117 ЗДДС Съгласно чл. 112, ал. 1 от действащия ЗДДС данъчни документи са фактурата, известието към фактура и протоколът. В чл. 117 са регламентирани случаите на издаване на протоколи, включително при определени доставки, за които данъкът е изискуем от получателя. Част от протоколите по чл. 117 ЗДДС, включително протоколите при вътреобщностни придобивания и други случаи на самоначисляване, се съставят в процеса на счетоводното отчитане, като данните за тях възникват в счетоводната система. Предлагаме да бъде осигурен автоматизиран обмен на данните по протоколите по чл. 117 ЗДДС със системите на НАП и използването им при формирането на предварително генерираната справка-декларация. Това е необходимо, за да не се създават несъответствия между информацията в счетоводните системи и данните на приходната администрация. 4. Кодиране на стоките и услугите Съгласно предложения чл. 120а, ал. 2, буква „а“ структурираната електронна фактура задължително съдържа код на стоката по Комбинираната номенклатура на ЕС или на услугата по Класификатора на ООН за улеснение на търговията и електронния бизнес (UN/CEFACT), или друг код, определен с наредба, когато такъв липсва.		

				Считаме, че е необходимо да бъде извършена допълнителна оценка на административната тежест от първоначалното класифициране и последващото поддържане на кодовете. В мотивите към законопроекта не се съдържа конкретна оценка на ресурсите и разходите, необходими за изпълнението на това изискване. Предлагаме приложимите класификации и правилата за съпоставяне да бъдат включени в техническата документация и публикувани в срока, предложен в раздел IV. 5. Момент на издаване и получаване. Техническа недостъпност Съгласно предложения чл. 120г, ал. 1 данните се предават или изпращат незабавно в реално време към НАП след съставяне или анулиране на структурирани електронни фактури и известия чрез друг софтуер или система. Съгласно чл. 120а, ал. 3 фактурата се счита за издадена, когато е генериран уникален код за съответствие, а съгласно чл. 120д, ал. 2 документът се счита за получен в същия момент. По този начин функционирането на НИССЕФ се превръща в елемент от фактическия състав на издаването и получаването на данъчния документ. Необходимо е да бъде уреден ясен ред за случаите, при които по технически причини не може да бъде осъществена връзка с НИССЕФ или не е получен отговор от системата. Предлагаме да бъде предвидена възможност документът да бъде съставен и съхранен в използваната		

				информационна система при временна недостъпност на НИССЕФ, с последващо автоматично предаване при възстановяване на връзката. Следва да бъдат въведени механизми за идентифициране на повторно изпратени документи, проследяване на статуса им и установяване на причините за технически отказ. Предлагаме да бъде предвидено изрично правило за последиците от техническа неизправност или недостъпност на НИССЕФ. НАП следва да поддържа публично достъпна информация за установените технически инциденти, тяхната продължителност и възстановяването на нормалната работа на системата. Специфичните последици за срока за подаване на справка-декларацията са разгледани в раздел II, т. 2. 6. Срокът по чл. 120г, ал. 3 и разграничаване на техническите грешки В предложения чл. 120г, ал. 3 е предвиден срок до 48 часа за отстраняване на несъответствията, установени при автоматичната проверка на предадените данни. В практиката може да се наложи уточняване на информация с издателя или получателя на документа, както и съдействие от разработчика на използвания софтуер. Срокът може да изтече през почивни и празнични дни, без да е налице обективна възможност за извършване на необходимите действия. Предлагаме срокът по чл. 120г, ал. 3 да бъде определен на минимум три работни дни, считано от надлежното уведомяване за установеното несъответствие.		

				Следва ясно да се разграничат техническите грешки при предаването на данните от грешките в съдържанието на данъчния документ. Редът за отстраняване на технически несъответствия в НИССЕФ следва да бъде съгласуван с чл. 116 ЗДДС, за да не се създава паралелен режим за коригиране на вече издадени данъчни документи. 7. Разширени фискални и системни бонове Обръщаме внимание на предложения чл. 118, ал. 24, съгласно който при определени доставки, отчетени чрез ЕСФП, ИАСУТД или ФУ, фактурата може да бъде издадена под формата на разширен фискален или системен бон, без да се прилагат съответните правила за структурирана електронна фактура. Следва да бъде изрично уредено по какъв начин данните от фактурите, издадени под формата на разширен фискален или системен бон по чл. 118, ал. 24, ще бъдат отразявани при получателя и при формирането на проекта на справка-декларацията, включително когато по доставката е налице право на приспадане на данъчен кредит. 8. Получаване на електронни фактури от данъчно незадължени физически лица Предложеният чл. 113, ал. 19 обхваща и случаите по ал. 6, при които фактура се издава по желание на доставчика или получателя, включително за доставки към данъчно незадължени физически лица. Същевременно чл. 120д, ал. 3 задължава получателя да осигури възможност за надеждно електронно получаване и обработка на документа съобразно договорени технически спецификации. Не е изяснено как това		

				задължение ще се изпълнява от граждани, които не разполагат със специализиран софтуер или електронен достъп до НИССЕФ. Предлагаме за тези получатели да бъде осигурен безплатен и достъпен начин за получаване и проверка на фактурата, без задължение за използване на специализиран софтуер. Доставчикът следва да предоставя и четима визуализация в обичаен електронен формат, например PDF, или на хартия по искане на получателя. Тази визуализация следва да е свързана с уникалния код на електронния документ и да не представлява отделна фактура. Необходимо е да се уреди и достъпът на тези лица до документите им, тъй като предложеният чл. 120в, ал. 2, т. 6 препраща само към чл. 113, ал. 16 и 17. II. Относно предложенията за промени в реда за отчитане и деклариране на данъка, свързани с предварително попълване на справка-декларацията по ЗДДС С предложения чл. 125, ал. 3 и ал. 15-22 се предвижда НАП да предоставя предварително генериран проект на справка-декларация въз основа на информацията, налична в информационните системи на приходната администрация. АССП подкрепя възможността за автоматизирано формиране на информацията за данъчния период, но счита, че следва да бъдат изяснени съществени въпроси относно актуализирането, коригирането и отговорността за автоматично генерираните данни.	Приема се частично	Техническите изисквания за издаване, изпращане, пренос, доставка и получаване на структурирани електронни фактури в съответствие със стандарт БДС EN 16931; задължителните минимални реквизити и техническите елементи на данните (структура на електронните записи), подавани автоматично към информационната система на Националната агенция за приходите; словията, редът и техническите изисквания за сигурност на програмните интерфейси (API), оперативна съвместимост и сертифициране на собствения софтуер на лицата;

				1. Актуализиране, проследимост и характер на предварително попълнените данни Проектът на справка-декларацията следва да бъде предоставян до 2-ро число на месеца, следващ данъчния период, съгласно предложения чл. 125, ал. 18. Същевременно по чл. 116, ал. 9 се допуска анулиране на определени погрешно издадени документи най-късно до 5-о число на следващия данъчен период. Необходимо е да бъде уточнено по какъв начин промените, извършени след първоначалното генериране на проекта, ще бъдат отразявани в предварително попълнените данни. Предлагаме системата да осигурява автоматично актуализиране след всяка допустима промяна и проследима история на измененията. Считаме, че предварително генерираните данни следва да имат помощен характер и да не създават презумпция за вярност и пълнота. Необходимо е да бъде уреден ред за установяване и отстраняване на несъответствия, произтичащи от НИССЕФ, митническите системи или други държавни информационни източници, както и да не се ангажира отговорността на лицето за отклонение, причинено изцяло от неправилно автоматично генерирани данни, които лицето не е могло обективно да установи. 2. Техническа недостъпност или забавяне при генерирането на проекта на справка-декларацията Когато проектът на справка-декларацията не е предоставен в срока по чл. 125, ал. 18 поради технически проблем в информационните системи на НАП, забавянето не следва да води до фактическо съкращаване на времето за проверка, допълване и подаване на декларацията. Предлагаме срокът за подаване на справка-декларацията да се удължава автоматично най-малко с периода на забавата и с подходящ срок за		редът за функциониране и обмен на документи през Националния портал, както и условията и редът за акредитация на доставчиците на услуги за структурирано електронно фактуриране, като процедурата по акредитация се извършва от Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“ ще се уредят с наредба.

				последваща проверка и обработване на предоставените данни. За установяването и оповестяването на техническия инцидент следва да се прилага публичният механизъм, предложен в раздел I, т. 5. 3. Автоматично включване в клетките за право на пълен данъчен кредит Особено внимание следва да бъде обърнато на предложения чл. 125, ал. 17, съгласно който при автоматичното генериране на данните за данъчния кредит системата включва сумите по получените структурирани електронни фактури, известия и митнически декларации за внос в клетките за право на пълен данъчен кредит на проекта. Наличието на данъчен документ само по себе си не е достатъчно основание за определяне на правото и размера на данъчния кредит. Прилагането на чл. 70 и чл. 73 ЗДДС изисква преценка на конкретните фактически обстоятелства, предназначението на придобитите стоки и услуги, наличието на ограничения и евентуалното пропорционално упражняване на правото. Предлагаме автоматично генерираните данни да бъдат ясно обозначени като непотвърдени до извършването на преценка от регистрираното лице, както и системата да позволява практично разпределяне между пълен, частичен и липсващ данъчен кредит. 4. Период на упражняване на правото на данъчен кредит С § 8 от законопроекта се предлага нова редакция на чл. 72, според която правото на приспадане се упражнява с подаване на справка-декларацията за периода, през който е възникнало, а ако не е упражнено в този срок, приспадането се извършва чрез корекция на справка-декларацията за същия период, но не по-късно от 12 данъчни периода след периода на възникване.		

				Това представлява съществена промяна спрямо действащия ред, при който правото може да бъде упражнено през периода на възникването му или през един от следващите дванадесет данъчни периода. Новият подход би могъл да доведе до необходимост от многобройни корекции на вече подадени справки-декларации, включително когато документът е получен или обработен счетоводно в по-късен период. Предлагаме да бъде запазена практическата възможност правото на данъчен кредит да се упражнява през периода на възникването му или през един от следващите дванадесет данъчни периода, без да се налага корекция на декларацията за периода на възникването му. Като сравнителноправен пример може да бъде посочен режимът в Полша, при който въвеждането на KSeF не променя принципно възможността данъчният кредит да бъде упражнен в последващ допустим период. Предлагаме този подход да бъде съобразен, като се запази действащата в България възможност за упражняване на правото през един от следващите дванадесет данъчни периода.[^1] 5. Предложеният чл. 70, ал. 7 и защитата на добросъвестния получател С предложения чл. 70, ал. 7 във връзка с предложената редакция на чл. 71, т. 1 притежаването на данъчен документ по чл. 120а и 120б се обвързва с упражняването на правото на данъчен кредит, когато доставчикът е бил длъжен да издаде такъв документ. Считаме, че следва да бъдат уредени случаите, при които получателят е действал добросъвестно, доставката е реално извършена и това може да бъде доказано по общия ред, но доставчикът не е изпълнил правилно задълженията си по издаване или предаване на структурираната електронна фактура.	Приема се	

				Предлагаме да бъде предвиден механизъм за последващо установяване на съответствието на документа и за защита на добросъвестния получател, когато неизпълнението или техническият проблем не зависи от него. Официалните разяснения на полската данъчна администрация приемат, че издаването на фактура извън KSeF в нарушение на задължението на доставчика не отнема само по себе си правото на данъчен кредит, когато материалните условия са изпълнени и получателят може да докаже реалността на доставката. Предлагаме аналогична защита да бъде предвидена и в чл. 70, ал. 7.[^2] 6. Отчитане на вътреобщностните доставки и услугите по чл. 21, ал. 2 ЗДДС Съгласно предложения чл. 113, ал. 16 за вътреобщностните доставки на стоки и доставките като посредник в тристранна операция, както и за авансовите плащания, свързани с тях, данъчният документ може да не бъде издаден като структурирана електронна фактура. В мотивите към законопроекта изрично е посочено, че за вътреобщностните доставки регистрираното по ЗДДС лице няма да издава структурирана електронна фактура. Същевременно съгласно предложения чл. 125, ал. 15 предварително генерираният проект на справка-декларация се формира автоматично въз основа на данните от издадените и получените структурирани електронни фактури и известия към тях и от митническите декларации за внос и износ. За доставките, за които лицата не са задължени да издават структурирани електронни фактури, чл. 125, ал. 19, т. 1 предвижда задължение данните да бъдат попълвани от самото регистрирано лице. Наред с това с предложения чл. 125, ал. 23 се запазва задължението регистрираните лица да попълват във VIES-декларацията данните за		

				вътреобщностните доставки на стоки, доставките на стоки като посредник в тристранна операция и доставките на услуги по чл. 21, ал. 2 с място на изпълнение на територията на друга държава членка. По този начин значителна част от трансграничните операции няма да се включват автоматично в предварително генерирания проект на справка-декларация въз основа на данните от НИССЕФ, а ще изискват допълване на информацията от регистрираното лице. Паралелно с това за съответните операции ще продължи да съществува и задължението за попълване на VIES-декларацията. Това следва да бъде съобразено с посочената в мотивите цел за премахване на дневниците за покупки и продажби и отпадане на необходимостта от двойно въвеждане на данни. По отношение на протоколите по чл. 117 е приложимо предложението по раздел I, т. 3 за автоматизиран обмен на данни от счетоводните системи. Предлагаме автоматизираният обмен по раздел I, т. 1 да обхваща и данните за вътреобщностните доставки, доставките като посредник в тристранна операция, услугите по чл. 21, ал. 2 ЗДДС и протоколите по чл. 117 ЗДДС, така че същите да могат да се използват при формирането на проекта на справка-декларацията и, когато е приложимо, на VIES-декларацията. 7. Приложно поле на начисляването на данък с протокол С § 18 се предлага нов чл. 86, ал. 5, който задължава регистрираното лице, за което данъкът е станал изискуем, да го начисли с протокол и да включи размера му в справка-декларацията. Разпоредбата е формулирана общо и не разграничава тези случаи от начисляването с фактура или известие по ал. 1. Това създава	Приема се	

				неяснота дали се изисква допълнителен протокол и за доставка, за която данъкът вече е начислен с фактура. Предлагаме изрично да бъдат определени случаите, в които се прилага чл. 86, ал. 5, и връзката му с чл. 117 и с правилата за протоколите при специалните режими. Необходимо е да се изключи дублирането на документи и повторното включване на един и същ данък при формиране на резултата в справка-декларацията, включително когато данните постъпват автоматично от различни източници. 8. Отразяване на специалните режими при предварителното попълване на декларацията Отмяната на чл. 120 с § 41 и новият ред по чл. 125 налагат да се уточни отчитането на специалните режими. При общата туристическа услуга и режима на маржа за стоки втора употреба данъчната основа не може да бъде определена само по общата стойност на издадената фактура. При касовата отчетност на ДДС следва да се отчита и плащането съобразно приложимите правила за изискуемостта и правото на данъчен кредит. Предлагаме да бъдат уредени отделни правила за автоматичното отразяване на тези режими, които свързват фактурата с данните за маржа или плащането, съответния протокол и клетките на справка-декларацията. Следва да бъдат обхванати и протоколите, предвидени в ППЗДДС, а не само тези по чл. 117 ЗДДС. Системата трябва да предотвратява облагане на цялата продажна цена вместо на маржа, неправомерно автоматично признаване на пълен данъчен кредит и двойно отчитане на фактура и протокол. Данните за маржа не следва да се разкриват във фактурата към клиента.	Приема се	

				Съответните изменения в ППЗДДС, правилата и задължителните тестови сценарии за обща туристическа услуга, режима на маржа и касовата отчетност, включително при частични плащания и последващи корекции, следва да бъдат включени в документацията и тестовия процес по раздел IV. 9. Срок за подаване на справка-декларацията Предложеният модел обективно измества съществена част от работата по проверката и допълването на данните след предоставянето на проекта по чл. 125, ал. 18 и последващото отразяване на допустимите корекции. Регистрираното лице или обслужващото го счетоводно предприятие следва също да прецени правото на данъчен кредит, да отстрани установените несъответствия и да допълни операциите, които не се генерират автоматично. Предлагаме да бъде обсъдено удължаване на срока за подаване на справка-декларацията и за внасяне на дължимия данък до 16-о число на месеца, следващ данъчния период. Въпросът следва да бъде оценен и въз основа на резултатите от тестовия период и реалното време, необходимо за генериране, актуализиране, проверка и допълване на проекта. III. Относно § 98 и предложените административнонаказателни разпоредби за производители и разпространители на софтуер С § 98 от законопроекта се предлага създаването на нов чл. 192б. За юридическите лица и едноличните търговци чл. 192б, ал. 1 предвижда имуществена санкция от 50 000 до 100 000 евро, а при повторно нарушение по ал. 2 - от 100 000 до 250 000 евро, както и възможност НАП временно да прекрати достъпа на	Не се приема Приема се	Считаме за нецелесъобразно удължаването на срока за подаване на справки-декларации за ДДС. Този срок е обвързан и с процесите по проверка на данните от НАП и осъществяването на допълнителни съпоставки на данните с тези, декларирани в други системи.

				съответния софтуерен продукт до НИССЕФ до отстраняване на дефектите. АССП счита, че тези размери следва да бъдат преценени от гледна точка на тяхната съразмерност с характера, тежестта и последиците от нарушението. Прекомерно тежки санкции, които не разграничават умишлено нарушение от отстраним технически пропуск, могат да ограничат участието на по-малки разработчици и да намалят броя на специализираните продукти, използвани от счетоводните предприятия, да ограничат конкуренцията на пазара и да доведат до повишаване цените на тези услуги и продукти. Предлагаме санкционният режим да бъде диференциран според характера, повторяемостта и последиците от нарушението. За първоначално установени технически несъответствия, които не са довели до укриване, загуба или изкривяване на данни, следва да бъде предвидена възможност за отстраняване в определен срок преди налагане на санкция. Необходимо е ясно да бъде разграничена отговорността на разработчика на софтуера, издателя на документа и лицето, извършващо счетоводното обслужване. Технически несъответствия, произтичащи от неизправност на софтуер или на информационната система на НАП, не следва да водят до отговорност на лица, които не са имали обективна възможност да предотвратят или отстранят проблема.		

				IV. Относно влизането в сила на разпоредбите за структурираното електронно фактуриране и необходимостта от предварително техническо тестване Съгласно § 103 НАП осигурява достъп за тестване на интеграцията за подаване на данни към НИССЕФ за период от шест месеца преди влизане в сила на „§ 104, т. 1“. Съгласно § 104 наредбата по чл. 120а, ал. 4 се издава в срок до шест месеца от обнародването на закона. По силата на § 105, т. 1 основните разпоредби относно структурираното електронно фактуриране и цифровото отчитане влизат в сила от 1 януари 2028 г. В публикувания законопроект препратката в § 103 е технически неточна: § 104 не съдържа т. 1 и урежда срока за издаване на наредбата. Предлагаме „§ 104, т. 1“ да се замени с „§ 105, т. 1“, където е определено влизането в сила на режима от 1 януари 2028 г. Следва да се разграничат срокът за издаване на наредбата, който тече от обнародването на закона, и шестмесечният период за тестване преди старта на режима. Считаме, че задължителното прилагане на режима следва да бъде обвързано не само с формалното наличие на тестова среда, но и с предварителното публикуване на окончателните технически спецификации, интерфейси, формати за обмен и пълна интеграционна документация. Шестмесечният срок по § 104 за издаване на наредбата по чл. 120а, ал. 4 не осигурява сам по себе си достатъчна гаранция за своевременна техническа подготовка. Разработчиците трябва да разполагат с окончателните изисквания достатъчно време преди началото на пълноценното тестване. Предлагаме в преходните и заключителните разпоредби да бъде поет конкретен ангажимент наредбата по чл. 120а, ал. 4, окончателните технически спецификации, API документацията, форматите за обмен и правилата за интеграция да	Приема се	

				бъдат публикувани не по-късно от 31 март 2027 г. Така тестовият период ще се използва за изпитване на работещи интеграции, а не за тяхното първоначално разработване. Тестовият период следва да обхваща издаване и получаване на документи, анулиране и известия, работа при технически отказ, обработване на протоколи, извличане на данни от счетоводни системи и формиране на справка-декларацията за цял данъчен период. Предлагаме да бъде осигурено участие на професионалните организации на счетоводителите, включително АССП, както и на разработчици на счетоводен и фактуриращ софтуер, в практическото тестване на системата. V. Преходни правила при въвеждането на електронното фактуриране 1. Неупражнено право на данъчен кредит по документи отпреди 2028 г. Преходните разпоредби на § 101 и § 102 уреждат подаването на декларациите за последния данъчен период преди 1 януари 2028 г. и определени случаи на документиране на доставки. Липсва изрично правило за право на данъчен кредит, възникнало преди тази дата, което не е упражнено до края на 2027 г. и за което срокът по досегашния чл. 72 не е изтекъл. Например фактура от ноември 2027 г. може да бъде включена за приспадане през февруари 2028 г., когато вече ще действат новите изисквания за документите и декларирането. Предлагаме изрично да се запазят възникналото право и остатъкът от срока за упражняването му, при условията, приложими към възникването на това право. За тези документи следва да се запази възможността за приспадане в избран текущ данъчен период в рамките на досегашния срок, без задължителна корекция на декларацията за периода на възникване. Липсата на уникален код от	Приема се	

				НИССЕФ по законосъобразно издадена преди 2028 г. фактура не следва да препятства приспадането. Необходимо е да се предвиди ред за включване на тези документи в новата справка-декларация, с идентифициране по първоначалните им реквизити и проверка срещу повторно ползване на данъчния кредит. 2. Известия от 2028 г. към фактури без уникален код Предложеният чл. 120б, ал. 2 изисква структурираното електронно известие да съдържа уникалния код за съответствие на предходния електронен документ. След 1 януари 2028 г. обаче могат да възникнат основания за издаване на кредитни или дебитни известия към фактури, законосъобразно издадени преди тази дата, които нямат такъв код. В § 102 липсва изрична уредба на тези случаи. Предлагаме да бъде определен ред за издаване, предаване и отразяване на тези известия, който допуска връзката с първоначалната фактура да се установява чрез нейния номер, дата и идентификационните данни на страните. Не следва да се изисква преиздаване на първоначалната фактура единствено за получаване на код от НИССЕФ. Правилата трябва да гарантират правилното данъчно третиране на корекцията и отразяването ѝ в съответния данъчен период при доставчика и получателя, без повторно включване на първоначалната доставка. VI. Относно предложенията за промени в режима на задължителна регистрация по ЗДДС при определени доставки на недвижими имоти С § 26 от законопроекта се предлага създаването на нов чл. 97г, който предвижда специално основание за задължителна регистрация при извършване на определени облагаеми доставки, свързани с нови сгради, прилежащи терени и урегулирани поземлени имоти.	Не се приема	На основание чл. 135, парагар 1, буква „й“ от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност с изключение на доставката на земя за строеж.Разпоредбата се

				Съгласно чл. 97г, ал. 4 разпоредбата се прилага за физически лица само когато действат като данъчно задължено лице в рамките на независима икономическа дейност. Този текст възпроизвежда основния критерий, но сам по себе си не предоставя достатъчна практическа яснота за разграничението между разпореждане с лично имущество и независима икономическа дейност. Предлагаме да бъдат разработени ясни критерии и практически указания, съобразени със ЗДДС, Директива 2006/112/ЕО и практиката на Съда на Европейския съюз. Единствено броят на извършените сделки не следва да бъде достатъчен критерий; необходимо е да се отчитат характерът и последователността на действията на лицето и останалите обективни обстоятелства. Предлагаме също да бъде предвиден изричен преходен режим за прилагането на чл. 97г, включително за сделки, за които към датата на влизане в сила на разпоредбата вече са сключени предварителни договори или са получени авансови плащания. VII. Отмяна на специалния режим за инвестиционни проекти		прилага, както за физически така и за юридически лица, в случаите, когато действат като данъчно задължено лице. По смисъла на ЗДДС - Данъчно задължено лице е всяко лице, което извършва независима икономическа дейност, без значение от целите и резултатите от нея. Видно от посоченото решение от предложението дори в случаите на управление на лично имущество, без значение от броя и мащабите на извършениете продажби, ако обаче с оглед на осъществяването на такива продажби това лице предприема активни действия за пускане на пазара на недвижими имоти, като използва средства, сходни на използваните от производител, търговец или доставчик на услуги по смисъла на член 9, параграф 1, втора алинея от Директива 2006/112, изменена с Директива 2006/138, това лице трябва да се счита за лице, упражняващо „икономическа дейност“ по смисъла на посочената разпоредба и следователно трябва да се счита за данъчнозадължено за данък върху добавената стойност лице.

				С § 5, т. 1, § 21 и § 58 се предлага отмяна на чл. 57, ал. 1-3, чл. 92, ал. 4 и глава двадесета с чл. 164-167. По общото правило на § 105 тези промени се предвижда да влязат в сила от 1 януари 2027 г. В мотивите отмяната се обосновава с ограниченото използване на режима и с извода, че ползата от него е временен ликвиден ефект. Считаме, че ликвидният ефект следва да бъде оценен и чрез разходите за финансиране на данъка до неговото приспадане или възстановяване. Ниският брой заявления сам по себе си не показва стойността на обхванатите инвестиции или размера на тази полза. Предлагаме оценката на въздействието да бъде допълнена с данни за размера на проектите и данъка, срока за възстановяване по общия ред и очакваните разходи за финансиране при отпадане на режима. Необходимо е да се установи дали към датата на отмяната ще има действащи разрешения, висящи заявления или недовършени процедури по възстановяване. При наличие на такива случаи предлагаме изричен преходен режим за запазване на условията по вече издадени разрешения до изтичането им или за довършване на одобрените проекти в определен срок, както и ясен ред за приключване на висящите производства. Това е необходимо, за да могат предприятията да планират плащанията си и да бъде избегната несигурност относно вече поети инвестиционни ангажименти. VIII. Технически корекции на препратките и съгласуване на началните дати Предлагаме при редакционната преработка на законопроекта да бъдат отстранени и следните несъответствия: 1. В § 25 заменяният израз в чл. 97а, ал. 5 следва да бъде „по чл. 96 и 99“, съобразно действащия текст, вместо „по чл. 96, 97 и 99“. Предложената нова препратка към чл. 96, 97г и 99 се запазва.	Приема се	

				2. В § 32 последната точка, която изменя чл. 108, ал. 6, следва да се обозначи като т. 3, тъй като номер 2 е използван два пъти. **3.** В § 37, т. 1, относно чл. 116, ал. 4, т. 2, „уникалния номер за съответствие“ следва да се замени с „уникалния код за съответствие“. Препратките към наредбата в предложения чл. 116, ал. 9 и в чл. 120а, ал. 2, буква „а“ следва да сочат чл. 120а, ал. 4, вместо ал. 3, която урежда момента на издаване на фактурата. **4. В § 38** новата т. 11 за уникалния код следва да се създаде в чл. 117, ал. 2, която определя реквизитите на протокола, вместо в ал. 1, която урежда основанията за издаването му. **5. В § 49**, т. 1 следва да се предвиди замяна на действително съществуващия израз в чл. 131, ал. 1 „чл. 97а, 99 и чл. 100, ал. 2“ с „чл. 97а, 97г, 99 и чл. 100, ал. 2“. Така се добавя новото основание по чл. 97г и се запазва препратката към чл. 100, ал. 2. **6. В § 51**, т. 1, относно чл. 143, ал. 1, т. 3, препратката към режима за малки предприятия следва да бъде към глава двадесет и първа „б“, вместо към глава двадесет и първа „а“. **7. В § 105,** т. 1 изразът „§ 34, т. 1 и т. 2 относно чл. 113, ал. 16 - 19“ следва да се замени с „§ 34 относно чл. 113, ал. 16 - 19“, тъй като § 34 няма точки. По този начин отложеното прилагане от 1 януари 2028 г. се отнася до ал. 16-19, а ал. 20 остава с начална дата 1 януари 2027 г. **8.** Началните дати на свързаните изменения следва да се съгласуват. Изискването за уникален код по § 38 и отмяната на чл. 117а, ал. 3 по § 39, т. 1 са предвидени от 1 януари 2027 г., докато съответните правила за електронното фактуриране и отпадането на отчетните регистри започват от 1 януари 2028 г. Предлагаме тези две изменения да бъдат включени в изключението по § 105, т. 1. Премахването на препратката към чл. 57, ал. 1 в чл. 71, т. 4 по § 7, т.		

				2 следва да се съгласува с отмяната на чл. 57, ал. 1 от 1 януари 2027 г. Необходимо е изрично да се запази правото на данъчен кредит, възникнало преди отмяната, в допълнение към предложения в раздел VII преходен режим. АССП подкрепя последователното въвеждане на цифрови механизми за фактуриране и данъчно отчитане. Мащабът на промяната обаче предполага надеждно взаимодействие между НИССЕФ, другите информационни системи на НАП и използваните счетоводни, фактуриращи, складови и специализирани системи. Считаме, че посочените промени следва да бъдат прецизирани преди окончателното приемане на законопроекта, за да се гарантират надеждността на информационния обмен, достоверността на данните, правната сигурност и правилното прилагане на данъчното законодателство.		
23	20.10.2026 г. **П**олучено по ел. поща	**Петър Крилчев** Генерален мениджър Visa България	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Петър Крилчев Генерален мениджър	От името на Виза България приветстваме предложеното въвеждане на структурирано електронно фактуриране и цифрово отчитане на ДДС в България. Благодарим Ви за възможността да представим коментари относно проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност. Разбираме, че предложената регулаторна рамка има за цел да установи изискванията за издаване, предоставяне и отчитане на структурираните електронни фактури. Въпреки това, както е представено в проекта и придружаващите материали, тя не изглежда да предвижда включването на структурирана информация за плащане в електронната фактура, като например линк за плащане или референтен номер (идентификатор), който да бъде част от самата фактура.	Приема се	Техническите изисквания за издаване, изпращане, пренос, доставка и получаване на структурирани електронни фактури в съответствие със стандарт БДС EN 16931; задължителните минимални реквизити и техническите елементи на данните (структура на електронните записи), подавани автоматично към информационната система на Националната агенция за приходите; словията, редът и техническите изисквания за сигурност на програмните интерфейси (API), оперативна съвместимост и сертифициране на собствения софтуер на лицата;

				Бихме препоръчали да се допълни съществуващата рамка с тази информация. Моделът на данните за електронната фактура следва да позволява включването на структурирана платежна информация, включително поле за линк за плащане или еквивалентна инструкция за плащане в машинночетим формат, както и референтен номер (идентификатор), който да показва връзката на плащането със съответната фактура. Включването на структурирана информация за плащанията в регулаторната рамка за електронно фактуриране би донесло и ясни ползи за държавата. Свързването на фактури и плащания чрез последователни, машинночетими данни може да засили спазването на данъчните изисквания и контрола върху приходите, да подобри прозрачността като позволи по-точно проследяване и съгласуване на транзакциите, и да намали грешките и административната тежест. В същото време това би направило системата по-удобна за предприятията и институциите, като предложи по-бързи и по-автоматизирани процеси от фактура до плащане. Осигуряването на стандартизирана функционалност би помогнало да се избегне фрагментацията и направило рамката по-полезна за бизнеса в бъдеще. Тази препоръка не означава, че всяка фактура трябва да съдържа активен платежен линк, че предприятията трябва да приемат електронни плащания или че трябва да се определи конкретен начин на плащане или доставчик. По-скоро стандартът трябва да бъде разработен така, че информацията за плащането да може да бъде включена в структурираната фактура, ако издателят реши да я предостави. Получателят трябва да запази свободата си да избира как да плати, а платежните услуги трябва да продължат да се		редът за функциониране и обмен на документи през Националния портал, както и условията и редът за акредитация на доставчиците на услуги за структурирано електронно фактуриране, като процедурата по акредитация се извършва от Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“ ще се уредят с наредба.

				предоставят от избраните от страните доставчици съгласно приложимите правила. Ето защо бихме отправили следните конкретни предложения към Министерството: • Да се гарантира, че моделът на данните за структурираната електронна фактура поддържа информация за плащането, включително платежен линк или еквивалентна машинночетима инструкция за плащане. • Да се предвиди референтен номер (идентификатор) на плащането, свързан с фактурата, за да се подпомогне точното съпоставяне и съгласуване на плащанията. • Да се определят съвместими технически изисквания и изисквания за сигурността за полетата, свързани с платежна информация, в съответните правила за прилагане или технически спецификации. • Да бъде оставено доброволното използване на активни платежни линкове, а регулаторната рамка да бъде неутрална по отношение на метода на плащане, канала за плащане и доставчика на услуги. • Да се проведат консултации със съответните участници на пазара, включително предприятия, доставчици на счетоводни и ERP услуги, платформи за електронно фактуриране, доставчици на платежни услуги и публични органи, при разработването на техническите спецификации. Този подход се основава на утвърдени добри практики от Полша и Чехия, където структурираните модели на електронни фактури включват полета, свързани с плащанията, и идентификатор на плащането, свързан с фактурата, като в същото време използването им остава доброволно и се избягва налагането на		

				задължителни изисквания към предприемачите. Считаме, че предвиждането на тази функционалност при проектирането на рамката за електронно фактуриране в България би дало на предприятията възможност да въведат по-ефективни дигитални процеси от фактурата до плащането, като същевременно се запази изборът и конкуренцията на пазара. С уважение молим тези коментари да бъдат взети предвид при финализирането на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност и техническите спецификации за неговото прилагане.		
24	Получено по официален път с вх. № 15-00-139 от 21.10.2026 г.	**Българска асоциация на пощенските и фулфилмънт оператори в електронната търговия** **(БАПФОЕТ)**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Людмил Йосифов Председател на Управителния съвет	Българската асоциация на пощенските и фулфилмънт оператори в електронната търговия (БАПФОЕТ), в качеството си на национално представена браншова организация, обединяваща лицензирани пощенски и куриерски оператори, доставчици на комплексни логистични и фулфилмънт услуги, платформи за електронна търговия и технологични интегратори на дигитални решения, представя своето официално становище в рамките на провежданите обществени консултации по реда на чл. 26 от Закона за нормативните актове (ЗНА) относно проекта на ЗИД на ЗДДС. БАПФОЕТ изразява своята принципна институционална подкрепа за усилията на правителството за цялостна цифрова трансформация на данъчното администриране, модернизация на процесите по събиране на приходите и въвеждане на законодателния пакет на Европейския съюз „ДДС в цифровата ера“ (VAT in the Digital Age – ViDA), регламентиран с Директива (ЕС) 2025/516 на Съвета от 11 март 2025 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО.	Приема се	Първоначално предложеният задължителен централизиран модел на валидиране и обмен (clearance) е заменен с децентрализиран модел на оперативна съвместимост. Техническите изисквания за издаване, изпращане, пренос, доставка и получаване на структурирани електронни фактури в съответствие със стандарт БДС EN 16931; задължителните минимални реквизити и техническите елементи на данните (структура на електронните записи), подавани автоматично към информационната система на Националната агенция за приходите; словията, редът и техническите изисквания за сигурност на програмните интерфейси (API), оперативна съвместимост и сертифициране на собствения софтуер на лицата;

				Същевременно, детайлният правен, системен и икономически анализ на предложения законопроект показва наличието на съществени нормативни колизии, празноти и дефицити, които засягат пряко функционирането на сектора на електронната търговия, дигиталните услуги и свързаната логистична верига. Законопроектът въвежда изключително висока регулаторна и техническа тежест, съчетана с драстични административнонаказателни санкции за софтуерните производители и търговците, без да осигурява синхронизация с общата гражданскоправна рамка, без да интегрира хармонично новия режим с одитния файл SAF-T по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК) и без да премахва остарелите и дублиращи режими по Наредба № Н-18 от 13 декември 2006 г. на министъра на финансите. С настоящото становище БАПФОЕТ излага своите мотивирани възражения, концептуални съображения и конкретни предложения за промени de lege ferenda в законопроекта и съпътстващата нормативна уредба. I. ВРЕМЕВИ ГРАФИК, ЕТАПНОСТ НА РЕФОРМАТА И ГРАТИСЕН ПЕРИОД Предложеният проект на ЗИД на ЗДДС предвижда въвеждане на задължителното структурирано електронно фактуриране и непрекъснатия трансакционен контрол от 1 януари 2028 г. БАПФОЕТ споделя изцяло позицията на Института на професионалните счетоводители в България (ИПСБ), че фиксирането на тази начална дата е преждевременно, технологично необосновано и крие сериозен риск от блокиране		редът за функциониране и обмен на документи през Националния портал, както и условията и редът за акредитация на доставчиците на услуги за структурирано електронно фактуриране, като процедурата по акредитация се извършва от Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“ ще се уредят с наредба. Относно предложенията за прамяна на Наредба Н-18, същата не е предмет на това обсъждане, независимо от това бележките ще пъдат анализирани при последващо изменение на наредбата.

				на стопанския оборот. Към настоящия момент липсват завършена подзаконова нормативна база, технически спецификации за програмните интерфейси (API), криптографските стандарти и правила за резервен режим, както и цялостна оценка на финансовото и технологично въздействие върху микро-, малките и средните предприятия (МСП). В съответствие с препоръките на ИПСБ и спецификата на електронната търговия, БАПФОЕТ настоява за преструктуриране на времевия график въз основа на следните задължителни принципи: 1. Гарантиран минимален 12-месечен период за подготовка и интеграция: Срокът за задължително внедряване не трябва да започва да тече преди едновременното изпълнение на следните кумулативни условия: а) обнародване на Наредбата по чл. 120а, ал. 4 ЗДДС; б) публикуване на окончателните и стабилни технически спецификации и софтуерни библиотеки (SDK); в) осигуряване на напълно функционална и стабилна тестова среда (Sandbox) на НАП с публично достъпни API за разработчиците и интеграторите (§ 103 от ПЗР на проекта); 2. Поетапно въвеждане (Phased Roll-out): Задължителното прилагане на режима следва да стартира първо за големите данъкоплатци (категоризирани по реда на чл. 71з от ДОПК за SAF-T), а за микро-, малките и средните предприятия – най-малко 12 месеца след успешното завършване на първия етап и проведено пилотно тестване с представителни софтуерни решения; 3. Едногодишен толерантен период без санкции (Grace Period): През първите 12		

				месеца от задължителното прилагане за съответната категория лица да не се налагат административнонаказателни санкции по чл. 182а и чл. 192б от ЗДДС за поправими технически несъответствия и закъснения при предаване на данни в реално време, когато доставката е реално извършена и дължимият данък е деклариран. В обобщен вид предлаганият реалистичен график на реформата се структурира както следва: Етап и времеви хоризонт Правни институти и обхват на промените Отражение върху електронната търговия и дигиталните услуги 1 януари 2027 г. - Увеличаване на прага за регистрация по ДДС на 75 000 евро (чл. 96, ал. 1); - Въвеждане на чл. 97г за сделки с недвижими имоти; - Превалутиране на административните санкции в евро; - Нова процедура за налагане на ПАМ запечатване по чл. 186 съобразно дела С-97/21 и С-733/23 на СЕС. Освобождаване на малките онлайн търговци от задължителна регистрация по ЗДДС и съответно от задължението за подаване на SAF-T одитен файл по чл. 71з, ал. 2, т. 1 от ДОПК. 1 юли 2027 г. – 30 юни 2028 г. (Подготвителен етап) - Обнародване на Наредбата по		

				чл. 120а, ал. 4 ЗДДС след TRIS нотификация; - Осигуряване на стабилна тестова среда (Sandbox) и SDK от НАП (§ 103 от ПЗР); - Пилотно тестване с доброволно участие на бранша. Задължителен минимум 12-месечен период за безплатна интеграция и тестване на ERP системи, e-commerce платформи, billing модули и куриерски софтуер с API интерфейсите на НАП без риск от санкции. 1 юли 2028 г. (Етап I: Задължителен старт за големи предприятия) - Задължително структурирано е-фактуриране за големи данъкоплатци (чл. 113, ал. 16–19, чл. 120а–120д); - Предварителен проект на справка-декларация (чл. 125); - Пълна отмяна на Глава VII „б“ и Приложение № 38 от Наредба № Н-18. Преминаване към непрекъснат трансакционен контрол в реално време (СТС) за големите субекти. Автоматично генериране на предварително попълнена декларация. Премахване на дублиращото отчитане по Наредба № Н-18. 1 юли 2029 г. (Етап II: Разширяване към МСП) - Присъединяване на всички останали регистрирани по		

				ЗДДС лица (микро-, малки и средни предприятия); - Цялостна отмяна на отчетните регистри по чл. 124 от ЗДДС. Включване на малкия и среден онлайн бизнес след преодоляване на първоначалните системни дефекти и адаптиране на масовите счетоводни софтуери. 12 месеца след старта на всеки етап - Влизане в сила на санкциите по чл. 182а и чл. 192б от ЗДДС за съответната група лица. Гратисен период, през който за поправими технически грешки и прекъсвания се прилагат само предписания за отстраняване, без налагане на глоби и имуществени санкции. II. ПРАВЕН АНАЛИЗ ПО ОСНОВНИТЕ МОДЕЛИ НА ЕЛЕКТРОННА ТЪРГОВИЯ И ДИГИТАЛНИ УСЛУГИ БАПФОЕТ обръща внимание на спецификата на отделните бизнес модели, опериращи в сектора, и тяхното данъчно третиране съобразно предложените изменения и съвместните позиции с ИПСБ: 1. Продажби на стоки към крайни клиенти (B2C) и роля на фулфилмънт и пощенските оператори: При вътрешни дистанционни продажби към физически лица, които не са търговци, се запазва общото правило на чл. 113, ал. 3, т. 1 от ЗДДС, съгласно което издаването на фактура не е задължително. Законопроектът обаче въвежда съществена нова регулация		

				в чл. 113, ал. 19 ЗДДС: - Когато по искане на крайния клиент физическо лице или по избор на търговеца се издава фактура на основание чл. 113, ал. 6 от ЗДДС, доставчикът е длъжен задължително да издаде структурирана електронна фактура по реда на чл. 120а от ЗДДС през националната система на НАП; - Когато фактура не се издава, продажбата се документира с фискален документ по чл. 118 от ЗДДС / Наредба № Н-18, а за целите на ЗДДС се включва в месечния отчет за извършените продажби по чл. 119 от ЗДДС; - Тъй като данните от отчетите по чл. 119 от ЗДДС не постъпват автоматично от фактурната система, съгласно предложения нов чл. 125, ал. 19, т. 2 търговецът е длъжен самостоятелно да ги въведе в предварително генерирания проект на справка-декларация до 14-о число на следващия месец; - За пощенските, куриерските и фулфилмънт операторите, извършващи доставки с пощенски паричен превод (ППП) по смисъла на Закона за пощенските услуги (ЗПУ), е от критично значение нормативното потвърждаване, че логистичната обработка на стоките, складирането, комисионирането и събирането на наложения платеж не превръщат оператора в страна по продажбата, нито в субект на задължението за фактуриране по чл. 113, ал. 16 от ЗДДС (в съответствие с Решение № 4606/2021 г. на Административен съд – София-град). 2. Защита на материалното право на данъчен кредит (чл. 70, ал. 7 и чл. 71, т. 1 ЗДДС): Проектът въвежда драстично материалноправно ограничение в чл. 70, ал. 7 и чл. 71, т. 1		

				ЗДДС, лишаващо получателя от данъчен кредит, ако фактурата не е издадена като структуриран електронен документ по чл. 120а и 120б ЗДДС. БАПФОЕТ и ИПСБ категорично възразяват срещу този подход. Съгласно трайната съдебна практика на СЕС (Решение по дело C-516/14, Barlis 06, Решение по дело C-537/22, Global Ink Trade и Решение по дело C-521/24, Aptiv Services), спазването на формалните изисквания за фактуриране не може да бъде пречка за признаване на данъчен кредит, когато материалноправните предпоставки (действително осъществена доставка, данъчно задължени лица, начислен данък) са безспорно установени. Въвеждането на такова абсолютно национално ограничение преди общоевропейския срок по чл. 168 от Директива 2006/112/ЕО (в сила от 01.07.2030 г. съгласно Директива (ЕС) 2025/516) нарушава фундаменталния принцип на данъчна неутралност. Освен това чл. 71, т. 1 ЗДДС трябва изрично да признава данъчния кредит по всички законосъобразно издадени документи, включително разширени фискални/системни бонове по чл. 118, ал. 24 ЗДДС. 3. Отпадане на задължителното кодиране и изискванията за банкови сметки (чл. 120а, ал. 2 ЗДДС): - Отпадане на задължителните кодове по КН и UN/CEFACT (чл. 120а, ал. 2, б. „а“): В електронната търговия с десетки хиляди потребителски артикули (SKU) задължителното класифициране по Комбинираната номенклатура и кодовете за услуги на UN/CEFACT създава колосална софтуерна и административна тежест. Чл. 226, т. 6 от Директива 2006/112/ЕО изисква единствено описание на количеството и естеството на		

				доставката, а чл. 273, втора алинея изрично забранява налагането на допълнителни задължения за фактуриране извън директивата. Този реквизит следва да отпадне изцяло; - Гъвкавост при посочване на платежни сметки (чл. 120а, ал. 2, б. „б“): Изискването за посочване на банкова сметка (IBAN) следва да се прилага само когато по нея действително е получено или се очаква плащане. При неприсъствени плащания с банкови карти през виртуален ПОС, плащания с електронни пари или прихващания, липсата на банков IBAN не трябва да препятства валидацията на фактурата в НИССЕФ или правото на данъчен кредит. 4. Връщане на стоки, рекламации и анулиране на документи (чл. 116 и чл. 126 ЗДДС): В електронната търговия отказът от договор от разстояние в 14-дневен срок по чл. 50 от ЗЗП и връщането на стоки са ежедневен масов процес. Проектът създава опасна колизия между задължителното издаване на кредитно известие при анулиране на вече включен в декларацията документ (чл. 116, ал. 4) и служебното анулиране на структуриран документ без известие до 5-о число на следващия месец (чл. 116, ал. 9 ЗДДС). БАПФОЕТ настоява за ясна законова демаркация: поправянето на първоначални технически грешки в данните да става чрез анулиране по чл. 116, ал. 9, докато връщането на стоки, развалянето на продажби и предоставянето на търговски отстъпки да се документират единствено чрез структурирани кредитни известия по чл. 120б ЗДДС със синхронно автоматично отразяване при доставчика и получателя.		

				5. Предоставяне на електронни и дигитални услуги (B2C и B2B): Понятието „услуги, извършвани по електронен път“ се определя съгласно кумулативните критерии на чл. 7, параграф 1 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 и § 1, т. 14 от ДР на ЗДДС: предоставяне чрез интернет или електронна мрежа, автоматизиран характер, минимална намеса на човешки фактор и невъзможност за осъществяване без информационни технологии. В съдебната практика (Решение № 831/2024 г. по адм. д. 3995/2022 г. на Административен съд – София-град) се прави стриктно разграничение между чистите автоматизирани дигитални услуги (SaaS, хостинг, сваляне на съдържание, стрийминг платформите) и услугите, съдържащи индивидуален експертен труд (онлайн консултации, индивидуално преподаване в реално време), които не представляват електронни услуги за целите на ДДС. Приложимите режими се структурират както следва: - B2C дигитални услуги в България: Мястото на изпълнение е в страната (чл. 21, ал. 6 ЗДДС). Прилага се ставка 20%. Доставките се отчитат чрез отчети по чл. 119 или чрез структурирани е-фактури, ако клиентът поиска фактура по чл. 113, ал. 19 ЗДДС; - B2C дигитални услуги в Европейския съюз: Мястото е по местоживеене на потребителя (чл. 21, ал. 6 ЗДДС). При надхвърляне на прага от 10 000 евро по чл. 20б от ЗДДС доставчикът начислява данък по ставката на държавата на потребителя и декларира задълженията чрез режима в Съюза (OSS) по глава осемнадесета от ЗДДС (чл. 152–159).		

				За тези доставки не се изисква структурирана електронна фактура по българския национален стандарт; - Виртуален достъп до събития на живо (Livestream): Съгласно чл. 21, ал. 13 от ЗДДС (в сила от 01.01.2026 г.) виртуалният достъп до културни, обучителни, спортни или развлекателни събития се облага по местоживеенето на B2C потребителя, като се преодолява класическият принцип за физическо провеждане на събитието; - Абонаменти и авансови плащания: При периодични дигитални услуги и предплатени планове изискването за структурирана фактура се разпростира върху авансовите плащания (чл. 113, ал. 16 и 19 ЗДДС), като отчитането на вече обложените аванси при финалното фактуриране трябва да бъде изрично уредено в § 102, ал. 3 от ПЗР на ЗДДС, за да се предотврати повторно начисляване на данък. 6. Трансгранични продажби, електронни интерфейси (Marketplaces) и обратно начисляване: - Прецизиране на обратното начисляване по чл. 82, ал. 2, т. 4 и чл. 113, ал. 18 ЗДДС: Предложеният механизъм определя получателя като платец на данъка за местни доставки от неустановени лица, без да изисква той да е регистриран по ЗДДС. Това създава риск физически лица или нерегистрирани търговци да бъдат третирани като платци по чл. 117 ЗДДС. БАПФОЕТ и ИПСБ настояват прилагането на чл. 82, ал. 2, т. 4 да се ограничи единствено до получатели, регистрирани по ЗДДС; - Вътрешно общностни дистанционни продажби на стоки (ВОДП): За продажбите,		

				декларирани по режим OSS (чл. 152–159 ЗДДС), доставчикът не е длъжен да издава структурирана електронна фактура по българската национална система. Съгласно чл. 113, ал. 16, изречение второ за вътрешно общностни доставки фактурата може да не се издава като структурирана; - Дистанционни продажби на вносни стоки (IOSS): При внос на пратки със собствена стойност до 150 евро по чл. 14, ал. 3 ЗДДС данъкът се декларира чрез режима по чл. 157а–159а от ЗДДС, без задължение за структурирано фактуриране по чл. 120а от ЗДДС; - Разширяване на института на „считания доставчик“ (чл. 14а ЗДДС): Параграф 3 от законопроекта разширява обхвата на чл. 14а, ал. 5 и 6, като маркетплейс платформата се счита за получател и доставчик (deemed supplier) не само при купувачи физически лица, но и когато получателят е данъчно задължено или данъчно незадължено юридическо лице, което няма задължение да начислява ДДС при вътреобщностно придобиване. Това изцяло съответства на практиката на СЕС по дела C-695/20 (Fenix International) и C-101/24 (Xyrality). При тази правна фикция първата доставка (търговец – платформа) е B2B и изисква структурирана е-фактура по чл. 113, ал. 16, ако и двете лица са български субекти, докато втората доставка (платформа – краен клиент) се облага по правилата за дистанционни продажби; - Разграничение от DAC7 и регистрите по чл. 242а: Задълженията за структурирано ДДС фактуриране трябва ясно да се разграничават от 10-годишните регистри по чл. 14а, ал. 10–14 от ЗДДС вр. чл. 242а от Директива 2006/112/ЕО и от годишното докладване на		

				доходи на търговци по директивата DAC7 (чл. 143я[5]–143я[10] от ДОПК). III. АРХИТЕКТУРНА ИНТЕГРАЦИЯ МЕЖДУ СТРУКТУРИРАНОТО ФАКТУРИРАНЕ ПО ЗДДС И ОДИТНИЯ ФАЙЛ SAF-T ПО ДОПК Въвеждането на структурираното електронно фактуриране по ЗДДС не отменя и не замества стандарта за одитен файл за данъчни цели (SAF-T), регламентиран в чл. 71з– 71к от ДОПК. Двата инструмента изграждат двустълбов модел на цифров контрол, чието взаимодействие следва да бъде нормативно и технологично изяснено: 1. Разпределение на функциите: - Стълб 1: ЗДДС (Трансакционен контрол в реално време – СТС): Фокусира се строго върху конкретния данъчен документ за доставката (чл. 120а от ЗДДС). Данните се подават незабавно в реално време към НИССЕФ (чл. 120г ЗДДС) с цел генериране на уникален код за съответствие (чл. 120в ЗДДС), валидиране на правото на данъчен кредит (чл. 70, ал. 7 ЗДДС) и автоматично попълване на проекта на справка-декларация (чл. 125, ал. 15–18 ЗДДС); - Стълб 2: ДОПК (Цялостен счетоводен и данъчен одит – SAF-T): Представлява периодичен структуриран експорт на цялата счетоводна отчетност по Закона за счетоводството (ЗСч). Обхваща Главната книга, хронологичните счетоводни статии, салдата, номенклатурите, разчетите с клиенти и доставчици, платежните операции, дълготрайните активи (годишно) и материалните запаси (по чл. 71и, ал. 2 от ДОПК). 2. Отражение от отмяната на дневниците по чл. 124 от ЗДДС:		

				Отмяната на дневниците за покупки и продажби премахва първичните аналитични текстови редове от ДДС декларацията. Тяхната контролна функция се поема изцяло от модула за покупки и продажби в SAF-T (чл. 71и, ал. 2, т. 3 от ДОПК), където документът за доставка се обвързва с конкретната счетоводна статия и кореспондиращите сметки. 3. Уникалният код за съответствие като свързващ ключ за Three-way Matching: Уникалният код за съответствие, генериран от НИССЕФ по чл. 120в от ЗДДС, служи като системен референтен ключ и се записва в счетоводната база данни и в purchase/sales модула на SAF-T (чл. 71и, ал. 2, т. 3 ДОПК). При електронни ревизии по чл. 110–120 от ДОПК органите по приходите ще извършват автоматичен тристранен контрол чрез съпоставка между: 1) фактурните данни в НИССЕФ; 2) счетоводните статии в Главната книга в SAF-T; 3) платежния поток по декларирания във фактурата IBAN (чл. 120а, ал. 2, б. „б“ ЗДДС) и модул „Плащания“ в SAF-T (чл. 71и, ал. 2, т. 4 ДОПК). Този код обаче има само технически характер и не представлява самостоятелно материалноправно основание за възникване или отказ на данъчни права. 4. Облекчаване на микропредприятията: Чл. 71з, ал. 2, т. 1 от ДОПК изключва от задължението за подаване на SAF-T микропредприятията по чл. 19, ал. 1 от ЗСч, които не са регистрирани по ЗДДС. Увеличаването на прага за регистрация по ДДС на 75 000 евро по чл. 96, ал. 1 от ЗДДС има директен положителен ефект: микропредприятията в електронната търговия с оборот между 51 130 евро и 75 000 евро, които се отрегистрират или не се регистрират		

				по ЗДДС, автоматично се освобождават и от тежестта за генериране и подаване на сложния одитен файл SAF-T по ДОПК. Сравнението между двата инструмента е представено в следната таблица: Параметър Структурирано фактуриране по ЗДДС (НИССЕФ) Одитен файл SAF-T по ДОПК Правно основание Чл. 113, ал. 16–19, чл. 120а–120д ЗДДС Чл. 71з, 71и, 71к ДОПК Предметен обхват Данни за конкретна доставка (данъчна основа, ставка, данък, банкова сметка, реквизити по EN 16931) Цялостна счетоводна отчетност: Главна книга, статии, салда, разчети, плащания, активи, запаси Периодичност и срокове В реално време (незабавно): предаване при съставяне на документа (чл. 120г, ал. 1 ЗДДС) Ежемесечно: до края на следващия месец (чл. 71к, ал. 1); Годишно: с декларацията по ЗКПО (активи); При поискване: запаси Формат и комуникация XML/JSON по европейски стандарт EN 16931 (UBL 2.1 / CII) през системен API интерфейс		

				XML файл по OECD SAF-T схема, подаван по електронен път задължително с КЕП (чл. 71к, ал. 4 ДОПК) Срок за поправка на грешки До 48 часа от доказуемото получаване на системно несъответствие от НАП (чл. 120г, ал. 3 ЗДДС) В 7-дневен срок от уведомлението от НАП (чл. 71к, ал. 7 ДОПК); корекции за първите 6 месеца – до 7-ия месец Санкции при неизпълнение Преразгледани съразмерни санкции по чл. 182а ЗДДС с гратисен период за поправими технически грешки Имуществена санкция от 2 556.46 до 7 669.38 евро (5 000 до 15 000 лв.) по чл. 277а ДОПК Отговорност за софтуер Диференцирана отговорност по чл. 192б ЗДДС само при доказана вина с предварителен срок за отстраняване Няма пряка санкция за софтуерни производители (отговорността се носи от задълженото лице) IV. ПРЕДЕДЕФИНИРАНЕ НА ЛЕГАЛНИТЕ ПОНЯТИЯ „ЕЛЕКТРОНЕН МАГАЗИН“ И „ИАСУТД“ (§ 1, Т. 87 И Т. 67 ОТ ДР НА ЗДДС) БАПФОЕТ настоява за задължителна нормативна актуализация на основните		

				легални дефиниции в Допълнителните разпоредби на ЗДДС с цел тяхното привеждане в съответствие с разпределените архитектури в електронната търговия и дигиталния сектор: 1. Преодоляване на дефицитите в понятието „Електронен магазин“ (§ 1, т. 87 от ДР на ЗДДС): Действащата дефиниция определя електронния магазин чрез препратка към потребителските договори от разстояние по чл. 45 от Закона за защита на потребителите (ЗЗП), ограничавайки го до физически стоки, „потребителска кошница“ и „адрес на доставка“. Тази формулировка е несъвместима с: - B2B електронната търговия: Сделките между търговци не попадат под чл. 45 от ЗЗП, което създава абсурден регулаторен вакуум при B2B порталите; - Headless Commerce и API архитектури: В съвременната търговия потребителският интерфейс (frontend) е отделен от бекенд логиката, ERP и фактуриращите модули; - Дигитални услуги, SaaS и абонаменти: При софтуер като услуга и стрийминг липсват класическа кошница и адрес за физическа доставка; - Необходимост от изрично негативно разграничение: За да се избегне рискът за външни оператори по чл. 192б ЗДДС, второто изречение на нормата трябва категорично да прогласи, че самостоятелните платежни портали (Payment Gateways), билингови системи, счетоводни модули, куриерски софтуери и ERP системи не представляват електронни магазини. 2. Актуализиране на понятието „ИАСУТД“ (§ 1, т. 67 от ДР на ЗДДС): Легалната дефиниция на Интегрирана автоматизирана система за управление на		

				търговската дейност (ИАСУТД) по § 1, т. 67 от ДР на ЗДДС продължава да съдържа остаряла териториална обвързаност с физическия „търговски обект“ (в противоречие с развитието на практиката на ВАС, напр. Решение № 11995/2024 г.). В електронната търговия продажбите се извършват изцяло виртуално, а издаването на електронни системни бонове е изрично регламентирано в чл. 118, ал. 21, т. 3 ЗДДС. Дефиницията следва да обхване облачните системи, SaaS и стрийминг платформите, като въведе изрична защитна клауза (Safe Harbour), че интеграцията на външни логистични (WMS), платежни и счетоводни софтуери през стандартизирани API не ги превръща в съставна част от фискалната система и изключва отговорността им по чл. 192б от ЗДДС. V. НОРМАТИВНИ КОЛИЗИИ СЪС ЗАКОНА ЗА ЕЛЕКТРОННАТА ТЪРГОВИЯ (ЗЕТ), ЗЕДЕУУ И РЕЗЕРВНИ РЕЖИМИ Предложеният проект на ЗИД на ЗДДС въвежда разпоредби в чл. 120г и чл. 120д, които влизат в колизия с действащото частно право и се нуждаят от прецизиране: 1. Правната фикция за получаване на документа (чл. 120д, ал. 2 ЗДДС) срещу чл. 11 от ЗЕТ: Съгласно чл. 120д, ал. 2 от проекта, структурираните електронни фактури се считат за получени от получателя в момента, в който за съответния документ бъде генериран уникален код за съответствие в НИССЕФ на НАП. Същевременно чл. 11 от ЗЕТ постановява, че електронното изявление се счита за получено, когато адресатът има възможност за достъп до него. Този принцип е залегнал и в Закона за електронния		

				документ и електронните удостоверителни услуги (ЗЕДЕУУ) и практиката на ВАС (Решение № 11333/2025 г. и Решение № 3523/2025 г.). Обвързването на получаването със служебно действие на сървърите на НАП крие риск от тежки гражданскоправни последици (изпадане в забава за плащане по търговски договори, изтичане на срокове за рекламации). БАПФОЕТ настоява фикцията по чл. 120д, ал. 2 да бъде изрично ограничена само за целите на ЗДДС, без да засяга правилата по ЗЕТ и изпълнението на договорите. 2. Процедура за оспорване на погрешно получени фактури: В съответствие с препоръките на ИПСБ, генерирането на код в НИССЕФ не доказва реалността на сделката, нито че получателят е правилно определен. В закона следва да се уреди изричен ред за оспорване през НИССЕФ при неправилно посочен получател, липса на сделка или грешки в данните, със задължително служебно уведомяване на издателя, без това да превръща техническото получаване в автоматично материално приемане на задължението. 3. Регламентиране на авариен режим (Offline Mode) и статус борд на НАП (чл. 120г ЗДДС): Зависимостта на издаването на фактурите от онлайн връзката с НИССЕФ (чл. 120а, ал. 3 ЗДДС) създава огромен риск при аварии и прекъсвания на интернет свързаността. В чл. 120г от ЗДДС следва да се разпише законов резервен режим (Fallback/Offline режим), позволяващ издаване на фактури с локален уникален номер и последващо предаване към НАП след възстановяване на достъпа, без това да съставлява		

				административно нарушение. НАП следва да поддържа публичен статус борд (SLA/архив на прекъсванията) в реално време, като официално обявената недостъпност се признава служебно от органите по приходите, а 48-часовият срок по чл. 120г, ал. 3 спира да тече по време на срива. VI. ОБОСНОВКА ЗА ЦЯЛОСТНА ОТМЯНА И ПРЕРАБОТВАНЕ НА РАЗПОРЕДБИТЕ ЗА Е-ТЪРГОВИЯ В НАРЕДБА № Н-18 Действащата подзаконова рамка по Наредба № Н-18 от 13 декември 2006 г. е морално остаряла и влиза в тежки практически колизии с новия структуриран дигитален модел. Внедряването на НИССЕФ и SAF-T прави съществуването на редица режими в Наредба № Н-18 напълно излишно и вредно за стопанския оборот: 1. Премахване на риска от двойно отчитане на приходите и ДДС: При онлайн B2B покупка, платена с карта през виртуален ПОС, по действащата Наредба № Н-18 търговецът е длъжен да издаде касов бон от ФУ (чл. 118, ал. 1 ЗДДС вр. чл. 25 от Н-18). Едновременно с това, по чл. 113, ал. 16 ЗДДС той издава структурирана е-фактура към купувача и я изпраща към НИССЕФ. Данните от касовия апарат постъпват през дистанционната връзка на ФУ, а фактурата – през НИССЕФ. При автоматичното генериране на проекта на справка-декларация по чл. 125, ал. 15 и 16 от ЗДДС това води до автоматично двойно начисляване на данъка. Чрез новия чл. 118, ал. 25 от ЗДДС следва изрично да се регламентира, че при безналично плащане, за което е издадена структурирана е-фактура с генериран код от НИССЕФ, задължение за фискален бон не		

				възниква; 2. Пълна отмяна на Глава седма „б“ (чл. 52о–52у) и Приложение № 38 от Наредба № Н-18: Действащият алтернативен режим за неприсъствени плащания с карта изисква онлайн магазините да подават ежемесечно стандартизиран одиторски файл по Приложение № 38 за всички изпълнени поръчки. С въвеждането на подаването на данни за фактурите в реално време към НИССЕФ (чл. 120г ЗДДС) и месечния счетоводен файл SAF-T (чл. 71к ДОПК), поддържането на трети паралелен одитен файл по Приложение № 38 представлява недопустима административна тежест и тройно дублиране на данни, поради което режимът следва да бъде изцяло отменен от момента на задължителното прилагане на НИССЕФ; 3. Неприложимост на изискванията за Търговски обект и СУПТО към дигиталните услуги: Наредба № Н-18 е конструирана около концепцията за физически търговски обект и хардуерна фискална памет. Прилагането на изискванията за Софтуер за управление на продажбите в търговски обект (СУПТО по Приложение № 29) спрямо SaaS платформи, хостинг, облачна инфраструктура и абонаменти е технологично необосновано и блокира навлизането на международни billing системи. Дигиталните услуги нямат плащания в брой и следва да бъдат изрично изключени от обхвата на СУПТО; 4. Синхронизиране на сторно операциите с анулирането по ЗДДС: Строгият режим на сторно бележки по чл. 31 от Н-18 влиза в колизия със служебното анулиране на фактури в НИССЕФ по чл. 116, ал. 9 ЗДДС и структурираните кредитни известия по чл.		

				120б ЗДДС. Разпоредбите на Н-18 трябва да бъдат хармонизирани, като се премахне изискването за фискално сторниране при безкасови продажби с издадено кредитно известие. VII. ЗАДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ПРОЦЕДУРИТЕ ПО НОТИФИКАЦИЯ (TRIS И ViDA) БАПФОЕТ категорично обръща внимание на Министерството на финансите, че проектът за въвеждане на задължително структурирано електронно фактуриране попада в обхвата на две отделни и независими европейски процедури по нотификация: 1. ДДС рамка (Директива (ЕС) 2025/516 – ViDA): С приемането на Директива (ЕС) 2025/516 бяха изменени чл. 218, пар. 2 и чл. 232, пар. 2 от Директива 2006/112/ЕО, с което отпадна необходимостта България да иска индивидуална дерогация по чл. 395 от Директивата за ДДС. След приемането на закона от Народното събрание Република България е длъжна да нотифицира националните мерки за транспониране към Европейската комисия (DG TAXUD) по реда на чл. 260 от ДФЕС. 2. Задължителна нотификация за технически регламенти по Директива (ЕС) 2015/1535 (Процедура TRIS): Съгласно чл. 1, параграф 1, букви „в“, „г“, „д“ и „е“ от Директива (ЕС) 2015/1535, всяка правна норма, установяваща задължителни технически спецификации за софтуер, формати на файлове, API протоколи, правила за услуги на информационното общество или административни санкции за софтуерни разработчици, представлява технически регламент. В тази категория попадат:		

				- Бъдещата Наредба на министъра на финансите по чл. 120а, ал. 4 от ЗДДС (определяща техническите изисквания, формати, синтаксис, криптографски ключове и API правила за НИССЕФ); - Санкционната разпоредба на чл. 192б от ЗДДС спрямо производители и разпространители на софтуер; - Съпътстващите изменения в Наредба № Н-18 относно софтуерните изисквания и комуникационни протоколи. Правни последици от пропускане на TRIS нотификацията: Съгласно константната практика на Съда на ЕС по дела C-194/94 (CIA Security), C-443/98 (Unilever), C-255/15 (Falbert), C-120/24 (Unigames), както и практиката на Върховния административен съд (Решение № 4931/2021 г.), технически регламент, който не е нотифициран пред Европейската комисия по реда на Директива (ЕС) 2015/1535 или е приет преди изтичането на задължителния 3-месечен период на прекъсване (Standstill period), е неприложим и не противопоставим спрямо частноправните субекти (unenforceable). Националните административни органи и съдилища са длъжни служебно да откажат прилагането му и да отменят наложените въз основа на него санкции. Сравнението между приложимите процедури е представено в следната таблица: Процедура / Правно основание Предмет и обхват Срокове и Standstill период Правна последица при неизпълнение		

				1. Обществено обсъждане (Чл. 26 от ЗНА) Проект на ЗИД на ЗДДС, мотиви, частична предварителна оценка на въздействието Срок за становища: 30 дни преди внасяне в Министерския съвет Опорочаване на законодателната процедура и риск от съдебна отмяна на подзаконовите актове. 2. ДДС нотификация за транспониране (Чл. 260 от ДФЕС вр. Директива 2025/516) Транспониране на Директива (ЕС) 2025/516 (ViDA) и корелационна таблица След окончателното обнародване на закона в „Държавен вестник“ Стартиране на процедура за нарушение (Infringement) по чл. 258/260 от ДФЕС и финансови санкции за държавата. 3. Техническа нотификация		

				(TRIS) (Директива (ЕС) 2015/1535) Проект на Наредба по чл. 120а, ал. 4 ЗДДС, технически спецификации за софтуер, чл. 192б ЗДДС, Наредба № Н- 18 Задължителен 3- месечен период на прекъсване (Standstill) преди финалното приемане на акта Пълна неприложимост и непротивопоставимост на техническия регламент пред съдилищата (дела CIA Security, Unilever, Falbert, Unigames). VIII. КОНКРЕТНИ ЗАКОНОДАТЕЛНИ И НОРМАТИВНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ (DE LEGE FERENDA) БАПФОЕТ предлага следните конкретни редакции в текстовете на ЗДДС, ДОПК и подзаконовата уредба, обединяващи отрасловите приоритети и общите препоръки с ИПСБ: Нормативе н акт и разпоредба Предлаган текст / Редакция Правни и практически мотиви ЗДДС § 1, т. 67 от ДР (ИАСУТД)		

				Точка 67 се изменя така: „67. „Интегрирана автоматизирана система за управление на търговската дейност“ е софтуерно-хардуерна система за регистриране и отчитане на продажби на стоки или услуги или сторно операции чрез издаване на фискални или електронни системни бонове. Интегрираната автоматизирана система осигурява автоматичен контрол върху движението на стоката или изпълнението на услугата от нейното заявяване или поръчване до счетоводното отчитане на реализацията ѝ, независимо дали дейността се осъществява във физически обект, чрез електронен магазин или платформа за цифрови услуги. Допуска се отделни функционалности по складово стопанство (WMS), логистика, разплащания, фактуриране или ERP управление да се осъществяват чрез външни софтуерни модули и API интерфейси, като тези външни модули не съставляват част от фискалната памет на системата и за тях не се прилага отговорността по чл. 192б.“ Премахва териториалната обвързаност с физически обект, обхваща SaaS и електронната търговия съобразно чл. 118, ал. 21, т. 3 ЗДДС и осигурява защитна клауза (Safe Harbour) за външни ERP, WMS и платежни модули. ЗДДС § 1, т. 87 от ДР (Е-		

				магазин) Точка 87 се изменя така: „87. „Електронен магазин“ е софтуер, софтуерна система, приложение, електронен интерфейс или съвкупност от взаимосвързани софтуерни модули, достъпни чрез интернет или друга Преодолява ограничението до чл. 45 от ЗЗП (обхваща B2B), регулира Headless Commerce и дигиталните абонаменти, и изрично изключва платежни, куриерски и счетоводни модули от риска по чл. 192б от ЗДДС. електронна мрежа, чрез които се осъществява предлагане, конфигуриране, поръчване, сключване на договори за продажба на стоки или предоставяне на услуги (включително B2B доставки, услуги, предоставяни по електронен път, цифрово съдържание и абонаментни планове), и чрез които се организира приемането на електронни поръчки, обработката на плащанията, автоматизираното изпълнение, фактурирането или отчитането на доставките. Самостоятелните платежни портали, билингови системи, счетоводни модули, софтуери за логистична и куриерска обработка и ERP системи не представляват електронни магазини.“ ЗДДС Чл. 70, ал. 7 Алинея 7 се изменя така: „(7) Не е налице право на данъчен кредит за доставка на стоки и услуги, за която данъкът не е начислен с данъчен документ по чл. 120а и 120б, когато		

				доставчикът е бил задължен да издаде такъв документ, освен ако получателят докаже реалността на доставката с други първични счетоводни, търговски и платежни документи съгласно практиката на Съда на Европейския съюз.“ Синхронизира нормата с практиката на СЕС по дела C-516/14 (Barlis 06), C-537/22 (Global Ink Trade) и C-521/24 (Aptiv Services), гарантирайки, че формални дефекти във формата не отнемат материалното право на кредит. ЗДДС Чл. 71, т. 1 Точка 1 се изменя така: „1. притежава данъчен документ, съставен в съответствие с изискванията на чл. 114, 115, 120а или 120б, или разширен фискален или системен бон по чл. 118, ал. 24, в който данъкът е посочен на отделен ред;“ Гарантира правото на приспадане по всички законосъобразно издадени първични документи, включително разширени фискални/системни бонове по чл. 118, ал. 24 ЗДДС. ЗДДС Чл. 82, ал. 2, т. 4 Точка 4 се изменя така: „4. регистрирано по този закон лице – получател по доставка на стоки или услуги с място на изпълнение на територията на страната, извършена от доставчик, който не е установен на		

				територията на страната;“ Ограничава механизма за обратно начисляване единствено до регистрирани по ЗДДС получатели, изключвайки крайни потребители физически лица и нерегистрирани субекти. ЗДДС Чл. 116, ал. 9 Алинея 9 се изменя така: „(9) Погрешно издадени структурирани електронни фактури и известия към тях могат да се анулират по инициатива на доставчика чрез националната информационна система по чл. 120в най-късно до 5-о число на данъчния период, следващ периода на издаването им, при условие че документът не е включен в окончателно подадена справка-декларация на получателя. За анулирането системата генерира автоматично електронно известие до получателя.“ Съгласува анулирането на е-документи с кредитните известия по чл. 116, ал. 4 и гарантира защита на правата на получателя при корекции в НИССЕФ. ЗДДС Чл. 118, нова ал. 25 Създава се ал. 25: „(25) Разпоредбите на ал. 1 и ал. 3 не се прилагат за доставки на стоки и услуги, платени по безкасов път (чрез кредитен превод, директен дебит, банкова карта, виртуален ПОС терминал или доставчик на платежни услуги), за които доставчикът е издал структуриран		

				данъчен документ по чл. 120а или отразява доставката по чл. 120в.“ Предотвратява риска от автоматично двойно начисляване на приходите и ДДС в предварително попълнената декларация по чл. 125 ЗДДС и освобождава онлайн търговците от ненужни фискални бонове. ЗДДС Чл. 120а, ал. 2 В ал. 2 буква „а“ се отменя, а буква „б“ се изменя така: „б) международен номер на банкова сметка (IBAN) на доставчика – единствено в случаите, когато плащането по доставката е извършено или се предвижда да бъде извършено по тази банкова сметка;“ Премахва задължителното кодиране по КН / UN/CEFACT в съответствие с чл. 226 и чл. 273 от Директива 2006/112/ЕО и урежда вписването на IBAN само при реално банково плащане. ЗДДС Чл. 120г, ал. 1 и 3 В чл. 120г се създават нови изречения в ал. 1 и ал. 3: „(1) ... При липса на интернет свързаност, авария или планирана профилактика на системата по чл. 120в, доставчикът издава документа в авариен режим с локален уникален идентификатор, а данните се предават незабавно след възстановяване на свързаността, без това да съставлява		

				нарушение. (3) ... Срокът от 48 часа започва да тече от момента на доказуемото получаване Въвежда законов резервен режим (Offline mode) при сривове в сървърите на НАП и предпазва бизнеса и разработчиците от драстични санкции. на съобщението за несъответствие от лицето и спира да тече по време на техническа недостъпност на системата по чл. 120в.“ ЗДДС Чл. 120д, ал. 2 и нова ал. 4 Алинея 2 се изменя и се създава ал. 4: „(2) За целите на този закон структурираните електронни фактури и известия към тях се считат за получени от получателя в момента, в който за съответния документ бъде генериран уникален код за съответствие в националната информационна система по чл. 120в. Тази фикция не засяга правилата за получаване на електронни изявления по Закона за електронната търговия и гражданскоправните последици по изпълнението на договорите. (4) Лице, посочено като получател в структуриран данъчен документ, има право да оспори документа пред националната информационна система по чл. 120в при грешен идентификатор, липса на сключена сделка или несъответствие в данните в 14-дневен срок от узнаването.“ Премахва колизията с чл. 11 от ЗЕТ и ЗЕДЕУУ и въвежда официален		

				ред за оспорване на погрешно адресирани или недействителни електронни фактури. ЗДДС Чл. 182а Член 182а се изменя така: „Чл. 182а. (1) Регистрирано лице – доставчик, което не издаде структурирана електронна фактура по чл. 120а, се наказва с глоба от 150 до 500 евро – за физическите лица, които не са търговци, или с имуществена санкция от 300 до 1 000 евро – за юридическите лица и едноличните търговци. (2) Когато доставката е отразена в счетоводството, данъкът е надлежно начислен и внесен, а нарушението се състои единствено в неспазване на техническия структуриран формат, се налага глоба или имуществена санкция в размер от 50 до 150 евро.“ Привежда санкциите в съответствие с принципа на съразмерност и чл. 27 от ЗАНН, като диференцира умишленото укриване от поправими технически грешки във формата. ЗДДС Чл. 192б Член 192б се изменя така: „Чл. 192б. (1) Производител на софтуер, чийто продукт поради доказани груби Премахва драстичните и непропорционални санкции (50 000–250 000 евро), въвежда технически дефекти в програмния код блокира предаването на данни към системата по чл. 120в, след писмено предупреждение от НАП и неизпълнение		

				в разумен срок от не по-малко от 30 дни за отстраняване на дефекта, се наказва с имуществена санкция от 2 500 до 10 000 евро. (2) Не се налага санкция по ал. 1, когато неизпълнението се дължи на недостъпност на системата на НАП, промяна в API спецификациите без осигурен 6-месечен срок за адаптация, или на действия на потребителя.“ задължителен срок за отстраняване на дефекти и изключва отговорност при сривове в НАП. ЗДДС § 103 и § 105 от ПЗР Текстовете се изменят с оглед осигуряване на: 1. Минимум 12 месеца тестови период на НИССЕФ от датата на обнародване на Наредбата по чл. 120а, ал. 4 ЗДДС; 2. Поетапно влизане в сила: от 01.07.2028 г. за големи предприятия и от 01.07.2029 г. за МСП; 3. 12-месечен гратисен период без налагане на санкции по чл. 182а и чл. 192б от ЗДДС. Осигурява правна предвидимост, технологично време за адаптация на бизнеса и защита на МСП от блокиране на дейността. ДОПК Чл. 71и, ал. 2, т. 3 Точка 3 се изменя така: „3. информация от документите за покупки и продажби, включително уникалния код за съответствие от националната информационна система		

				по чл. 120в от ЗДДС за издадените структурирани електронни документи, както и данни за клиентите и доставчиците;“ Осигурява нормативна връзка между ЗДДС и SAF-T, превръщайки уникалния код от НИССЕФ в общ референтен ключ за автоматизиран тристранен одит (Three-way Matching) по чл. 110 ДОПК. Наредба № Н-18 Глава VII „б“ и Приложение № 38 ПЪЛНА ОТМЯНА: Отмяна на Глава седма „б“ (чл. 52о–52у) и Приложение № 38 към чл. 52т, ал. 2, считано от датата на задължителното прилагане на НИССЕФ. Премахва тройното дублиране на данни между Приложение № 38 по Н-18, реалното отчитане по чл. 120г ЗДДС и счетоводния SAF-T файл по чл. 71к ДОПК. Наредба № Н-18 ИЗКЛЮЧВАНЕ НА ДИГИТАЛНИТЕ УСЛУГИ: Премахва изискването за фискална сертификация и свързване с касови апарати на международен софтуер Чл. 3 и Приложение № 29 (СУПТО) Изрично изключване на софтуерните		

				платформи за онлайн услуги, SaaS, стрийминг, облачна инфраструктура и дигитално съдържание от обхвата на изискванията за СУПТО. за чисти онлайн услуги без плащания в брой. IX. ЗАКЛЮЧЕНИЕ И ИСКАНИЯ КЪМ ВНОСИТЕЛЯ Въвеждането на структурираното електронно фактуриране и цифровото отчитане по ДДС представлява стратегическа реформа, която БАПФОЕТ подкрепя по същество. За да не се превърне тази трансформация в непреодолима тежест за цифровата икономика и за да се гарантира спазването на европейските и националните правни стандарти, БАПФОЕТ настоява Министерството на финансите и Министерският съвет: 1. Да преструктурират времевия график на реформата, като отложат задължителното внедряване от 1 януари 2028 г. и приемат поетапен модел (големи предприятия от 01.07.2028 г., МСП от 01.07.2029 г.), предшестван от минимум 12 месеца тестова среда и последван от 12 месеца гратисен период без санкции; 2. Да приемат предложените от БАПФОЕТ прецизирани легални дефиниции на „ИАСУТД“ (§ 1, т. 67) и „електронен магазин“ (§ 1, т. 87 от ДР на ЗДДС), гарантиращи защитна клауза (Safe Harbour) за външни ERP, WMS, билингови и куриерски софтуерни модули; 3. Да защитят правото на данъчен кредит по чл. 70, ал. 7 и чл. 71, т. 1 от ЗДДС съобразно практиката на СЕС по дело C-516/14 (Barlis 06), като не допускат отказ от приспадане при безспорна материална реалност на доставката и изрично признаят разширените		

				фискални/системни бонове по чл. 118, ал. 24 ЗДДС; 4. Да отменят задължителното кодиране по КН и UN/CEFACT в чл. 120а, ал. 2, б. „а“ ЗДДС и да ограничат механизма за обратно начисляване по чл. 82, ал. 2, т. 4 ЗДДС единствено до регистрирани по ЗДДС получатели; 5. Да въведат законов авариен режим (Offline mode) в чл. 120г ЗДДС със спиране на сроковете при недостъпност на НАП и публичен SLA статус борд, както и да ограничат данъчната фикция по чл. 120д, ал. 2 ЗДДС само за данъчни цели с регламентиране на процедура за оспорване на фактури; 6. Да приемат новата ал. 25 на чл. 118 от ЗДДС за освобождаване от фискален бон при безналични продажби с издадена е-фактура и да стартират паралелна реформа за цялостна отмяна на Глава седма „б“ и Приложение № 38 от Наредба № Н-18, както и изключване на дигиталните услуги и SaaS от режимите за СУПТО; 7. Да преработят санкционните състави по чл. 182а и чл. 192б от ЗДДС, като намалят драстично техните размери, въведат задължително предупреждение с разумен срок за отстраняване на технически дефекти и изключат отговорността при сривове в НАП или липса на 6-месечен срок за адаптация към нови API спецификации; 8. Да стартират своевременно официална процедура по нотификация на проекта на Наредбата по чл. 120а, ал. 4 от ЗДДС, чл. 192б ЗДДС и измененията в Наредба № Н-18 пред Европейската комисия по реда на Директива (ЕС) 2015/1535 (TRIS) с осигуряване на задължителния 3-месечен Standstill период, с оглед предотвратяване на тяхната неприложимост и не противопоставимост спрямо частноправните субекти.		

				БАПФОЕТ декларира своята пълна готовност за конструктивен експертен диалог и участие в работни групи към Министерството на финансите и Националната агенция за приходите за финализиране на текстовете на законопроекта и подзаконовата нормативна уредба.		
25	Получено чрез Портала за обществени консултации - 21.10.2026 Получено чрез Портала за обществени консултации - 22.10.2026	**Валентина Кючукова** **Даниела Стефанова**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: …. ☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Подкрепям напълно изразеното становище на колегите от ИПСБ към Проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност, като Ви моля изложените предложения да бъдат взети предвид при преработването на законопроекта. Приоритет следва да бъдат защитата на законосъобразния данъчен кредит, въвеждането на изпълними правила за документиране и корекции, осигуряването на съразмерност на санкциите и предоставянето на достатъчен срок за подготовка на задължените лица. Настояваме задължителното структурирано електронно фактуриране да бъде отложено до изпълнението на необходимите условия за нормативна, техническа и организационна готовност. В допълнение към становището изразявам възражение срещу предложените с § 61 от законопроекта изменения в чл. 168в, ал. 1 т.5 от Закона за данък върху добавената стойност, с които в годишния оборот за целите на регистрацията по ЗДДС се включват допълнителни категории доставки, включително доставки, свързани с недвижими имоти, освободени по чл. 45 от закона. Считаме, че предложената промяна ще доведе до неоправдано разширяване на кръга на задължените	Не се приема	Видно от разпоредбата на чл. 168в, ал. 1, т. 5 от ЗДДС (в сила от 01.01.2026 г.) при определяне на годишния оборот в страната за целите на регистрацията по закона се включва общата сума от данъчните основи на извършените през календарната година освободени доставки на недвижими имоти с място на изпълнение на територията на страната от данъчно задължено лице. Разпоредбата на чл. 168в, ал. 1, т. 5 от ЗДДС е в съответствие с текста на чл. 288, пар. 1, б. „д“ от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност, съгласно който в годишния оборот се включват стойността на сделките с недвижими имоти, освен ако тези сделки са спомагателни сделки. Обръщаме внимание, че разпоредбата на чл. 288 от

				за регистрация по ЗДДС лица, без да е доказана съответстваща фискална полза за държавния бюджет. В резултат на изменението физически и юридически лица, които осъществяват освободени доставки на услуги, свързани с недвижими имоти, могат да достигнат прага за задължителна регистрация и да бъдат задължени да изпълняват всички произтичащи от нея административни задължения. Това включва водене на отчетност за целите на ЗДДС, подаване на справки-декларации и отчетни регистри и осигуряване на необходимото счетоводно и административно обслужване. Съществено в случая е, че регистрацията по ЗДДС няма да промени данъчния характер на тези доставки. Когато съответните доставки са освободени по силата на чл. 45 от закона, те ще продължат да бъдат освободени и няма да пораждат задължение за начисляване на ДДС само поради включването им в оборота за целите на регистрацията. По този начин физически лица и предприятия ще бъдат натоварени с допълнителни разходи и административни задължения, а Националната агенция за приходите – с обработването и контрола на допълнителен обем данъчна отчетност, без от деклариране на тези освободени доставки да възниква само по себе си допълнително данъчно постъпление в бюджета. Необходимо е ясно да се разграничи увеличаването на броя на регистрираните по ЗДДС лица от реалното увеличаване на данъчните приходи. Самото включване на освободени доставки в оборота за регистрация не ги превръща в облагаеми и не гарантира допълнителни бюджетни постъпления. При липса на конкретни разчети за очакваните приходи и доказана необходимост от мярката съществува риск да се въведат нови		Директива 2006/112/ЕО, която предвижда включване в оборота, който служи за критерий при прилагане на режимите за прагови освобождавания, стойността на сделки с недвижими имоти, освен ако тези сделки не са спомагателни сделки, е следвало да бъде транспонирана в ЗДДС от 01.01.2007 г. Независимо, че към датата на присъединяването на страната ни към Европейския съюз в ЗДДС не е въведено изцяло европейското правило за формиране на оборот за регистрация и Европейската комисия не е образувала до момента наказателна процедура, във връзка с въвеждането на Директива (ЕС) 2020/285 в ЗДДС, е наложително разпоредбата на чл. 288 да бъде правилно транспониране. С указание на Комитета по ДДС на ЕК с № taxud.c.1(2025)12284123 – EN, Комитетът по ДДС приема, че годишният оборот включва стойността на сделки с недвижими имоти, обхванати от член 135, параграф 1, букви й), к) и л) от Директива 2006/112/ЕО, по-конкретно: й) доставката на сгради или части от сгради, както и на земята, която заемат, с изключение на доставката, посочена в член 12, параграф 1, буква а);

				задължения за значителен кръг лица, без да се постигне измерим положителен фискален резултат. Искане С оглед на изложеното настояваме предложените изменения в § 61 да бъдат преразгледани и да не се приема разширяване на обхвата на оборота за задължителна регистрация с допълнителни освободени доставки, свързани с недвижими имоти, без убедителна обосновка за необходимостта и очаквания положителен ефект за държавния бюджет. Преди приемането на изменението следва да бъдат представени конкретни данни за броя на лицата, които ще подлежат на допълнителна регистрация, административните разходи за тях и приходната полза за бюджета, която законодателят очаква да постигне. В заключение считам, че предложената промяна създава риск от непропорционална административна тежест за физическите лица и бизнеса, както и за приходната администрация, срещу недоказани ползи за фиска, доколкото обхваща доставки, които запазват характера си на освободени от облагане с ДДС. Моля настоящото възражение да бъде взето предвид при обсъждането на законопроекта.		к) доставката на незастроена земя с изключение доставката на земя за строеж, както е посочено в член 12, параграф 1, буква б); л) отдаване под наем или под аренда на недвижими имоти. В решение на СЕС по дело С -716/18, Съдът на Европейския съюз счита, че отдаването под наем на недвижим имот може да представлява „сделка с недвижим имот“ по смисъла на член 288, първа алинея, точка 4 от Директива 2006/112/ЕО само доколкото е освободена сделка, което запитващата юрисдикция следва да провери, като вземе предвид член 135, параграф 1, буква л) и член 135, параграф 2, последна алинея от посочената директива. Видно от посоченото, включването в годишния оборот за регистрация по ДДС на „освободените доставки на недвижими имоти, в това число и отдаването под наем на сграда или на част от нея за жилище на физическо лице“ е в съответствие както с текста на чл. 288, пар. 1, б. „д“ от Директива 2006/112/ЕО, с указанието на Комитета по ДДС, така и с практиката на СЕС, постановена с решение на СЕС по дело С -716/18. Правна уредба на освободените доставки на недвижими имоти в Директива 2006/112/ЕО е както следва:

						Член 135, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО *– Държавите-членки освобождават доставката на**:*** *й) сгради или части от сгради, както и на земята, която заемат, с изключение на доставката, посочена в член 12, параграф 1, буква а);* *к) незастроена земя с изключение доставката на земя за строеж, както е посочено в член 12, параграф 1, буква б).* *л) отдаване под наем или под аренда на недвижими имоти.* ***Член 135, параграф 2 от Директива 2006/112/ЕО*** *– Дейностите, посочени по-долу, се изключват от освобождаването, предвидено в параграф 1, буква л):* *а) предоставянето на настаняване съгласно определенията в законодателството на държавите-членки, в хотелския сектор или в секторите с подобна функция, включително предоставянето на настаняване във ваканционни селища или на площадки, разработени за ползване като къмпинги;* *б) отдаването под наем на помещения и площадки за паркиране на моторни превозни средства;* *в) отдаване под наем на постоянно инсталирано оборудване и машини;*

						г) наемането на сейфове. *Държавите-членки могат да приложат допълнителни ограничения на обхвата на освобождаването, посочено в параграф 1, буква л).* В официалния превод на български език на Директивата 2006/112/ЕО (чл. 135, параграф 1, букви „л“ и „м“) се използва широкото понятие „сделки с недвижими имоти“ (transactions). В ЗДДС навсякъде се използва конструкцията „доставка на...“ (на стока, на услуга, на недвижим имот). При терминологично различие между Директива и национален закон, механизмът на автономното тълкуване се задейства, за да се предотврати „национализирането“ на европейските понятия. В такива случаи преминаването към автономно тълкуване е задължително, за да се запази единството на правото на Съюза. Автономното значение на термините в правото на ЕС е ключов принцип на тълкуване, според който понятията в европейските актове трябва да се разбират самостоятелно и независимо от значението им в националните правни системи на държавите членки. Този принцип гарантира еднаквото прилагане на правото на ЕС в целия Съюз. Съдът на ЕС е органът, който

						установява автономното съдържание на понятията. Съдът на ЕС постановява, че при терминологични несъответствия трябва да се изхожда от автономното значение на термините в правото на ЕС и от принципа на данъчен неутралитет. Това означава, че държавите членки не могат да ги тълкуват чрез своите национални граждански или имотни закони, а трябва да следват единния европейски смисъл. Според практиката на Съда на Европейския съюз, терминологичното разграничение между доставка „на“ и „с“ не се основава само на буквалното значение в националните закони. В решение на СЕС по дело C-320/88 (Shipping and Forwarding Enterprise Safe), съдът е постановил, че: „доставка на стока“ не означава непременно прехвърляне на собственост по смисъла на националното гражданско право. В текстове и на други езици се набляга по-скоро на прехвърлянията (на френски език „opérations immobilières“; на английски език „real estate transactions“). Въпреки това тези текстове също така допускат възможността в общия смисъл на думата да включват и отдаването под наем на недвижим имот. Дори ЗДДС да използва термина „доставка на“, той трябва да се

						тълкува според смисъла на „сделка с“ от Директивата, за да не се допусне необосновано изключване на определени икономически дейности от данъчния обхват. С оглед на тази широка формулировка определящо значение имат смисълът и целта на член 288 от Директивата, тоест характерът de minimis на правния режим за малките предприятия. Поради това е необходимо понятието за освободените от данък сделки с недвижими имоти, които трябва да бъдат включени в изчисляването на оборота, да се тълкува разширително и — в съответствие със становището на Комисията — да се включат и освободени от данък сделки за отдаване по наем, с цел да се ограничи приложното поле на член 288 от Директивата за ДДС. Член 135, параграф 1, букви й), к) и л) и параграф 2 букви а) и в) от Директивата 2006/112/ЕО е транспониран в чл. 45 от ЗДДС, съгласно направена нотификация към ЕК. Заглавието на разпоредбата на чл. 45 е „Доставка, свързана със земя и сгради“. За разлика от Директива 2006/112/ЕО, която съдържа дефиниция на понятията „сграда“ и „земя“, в ЗДДС липсват такива дефиниции, формулирано е само понятието „нова сграда“.

						В ЗДДС, както и в Директивата 2006/112/ЕО не са предвидени изрични текстове относно освобождаване на сделки чрез използване на понятието „недвижими имоти“. В същото време, в чл. 288 от Директива 2006/112/ЕО, съответстващ на чл. 168в, от ЗДДС, се използва понятието „недвижим имот“, независимо, че и в директивата, и в ЗДДС не се предвидени изрични дефиниции на това понятие. В тези случаи се прилага определението за „недвижими имоти в чл. 13б от Регламент за изпълнение (ЕС) № 1042/2013 на Съвета от 7 октомври 2013 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011. В разпоредбата на чл. 45 от ЗДДС, аналогично на член 135, параграф 1 и 2 от Директива 2006/112/ЕО, освен режима на облагане на доставките, свързани със земя и сгради, е уреден и режимът на облагане и на доставките на други недвижими имоти, като например: наем на оборудване, машини, съоръжения и постройки, неподвижно закрепени към земята или изградени под повърхността ѝ; прехвърлянето на право на собственост или други вещни права, както и отдаването под наем от къмпинги, каравани паркове, ваканционни лагери, паркингови площи и други

						подобни; настаняване в караванни паркове. Предвид посоченото относно съдържанието на чл. 45 от ЗДДС, както и предвид практиката на НАП, разпоредбата урежда доставки на недвижими имоти, независимо от заглавието на същата. Липсата на дефиниции на понятията „земя и сгради“ също не променя обхвата на разпоредбата. Освен това, остава без значение и обстоятелството, че разпоредбата е в глава четвърта на ЗДДС „Освободени доставки и придобивания“, същата урежда освен освободените доставки на недвижими имоти, като определя кои доставки на имоти не се облагат с ДДС, така и условията, при които тези доставки стават облагаеми. Следователно, в чл. 168в, ал. 1, т. 5 от ЗДДС за целите на определяне на годишния оборот за регистрацията по закона в общата сума от данъчните основи на извършените през календарната година следва да се включват и доставките с предмет „отдаване под наем на сграда или на част от нея за жилище на физическо лице“, което е в пълно съответствие с директивата. В допълнение, за целите на формиране на годишния оборот по чл. 168в, ал. 1, т. 1 от ЗДДС, определянето на това дали една доставка на недвижим имот е

						облагаема се използва аргумент за противното, отново, спрямо изрично изброените освободени доставки в чл. 45 от ЗДДС. С оглед прецизиране по отношение на обхвата на освободени доставки на недвижими имоти, които се включват при определяне на облагаемия оборот се уточнява, че в оборота се включват и свързаните с недвижими имоти доставки, освободени по чл. 45 от ЗДДС. С допълнението се прецизира обхватът на сделките с недвижимо имущество, които формират съответния облагаем оборот. Чрез изричното включване на останалите свързани с недвижими имоти доставки, освободени по реда на чл. 45 от ЗДДС, се премахват предпоставките за различно тълкуване от страна на бизнеса и контролните органи и се гарантира правилното прилагане на ЗДДС. За по-голяма яснота на законовите разпоредби, както и за избягване на неясноти при определянето на обхвата на доставките, които формират годишен оборот в страната, и на доставките, по отношение на които се прилагат специалните режими за малки предприятия, се предлага разграничение на понятията облагаеми доставки, за които се прилага нулева ставка (регламентирани в глава трета от

						ЗДДС) и освободени доставки (регламентирани в глава четвърта от ЗДДС). Прилагането на нормите обхваща данъчно задължените лица, които определят годишен оборот в страната, както и тези, които прилагат специалните режими за малки предприятия.
26	22.10.2026 г. Получено по ел. поща	**Sovos**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Станислава Филчева	В отговор на: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност), публикуван за обществена консултация на 23 септември 2026 г. на Портала за обществени консултации (strategy.bg) от Министерството на финансите на Република България. Период на консултации до 23 октомври 2026 г. Изпратено на: Министерство на финансите на Република България (Министерство на финансите на Република България) Дата: 22 октомври 2026 г. Отговор от открита консултация Прилагане на пакета за ДДС в ерата на цифровите технологии (ViDA): Задължително електронно¬ фактуриране и цифрово отчитане в България Совос приветства възможността, предоставена от Министерството на финансите на Република България, да даде своя принос в тази обществена консултация по проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност („Проект на закон“), с който се въвежда задължително електронно фактуриране и цифрово отчитане B2B и B2G в съответствие с пакета на ЕС за ДДС в цифровата ера (ViDA). Като доставчик на услуги в областта на спазването на данъчното законодателство, Sovos има	Приема се	

				дългогодишен опит в подпомагането на правителствата да се развиват и прилагат, а фирмите да спазват изискванията за данъчна дигитализация по целия свят. Понастоящем следим отблизо прилагането на ViDA в държавите — членки на ЕС, и сме приканени да подкрепим Европейската комисия както в работата ѝ по обяснителните бележки към ViDA чрез участие в експертната група по ДДС, така и в проекта за ДДС след ViDA. Sovos оценява факта, че консултативните материали показват, че Министерството на финансите внимателно разработва цялостна рамка, която съчетава структурирани електронни фактури, национална система, управлявана от Националната агенция за приходите, премахването на дневниците за покупки и продажби и предварително попълнена справка-декларация за ДДС. Приветстваме това предложение, което използва варианта ViDA, който дава възможност на държавите членки да въведат електронно фактуриране за вътрешните доставки и представлява солидна стъпка към привеждане в съответствие с рамката. С настоящото бихме искали да коментираме основните области, разгледани в законопроекта, и да предоставим контекст в настоящите тенденции за дигитализация на косвените данъци на европейско и световно равнище. Като общ коментар смятаме, че рамката ще бъде най-ефективна, ако е изградена върху същите основи като самата ViDA: европейският стандарт за съдържание и синтаксис на фактурите, отворени и оперативно съвместими начини за бизнеса и неговите доставчици на услуги да обменят фактури и да докладват данни, както и дизайн, който може да бъде разширен, за да обхване¬ трансграничните доставки от 2030 г. без допълнителна система. Това опростява търговията в рамките на ЕС и намалява разходите за привеждане в съответствие за		

				българските предприятия и за техните контрагенти в други държави членки. България в международната картина В подкрепа на работата на министерството този отговор поставя проектозакона до международния опит и два референтни документа, които представляват основата на сектора на електронното фактуриране. Първият е CIAT Practice Principles for CTC и по-широките инициативи за регулаторна цифровизация (2025 г.), публикувани от Междуамериканския център за данъчни администрации (CIAT) и от значение за всяко правителство, което обмисля прилагането на този вид система. Вторият е документът на експертната група на Асоциацията на глобалната мрежа за обмен (GENA) „Модел от следващо поколение за електронно данъчно отчитане и фактуриране“ (версия 2.0, август 2022 г.), който класифицира използваните модели и ги тества спрямо критерии за правителства и за предприятия. Приложение А сравнява България с други държави. Документите, публикувани с проектозакона, са съсредоточени върху привеждането в съответствие с Директивата за ДДС, която е правилната отправна точка. Проектозаконът, неговата обосновка и частичната оценка на въздействието биха могли да бъдат допълнени от допълнително разглеждане на международния опит, алтернативните архитектури и мрежите за обмен, използвани в други държави членки. В оценката на въздействието понастоящем „без предприемане на действия“ се сравнява с „приемане на промените“, докато администрацията на Министерския съвет прикани за допълнителен анализ на разходите и последиците за малките и средните предприятия. С уважение предлагаме международният опит да предостави ценна информация и по двете точки и да предложи следните наблюдения в този конструктивен дух.		

				През 2022 г. около 60 държави използваха система за КБТ. Системите за КБТ обаче не са хармонизирани, а се предлагат в много различни варианти, при които „непрекъснатият контрол на сделките“ може да варира от оформяне чрез централизирана платформа до модели за оперативна съвместимост, използващи доставчици на услуги, при които данните се докладват на данъчната администрация отделно от издаването на фактурата. Въпреки че много държави, които бяха първите, които внедриха системите за КБТ, внедриха централизиран модел, при който фактурата трябваше да бъде „изчистена“ или „валидирана“ от централна платформа, за да бъде валидна фактурата, през последното десетилетие станахме свидетели на ясна промяна към оперативно съвместим обмен чрез четири- и петъгълни модели. При този модел данъчно задължените лица (категории 1 и 4) използват доставчици на услуги (категории 2 и 3), които разменят фактурата, и често също така докладват на данъчната администрация (категория 5). Европейската картина през 2026 г. следва тази посока. Словакия, Белгия, Хърватия и Франция обменят фактури чрез мрежи от сертифицирани или акредитирани доставчици, като данъчната администрация получава данни, вместо да валидира фактурата и да извършва обмена, а Унгария провежда консултации по същия подход. Полша, Румъния и Италия разчитат на централна държавна платформа, която ще изисква сближаване до 2030 г. за сделките в рамките на¬ Общността и до 2035 г. за вътрешните потоци съгласно правилата на Директивата ViDA. Законопроектът не съответства на нито един от тези модели. Тя е най-близо до централното уравняване: Националната агенция за приходите валидира всяка структурирана фактура и генерира код за съответствие, преди фактурата да се счита за		

				издадена, и предлага свой собствен инструмент за издаване. За разлика от централните платформи в Полша, Румъния и Италия обаче, тя оставя доставката на фактурата на споразумение между страните. Документът на експертната група GENA описва тази празнина като типична слабост на моделите за изчистване: няма автоматична оперативна съвместимост между купувачите и продавачите, а електронната поща често се превръща в резервен вариант. Експертната група счита, че всеки модел може да донесе фискални ползи, но че по-широките икономически ползи и лекотата на използване се различават значително. В документа се препоръчва децентрализиран модел, при който сертифицираните доставчици валидират и обменят фактури и изпращат само подмножеството от данни, от което се нуждае данъчната платформа. Словакия и Хърватия са изградили проекти, които споделят основните му характеристики: доставчиците обменят фактури по четириъгълна мрежа и докладват данни на данъчната администрация. Не предлагаме България да следва един модел. Предлагаме Министерството да избере съзнателно, с оглед на компромисите, и да запише мотивите си в оценката на въздействието. Подкрепа за пълен мандат и практически подход Sovos категорично подкрепя решението на България структурираното електронно фактуриране да стане задължително за вътрешните доставки B2B и B2G, като се използва опцията, която ViDA предоставя на държавите членки. Опитът показва, че доброволният подход води до по-бавно усвояване. Ясното правно задължение, от друга страна, оказва натиск върху доставчиците на софтуер да включат електронното¬ фактуриране в инструментите, които предприятията вече използват, което прави прехода самоподдържащ се,		

				включително за по-малките предприятия, които иначе биха останали с ръчни алтернативи. Приветстваме също така, че задължението се прилага за всички регистрирани по ДДС доставчици, установени в България от една и съща дата, 1 януари 2028 г., без поетапно по размер на бизнеса сред тях. Само пълен мандат може да генерира пълни ползи. Разграничаването на обхвата води до по-сложна среда, в която предприятията трябва да поддържат паралелно различни канали и различни видове документи за една и съща сделка, като хартиени, PDF и структурирани електронни фактури, което поставя задължителния режим наравно с доброволното електронно фактуриране, без да отключва напълно ползите от него. Поетапното въвеждане по размер на бизнеса също може да създаде фалшиви надежди и да отслаби стимула за инвестиране за по-малките предприятия, които пренебрегват факта, че във всеки случай получават фактури от по-големите предприятия. И накрая, една-единствена дата дава на доставчиците на софтуер ясен краен срок за разработване и тъй като купувачите също трябва да могат да получават структурирани фактури, позволява на доставчиците да преместят цялата си клиентска база наведнъж. Няколко от дизайнерските решения също са прагматични и добре балансирани. Предприятията могат да издават фактури чрез националната система или чрез собствен софтуер, електронното фактуриране не зависи от съгласието на получателя, а санкцията за неиздаване на фактура се прилага само шест месеца след началото на задължението. Заедно те дават на предприятията ясен път към спазването на изискванията и свободата да избират средствата, които им подхождат. Графикът на живо заслужава да бъде разгледан по-отблизо. Съгласно проектозакона наредбата се дължи до шест месеца след обнародването на		

				закона, а тестовият достъп започва шест месеца преди началната дата. Следователно, в зависимост от това кога е приет законът, доставчиците и предприятията може да разполагат с доста по-малко от 12 месеца между техническите правила и пускането в действие. Практическите принципи на CIAT препоръчват срокове за привеждане в съответствие от най-малко 12 до 18 месеца от окончателното публикуване на регламента и пилотен период или период без санкции в началото. Други държави показват как да се преодолее тази разлика: Словакия започна доброволно тестване една година преди задължителното му начало, а Хърватия четири месеца преди това и след стартирането Белгия приложи тримесечен период на толерантност, а Полша – период без санкции до края на 2027 г. Един преходен момент се нуждае от внимание. Шестмесечният срок преди налагането на санкции за неиздаване на фактура (нов член 182a, считано от 1 юли 2028 г.) защитава доставчиците. Тя обаче не защитава купувачите: новите условия за приспадане на ДДС по получени доставки (нов член 70, параграф 7 и изменен член 71) се прилагат от 1 януари 2028 г. Насърчаваме министерството да приведе в съответствие тези дати или да предостави на купувачите, които действат добросъвестно, преходна защита. Непрекъснатост на фактурирането Съгласно проектозакона фактурата се счита за издадена едва след като националната система я е проверила и е генерирала код за съответствие и след това се третира като получена от купувача в същия момент. Директивата ViDA се отнася до този въпрос. В член 218, параграф 5, който се прилага от 1 юли 2030 г., се предвижда, че държавите членки позволяват на данъчно задълженото лице, издаващо фактурата, или на трето лице, действащо от негово име и за		

				негова сметка, да отговаря на изискванията за съдържанието и стандартите по член 218, параграф 4. Публичният портал се третира по различен начин: Държавите членки могат да разрешат това, ако има такава възможност, но това може да не е единственият начин за издаване на фактура. По този начин ViDA превръща данъкоплатеца и неговия доставчик в начина по подразбиране за издаване на фактури, а публичният портал - в незадължително допълнение (което ще се използва в държави, които вече са инвестирали в тази настройка преди ViDA). Централна платформа, която е единственият начин за завършване на издаването, не отговаря на тази логика и няма да бъде в съответствие с ViDA от 2030 г. Проектозаконът вече позволява на предприятията да използват собствен софтуер (член 112, параграф 5), което приветстваме. Изискването обаче фактурата да се издава официално само когато националната система генерира кода (член 120а, параграф 3) не е в съответствие с ViDA. Бихме насърчили адаптирането на тази функция към ViDA още от самото начало, вместо да чакаме до 2030 г. Държави с подобна централизирана система като Полша, Италия и Унгария работят върху коригирането на своите системи, за да позволят издаването на електронни фактури без зависимост от централизирания портал. Яснота за това как се разменят фактурите Законопроектът оставя на страните да се споразумеят, въз основа на договорени технически спецификации, как се изпраща структурирана електронна фактура от доставчика на купувача. Националната система уведомява и двете страни за кода за съответствие и им дава достъп до данните от фактурата, но законодателството все пак изисква законната фактура да се обменя между страните, като обменът на фактурата се оставя на договаряне между търговските партньори. Совос признава		

				стойността на тази гъвкавост. Опитът ни от други пазари обаче е, че даването на пълна свобода по отношение на методите на комуникация, така че да трябва да се постигне споразумение между всяка двойка страни по сделката, създава несигурност и допълнителна тежест за бизнеса и често се възприема като пречка за започване на работа с електронно фактуриране. Това не противоречи на гъвкавостта; настоява за яснота относно начина, по който от предприятията се очаква да обменят фактури на практика. Страните, които са се сблъскали с този въпрос, обикновено са посочили начин по подразбиране и са оставили място за алтернативи. Словакия и Белгия превръщат рамката на Peppol в канал за доставка по подразбиране и позволяват други канали по споразумение, при условие че фактурата отговаря на EN 16931 и запазва своята автентичност и цялост. Бихме препоръчали проектозаконът да разгледа аспекта на оперативната съвместимост. Оперативната съвместимост е това, което кара системата за електронно фактуриране да работи на практика. Ако всеки доставчик и купувач трябва да се споразумеят поотделно за формата, канала и адреса, всяка нова търговска връзка се нуждае от собствена техническа настройка. Тази цена пада най-тежко върху по-малките предприятия, които разполагат с най-малко ресурси, за да я поемат. Общ семантичен стандарт (EN 16931), комбиниран с отворена, широко приета рамка за доставка, позволява на бизнеса да се свърже веднъж и да обменя фактури с всеки партньор, независимо от софтуера, който използва всяка от страните. Той също така поддържа пазара отворен: предприятията могат да сменят доставчиците на решения, без да бъдат заключени в патентовано споразумение, а данъчната администрация се възползва от последователни, предвидими данни. За България		

				също има трансгранично измерение. Директива (ЕС) 2025/516 премества сделките в рамките на ЕС в структурирано електронно фактуриране въз основа на EN 16931, като член 218 се прилага за България от 1 юли 2030 г. След това българските предприятия ще трябва да изпращат и получават фактури във формат, който техните търговски партньори от ЕС могат да обработват. С национален модел, основан на отворени стандарти от самото начало, се избягва второ, скъпо адаптиране, когато тези правила се прилагат. Ето защо бихме насърчили министерството да разгледа оперативната съвместимост още от самото начало по отношение на техническия стандарт или канала за обмен. Втората точка се отнася до графика. Проектозаконът третира купувача като получил фактурата при генерирането на кода за съответствие (член 120д, параграф 2), като същевременно изисква от доставчика да изпрати фактурата на купувача (член 120д, параграф 3). Тъй като двата момента могат да се различават във времето, насърчаваме Министерството да обмисли как да се справи с това несъответствие на практика, например чрез ясно определяне на сроковете, които започват да се броят от момента на получаване, като например периода за приспадане на ДДС върху входящите ресурси, и какво се прилага, ако доставката не успее. В обобщение насърчаваме министерството да даде на бизнеса ранна яснота, включително в наредбата, за това как се очаква да се разменят фактурите и за отворените стандарти, които подкрепят оперативната съвместимост, така че бизнесът да знае за какво да строи и да не трябва да урежда въпроса от самото начало с всеки търговски партньор. Предварително попълнена справка-декларация за ДДС		

				Sovos приветства предварително попълнените справки-декларации за ДДС въз основа на фактури и придружаващото ги премахване на дневниците за покупки и продажби. Замяната на съществуващите периодични задължения, вместо добавянето на нови, намалява разходите за привеждане в съответствие и подпомага автоматизацията на отчитането за данъкоплатците и данъчната администрация в съответствие с целите на ViDA. Предоставянето на възможност на предприятията да изменят, добавят или премахват проекти на данни преди подаването им също така запазва тяхната роля за потвърждаване на тяхната позиция по отношение на ДДС. Предварително попълнената справка-декларация следва да остане помощ за данъкоплатците, които запазват отговорността за окончателната справка-декларация. Различията между проекта и подадената справка-декларация не следва сами по себе си да водят до санкции или да изискват обосновка. Данните от фактурите може да не отразяват пълната позиция по ДДС, както се признава в проектозакона, като се изискват ръчни допълнения. Следователно изчисленията въз основа на непълни данни могат да създадат работа по съгласуване дори за предприятия, които подават правилно данни. Насърчаваме Министерството да отрази тези принципи в наредбата, уреждаща попълването и коригирането на проектите за връщане. Трансгранични правила и бъдещо привеждане в съответствие Проектозаконът се отнася само до вътрешните доставки, докато ViDA ще направи електронното фактуриране и цифровото отчитане задължителни за трансграничните сделки в рамките на ЕС от 1 юли 2030 г. Тъй като направените сега проектни решения ще оформят това, което е възможно по-късно, насърчаваме Министерството да разшири		

				законодателството относно начина, по който ще се прилагат трансграничните правила, и да използва същия подход за в бъдеще, така че националните и трансграничните изисквания да се основават на едни и същи данни и една и съща национална система и предприятията да не трябва да изграждат второ решение на по-късен етап; това ще помогне да се избегнат търкания на пазара. Документът на експертната група GENA и практическите принципи на CIAT сочат един и същ начин: свързване на националните системи, а не изграждане на отделни такива, и използване на едни и същи технически, правни и процедурни спецификации за вътрешни и¬ трансгранични случаи. Заключение Sovos подкрепя преминаването на България към задължително електронно фактуриране и по-опростено отчитане на ДДС, като същевременно препоръчва подобрения, за да се гарантира оперативно съвместима, устойчива и съобразена с ViDA рамка. Отворените стандарти, оперативната съвместимост, достатъчното време за подготовка и балансираните преходни предпазни мерки са от съществено значение за намаляване на тежестта, свързана със спазването на изискванията, и за избягване на скъпоструващото преработване на бъдещите трансгранични изисквания. Приветстваме по-нататъшния диалог с Министерството и Националната агенция за приходите в подкрепа на тези цели. Оставаме на разположение за по-нататъшен диалог, ако проявявате интерес, и очакваме с нетърпение да продължим да се ангажираме с изграждането на ефективна система за електронно фактуриране в България.		

28	22.10.2026 г. Получено по ел. поща	**Българска финтех асоциация (БФА)**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Българската финтех асоциация (БФА) като организация, представляваща компании, развиващи и предоставящи иновативни финансови и платежни услуги и в рамките на обществената консултация по чл.26 от Закона за нормативните актове представя настоящето предложение във връзка с обсъждания проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност. Асоциацията приветства усилията на Министерството на финансите за модернизиране на данъчната система, повишаване на прозрачността на икономическите операции и намаляване на административната тежест за предприятията. В този контекст считаме, че предложените изменения в Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС) предоставят възможност за въвеждане на допълнителни мерки, които да насърчат използването на електронни плащания, като същевременно създадат преки икономически ползи за бизнеса и улеснят данъчния контрол. Предлагаме разглеждането на две взаимно допълващи се законодателни мерки: > ускорено възстановяване на ДДС за предприятия със значителен дял на електронните плащания и > въвеждане на задължение за осигуряване на поне един електронен метод на плащане при продажби на крайни потребители от предприятията над прага за задължителна регистрация по ЗДДС. I. Въвеждане на ускорено възстановяване на ДДС за предприятия със значителен дял на електронните плащания Електронните плащания допринасят за проследимостта на стопанските операции, създават допълнителни възможности за проверка на декларираните приходи и подпомагат ограничаването на недекларираната икономическа дейност. Същевременно тяхното използване може	Не се приема	Предложението не е предмат на обсъждане в рамките на обществената консултация.

				да бъде насърчено чрез данъчни механизми, които предоставят осезаема полза за изрядните предприятия. Действащият чл. 92 ЗДДС предвижда общ ред за прихващане, приспадане и възстановяване на данъка, включително процедура за приспадане през следващи данъчни периоди. Законът вече допуска ускорено възстановяване при определени условия, което предоставя подходяща нормативна основа за разширяване на този механизъм. Предлагаме въвеждане на преференциален 15-дневен срок за възстановяване на ДДС за данъчно изрядни предприятия, при които значителна част от получените плащания по извършените продажби се осъществява чрез електронни платежни средства. Подобен механизъм е въведен в Полша, където чл. 87, ал. бб-бп от Закона за данъка върху стоките и услугите предвижда 15-дневно възстановяване при изпълнение на определени условия, свързани с безкасовите плащания, отчитането на продажбите и данъчната история на лицето. Възприемането на адаптиран към българските условия модел би позволило да се съчетаят стимулирането на електронните плащания и подобряването на ликвидността на предприятията, без да се въвежда общо ново задължение за отчетност. Предложение за изменение на ЗДДС Предлагаме в чл. 92 ЗДДС да бъде създадена нова алинея, която да предвижда: „Независимо от ал. 1 данъкът за възстановяване по чл. 88, ал. 3 се възстановява в 15-дневен срок от подаването на справка-декларацията, когато регистрираното лице отговаря едновременно на следните условия: 1. през всеки от трите предходни данъчни периода не по-малко от 60 на сто от общата стойност на получените плащания по извършени		

				доставки са осъществени чрез електронни платежни средства; 2. лицето е регистрирано по този закон и е подавало изискуемите справки- декларации през последните 12 месеца; 3. лицето няма изискуеми и непогасени публични задължения, освен когато същите са отсрочени, разсрочени или обезпечени по установения ред; 4. лицето е посочило платежна сметка за възстановяване на данъка.“ Предлагаме изпълнението на условията за ускорено възстановяване да се установява преимуществено служебно от НАП въз основа на наличната информация от фискалното отчитане и други законоустановени източници. Когато тази информация е недостатъчна, следва да се предвиди възможност за представяне на допълнителни доказателства от данъчно задълженото лице, без въвеждане на ново общо задължение за периодично отчитане. Предложеният праг от 60 на сто има ориентировъчен характер и следва да бъде обсъден от Министерството на финансите и НАП въз основа на данни за структурата на плащанията в България и възможностите за надеждна проверка на неговото изпълнение. Въвеждането на ускорено възстановяване на ДДС би могло да подобри ликвидността на предприятията, особено на малките и средните предприятия, като намали периода, през който те изчакват възстановяването на данъчния кредит. Мярката би създала и допълнителен икономически стимул за използване на електронни плащания, без да ограничава възможността за плащания в брой. По този начин тя би подкрепила както дигитализацията на стопанската дейност, така и целите на данъчната администрация за по-голяма прозрачност и ефективност на контрола.		

				II. Осигуряване на възможност за електронно плащане при продажби на крайни потребители С обсъждания проект се предлага увеличаване на прага за задължителна регистрация по ЗДДС до 75 000 евро. Тази промяна предоставя възможност за въвеждане на пропорционално изискване за осигуряване на електронен метод на плащане от предприятията, които надхвърлят определения праг. Възможността за електронно плащане има значение както за потребителския избор, така и за развитието на конкурентна търговска среда. Тя улеснява достъпа до стоки и услуги, включително за чуждестранни потребители, и подпомага проследимостта на икономическите операции. Предлагаме задължението да бъде обвързано с размера на оборота, а не единствено с наличието на регистрация по ЗДДС. По този начин предприятията, които са регистрирани доброволно, но не достигат законовия праг, няма да попадат автоматично в обхвата на изискването. Същевременно задължението следва да бъде технологично неутрално. Изпълнението му не трябва да предполага задължително използване на физически РОБ терминал, а да допуска различни електронни платежни решения, които позволяват на потребителя да извърши плащането при покупката. Предложение за изменение на ЗДДС Предлагаме в систематична връзка с чл. 118 ЗДДС да бъде създаден нов чл. 118а със следното съдържание: „Чл. 118а. (1) Данъчно задължено лице, установено на територията на страната, чийто годишен оборот в страната е достигнал или надвишил националния праг за задължителна регистрация по чл. 96, ал. 1, е длъжно при извършване на продажби на стоки или услуги на крайни потребители да осигури възможност за заплащането им чрез поне един електронен платежен способ, позволяващ на		

				потребителя да инициира плащането при извършване на покупката. (2) Задължението по ал. 1 се изпълнява чрез предоставяне на възможност за използване на платежен инструмент или платежна услуга по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи, без да се изисква използването на определена технология или техническо устройство. (3) Задължението по ал. 1 не ограничава възможността за плащане в брой, когато това е допустимо съгласно действащото законодателство.“ Предложената мярка би гарантирала на потребителите възможност за избор на електронен метод на плащане при покупки от предприятия с определен икономически мащаб. Тя би насърчила използването на съвременни платежни решения, включително такива с ниски разходи за внедряване, и би създала допълнителни предпоставки за прозрачност на търговските операции. Запазването на възможността за плащане в брой и технологично неутралният характер на изискването биха позволили постигането на тези цели без неоправдано ограничаване на избора на потребителите или налагане на конкретна платежна технология. Считаме, че предложените две мерки могат да допринесат за постигане на целите на данъчната реформа чрез съчетаване на стимули за доброволно използване на електронни плащания и пропорционални изисквания за осигуряване на достъп до тях. Ускореното възстановяване на ДДС би създало пряка финансова полза за данъчно изрядните предприятия, докато разширяването на възможностите за електронно плащане би подкрепило потребителския избор и прозрачността на икономическите операции.		

				В тази връзка предлагаме Министерството на финансите да разгледа възможността за включване на посочените изменения в проекта на ЗИД на ЗДДС и изразяваме готовност за последващ експертен диалог с Министерството и Националната агенция за приходите относно тяхното нормативно и техническо прилагане.		
29	Получено официално, вх. № 15-00-117 на 22.10.2026 г.	**Сдружение за модерна търговия (СМТ)**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Във връзка с публикувания за обществено обсъждане Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (ЗИД на ЗДДС) и Мотивите към него, отправяме молба да обсъдите и обърнете внимание на следните наши коментари, забележки и предложения. Подкрепяме усилията на българската държава и Европейската комисия за дигитализация на данъчните процеси, подобряване на събираемостта на ДДС и ефективното противодействие на данъчните измами. . Предложеният модел на електронно фактуриране в проекта на ЗИД на ЗДДС обаче съдържа концептуални и технически недостатъци, които са в сериозен разрез с европейската Директива (ЕС) 2025/516 (ViDA Directive), създават административна тежест за бизнеса, рискове за непрекъснатостта на търговската дейност и критична зависимост от централизирана държавна платформа. Във връзка с гореизложеното, бихме желали да изразим своята загриженост относно следните ключови области: I. В разрез с Директивата ViDA (Директива (ЕС) 2025/516) и принципа за незабавно/паралелно издаване на фактурите В предложения § 42 от проекта (създаващ чл. 120а - 120д) е заложено, че структурираната електронна фактура се счита за издадена и съответно получена от купувача едва в момента, в който за нея бъде генериран уникален код за съответствие от	Приема се	

				Националната информационна система за структурирано електронно фактуриране и цифрово отчитане (НИССЕФ) към НАП. Така предвидената процедура представлява скрит режим на предварително одобрение/клирънс (Clearance Model), който пряко противоречи на правото на ЕС и архитектурата на ViDA поради следните причини: 1. Концепция за отпадане на предварителната валидация/клирънс: Директива ЕС 2025/516 (ViDA) изрично премахва възможността държавите членки да налагат задължителни системи за предварително одобрение или забавяне на издаването на фактурите от страна на данъчните органи. Фактурирането между гражданскоправните субекти е първичен търговски процес, а данъчното отчитане към държавата е вторичен съпътстващ процес. 2. Нарушаване на европейския стандарт EN 16931: Чрез задължаването за получаване на уникален код за съответствие от НИССЕФ преди фактурата да се счита за правно валидна, се нарушава основният принцип на EN 16931 за пряка оперативно съвместима обмяна. 3. Блокиране на търговския оборот при срив (Single Point of Failure): Централизираната завереност прави бизнеса напълно зависим от непрекъснатата работа на системата НИССЕФ . Всеки технически проблем, прекъсване на свързаността или пиково натоварване в НАП незабавно спира издаването на фактури и стокооборота в цялата страна. Според международните архитектурни стандарти Peppol/ViDA, системата трябва да прилага паралелен обмен (Parallel Exchange), при който доставчикът изпраща фактурата на купувача и едновременно с това подава данните към данъчната администрация, без едното да спира другото.		

				II. Погрешен централизиран модел (НИССЕФ) вместо утвърдения европейски децентрализиран 5-corner/6-corner модел (Peppol) В Мотивите и проекта на ЗИД на ЗДДС се предвижда изграждането на централизирана държавна платформа НИССЕФ на стойност 20 млн. евро, през която централно да преминават, валидират и съхраняват всички електронни фактури в държавата. Този централизиран подход е технически остарял и икономически неефективен поради следните причини: ● Европейската стратегия и Peppol CTC архитектура: Водещите европейски държави (Белгия, Словения, Швеция, Финландия, Австралия и др.) преминават към децентрализиран 5-corner / 6-corner модел, базиран на Peppol eDelivery мрежата. В този модел доставчикът използва своя доставчик на услуги, който изпраща фактурата директно до доставчика на услуги на купувача, като паралелно подава необходимия екстракт от данъчни данни (TDD - Tax Data Document) към платформата на данъчната администрация. ● Гъвкавост и сигурност: Децентрализираният Peppol модел премахва критичната точка на срив (Single Point of Failure) и позволява на бизнеса да използва лицензирани доставчици на услуги (Service Providers), без да се налага държавата да обработва целия оперативен трафик на данни в реално време. ● Необоснован разход от 20 млн. евро за държавния бюджет: Изграждането на масивна централизирана монолитна система за 20 млн. евро е излишен разход, когато НАП може да изгради единствено входна точка за прием на структурирани данъчни отчети (TDD) по международно утвърдения Peppol стандарт.		

				III. Ключови аргументи за внедряването на модела Peppol в България Внедряването на стандартизирания децентрализиран модел Peppol предлага редица стратегически, технически и финансови предимства спрямо изграждането на локална централизирана платформа: 1. Богат опит с добри практики и пълна готовност за ViDA: Доказан успех: Поради факта, че редица държави вече са внедрили или са в процес на внедряване на Peppol, съществува богат детайлен опит и практически доказани добри практики, които да ръководят и улеснят процеса на въвеждане у нас. Проактивно съответствие: Пилотният проект Peppol ViDA (VAT in the Digital Age), в който участват множество държави, гарантира, че ранните потребители са идеално позиционирани да посрещнат плавно и безпрепятствено предстоящите европейски ViDA изисквания. 2. Взаимна полза за приходните органи и бизнеса (Win-Win): Постигане целите на данъчната администрация: Архитектурата "5-corner model" на Peppol гарантира, че НАП получава пълната изискуема информация и прозрачност за целите на спазването на законодателството и събираемостта на данъците. Ефективност за бизнеса: Бизнесът получава възможност да използва ефективни, с ниска себестойност и съвременни технологии за обработка на фактури. В крайна сметка и публичният, и частният сектор спестяват значително време и финансови ресурси. 3. Минимизиране на рисковете от внедряването (Избягване на чести грешки):		

				Поука от чуждия опит: Практиката в страни, опитали да внедрят алтернативни или специфични "национални" модели, показва, че тези проекти рядко протичат безпроблемно. Те постоянно страдат от забавяния в графика и най-вече от сериозни преразходи на бюджета. Приемането на вече съществуваща, стандартизирана рамка като Peppol минимизира тези рискове. 4. Безпроблемна трансгранична интеграция и устойчивост във времето: Автоматична готовност за вътреобщностни доставки: Въвеждането на Peppol на национално ниво автоматично подготвя страната за предстоящите ViDA мандати. Веднъж внедрена на местно ниво, инфраструктурата е незабавно готова да приема трансгранични (вътреобщностни) фактури от чуждестранни компании без нужда от допълнителна разработка. Предимство за държавата: Държавата е пряк бенефициент, тъй като автоматично получава достъп до данни за трансграничните фактури през мрежата на Peppol. 5. Избягване на двойни разходи за внедряване в България: Дългосрочна разходна ефективност: Чрез възприемането на Peppol още сега България избягва капана на "двойното внедряване" – сценарий, при който днес се изгражда временна или локализирана система, която по-късно изисква сложна и изключително скъпа преработка, за да се приведе в съответствие с бъдещите европейски стандарти. IV. Прекомерно събиране на данни (в разрез с принципа Data Minimization) и търговска конфиденциалност Проектът на закон и структурата на НИССЕФ предвиждат подаване и централизирано съхранение на пълния обем съдържание на фактурите .		

				1. Нарушаване на принципа за минималност на данните (Data Minimization): Рамката ViDA и европейските добри практики изрично изискват данъчните администрации да събират само строго необходимия за данъчен контрол ред от данни (Tax Data Document - TDD), а не детайлни търговски спецификации, продуктови кодове, рецептури или търговски отстъпки по единични артикули, които съставляват търговска тайна. 2. Рискове за киберсигурността и търговската тайна: Концентрирането на цялата търговска информация на всички бизнеси в страната в една централна база данни създава колосален риск от кибератаки, изтичане на информация и неоторизиран достъп до чувствителни ценови политики и логистични вериги. V. Неприложими срокове, санкции и прекомерна административно-техническа тежест Предложеният законов проект въвежда изключително тежки и практически неосъществими технически и правни изисквания за бизнеса: 1. Срок за отстраняване на несъответствия (§ 42, чл. 120г, ал. 3): Имуществена санкция от 50 000 до 100 000 евро (и до 250 000 евро при повторение) за софтуерни грешки или код, блокиращ трансфера. Срокът от 48 часа е абсолютно неприложим за големи ритейл системи, обработващи стотици хиляди фактури дневно. При технически или номенклатурен дефект такъв срок води до блокиране на плащания и непрекъснати глоби. Срокът трябва да бъде удължен най-малко на 5 до 10 дни. 2. Санкции за разработчици и ERP среди (§ 98, чл. 192б): При несъответствие системата връща		

				съобщение, което трябва да се отстрани в срок до 48 часа. Непропорционално високи глоби. Всеки софтуерен продукт преминава през обновления и грешки. Подобен размер на санкциите демотивира софтуерния сектор и прехвърля огромна финансова тежест върху крайните клиенти. 3. Санкции за неиздаване (§ 85, чл. 182а): Имуществена санкция за юридически лица в размер на неначисления данък, но не по-малко от 1 500 евро за всяко нарушение. Превръща всяка техническа грешка при предаване на данни в реално време в неоправдано висока глоба за търговските вериги, където броят фактури е голям, но данъкът не достига размерите на минимално посочената глоба.ЗАКЛЮЧЕНИЕ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ Предвид гореизложеното, апелираме Министерството на финансите и Народното събрание да преразгледат изцяло концепцията за електронно фактуриране в проекта на ЗИД на ЗДДС и да предприемат следните конкретни изменения: 1. Премахване на режима на клиринс (предварително одобрение): Да се отмени изискването електронната фактура да се счита за издадена само след генериране на уникален код от НИССЕФ (§ 42, чл. 120а, ал. 3). Фактурата следва да се счита за издадена в момента на предаването ѝ от доставчика към купувача, а отчитането към НАП да става чрез паралелен незабавен отчет. 2. Възприемане на децентрализирания Peppol 5-corner / 6-corner модел: Вместо монолитна централизирана платформа за 20 млн. евро, НАП да изгради стандартизирана точка за достъп в Peppol мрежата, позволявайки на бизнеса и лицензираните		

				доставчици на услуги да обменят фактури по стандартите EN 16931 / Peppol BIS . 3. Прилагане на принципа за минималност на данните (TDD): Към НАП да се предава само регулаторно изискуемият екстракт от данъчни данни (Tax Data Document - TDD), без да се изисква и съхранява пълното търговско съдържание на фактурите. 4. Преразглеждане на сроковете и санкциите: Срокът за коригиране на технически несъответствия по чл. 120г, ал. 3 да се увеличи от 48 часа на минимум 7 работни дни. Отпадане или чувствително намаляване на санкциите по чл. 182а и чл. 192б. 5. Удължаване на преходните срокове за тестване: Предвиденият 6-месечен срок за тестване (§ 103) да се увеличи на най-малко 12 месеца, за да се гарантира пълна интеграционна готовност на ERP средите и търговските софтуери на бизнеса.		
30	Получено на ел. поща 23.10.2026 г. Получено на ел. поща 23.10.2026 г.	**Svetoslav Kuzmanov** **Ангелина Генина**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: …. ☒ Лицето действа от свое име	Уважаеми Дами и Господа, Подкрепям напълно изразеното становище на колегите от ИПСБ към Проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност, като Ви моля изложените предложения да бъдат взети предвид при преработването на законопроекта. Приоритет следва да бъдат защитата на законосъобразния данъчен кредит, въвеждането на изпълними правила за документиране и корекции, осигуряването на съразмерност на санкциите и предоставянето на достатъчен срок за подготовка на задължените лица. Настояваме задължителното структурирано електронно фактуриране да бъде отложено до изпълнението на необходимите условия за нормативна, техническа и организационна готовност.	Приема се	

			☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	В допълнение към становището изразявам възражение срещу предложените с § 61 от законопроекта изменения в чл. 168в, ал. 1 т.5 от Закона за данък върху добавената стойност, с които в годишния оборот за целите на регистрацията по ЗДДС се включват допълнителни категории доставки, включително доставки, свързани с недвижими имоти, освободени по чл. 45 от закона. Считам, че предложената промяна ще доведе до неоправдано разширяване на кръга на задължените за регистрация по ЗДДС лица, без да е доказана съответстваща фискална полза за държавния бюджет.	Не се приема	Аргументите са изложени в т. 25
31	Получено чрез Портала за обществени консултации на 23.10.2026 г.	**Петър Куртаков**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица:	Куртаков Трейд ООД — Становище по ЗИД на ЗДДС, консултация № 12733-К — стр. 1 ДО МИНИСТЪРА НА ФИНАНСИТЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ДО ДИРЕКЦИЯ „ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА“ МИНИСТЕРСТВОТО НА ФИНАНСИТЕ СТАНОВИЩЕ Относно: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (консултация № 12733-К) — структурирано електронно фактуриране ОТ КОГО Петър Куртаков, управител на Куртаков Трейд ООД, Панагюрище. Фирмата работи от 1993 г. в областта на търговския софтуер и фискалните устройства и обслужва малки и средни търговци в Панагюрище, Пирдоп, Златица и околните населени места. ОБЩО МНЕНИЕ Подкрепяме дигитализацията на фактурирането и целта за по-добра събираемост на ДДС. Проектът обаче в сегашния си вид прехвърля основната тежест и риск върху	Приема се	

				малките търговци и върху регионите с нестабилна свързаност. Предлагаме конкретни промени, за да бъде реформата изпълнима. Където наши предложения съвпадат с вече постъпили становища, изрично ги подкрепяме в съответната точка. 1. РАБОТА ПРИ ЛИПСА НА ВРЪЗКА Фактурата се смята за издадена едва след код за съответствие от системата на НАП в реално време. Това създава единна точка на отказ: при срив на системата или прекъсване на интернет търговецът не може да издаде фактура и да работи. Предлагаме устойчивост на три нива, като всяко поема отказите, които предходното не покрива: резервна точка за достъп при срив на основната система на НАП, резервни кодове при липса на връзка при търговеца и публична информация за състоянието на системата. Предлагаме: – Предлагаме в закона да се предвиди, че националната информационна система има поне две независими точки за достъп — основна и резервна, разположени в отделни центрове за данни, с отделни интернет адреси и домейни и с различни мрежови доставчици. Адресите на двете точки да са част от техническата спецификация, а софтуерът на задължените лица да преминава автоматично към резервната точка при недостъпност на основната. Двете точки да генерират кодове за съответствие от непокриващи се диапазони, така че да е изключено дублиране и да не е необходима синхронизация между тях в момента на издаването. – Предлагаме в чл. 120а да се уреди изрично резервен режим на издаване при		

				техническа невъзможност за връзка със системата на НАП. Механизмът да се Куртаков Трейд ООД — Становище по ЗИД на ЗДДС, консултация № 12733-К — стр. 2 основава на предварително генерирани от НАП резервни кодове за съответствие, които се предоставят на задълженото лице чрез защитен канал след неговата регистрация в системата. Всеки резервен код да е еднократен, уникален и обвързан с идентификационния номер по ЗДДС на лицето и с определен пореден номер на фактура. Броят на предоставените кодове да се определя от НАП въз основа на обема на фактуриране на лицето, а запасът да се попълва автоматично при всяка успешна връзка. При невъзможност за връзка фактурата да се издава с резервен код и да се счита за издадена от датата на издаването, при условие че бъде регистрирана в системата в срок до 72 часа след възстановяване на връзката, по аналогия с режима при фискалните устройства. Резервните кодове да се съхраняват криптирани и да бъдат обвързани с конкретната регистрирана инсталация на софтуера, така че да не могат да бъдат използвани от друго устройство. Задълженото лице да може по всяко време, включително по електронен път, незабавно да анулира неизползваните си кодове при съмнение за злоупотреба, загуба или кражба на устройството. Неизползваните кодове да могат да бъдат анулирани и от НАП, а техните технически параметри да се уредят в наредбата по чл. 120д. Сходен подход за предварително валидиране на серии фактури е въведен в Португалия.		

				– Предлагаме в закона да се установят задължителни нива на наличност на системата на НАП, а НАП да поддържа публична страница за състоянието на системата в реално време, с история на всички прекъсвания, включително частичните и краткотрайните, и с машинночетим интерфейс, който софтуерът на задължените лица да проверява автоматично. Практиката при връзката на фискалните устройства с НАП показва, че при липса на такава информация търговците и сервизните специалисти губят дни в неяснота дали проблемът е при тях или при администрацията, а информация се публикува само при мащабни сривове. При електронното фактуриране това ще засегне всяко лице, което издава фактури. При удостоверен срив от страна на администрацията сроковете за регистрация да се удължават автоматично. Тук подкрепяме т. 1 от становището на Емил Кметски (28.09.2026 г.), включително срока от 72 часа след възстановяване на достъпа, и предложение № 7 на Даниел Топалов (12.10.2026 г.) сроковете да спират да текат при неработоспособност на системата на НАП. Резервните кодове са един от начините предложеният от тях резервен режим да бъде осъществен. 2. РЕАЛИСТИЧНИ СРОКОВЕ Към днешна дата няма публикуван формат, API, правила за валидация и ред за корекции. Наредбата с техническите изисквания се очаква до 6 месеца след обнародването, а тестовият достъп — 6 месеца преди старта. Шест месеца са достатъчни за разработка на софтуера, но са недостатъчни за неговото внедряване при всички		

				задължени лица. Предлагаме: Куртаков Трейд ООД — Становище по ЗИД на ЗДДС, консултация № 12733-К — стр. 3 – Предлагаме в преходните и заключителните разпоредби да се предвиди, че НАП осигурява тестова среда, функционално идентична с продуктивната, заедно с окончателната техническа спецификация, XML схемите, правилата за валидация и документацията на приложно-програмния интерфейс (API), не по-късно от 12 месеца преди датата на задължителното прилагане. – Предлагаме задължението да се въвежда поетапно според размера на предприятията по смисъла на Закона за счетоводството: първо за големите предприятия, след 12 месеца за средните и след още 12 месеца за малките и микропредприятията. Поетапно въвеждане е приложено в Полша и Румъния. Обръщаме внимание, че критичният ресурс не е техническата адаптация на софтуера. Доставчиците на софтуер могат да осигурят съответствие в кратък срок след публикуването на окончателната спецификация. Критичен е срокът за внедряване при крайните потребители. Значителна част от задължените лица, особено микро- и малките предприятия, имат ограничена дигитална грамотност и се нуждаят от индивидуална инсталация, настройка и обучение на място. Тази дейност се извършва от ограничен брой сервизни специалисти, които ще трябва да обслужат всички задължени лица в един и същ период. Затова срокът за преход следва да се изчислява от датата на публикуване на окончателната техническа спецификация, а не от обнародването на закона.		

				Тук подкрепяме т. 2 от становището на Емил Кметски, с която нашите предложения съвпадат почти изцяло, и предложение № 14 на Даниел Топалов — поправката на препратката в § 103, от която зависи срокът за тестов достъп. На възражението в становището на Весела Калъчева (20.10.2026 г.) срещу поетапното въвеждане отговаряме в т. 5. 3. СПРАВЕДЛИВОСТ КЪМ КУПУВАЧА Съгласно проекта получателят губи правото на приспадане на данъчен кредит, когато доставчикът не е издал фактурата в съответствие с чл. 120а. Получателят няма контрол върху начина, по който доставчикът изпълнява задължението си, и не разполага с ефективен способ да провери това към момента на доставката. Добросъвестният получател е изпълнил всички свои задължения, заплатил е доставката и данъка и има законен интерес да не понася последиците от неизпълнение, което не зависи от него. Затова предлагаме отказът на право на данъчен кредит да се допуска само когато е установено, че получателят е знаел или е трябвало да знае за неизпълнението на задължението от страна на доставчика, в съответствие с принципа на неутралност на ДДС и практиката на Съда на Европейския съюз. Предлагаме също НАП да предостави на получателите услуга за проверка в реално време на статуса на фактурите, по които са страна по сделката, като достъпът е ограничен до страните по съответната фактура с цел опазване на търговската тайна. Услугата да връща на проверяващото лице само един от два отговора: „издадена към Вас“ – с достъп до		

				съдържанието на фактурата, или „Нямате достъп до тази информация“. Вторият отговор да е еднакъв във всички останали случаи и да не позволява да се установи дали фактура с този номер съществува, дали е издадена към трето лице или дали изобщо е издавана. За фактура, издадена с резервен код по т. 1 и все още нерегистрирана, получателят да Куртаков Трейд ООД — Становище по ЗИД на ЗДДС, консултация № 12733-К — стр. 4 може да провери единствено дали отпечатаният на неговата фактура резервен код е валиден за съответния доставчик и номер, с отговор „да“ или „не“. Фактура, издадена с валиден резервен код и регистрирана в срока по т. 1, не следва да води до отказ на право на данъчен кредит, както и при нередовна фактура получателят да има право да поиска нейното коригиране в разумен срок, без да губи правото си на данъчен кредит. Подкрепяме и предложението на Владимир Трифонов (т. III от становището му от 13.10.2026 г.) установените несъответствия да се оповестяват на лицето веднага след срока за подаване. В съответствие с горното то засяга само собствените данни на лицето. 4. МАЛКИТЕ ТЪРГОВЦИ За микропредприятията разходът за нов софтуер и обучение е непропорционален. Предлагаме: – Предлагаме НАП да осигури безплатно базово приложение за издаване, получаване и съхранение на структурирани електронни фактури, предназначено за микропредприятията и лицата с малък обем на фактуриране. Приложението да не изключва използването на търговски софтуер и да не създава неравни условия за		

				доставчиците на такъв софтуер. – Предлагаме за първите 12 месеца от датата на задължително прилагане за съответната група лица да не се налагат имуществени санкции за формални нарушения, които не водят до неначисляване или невнасяне на данък. В този период НАП да провежда разяснителна кампания и да дава указания при установени нарушения. 5. ПРЕХОД ОТ ДНЕВНИЦИТЕ ЗА ПОКУПКИ И ПРОДАЖБИ Проектът отменя задължението за водене на дневници за покупките и за продажбите и въвежда предварително попълнена от НАП справка-декларация. Предлагаме: – дневниците да се водят по досегашния ред, докато задължението по т. 2 обхване и последната група лица, и най-малко 12 месеца след това, а през този период НАП да предоставя предварително попълнената справка-декларация за сравнение, без тя да поражда правни последици; – ясен и бърз ред, по който задълженото лице може да коригира или допълни данните в предварително попълнената справка-декларация преди нейното подаване, като отговорността за подадените данни остава на лицето; – публикуване от НАП на структурата на данните в справката-декларацията, за да могат счетоводният и складовият софтуер да я сравняват автоматично със собствените данни на лицето. Публична да е единствено структурата (схемата) на данните, а не самите данни. Достъп до предварително попълнената		

				справка-декларация да имат само задълженото лице и изрично упълномощените от него лица, например неговият счетоводител, след идентификация с квалифициран електронен подпис. Куртаков Трейд ООД — Становище по ЗИД на ЗДДС, консултация № 12733-К — стр. 5 Така поетапното въвеждане по т. 2 не създава двоен режим на отчитане. С това отговаряме на основателното възражение в становището на Весела Калъчева, че дневниците не могат да отпаднат поетапно. 6. ТЕХНОЛОГИЧНА НЕУТРАЛНОСТ И РАВЕН ДОСТЪП ДО ДАННИТЕ Електронната фактура, получена в структуриран вид, позволява автоматичното ѝ въвеждане в складовия и счетоводния софтуер на получателя — заприхождаване на стоката по доставчик, артикули, количества, цени и ДДС без ръчно въвеждане. Това е универсален, евтин и точен начин за обработка на документите, който намалява грешките и разходите на бизнеса. Тази полза ще се реализира само ако достъпът до данните е отворен и равен за всички. Предлагаме: – форматът да следва стриктно европейския стандарт EN 16931, без национални разширения, които не са абсолютно необходими; – достъпът до приложно-програмния интерфейс (API) на системата да е безплатен и при равни условия за всички производители на софтуер, без платени сертификации или акредитации, които биха ограничили конкуренцията; – всяко задължено лице да може по всяко време да изтегли всички издадени и получени от него фактури в машинночетим структуриран вид, лично или чрез		

				упълномощено лице или софтуер. Подкрепяме предложения № 5 и 6 на Даниел Топалов, които разширяват този достъп и до получателите, нерегистрирани по ЗДДС, както и т. 5 от становището на Весела Калъчева за пълен достъп чрез НАП до всички фактури, издадени към лицето. 7. ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ НА ОТГОВОРНОСТТА НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ И РАЗПРОСТРАНИТЕЛИТЕ НА СОФТУЕР Новият чл. 192б предвижда имуществени санкции от 50 000 до 100 000 евро, а при повторно нарушение до 250 000 евро, за производител или разпространител на софтуер, чийто софтуер блокира предаването на данни. Текстът не изисква вина и не разграничава грешка в кода от недостъпност на системата на НАП, от променена спецификация или от действие на потребителя. Разпространителите — дилърите и сервизните организации, които внедряват софтуера при търговците — обикновено нямат достъп до неговия код. Предлагаме: – отговорността да се носи само при вина и след писмено предписание с разумен срок за отстраняване; – отговорността да се изключва при неработоспособност на системата на НАП и при промени в техническите изисквания, обнародвани по-малко от 6 месеца преди нарушението; – разпространителите, които нямат контрол върху кода на софтуера, да не бъдат отговорни лица по чл. 192б. Куртаков Трейд ООД — Становище по ЗИД на ЗДДС, консултация № 12733-К — стр. 6 Тук подкрепяме т. 3 от становището на Емил Кметски и предложение № 8 на		

				Даниел Топалов. 8. УЧАСТИЕ НА БРАНША ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ТЕХНИЧЕСКАТА СПЕЦИФИКАЦИЯ Предлагаме НАП да създаде работна група с участието на производители на софтуер, сервизни организации и представители на счетоводната професия, която да обсъди техническата спецификация преди нейното окончателно приемане. Така пропуските ще бъдат установени на етап проект, а не при крайните потребители. Същото предлагат в становищата си Емил Кметски и Весела Калъчева (т. 10). ЗАКЛЮЧЕНИЕ Ние сме тези, които ще обясняват новите правила на всеки магазин и всяка счетоводна кантора в нашия регион. Искаме реформата да успее. Затова молим тя да бъде изпълнима, поетапна и защитена от технически сривове. 23.10.2026 г. С уважение, Петър Куртаков, управител Куртаков Трейд ООД		
32	Получено чрез Портала за обществени консултации на 23.10.2026 г.	**Симеон Стойчев**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Защитава позиция от името на	Във връзка с публикувания в Портала за обществени консултация проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност („ЗИД на ЗДДС”) бихме искали да изразим следното становище относно предложената нова редакция на чл. 118, ал. 24 от ЗДДС. Като част от измененията, свързани с въвеждането на фактури в електронна форма, които въвеждат в българското законодателство разпоредбите на Директива (ЕС) 2025/516 на Съвета от 11 март 2025 година за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на правилата за ДДС в ерата на цифровите технологии (ОВ, L 516/1 от 25 март 2025	Не се приема	Предложението ще бъде анализирано и в зависимост от техническото решение при следващо изменение на ЗДДС ще бъде регламентиран ред за начина на издаване на структуриране електронни фактури за доставка на горива, отчетена чрез ЕСФП. Предложението към момента създава риск по отношение загуба на данъчен кредит за получателите на разширен фискален бон.

			("ОМВ България" ООД)	г.), проектът на ЗИД на ЗДДС предвижда в § 40 чл. 118, ал. 24 да бъде изменен така: „(24) При доставка, отчетена чрез ЕСФП, ИАСУТД или ФУ, когато фактурата се издава от ЕСФП, ИАСУТД или ФУ под формата на разширен фискален/системен бон в момента на извършване на продажбата, чл. 113, ал. 16 и ал. 18 не се прилагат. В този случай за доставка на горива, отчетена чрез ЕСФП, независимо от вида на плащането по нея, се издава задължително разширен фискален бон от ЕСФП в момента на извършване на продажбата. В тези случаи не се прилага разпоредбата на чл. 113, ал. 4 и 13.” В настоящата си редакция чл. 118, ал. 24 от ЗДДС изисква издадената фактура за доставка на горива да е задължително под формата на разширен фискален бон, издаден от ЕСФП, само когато за доставката се плаща в брой, с чек, с ваучер, с банкова кредитна или дебитна карта или с други заместващи парите платежни средства. Ако изменението бъде прието, то при всички случаи на доставки на горива, отчетени чрез ЕСФП, ще се изисква издаване на разширен фискален бон, включително в следните случаи: При плащане по банков път – например в случаите на зареждане срещу карти, които позволяват в момента на зареждането държателите на картата да не заплащат нищо, а плащането да се извършва при издаването на фактура за всички зареждания, извършени срещу служебни карти за гориво през даден период от време. Към настоящия момент фактурите за този вид зареждания се издават по общия ред на чл. 113 от ЗДДС, а в момента на зареждането се издава единствено фискална касова бележка. Тъй като картовите клиенти са данъчно задължени лица, подобна хипотеза иначе би попадала в приложното поле на новите разпоредби относно фактурите в електронна форма и за доставките би се издавала именно такава фактура,		

				което би осигурило получаването на информация за доставките от органите по приходите в реално време. Вместо това, ако бъде прието изменението на чл. 118, ал. 24 подобни хипотези биха направили подобен бизнес модел, който понатоящем функционира ввъв всички държави от Европейски съюз, невъзможен и за доставките ще могат да се издават единствено разширени фискални бонове от ЕСФП, което силно затруднява получателите, които вместо да получават една обща електронна фактура за всички зареждания с фирмени карти ще трябва да разчитат техните служители всеки път да се снабдяват с разширени фискални бонове, да ги съхраняват надлежно и да ги предават на данъчно задълженото лице с цел отчитане на счетоводните разходи и упражняване на право на данъчен кредит. В случай на сгрешени фирмени данни или при изгубване законът не предвижда ред за коригиране на разширените фискални бонове, нито пък задължава издателите да издават дубликати на изгубени бонове. Освен това хартиените разширени фискални бонове следва да се съхраняват в оригиналната им хартиена форма в срока за съхранение на данъчни документи, което не само е непрактично поради лесното изтриване и погиване на хартиените документи, но и води до допълнителни разходи за бизнеса и може да причини вреди, ако поради изгубването им лицето не успее да упражни правото си на данъчен кредит. При плащане с ваучери за гориво, които представляват ваучери за конкретна цел – с предложените разпоредби не става ясно дали законът ще изисква и при плащане с ваучери за конкретна цел да се издава разширен фискален бон, въпреки че това би противоречало на целта на закона, според който продажбата на ваучер за конкретна цел се смята за доставка на стоките или услугите, за които се отнася ваучерът (и фактура се издава именно при продажбата на ваучера), а		

				фактическото предоставяне на стоки към лицето, предоставило ваучер за конкретна цел като заплащане за получаването на тези стоки или услуги, не се смята за доставка (и съответно не се издава фактура). Неясната формулировка създава риск от търговците на горива да се изисква издаването на разширен фискален бон при зареждането на гориво срещу ваучер за конкретна цел, което противоречи на целта на ЗДДС При издаване на фискален бон в електронен вид от ЕСФП съгласно условията на чл. 118, ал. 21, т. 4 от ЗДДС – от проекта не става ясно как си взаимодействат разпоредбите на ал. 21 и ал. 24 от чл. 118 в случаите в които клиентът извършва зареждане на гориво, за което изисква фактура, но в същото време ЕСФП позволява и клиентът е поискал издаването на документ в електронна форма. В тези случаи законът не пояснява дали може и разширения фискален бон да е в електронна форма, още повече че Наредба № Н-18/2006г. не съдържа изрични разпоредби относно възможността разширен фискален бон да се издава в електронна форма и да се предоставя на клиента по електронен адрес или чрез мобилно приложение. В светлината на изложеното становище предлагаме: 1. § 40 от проекта на ЗИД на ЗДДС да бъде изменен, така че текстът на чл. 118, ал. 24 от ЗДДС да е, както следва: „(24) При доставка, отчетена чрез ЕСФП, ИАСУТД или ФУ, когато фактурата се издава от ЕСФП, ИАСУТД или ФУ под формата на разширен фискален/системен бон в момента на извършване на продажбата, чл. 113, ал. 16 и ал. 18 не се прилагат. В този случай за доставка на горива, отчетена чрез ЕСФП, по която се плаща в брой, с чек, с ваучер, с банкова кредитна или дебитна карта или с други заместващи парите платежни средства, се издава задължително разширен фискален бон от		

				ЕСФП в момента на извършване на продажбата. В тези случаи не се прилага разпоредбата на чл. 113, ал. 4 и 13.” 2. ЗИД на ЗДДС изрично да уреди хипотезите на документиране с фактура на смесено плащане – например частично в брой и частично по банков път или частично с карта и частично банков път (например в случаите, в които лимитът по служебна карта за гориво покрива само част от дължимата сума и остатъкът следва да се доплати в брой или с банкова карта), така че да става ясно дали фактурата в този случай също следва да се издава като разширен фискален бон от ЕСФП или по реда на чл. 113 от ЗДДС. 3. ЗИД на ЗДДС изрично да уреди хипотезата, в която за доставката на горива, отчетена чрез ЕСФП, се издава фискален бон в електронен вид, но клиентът е поискал и издаването на фактура за доставката, така че да става ясно дали в този случай лицата следва да издават разширени фискални бонове в електронен вид или отделни фактури по реда на чл. 113 от ЗДДС.		
33	Получено чрез Портала за обществени консултации и на ел. поща на 23.10.2026 г.	**Кристиян Андреев** „АСОЦИАЦИЯ НА БЪЛГАРСКИТЕ ТЪРГОВЦИ, ПРОИЗВОДИТЕЛИ, ВНОСИТЕЛИ И ПРЕВОЗВАЧИ НА ГОРИВА (АБТПВПГ)	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	СТАНОВИЩЕ ОТ СДРУЖЕНИЕ „АСОЦИАЦИЯ НА БЪЛГАРСКИТЕ ТЪРГОВЦИ, ПРОИЗВОДИТЕЛИ, ВНОСИТЕЛИ И ПРЕВОЗВАЧИ НА ГОРИВА“, ЕИК: 205148777, (АБТПВПГ) УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, Във връзка с публикувания за обществено обсъждане проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (ЗИД на ЗДДС), АСОЦИАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ТЪРГОВЦИ, ПРОИЗВОДИТЕЛИ, ВНОСИТЕЛИ И ПРЕВОЗВАЧИ НА ГОРИВА (АБТПВПГ), в качеството си на браншова организация, представляваща интересите на търговците на горива, представя настоящото становище.	Не се приема	Аргументите са изложени в т. 32

				Асоциацията подкрепя усилията за усъвършенстване на данъчния контрол и цифровизацията на данъчната отчетност. Считаме обаче, че част от предложените изменения не отчитат спецификата на горивния сектор и създават предпоставки за значително увеличаване на административната и финансовата тежест, без да е обоснована съответна допълнителна полза за фискалния контрол. Следва да се отчете, че търговията с горива е сред най-стриктно регулираните дейности, като търговците вече изпълняват множество задължения за фискално отчитане, подаване на информация за доставки и движения на горива, акцизна отчетност и използване на специализирани информационни системи. В тази връзка изразяваме следните възражения и предложения: I. Относно § 40 — изменение на чл. 118, ал. 24 ЗДДС С предложеното изменение се въвежда задължение за издаване на разширен фискален бон при всяка продажба на гориво, отчетена чрез ЕСФП, независимо от начина на плащане, като се изключва възможността за издаване на сборна фактура по чл. 113, ал. 13 ЗДДС. Считаме, че това изменение ще създаде съществени затруднения за търговците на горива, особено при отношенията с корпоративни клиенти и международни картови оператори като DKV, UTA, AS24 и други. В практиката значителна част от доставките се извършват въз основа на договори с отложено плащане, при които отделните зареждания се отчитат чрез ЕСФП, а за определен период се издава една или няколко обобщени фактури, въз основа на които се извършват плащанията. Договорените търговски отстъпки се отразяват чрез съответните кредитни известия.		

				Предложеното изменение би наложило издаването на отделен разширен фискален бон за всяко зареждане, а при последващо предоставяне на отстъпки — и на допълнителни коригиращи документи. Например при 10 000 зареждания годишно вместо ограничен брой обобщени фактури ще се издават 10 000 разширени фискални бона, като при необходимост от индивидуални корекции броят на документите може да се удвои. Това ще доведе до значително увеличаване на счетоводната обработка, допълнителни разходи за софтуер и персонал, затруднения при разплащанията и предоставянето на договорни отстъпки, както и до необходимост от промени в установените отношения с международните картови оператори. Допълнително ще се затрудни обслужването в бензиностанциите, тъй като при липса на автоматична идентификация ще е необходимо въвеждане или проверка на данните на клиента при всяко зареждане. Същевременно всяка продажба на гориво вече се регистрира чрез ЕСФП, поради което не е обосновано каква допълнителна контролна полза ще бъде постигната чрез премахване на възможността за периодично фактуриране. Предлагаме да се запази възможността за издаване на сборни фактури при доставки на горива, извършвани въз основа на договори за периодично отчитане и отложено плащане, когато всяка отделна доставка е надлежно отчетена чрез ЕСФП. Необходимо е също така да се предвиди практически приложим ред за документиране на последващите договорни отстъпки. II. Относно § 34 и § 42 — задължително структурирано електронно фактуриране Предложената уредба поставя издаването на структурирана електронна фактура в зависимост от	Приема се	

				генерирането на уникален код за съответствие от националната информационна система. Това създава риск при технически неизправности, забавяне на обработката или прекъсване на комуникацията търговците да не могат своевременно да изпълнят задълженията си по причини извън техния контрол. Проблемът е особено съществен при търговията с горива на едро, където фактурирането е непосредствено свързано с експедицията, транспорта, акцизната документация и изпълнението на договорните задължения. Допълнителните реквизити, включително кодовете по Комбинираната номенклатура, налагат адаптиране на съществуващите софтуерни системи, въпреки че част от тази информация вече се предоставя на държавните органи. Предлагаме да бъде въведен резервен ред за издаване на документи при техническа недостъпност на системата, без неблагоприятни последици за добросъвестните търговци. Следва да се осигури и автоматизиран обмен на вече наличната информация, за да не се допуска дублиране на задълженията. III. Относно § 6 и § 7 — право на приспадане на данъчен кредит Предложените изменения в чл. 70 и чл. 71 ЗДДС създават предпоставки за ограничаване на правото на данъчен кредит поради липса на надлежно издаден структуриран електронен документ, включително когато причината е техническа грешка или неизпълнение на задължение от страна на доставчика. Считаме, че подобно ограничение е несъразмерно и следва да бъде съобразено с принципа на данъчен неутралитет и практиката на Съда на Европейския съюз, съгласно която формалните пропуски по правило не следва да водят до отказ на данъчен кредит, когато материалноправните предпоставки са	Приема се	

				изпълнени и не са налице данни за измама или злоупотреба. Предлагаме да се гарантира, че добросъвестният получател няма да губи правото си на данъчен кредит единствено поради формални или технически несъответствия при електронното фактуриране. Следва изрично да се уреди и правото на данъчен кредит при доставки, документирани чрез разширен фискален бон по чл. 118, ал. 24 ЗДДС. IV. Относно § 8 — изменение на чл. 72 ЗДДС Предложеното изменение предвижда при неупражнено право на данъчен кредит за съответния период приспадането да се извършва чрез корекция на първоначалната справка-декларация. При търговците на горива, които обработват значителен обем документи, включително за транспорт, съхранение и доставки на горива, това ще доведе до необходимост от множество корекции на вече подадени декларации, допълнителни счетоводни разходи и усложняване на отчетността. Предлагаме да се запази възможността за упражняване на правото на данъчен кредит в последващ данъчен период в рамките на законоустановения срок, без задължително коригиране на първоначалната декларация. V. Относно § 37 — корекции на данъчни документи Предложените изменения в чл. 116 ЗДДС следва да бъдат съобразени с установените търговски практики за предоставяне на периодични отстъпки, промени в цените и корекции на множество доставки. При отношенията с корпоративни клиенти и международни картови оператори изискването за индивидуално коригиране на голям брой документи би създало значителна административна тежест. Предлагаме да се предвиди възможност за издаване на обобщени коригиращи документи за множество доставки към един получател за определен отчетен	Приема се Приема се	

				период, при осигурена проследимост на отделните транзакции. VI. Относно § 44 и § 45 — промени в данъчната отчетност Въвеждането на предварително генерирани справки-декларации следва да бъде съобразено със съществуващите системи за фискално, данъчно и акцизно отчитане на горивата. Считаме за неоправдано търговците да бъдат задължавани да въвеждат повторно информация, която вече се подава към НАП чрез ЕСФП, документи за доставки и движения на горива или други специализирани системи. Предлагаме да се осигури автоматизиран обмен и съгласуване на данните, както и ясен и опростен ред за коригиране на несъответствията в предварително генерираните справки-декларации. VII. Относно санкционните разпоредби и § 91 — запечатване на търговски обекти Изразяваме сериозни опасения относно предвидените изменения в санкционния режим, включително санкциите за нарушения при електронното фактуриране и режима на принудителната административна мярка „запечатване на обект“. Необходимо е ясно разграничаване между технически и формални нарушения, при които доставките са надлежно отчетени и не е укрит данък, и нарушения, които действително засягат интересите на фиска. Налагането на значителни санкции без отчитане на характера и последиците на нарушението противоречи на принципа на съразмерност. Особено тежки са последиците от запечатването на бензиностанция, което води не само до преустановяване на продажбите, но и до невъзможност за изпълнение на договори, загуба на клиенти, значителни финансови вреди и	Не се приема Не се приема	НАП не разполага с цялата изискуема информация за целите на справка-декларацията. Санкиите имат възпиращ характер

				затруднения при снабдяването с горива в съответния район. Предвиденото предварително изпълнение на мярката създава допълнителен риск от настъпване на трудно поправими вреди преди окончателното разрешаване на спора относно законосъобразността на санкцията. Предлагаме санкциите да бъдат диференцирани според тежестта на нарушението и наличието на вредни последици, като при технически пропуски без укриване на данък се предвиди възможност за доброволното им отстраняване. Запечатването следва да се прилага само след конкретна преценка за необходимост и съразмерност, а предварителното изпълнение да не бъде общо правило. VIII. Относно § 103–105 — срокове за въвеждане и преходни разпоредби Предложените изменения изискват съществени промени в счетоводните системи, ЕСФП и използваните софтуерни решения, които зависят не само от търговците, но и от производителите и поддържащите организации. Предлагаме да се осигури достатъчен преходен период след окончателното приемане на всички подзаконови актове и технически спецификации, възможност за реално тестване на системите и специален ред за отстраняване на технически несъответствия в началния период на прилагане. При липса на доказана техническа готовност следва да се предвиди отлагане на задължителното прилагане на съответните изисквания. IX. Относно необходимостта от прецизиране на законопроекта Считаме, че следва да бъдат отстранени и установените редакционни и систематични несъответствия, включително предложението по § 38 за допълване на чл. 117, ал. 1 с реквизит на протокол, противоречието между § 79 и § 80 относно	Према се Приема се	

				чл. 181в, както и неточните препратки в преходните разпоредби. Необходимо е да се осигури и ясно разграничаване между режима на структурираното електронно фактуриране и специалния ред за документиране на продажбите на горива чрез ЕСФП. X. Заключение Предвид изложеното АБТПВПГ счита, че предложеният законопроект следва да бъде преразгледан в посочените части, като се отчетат особеностите на търговията с горива и вече съществуващите механизми за фискален контрол. Настояваме да се запази възможността за периодично фактуриране при договорни доставки с отложено плащане, да се осигури приложим ред за документиране на договорните отстъпки, да се гарантира защитата на добросъвестните данъчно задължени лица и да се прецизират санкционните разпоредби при спазване на принципа на съразмерност. Считаме също така, че преди приемането на измененията следва да бъде извършена допълнителна оценка на въздействието върху горивния сектор и да бъдат проведени консултации с представителите на браншовите организации, международните картови оператори и доставчиците на специализиран софтуер. Подчертаваме, че ефективният данъчен контрол не следва да бъде постиган чрез въвеждане на непропорционални административни задължения, когато същите цели могат да бъдат реализирани чрез използване на вече съществуващите механизми за отчетност и контрол. Асоциацията изразява готовност да участва в последващи обсъждания за намиране на балансирани нормативни решения, които едновременно защитават фискалния интерес и осигуряват нормални условия за осъществяване на стопанска дейност.		

34	Получено по ел. поща на 23.10.2026 г.	**От: Amazon EU S.à r.l. („Amazon“)**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Чрез: Христиан Юриев Даскалов – упълномощен подател	Уважаеми госпожи и господа, Amazon EU S.à r.l. („Amazon“) приветства възможността да представи становище по проекта на изменения в българския Закон за данък върху добавената стойност (ЗИД на ЗДДС), с който се въвежда задължително структурирано електронно фактуриране. Подкрепяме целта на България да укрепи спазването на изискванията за ДДС и да намали неплатения ДДС („VAT gap“) чрез цифровизация, и признаваме потенциала на структурираното електронно фактуриране да осигури прозрачност, ефективност и защита на приходите за българската държава. Amazon управлява една от най-мащабните реализации на електронно фактуриране в световен мащаб, като е изградила или се е адаптирала към режими на задължително B2B електронно фактуриране в Италия, Франция, Белгия, Полша, Румъния, Саудитска Арабия, Индия, Мексико и Бразилия, наред с други. Активно се подготвяме и за предстоящите рамки в Норвегия, Испания и Словакия. Този опит в множество юрисдикции стои в основата на практическите, основани на опит препоръки, изложени по-долу. Нашите коментари имат за цел да подпомогнат България при изграждането на рамка, която постига заявените цели на политиката, като същевременно остава пропорционална, технически приложима и съгласувана с възникващите Изисквания за цифрово отчитане на ЕС по инициативата ViDA. Разглеждаме единадесет области, в които, по наше мнение, изясняване или корекция би укрепило проекта и би намалило риска при внедряването както за данъчната администрация, така и за данъчно задължените лица. 1. Приспадане на ДДС по получени доставки и валидиране на електронната фактура Проектът на изменения прави валидираната електронна фактура материалноправно условие за	Приема се частично	Относно SAF-T - Стандартният одитен файл за данъчни цели (SAF-T) е международен стандарт за електронен обмен на данни между данъкоплатците и данъчните органи, разработен от Организацията за икономическо развитие и сътрудничество (ОИСР). Стандартът е водещ модел за подаване на счетоводна информация в развитите данъчни администрации и е въведен в Литва, Норвегия, Португалия, Румъния, Полша, Испания, Франция. Внедряването му в България чрез изменения в ДОПК, които бяха обнародвани в ДВ, бр. 26 от 27 март 2025 г., в сила от 31 март 2025 г., ще позволи извършване на задълбочени и качествени анализи, водещи до по-ефективен контрол от страна на данъчната администрация. Очаква се да се намали административната тежест за задължените лица поради възможността своевременно да бъдат идентифицирани възможни рискове, които да бъдат комуникирани с тях и своевременно отстранявани. Също така органите по приходите няма да изискват информация относно вече подадените с файла данни, което би намалило административната тежест в хода на извършваните контролни производства.

				правото на купувача да приспадне ДДС по получени доставки. Макар да разбираме логиката на тази политика — стимулиране на спазването на новото задължение за електронно фактуриране — този подход поражда опасения относно пропорционалността, които заслужават внимателно разглеждане. В рамките на действащата правна уредба на ЕС за ДДС правото на приспадане на ДДС по получени доставки е основен принцип на системата на ДДС. Съдът на Европейския съюз последователно приема, че това право не следва да се отказва на чисто формални основания, когато материалноправните условия за приспадане са изпълнени. Обвързването на приспадането с успешното системно валидиране поражда риск данъчно задължените лица да загубят правото на приспадане без тяхна вина — например при неработоспособност на националната система за електронно фактуриране, при неправилно подаване на фактура от доставчик или при техническа грешка при валидирането, въпреки че съответната сделка е действителна и надлежно документирана. Препоръчваме най-простият и най-ефективен подход да бъде пълното премахване от законодателството на условието, свързващо приспадането на ДДС по получени доставки със статуса на валидиране на електронната фактура. Отделянето на правото на приспадане от статуса на валидиране на електронната фактура би избегнало описаните по-горе рискове за пропорционалността и би било в съответствие с установената съдебна практика на Съда на Европейския съюз. Ако този подход не може да бъде постигнат, Министерството следва като минимум да въведе следните предпазни механизми. Първо, законодателството следва да запази правото на купувача да приспадне ДДС по получени доставки, когато материалноправните условия са изпълнени, дори ако електронната фактура все още не е		Разработването на единен стандарт има за цел да се подава стандартизирана информация към приходната администрация, независимо от използвания от лицата счетоводен софтуер. Въвеждането на SAF-T изисква промени в съществуващите софтуерни системи за управление на бизнеса, единствено, за да осигури необходимата функционалност за експорт на данните, които ще се подават с файла. Тези промени се налага да бъдат извършени еднократно, при възникване на задължението за подаване на файла за съответната група лица. Изискваните счетоводни данни в общия случай следва да бъдат налични в счетоводството на задълженото лице, което и налага единствено еднократна промяна/доработка на използвания счетоводен софтуер, насочена към генериране на експорт на изискуемата с файла информация в утвърдения стандартен формат.

				валидирана, при условие че купувачът може да докаже, че сделката е извършена и че данъкът е начислен. Второ, следва да се установят ясни алтернативни пътища за приспадане в случаите, когато валидирането се забавя или не е успешно поради прекъсвания на системата или неизпълнение от страна на доставчика. Трето, законодателството следва да уточни, че отказът на приспадане се ограничава до случаи на умишлено неспазване или измама, в съответствие с принципа на пропорционалност. Член 178 от Директивата за ДДС на ЕС (2006/112/ЕО) и Директивата ViDA (ЕС) 2025/516 позволяват на държавите членки да поставят притежаването на електронна фактура като условие за приспадане, но това правомощие следва да се упражнява пропорционално. Насърчаваме България да възприеме подход, който защитава добросъвестните купувачи от последиците на системни сривове или неизпълнение от трети страни. Собственият ни опит във Франция подчертава това опасение. Когато Франция въведе своя режим, Amazon беше готова, но значителен брой доставчици и клиенти не бяха. Правила от този вид — по-специално отказът на данъчен кредит — поради това санкционират добросъвестния клиент по-тежко, отколкото недобросъвестния доставчик, чието неизпълнение е причинило проблема, което е обратното на търсения стимулиращ ефект. Освен това препоръчваме Министерството да уреди положението на купувача, когато фактурата на доставчика не отговаря на изискванията за електронно фактуриране и поради това не е отразена в предварително попълнената справка-декларация за ДДС. Проектът предвижда, че няма право на данъчен кредит за данък, който не е начислен чрез структурирана електронна фактура, когато доставчикът е бил длъжен да издаде такава, което		

				може да лиши добросъвестния купувач от неговото приспадане въпреки действителна, надлежно документирана сделка, без негова вина. В допълнение към предпазните механизми по-горе, законодателството или подзаконовият акт по прилагането следва (i) да потвърдят, че ДДС по получени доставки остава приспадаем, когато купувачът може да докаже, че сделката е извършена и данъкът е начислен, независимо от неизпълнение на изискванията за електронно фактуриране от страна на доставчика; (ii) да установят определен ред за корекция, по който купувачът да претендира такъв ДДС по получени доставки; и (iii) да уточнят как несъответствията между собствените отчетни данни на купувача и предварително попълнената справка на Националната агенция за приходите — произтичащи от несъответстваща или пропусната фактура на доставчик — следва да се съгласуват и оповестяват без санкция, когато купувачът е действал добросъвестно. 2. Определение на издаване „в реално време“ Проектът изисква електронните фактури да се предават на националната система „незабавно, в реално време“, но не определя конкретен срок. Тази неяснота създава правна несигурност за данъчно задължените лица и трудности при правоприлагането за данъчната администрация. На практика големите предприятия издават фактури чрез автоматизирани системи, които обработват сделките на партиди през определени интервали. Буквалното тълкуване на „реално време“ би могло да изисква подаване фактура по фактура в момента на всяко данъчно събитие, което би било технически неприложимо за данъчно задължените лица с голям обем и би наложило непропорционални разходи за разработване на системи както за данъчно задължените лица, така и за системите на данъчната администрация, които биха получавали отделни		

				фактури вместо партиди, без съответстваща полза за спазването на изискванията. Препоръчваме Министерството да определи конкретен, приложим срок за подаване на електронни фактури. Изискванията за цифрово отчитане по ViDA, които ще се прилагат за трансгранични B2B сделки от 1 юли 2030 г., определят 10-дневен срок от данъчното събитие за издаване на фактурата. Съгласуването на вътрешния български срок с този график — или възприемането на подобен определен период, който в редица държави членки надхвърля 10 дни — би осигурило правна сигурност, би намалило бъдещите разходи за спазване, когато България съгласува вътрешната си система с ViDA до 1 януари 2035 г., и би установило стандарт, постижим за предприятия от всякакъв размер. Бихме направили също разграничение между срока за издаване на фактура и отделното задължение за цифрово отчитане в реално време. Посоченият по-горе 10-дневен период по ViDA урежда издаването на фактурата; след издаването ViDA допълнително изисква данните за сделката да бъдат отчетени пред данъчната администрация почти в реално време. Българската рамка следва да определи всеки от тези срокове отделно и ясно, така че данъчно задължените лица да разбират както кога трябва да бъде издадена фактура, така и кога трябва да бъдат отчетени свързаните данни. 3. Изясняване на модела за доставяне на фактурата Проектът на изменения изглежда съдържа разпоредби, които подкрепят както централизиран модел на доставяне (при който националната система доставя валидираната електронна фактура на купувача), така и децентрализиран модел (при който доставчикът предава електронната фактура директно на купувача). Тази неяснота е сериозно опасение, тъй като изборът на модел на доставяне		

				определя цялата системна архитектура, която данъчно задължените лица трябва да изградят. При централизиран модел („затворен клиринг“) купувачът извлича валидираните фактури от държавната система, а задължението на доставчика се ограничава до подаването. При децентрализиран модел („отворен клиринг“) доставчикът остава отговорен за доставянето на фактурата на купувача след валидирането, което изисква отделна инфраструктура за предаване. Това са коренно различни архитектури с различни разходни профили, срокове за разработване и оперативни процеси. Препоръчваме Министерството да изясни кой модел на доставяне се прилага. Ако намерението е централизирано доставяне чрез националната система, законодателството следва да посочи това изрично и да потвърди, че задължението на доставчика е изпълнено при успешно подаване. Ако е предвидено децентрализирано доставяне, законодателството следва да уточни допустимите методи на предаване и да потвърди момента, в който фактурата се счита за получена от купувача. Яснотата по този въпрос е от съществено значение, преди предприятията да могат да започнат проектиране на системите. 4. Съгласуване на механизмите за корекция на електронните фактури и SAF-T Отделно от реформата на електронното фактуриране, България вече изисква отчитане по SAF-T, което се въвежда поетапно от януари 2026 г. Публикуваните указания потвърждават, че подаден SAF-T файл може да бъде коригиран само за месечните подавания и само в рамките на определен срок. Годишните данни и данните при поискване, както и корекциите, подадени извън този срок, не могат да бъдат лесно изменяни. Файловете се валидират спрямо схемата и се отхвърлят при несъответствие, като оставят данъчно задължените		

				лица с ограничени възможности за защита, когато грешка бъде установена след изтичане на срока за корекция. България ще прилага SAF-T паралелно с новата система за електронно фактуриране и цифрово отчитане, която също захранва предварително попълнената справка-декларация за ДДС на Националната агенция за приходите. Това създава структурен риск за съгласуваността. Разминаването между данните от електронната фактура, подадени към националната система, и съответните счетоводни данни в SAF-T файла, може да остави данъчно задължените лица с несъответствия, които органът вижда, но данъчно задълженото лице не може лесно да отстрани — като ги излага на одитни въпроси, спорове и потенциално блокирани приспадания. Проектът на изменения за електронното фактуриране въвежда рамка за корекция и анулиране съгласно предложения член 120г, ал. 1, но тази рамка не урежда как корекциите взаимодействат с вече подаден или приключен период по SAF-T. В резултат данъчно задължено лице, което коригира електронна фактура, може да остане технически в нарушение в своя SAF-T запис, без ясен механизъм за отстраняване. Препоръчваме Министерството да съгласува механизмите за корекция между трите взаимосвързани системи: платформата за електронно фактуриране, предварително попълнената справка-декларация за ДДС и SAF-T. По-конкретно, молим Министерството да осигури единен, съгласуван път за корекция на една и съща базова сделка, така че корекция, направена в една система, автоматично да бъде призната и отразена в останалите. Законодателството или подзаконовият акт по прилагането следва също да потвърди кой набор от данни има предимство като авторитетен запис, когато системите показват разминаващи се данни, и да установи ясна процедура за данъчно		

				задължените лица да отстраняват несъответствия в приключени периоди по SAF-T без санкция, когато базовата сделка е била коректно отчетена чрез канала за електронно фактуриране. Без това съгласуване едновременното функциониране на няколко отчетни системи ще създаде несигурност по спазването, непропорционална на целите на политиката, които реформата е предназначена да постигне. 5. Мащабируеми процедури за корекция и анулиране Съгласно проекта грешките се коригират чрез издаване на структурирано електронно кредитно известие, което препраща към уникалния код за съответствие на оригиналната фактура. Фактурите могат да бъдат анулирани само в рамките на кратък срок — най-общо до петия ден от данъчния период, следващ издаването — съгласно правила, които ще бъдат определени в подзаконовия акт по прилагането. Когато системата сигнализира за несъответствие в подадена фактура, данъчно задълженото лице разполага с 48 часа, за да го отстрани. За предприятие с голям обем, което издава милиони фактури годишно по множество бизнес линии и системи, тези срокове и процеси трябва да бъдат реалистични и да могат да се обработват автоматично, а не фактура по фактура. Препоръчваме Министерството да уреди четири въпроса. Първо, сроковете за корекция и анулиране следва да бъдат достатъчно дълги, за да бъдат практични за предприятия, опериращи в мащаб — настоящият срок за анулиране, ограничен до петия ден от следващия данъчен период, вероятно ще бъде недостатъчен за големите данъчно задължени лица да идентифицират, разследват и отстранят грешки в сложни, многосистемни среди. Второ, 48-часовият срок за отстраняване на сигнализирано несъответствие следва да бъде удължен. За данъчно задължено лице с голям обем идентифицирането на		

				първопричината за системно сигнализирана грешка, координацията между техническите и финансовите екипи и внедряването на корекция в рамките на 48 часа често е непостижимо — особено когато несъответствието засяга партида от фактури или изисква поправка на системно ниво, а не изменение на единична фактура. Трето, процесът на корекция и анулиране следва да може да се извършва масово чрез софтуер, посредством API, вместо да изисква ръчна намеса фактура по фактура през уеб портал. Четвърто, законодателството или подзаконовият акт по прилагането следва да изясни третирането по ДДС на сделка през периода, докато сигнализирано несъответствие се отстранява, и за различните изходи — как то може да бъде отстранено и как влияе върху валидността на фактурата. Без тази яснота както доставчиците, така и купувачите се изправят пред несигурност относно позицията си по ДДС по време на и след срока за отстраняване. 6. Ранно публикуване на техническия подзаконов акт Проектът отлага критични технически изисквания — включително схемата на електронната фактура, спецификациите на API, правилата за валидиране, методите за удостоверяване и изискванията за свързаност на системите — за наредба на министъра на финансите, която да бъде публикувана в шестмесечен срок от влизането в сила. Този подход създава значителен риск при внедряването. Предприятията не могат да започнат проектиране, разработване или тестване на системи, докато техническите спецификации не бъдат финализирани и публикувани. Нашият опит в множество юрисдикции потвърждава, че 12 месеца време за подготовка от публикуването на окончателните технически спецификации е минимумът, необходим за данъчно задължените лица от всякакъв размер, за да проектират, изградят, тестват и внедрят решения в съответствие с изискванията.		

				Препоръчваме Министерството да публикува проекта на техническия подзаконов акт за консултация възможно най-рано — в идеалния случай паралелно със законодателния процес, а не последователно след влизането в сила. Подзаконовият акт следва да включва пълната схема на електронната фактура (за предпочитане базирана на EN 16931, за да се осигури съответствие с ViDA), спецификации на входа/изхода на API, правила за валидиране, изисквания за удостоверяване и тестова среда. Публикуването на тези материали на английски език наред с българския би подпомогнало мултинационалните данъчно задължени лица при координирането на глобалните екипи по внедряването. Предвид датата на влизане в сила 1 юли 2028 г., техническият подзаконов акт следва да бъде публикуван не по-късно от 1 юли 2027 г., за да се осигури минималният 12-месечен прозорец за внедряване. Всяко забавяне след тази дата би свило графика за внедряване до момент, в който рискът за спазване нараства съществено както за данъчно задължените лица, така и за данъчната администрация. 7. Надеждност на системата и процедури при прекъсване Съсредоточаването на цялото издаване на фактури чрез единна национална система създава оперативна зависимост. Ако системата претърпи непланирано прекъсване, данъчно задължените лица не могат да издават правно валидни фактури, което от своя страна спира търговските сделки, забавя признаването на приходите и нарушава веригите за доставки. Препоръчваме законодателството или подзаконовият акт по прилагането да уреди този риск чрез три мерки. Първо, Министерството следва да публикува обвързващи ангажименти за ниво на обслужване относно наличността на системата,		

				включително максимално допустимо прекъсване и целеви стойности за времето за реакция. Второ, законодателството следва да установи ясна резервна процедура, която позволява на данъчно задължените лица да издават фактури извън системата по време на прекъсвания, с определен срок за последващо подаване, след като системата бъде възстановена. Трето, фактурите, издадени по резервната процедура, следва да се третират като валидни за всички цели по ДДС, включително за правото на купувача да приспадне ДДС по получени доставки, при условие че бъдат подадени в системата в рамките на предписания срок след възстановяване на обслужването. Тези защитни механизми са стандартна практика в добре проектираните режими за електронно фактуриране. 8. Пропорционални санкции с период на адаптация Подкрепяме принципа, че санкциите следва да се прилагат при умишлено неспазване на задълженията за електронно фактуриране. Същевременно началният период след всеки нов мандат за електронно фактуриране неизбежно включва технически затруднения, тъй като данъчно задължените лица, доставчиците на услуги и самата данъчна администрация се адаптират към новата система. Препоръчваме Министерството да въведе период на толеранс при добросъвестност от поне 12 месеца от датата на влизане в сила 1 юли 2028 г., през който санкции не се прилагат спрямо данъчно задължени лица, които могат да докажат, че са положили разумни усилия за спазване, но са срещнали технически затруднения. Този подход разграничава действителното неспазване от неизбежните начални проблеми на новата система и е в съответствие с подхода, възприет в сходни юрисдикции.		

				9. Обхват на предварително попълнената справка-декларация за ДДС за чуждестранни/неустановени данъчно задължени лица Проектът потвърждава, че данъчно задължено лице, което не е установено в България, но е регистрирано там за ДДС, трябва да издава обикновен данъчен документ, а не структурирана електронна фактура, и че структурираното електронно фактуриране е задължително само когато както доставчикът, така и получателят са установени в страната. Това, което проектът не изяснява, е дали такива неустановени данъчно задължени лица изобщо попадат в обхвата на предварително попълнената (проекто) справка-декларация за ДДС на Националната агенция за приходите и, ако попадат, на какви данни би се основавала предварително попълнената справка, предвид че техните доставки няма да генерират данни от структурирани електронни фактури в националната система. Опасението ни е, че неустановените предприятия биха могли да получат непълна или празна предварително попълнена справка, оставайки същевременно изцяло отговорни за нейната точност, което създава тежест по изравняване и одитна експозиция, непропорционални на целта на политиката. Обратно, ако такива лица са предвидени да бъдат извън обхвата, данъчно задължените лица се нуждаят от сигурност по този въпрос, за да не изграждат системи за приемане на данни, които никога няма да бъдат предоставени. Препоръчваме Министерството да изясни в законодателството или подзаконовия акт по прилагането (i) дали неустановените регистрирани за ДДС данъчно задължени лица попадат в обхвата на предварително попълнената справка-декларация за ДДС; (ii) източниците на данни, на които ще се основава всяка такава предварително попълнена справка; и (iii) къде е отговорността за пълнотата и коректността на тази справка — между данъчно		

				задълженото лице и Националната агенция за приходите. 10. Лица в обхвата — прагове по размер и поетапно въвеждане Проектът прилага задължително структурирано електронно фактуриране и цифрово отчитане към вътрешните доставки между предприятия (B2B) и между предприятия и държавни органи (B2G), видимо независимо от размера на данъчно задълженото лице, докато посочената в проекта стойност от 75 000 EUR се отнася само до прага за задължителна регистрация по ДДС. Проектът не посочва дали самото задължение за електронно фактуриране ще се въвежда поетапно, или дали ще се прилага праг по оборот или по обем на сделките по време на въвеждането. Бихме оценили ясно потвърждение, че няма да се прилагат прагове или фази към изискванията за електронно фактуриране, тъй като това значително влияе върху архитектурата на системата, която данъчно задължените лица трябва да разработят. По същия начин, по отношение на генерирането на предварително попълнени справки, бихме оценили потвърждение дали се обмислят прагове или поетапно влизане в сила. 11. Третиране и отчитане на трансгранични сделки Проектът установява, че структурираното електронно фактуриране се прилага само към вътрешни доставки и че не се издава структурирана електронна фактура за вътреобщностни доставки, за доставки като посредник в тристранна операция, нито за свързани авансови плащания. Това, което остава неясно, е как трансграничните сделки — вътреобщностни придобивания и доставки, механизмът на обратно начисляване, вносът и износът — ще бъдат отразени в, или изключени от, предварително попълнената справка-декларация за ДДС и как данните за тези сделки, които няма да преминават през канала за структурирано		

				електронно фактуриране, ще бъдат събирани за целите на отчитането. Опасението ни е, че тъй като трансграничните сделки стоят извън потока от данни на структурираните електронни фактури, предварително попълнената справка може систематично да ги пропуска, оставяйки данъчно задължените лица да попълват и изравняват тези записи ръчно, като същевременно носят пълна отговорност за точността на справка, която органът представя като предварително попълнена. Препоръчваме Министерството да изясни (i) как всяка категория трансгранична сделка следва да бъде отразена в, или изключена от, предварително попълнената справка-декларация за ДДС; (ii) механизма и отговорната страна за събирането и отчитането на данни за сделки, които не преминават през системата за структурирано електронно фактуриране; и (iii) къде е отговорността за пълнотата на трансграничните елементи на справката — между данъчно задълженото лице и Националната агенция за приходите. Подкрепяме целта на България да въведе задължително структурирано електронно фактуриране, за да укрепи спазването на изискванията за ДДС и да модернизира данъчната администрация. Горните препоръки имат за цел да помогнат на България да постигне тези цели по начин, който е пропорционален, технически издържан и съгласуван с рамката ViDA на ЕС. Бихме приветствали възможността да обсъдим тези коментари с Министерството и да прегледаме проекта на техническия подзаконов акт, когато той стане наличен.		

35	Получено официално, вх. № 15-00-146 на 23.10.2026 г.	**От името на Съюз на птицевъдите в България, Асоциация на свиневъдите в България, Асоциация на индустриалното свиневъдство в България и Асоциация на земеделските производители в България**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	ОТНОСНО: Обществена консултация № 12733-К — проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност. Предложение за удължаване на срока на действие на механизма за обратно начисляване на ДДС при доставки на зърнени и технически култури. УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДОНЕВ, Ние, национално представителните организации в лицето на Съюз на птицевъдите в България, Асоциация на свиневъдите в България, Асоциация на индустриалното свиневъдство в България и Асоциация на земеделските производители в България, представяме настоящото становище в рамките на общественото обсъждане на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност, публикуван на 23 септември 2026 г., със срок за становища до 23 октомври 2026 г. Подкрепяме запазването и удължаването на действието на механизма за обратно начисляване на ДДС при доставки на зърнени и технически култури, като считаме, че неговото продължаване е от съществено значение не само за производителите и търговците на зърно, но и за цялата агрохранителна верига, включително за секторите, които представляваме „Птицевъдство“ и „Свиневъдство“. За нашите сектори този въпрос има особено значение предвид изключително високия дял на зърнените култури и фуражите в производствените разходи. Изхранването на животните е един от основните компоненти на себестойността на птицевъдната и свиневъдната продукция. Поради това всяка промяна в условията на снабдяване със зърно, във финансирането на неговите доставки и в ликвидността на участниците по веригата оказва пряко въздействие върху конкурентоспособността и финансовата устойчивост на животновъдните предприятия.	Приема се	

				Предмет на настоящото становище е необходимостта от удължаване на срока на действие на механизма за обратно начисляване на ДДС при доставки на зърнени и технически култури, който съгласно действащата нормативна уредба изтича на 31 декември 2026 г. Режимът се прилага по чл. 163а от Закона за данък върху добавената стойност във връзка с част втора на Приложение № 2 към закона и е в сила от 1 януари 2014 г. Действащият краен срок е определен с измененията, обнародвани в ДВ, бр. 52 от 2022 г. На същата дата изтича и разрешението по чл. 199а и чл. 199б от Директива 2006/112/ЕО, удължено с Директива (ЕС) 2022/890 на Съвета от 3 юни 2022 г. Прегледът на публикувания законопроект показва, че той не съдържа разпоредба за удължаване на този срок. Приложение № 2 към закона не се изменя, а преходните и заключителните разпоредби (§ 100 – § 105) уреждат други въпроси, включително освобождаването по инструмента SAFE, преминаването към структурирано електронно фактуриране и влизането в сила на закона. На европейско равнище е налице предложение на Европейската комисия. На 1 октомври 2026 г. Комисията прие COM(2026) 515 final, междуинституционално досие 2026/0292 (CNS), с което предлага срокът на прилагане на чл. 199а и чл. 199б от Директива 2006/112/ЕО да бъде удължен до 30 юни 2030 г. Предложението е предадено на Съвета и предстои да бъде разгледано от него. Считаме, че настоящият законопроект предоставя възможност този въпрос да бъде уреден своевременно, така че да се избегне прекъсване на действието на механизма след 31 декември 2026 г. При липса на необходимите законодателни промени от 1 януари 2027 г. секторите, зависими от доставките на зърнени и технически култури, ще бъдат изправени пред допълнителни финансови и административни затруднения.		

				Какво означава това на практика за птицевъдството и свиневъдството Зърнените култури са основна суровинна база за производството на комбинирани фуражи, които формират значителен дял от разходите за отглеждане на птици и свине. Финансовата устойчивост на животновъдните предприятия е пряко свързана с възможността за редовно снабдяване с фуражни суровини при предвидими условия и без допълнително натоварване на оборотния капитал. При възстановяване на общия ред за начисляване на ДДС данъкът ще се начислява на всяко звено от веригата, като за съответните предприятия ще възникне необходимост от допълнително финансиране до момента на възстановяването му. Това може да доведе до блокиране на значителни оборотни средства, увеличаване на разходите за финансиране и затруднения при своевременното заплащане на доставките на зърно и фуражни суровини. За птицевъдните и свиневъдните предприятия подобен ефект е особено съществен, тъй като потреблението на фуражи е постоянно и не може да бъде отложено, без да се засегнат производственият процес, здравето и продуктивността на животните. Допълнителните финансови потребности по веригата могат да се отразят върху условията за доставка, цените на суровините и в крайна сметка върху себестойността на произведената животинска продукция. В условията на силна конкуренция и ограничени възможности за прехвърляне на нарастващите разходи към крайните цени подобно допълнително натоварване би могло да отслаби конкурентоспособността на българските производители на птиче месо, яйца и свинско месо. Не по-малко съществено е и значението на механизма за ограничаване на данъчните измами.		

				Режимът е въведен през 2014 г. именно поради високия риск от схеми с липсващ търговец при търговията със зърнени и маслодайни култури. Практиката от прилагането му показва, че обратното начисляване ограничава възможностите за присвояване на начислен, но невнесен ДДС, тъй като по веригата не се формират обичайните парични потоци от данъка. Отпадането на режима би възстановило част от съществуващите рискове и би могло да създаде допълнителна несигурност за коректните участници на пазара. Това би засегнало не само търговците и производителите на зърно, но и животновъдните предприятия, които разчитат на стабилни, прозрачни и предвидими доставки на основните фуражни суровини. Необходимост от избягване на нормативна празнина през 2027 г. Самият законопроект предвижда въвеждането на структурирано електронно фактуриране и свързаната с него информационна система едва от 1 януари 2028 г., съгласно § 105 от проекта, като санкцията по новия чл. 182а влиза в сила от 1 юли 2028 г. Така при липса на удължаване на механизма за обратно начисляване през цялата 2027 г. ще възникне период, през който действащият режим вече няма да се прилага, а новият инструмент за цифрово отчитане все още няма да е въведен. Считаме, че подобна нормативна празнина следва да бъде избегната. За секторите „Птицевъдство“ и „Свиневъдство“ стабилността на доставките и предвидимостта на разходите за хранене на животните са от първостепенно значение. Поради това е необходимо да се осигури плавен преход между действащия механизъм и новите инструменти за данъчен контрол, без да се създават допълнителни финансови затруднения за предприятията по агрохранителната верига.		

				Защо е необходимо удължаване за многогодишен период Предложението на Европейската комисия COM(2026) 515 final от 1 октомври 2026 г. предвижда удължаване на срока по чл. 199а и чл. 199б от Директива 2006/112/ЕО до 30 юни 2030 г. Срокът не е произволен: съвпада с хоризонта, в който цифровото отчитане и електронното фактуриране за вътресъюзните доставки по Директива (ЕС) 2025/516 следва да бъдат въведени и оценени. Считаме, че националната нормативна уредба следва да бъде съобразена с тази посока на развитие на европейското законодателство. Многогодишното удължаване ще осигури необходимата предвидимост за бизнеса и ще позволи на администрацията и икономическите оператори да се подготвят за прилагането и оценката на новите инструменти за цифрово отчитане и електронно фактуриране. Предвиденото в проекта въвеждане на структурираното електронно фактуриране от 1 януари 2028 г. означава, че ефективността и надеждността на новата система ще могат да бъдат оценени след натрупването на достатъчно практически опит. Удължаването на механизма до 30 юни 2030 г., при условие че бъде разрешено от правото на Европейския съюз, ще даде възможност за последователен преход към новия модел, без да се излагат на ненужен финансов риск предприятията по веригата на доставки. От гледна точка на птицевъдството и свиневъдството тази предвидимост е особено важна за планирането на производството, договорите за доставка на фуражни суровини и управлението на оборотните средства. Едногодишното удължаване би отложило проблема, без да осигури необходимата стабилност за бизнеса и без да създаде достатъчно време за оценка на новата система.		

				Предложения по проекта Въз основа на изложеното предлагаме: 1. В проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност да бъде включена разпоредба, с която срокът на прилагане на чл. 163а от закона по отношение на стоките по част втора на Приложение № 2 да бъде удължен до максимално допустимия срок съгласно правото на Европейския съюз. 2. Националната разпоредба да бъде формулирана по начин, който осигурява съответствие със срока по чл. 199а от Директива 2006/112/ЕО, така че да се избегне прекъсване на действието на механизма, включително в случай че решението на Съвета на Европейския съюз бъде прието след обнародването на националния закон. 3. Република България да подкрепи своевременното приемане на предложението на Европейската комисия COM(2026) 515 final от 1 октомври 2026 г. за удължаване на срока по чл. 199а и чл. 199б от Директива 2006/112/ЕО до 30 юни 2030 г. 4. Като минимално условие да се гарантира непрекъснато действие на механизма поне до 31 декември 2027 г., така че да не се допусне период, през който обратното начисляване е отпаднало, а структурираното електронно фактуриране по глава единадесета „а“ все още не се прилага. Заключение Браншовите организации в секторите „Птицевъдство“, „Свиневъдство“ и производство на зърнени, технически и фуражни култури считат, че запазването на механизма за обратно начисляване на ДДС при доставките на зърнени и технически култури е от значение за стабилността на цялата агрохранителна верига.		

				Предвид значителния дял на разходите за зърнени култури и фуражи в себестойността на животинската продукция, прекъсването на действието на механизма би могло да доведе до допълнителни потребности от оборотен капитал, увеличаване на финансовите разходи и влошаване на конкурентоспособността на българските производители. Удължаването на режима до максимално допустимия срок съгласно европейското законодателство ще осигури необходимата предвидимост за бизнеса, ще ограничи риска от нормативна празнина през 2027 г. и ще позволи организиран преход към новите инструменти за цифрово отчитане. С оглед на изложеното настояваме предложенията ни да бъдат взети предвид при окончателното изготвяне и приемане на законопроекта. Оставаме на разположение за предоставяне на допълнителни данни и за участие в последващи обсъждания по темата.		
36	Получено по ел. поща на 23.10.2026г.	**Сдружение „ИФА Бранч България“,**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица представлявано от Валентин Савов	Уважаеми г-н Донев, Сдружение ИФА Бранч България е българският клон на Международната фискална асоциация (International Fiscal Association, IFA) – независима неправителствена организация, която обединява близо 14 хиляди членове, практикуващи в сферата на данъчното и финансовото право. Членове на IFA са представители на академичните среди, държавните институции, бизнеса и свободните професии. Българският клон на ИФА следва мисията на организацията за насърчаване на научния и професионален диалог по въпросите на публичните финанси и данъчната политика. С настоящото изразяваме нашето становище относно публикувания за обществено обсъждане проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност („Проекта“).	Приема се частично	Първоначално предложеният задължителен централизиран модел на валидиране и обмен (clearance) е заменен с децентрализиран модел на оперативна съвместимост. Относно

				Като обща бележка приветстваме усилията за модернизиране на администрирането на данъка върху добавената стойност (ДДС) и за привеждане на Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС) в съответствие с правото на Европейския съюз (ЕС). Същевременно считаме, че част от предложените мерки следва да бъдат допълнително обсъдени и прецизирани, за да се постигне необходимият баланс между ефективния данъчен контрол, правната сигурност и пропорционалността на тежестта, която се възлага на добросъвестните данъчнозадължени лица. По-долу излагаме конкретните си съображения и предложения по четири групи изменения, които според нас имат най-съществено значение за правната сигурност, пропорционалността на административната тежест и защитата на правата на данъчнозадължените лица. В обобщение предлагаме: (i) предложението за задължителното структурирано електронно фактуриране за доставки с място на изпълнение на територията на страната да бъде отпадне изцяло от Проекта за изменение и допълнение на ЗДДС; (ii) да бъде запазена възможността правото на данъчен кредит да се упражнява в периода на възникването му или в един от следващите 12 данъчни периода; (iii) предложената регистрация по чл. 97г ЗДДС да отпадне или да бъде съществено преработена; и (iv) режимът на мярката „запечатване на обект“ да бъде преработен в съответствие с правото на ЕС и конституционните гаранции. 1. Становище по § 33, § 34, § 42, § 85 и § 98 от Проекта, с които се въвежда задължително структурирано електронно фактуриране Проектът предвижда регистрираните по ЗДДС лица, установени на територията на страната, да издават задължително структурирани електронни фактури за доставки с място на изпълнение на територията на		

				страната, когато получателят е данъчно задължено лице, данъчно незадължено юридическо лице или държавата, държавен или местен орган. Структурираната електронна фактура се счита за издадена, когато е генериран уникален код за съответствие от национална информационна система, поддържана от Националната агенция за приходите (НАП). Мярката е предвидено да се прилага от 01.01.2028 г. 1.1. Непропорционално увеличение на административната тежест в резултат на дублиране на информация за продажбите, подавана в НАП чрез SAF-T и информацията от структурираното електронно фактуриране. Предлаганата промяна от 01.01.2028 г. съвпада с периода на въвеждане на SAF-T. По данни на много данъчно задължени лица, въвеждането на SAF-T изисква съществени рисурси от страна на данъчно задължените лица, все още има множество технически проблеми с използваните софтуери, все още няма достатъчно налични софуерни решения за микро и малките предприятия. Подаваната информация чрез SAF-T за продажбите ще съдържа подробно описание на издадените от данъчно задълженото лице фактури, в това число информация за всеки ред от приходните фактури с единични стойности и количество. Данъчно задължените лица са и ще бъдат задължени да подават информацията в НАП за приходите ежемесечно. Същата тази информация ще бъде налична в НАП чрез системата за структурирано електонно фактуриране. В този смисъл, НАП изисква една и съща информация да бъде подавана по различен начин, което увеличава времето, необходимо за спазване на данъчните закони, т.е. увеличава се административната тежест, без по същество да има		

				ефект от това, че два пъти, по два различни метода, се получава една и съща информация в НАП. 1.2. Срокът за прилагане на мярката е прекомерно кратък Въвеждането на структурирано електронно фактуриране изисква от предприятията да внедрят нови или да адаптират съществуващите си счетоводни и ERP системи, да осигурят интеграцията им с националната информационна система, да тестват обмена на данни и да обучат персонала си. Същевременно Проектът предвижда достъп за тестване на интеграцията едва 6 месеца преди началото на прилагането, а техническите изисквания ще бъдат определени с наредба на министъра на финансите, която към момента не е публикувана. При тези условия предприятията не могат да планират разходите си и да започнат подготовката си своевременно. Бихме искали да обърнем внимание, че предприятията ще извършат допълнителни разходи за въвеждането на SAF-T, чрез което в НАП ще се получава същата информация от издадените приходни фактури, както информацията от системата за структурирано електронно фактуриране. Това ще има пряк негативен икономически ефект, особено за малките и средни предприятия, които в повечето случаи не разполагат със собствен технически капацитет и ще бъдат зависими от ограничен брой доставчици на софтуерни решения в условия на едновременно и високо търсене. Следва да се отбележи, че Директива (ЕС) 2025/516 не задължава държавите членки да въведат задължително електронно фактуриране за вътрешни доставки към 2028 г. Възможността да се изиска издаване на електронни фактури за доставки на територията на държавата членка е предоставена като опция с добавената в чл. 218 от Директива		

				2006/112/ЕО нова алинея. Задължителното електронно фактуриране и цифровото отчитане, въведени с чл. 5 от Директива (ЕС) 2025/516, следва да се прилагат от 01.07.2030 г. съгласно чл. 6, пар. 5 от същата директива. Предвид това не е налице правна необходимост мярката да бъде въведена в предвидения кратък срок, а по-късното ѝ прилагане би позволило на бизнеса да внедри единно решение за вътрешните и вътреобщностните доставки и да избегне двойни разходи за адаптация на системите си. 1.3. Липсват гаранции за готовността на приходната администрация Прилагането на мярката е изцяло зависимо от изграждането и надеждното функциониране на националната информационна система за структурирано електронно фактуриране и цифрово отчитане. Съгласно мотивите към Проекта за реализацията на системата е необходим финансов ресурс в размер на 20 млн. евро, като проектът се очаква да бъде реализиран през 2027 г., а ангажиментът за финансирането му следва да бъде поет през 2026 г. или 2027 г. в зависимост от периода на сключване на договора. Проектът не съдържа гаранции, че към 01.01.2028 г. НАП ще разполага с необходимия технически и административен капацитет, че системата ще бъде изградена, тествана и стабилна, нито механизъм за действие при технически срив или забава. Всяко неизпълнение в тази насока ще засегне пряко възможността на предприятията да издават валидни фактури, а оттам и правото на данъчен кредит на техните контрагенти, без да е налице вина на данъчнозадължените лица. Предлагаме изрично да се уредят резервен ред за фактуриране при недостъпност на системата и защита на добросъвестните лица от санкции и загуба на данъчен кредит поради такъв технически проблем.		

				Отделно от техническата недостъпност, предложените чл. 70, ал. 7 и чл. 71, т. 1 следва да бъдат прецизирани, така че неспазването на изисквания електронен формат от доставчика само по себе си да не води до отказ на данъчен кредит на получателя, когато материалноправните предпоставки за приспадане са доказани. Правото на приспадане следва да бъде гарантирано и по документите, законосъобразно издадени в друг формат в предвидените от закона изключения. 1.4. Концентрация на данни и рискове за киберсигурността С въвеждането на системата в нея ще бъдат съсредоточени данни за практически целия търговски оборот в страната, включително за доставките на храни, горива и енергия – с конкретните контрагенти, количества, цени, кодове на стоките и услугите и банкови сметки. Подобен масив от данни има значение за националната сигурност и би представлявал привлекателна цел за кибератаки. Общите правила за защита на данните остават приложими, но Проектът не предвижда специални гаранции, съобразени с мащаба на системата. Считаме за необходимо да се уредят ограничаване и проследимост на достъпа, срокове за съхранение и независим одит на сигурността. 1.5. Недостатъчни гаранции за защита на търговската тайна Освен реквизитите по чл. 114 ЗДДС, структурираната електронна фактура ще съдържа задължително кода на стоката или услугата и банковите сметки на доставчика. Ценообразуването между конкретни контрагенти представлява чувствителна търговска информация, чието разкриване може да засегне конкурентната позиция на предприятията.		

				Проектът не урежда достатъчни гаранции срещу нерегламентиран достъп до тези данни или тяхното изтичане – кой и за какви цели има достъп до тях, как се регистрира и контролира този достъп и каква е отговорността при нарушения. Предвид мащаба и чувствителността на данните считаме, че тези гаранции следва да бъдат уредени на ниво закон. 1.6. Заключение относно § 33, § 34, § 42, § 85 и § 98 от Проекта С оглед на изложеното предлагаме изцяло структурираното електронно фактуриране на доставки с място на изпълнение на територията на страната, поради това, че същата информация НАП ще получи чрез ЯйО-Шл 2. Становище по § 8 от Проекта, с който се изменя редът за упражняване на правото на приспадане на данъчен кредит по чл. 72 ЗДДС Съгласно действащия чл. 72, ал. 1 ЗДДС регистрираното лице може да упражни правото си на приспадане на данъчен кредит за данъчния период, през който е възникнало това право, или в един от следващите 12 данъчни периода. Съгласно Проекта правото на приспадане се упражнява с подаване на справка-декларацията за данъчния период, в който е възникнало, а ако лицето не го е упражнило в този срок, то може да извърши приспадането единствено чрез корекция на справката-декларация за периода на възникване, но не по-късно от 12 данъчни периода след него. 2.1. Корекциите на справките-декларации ще пораждат ненужни проверки По предложения ред упражняването на данъчен кредит извън периода на възникване на правото изисква подаване на корекция на вече подадена справка-декларация. На практика всяка такава		

				корекция би могла да поражда проверки от страна на приходната администрация. Голяма част от тези проверки ще бъдат ненужни, тъй като ще се отнасят до напълно законосъобразно упражнено право. Те ще отклоняват ресурса на данъкоплатците от основната им дейност, а ресурса на администрацията – от контрола върху действително проблемните дейности и сектори. 2.2. Проектът фактически премахва оправданата гъвкавост на действащата уредба Действащият чл. 72 ЗДДС позволява упражняването на правото на данъчен кредит в един от следващите 12 данъчни периода, без да се коригира периодът на възникването му. Тази гъвкавост е оправдана от гледна точка на управлението на паричните потоци, особено при малките и средни предприятия, и позволява на лицата да отразяват своевременно документи, получени или проверени със закъснение. Проектът фактически я премахва, като заменя упражняването на правото в текущ период със задължителна корекция на минал период. 2.3. Заключение относно § 8 от Проекта Предлагаме да бъде запазен принципът на действащия чл. 72 ЗДДС – правото на приспадане на данъчен кредит да може да се упражни в периода на възникването му или в един от следващите 12 данъчни периода, при необходимост адаптиран към новата среда без дневници за покупките. 3. Становище по § 24 и § 26 от Проекта, с които се увеличава прагът за задължителна регистрация и се въвежда задължителна предварителна регистрация по чл. 97г ЗДДС 3.1. Подкрепяме увеличаването на прага за регистрация		

				Подкрепяме увеличаването на прага за задължителна регистрация по чл. 96 ЗДДС от 51 130 евро на 75 000 евро като мярка, която ще облекчи малките предприятия и ще позволи на приходната администрация да насочи ресурса си към по-рисковите данъчнозадължени лица. 3.2. Задължителната предварителна регистрация по чл. 97г ЗДДС е непропорционална С новия чл. 97г ЗДДС на регистрация подлежи всяко данъчно задължено лице, което извършва облагаеми доставки на нови сгради или на части от тях, на прилежащите към тях терени, както и прехвърляне на правото на собственост или учредяване или прехвърляне на право на строеж върху урегулиран поземлен имот, независимо от размера на оборота си. Заявлението за регистрация следва да се подаде не по-късно от 7 дни преди датата, на която данъкът за доставката става изискуем. Задължителната предварителна регистрация налага административна тежест върху изправните данъчнозадължени лица, без да е налице ясен анализ на ефективността на мярката спрямо недобросъвестните участници в оборота. Мотивите към Проекта посочват очакван положителен бюджетен ефект от 120 млн. евро, но не съдържат анализ на начина, по който мярката би ограничила конкретните злоупотреби, нито оценка на по-малко ограничителни алтернативи. Съгласно постоянната практика на Съда на ЕС мерките, които държавите членки могат да приемат на основание чл. 273 от Директива 2006/112/ЕО, за да осигурят правилното събиране на ДДС и да предотвратят измамите, не трябва да надхвърлят необходимото за постигането на тези цели и не трябва да поставят под въпрос неутралитета на ДДС. С оглед на това считаме, че мярката може да се окаже непропорционална. 3.3.		

				Режимът на регистрираните по чл. 97г ЗДДС лица изисква съгласуване с режима за малки предприятия Лицата, регистрирани само на основание чл. 97г ЗДДС, нямат право да посочват данък в издаваните от тях фактури за доставки, различни от доставките по чл. 97г, нямат право на данъчен кредит за тези доставки, а облагаемите доставки по чл. 97г не се включват в годишния им оборот. По този начин в едно и също лице съжителстват два различни режима – регистрирано лице за едни доставки и малко предприятие за други. Това съчетаване на режими изисква изрична уредба на правото на данъчен кредит за разходите по облагаемите сделки и създава допълнителна сложност при документирането на доставките и при определянето на правото на данъчен кредит за общите разходи. Ако регистрацията по чл. 97г бъде запазена, предлагаме тя изрично да бъде включена и в чл. 74, ал. 1 за наличните към датата на регистрацията активи, придобити или изградени преди нея и предназначени за облагаемите доставки по чл. 97г, при изпълнение на останалите законови условия. Така ще се избегне облагане на продажбата на имота без изрично уредено право на приспадане за съответния наличен актив. 3.4. Заключение относно § 24 и § 26 от Проекта Подкрепяме приемането на § 24 от Проекта. По отношение на § 26 предлагаме мярката по чл. 97г ЗДДС да отпадне или да бъде съществено преработена след извършване на анализ на нейната ефективност и пропорционалност. 4. Становище по § 91 и § 92 от Проекта, с които се изменя режимът на принудителната административна мярка „запечатване на обект“ Проектът предвижда принудителната административна мярка „запечатване на обект“ да се налага с наказателното постановление		

				едновременно с административната санкция, да подлежи на предварително изпълнение, освен ако съдът не разпореди друго, и да се прекратява по молба на лицето, след като докаже, че глобата или имуществената санкция е заплатена изцяло. Заплащането на санкцията е независимо от обжалването, а обжалването на мярката се извършва по реда на Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН). Съгласно мотивите целта на промените е съобразяване с решението на Съда на ЕС по дело C-733/23, Beach and Bar Management, и с принципа ne bis in idem. 4.1. Необходимо е съгласуване на реда за обжалване и предварително изпълнение Предложеният чл. 186 предвижда предварително изпълнение по силата на закона и обжалване по реда на ЗАНН. Тази уредба следва изрично да се съгласува с препращането към чл. 60, ал. 1–7 АПК в чл. 188 ЗДДС. ЗАНН не съдържа самостоятелен подробен ред за защита срещу предварителното изпълнение. Необходимо е законът еднозначно да определи компетентния съд, сроковете и основанията за спиране на изпълнението, за да се избегнат противоречиво прилагане и затруднения при своевременната съдебна защита. 4.2. Задължителното кумулиране на санкция и мярка изисква гаранции за пропорционалност Проектът предвижда задължително налагане на глоба или имуществена санкция наред с мярката „запечатване на обект“ за едно и също нарушение. Въпросът за допустимостта на подобно кумулиране вече е бил предмет на преюдициални запитвания от български съдилища до Съда на ЕС – по дело C-97/21, MV – 98, и по дело C-733/23, Beach and Bar Management, които се отнасят до кумулирането на имуществена санкция и запечатване на търговски обект за едно и също нарушение в светлината на		

				принципа ne bis in idem по чл. 50 от Хартата на основните права на ЕС и на принципа на пропорционалност. Обединяването на санкцията и мярката в едно наказателно постановление само по себе си не гарантира пропорционалност на общата им тежест, макар да може да отстрани проблема с отделните производства. Предлагаме изрично да се осигури индивидуална преценка от органа и съда, включително възможност да не се налага запечатване, когато паричната санкция е достатъчна спрямо тежестта на конкретното нарушение. 4.3. Изпълнението независимо от обжалването поставя въпроси за презумпцията за невиновност и ефективната съдебна защита Предложената ал. 7 на чл. 186 ЗДДС предвижда, че заплащането на наложената глоба или имуществена санкция е независимо от обжалването, като същевременно прекратяването на мярката е обвързано с доказване на пълното заплащане на санкцията. На практика лицето е поставено пред избор между заплащане на санкция по акт, който не е влязъл в сила, и продължаване на запечатването на обекта. Подобно правило създава икономически натиск за плащане преди окончателното решаване на спора и поставя въпроси за съвместимостта с презумпцията за невиновност и правото на ефективна съдебна защита. Предлагаме прекратяването на мярката да не бъде обвързано единствено с плащането на оспорената санкция. Настоящата хипотеза се различава от принудителното събиране на данъчни задължения, установени с ревизионен акт, чийто правен режим не може да се прилага по аналогия по отношение на санкции с административнонаказателен характер. 4.4.		

				Отстраняването на стоките без отговорност на органа по приходите създава риск от злоупотреби Предложената ал. 5 на чл. 186 ЗДДС предвижда, че когато стоките не са отстранени от лицето в указания срок, органът по приходите ги отстранява, като ги разполага пред обекта, без задължение да ги пази, и не носи отговорност за тяхното повреждане, похабяване или загуба. Подобна възможност създава риск от злоупотреби, включително от присвоявания. Проектът не предвижда ясен механизъм за опазване на стоките, за документиране на тяхното количество и състояние и за ангажиране на отговорност. 4.5. Заключение относно § 91 и § 92 от Проекта С оглед на изложеното предлагаме режимът на изпълнение и обжалване на принудителната административна мярка „запечатване на обект“ да бъде изцяло преработен при пълно съобразяване с практиката на Съда на ЕС, с принципа ne bis in idem и с конституционната презумпция за невиновност. Надяваме се становището ни да бъде разгледано и взето предвид при обсъждането на Проекта, като сме на разположение за участие в последващи консултации и за експертен диалог, насочен към разработването на балансирани и ефективни решения в областта на данъчната политика.		
37	23.10.2026 г. Получено по официален път с вх. № 26-00-763	**ЕВН БЪЛГАРИЯ ЕАД**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Във връзка с проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (Проекта), публикуван на 23.9.2026 в Портала за обществени консултации на Министерски съвет, с настоящото изразяваме нашето становище. Както става ясно от публикуваните мотиви към законопроекта, целта на законодателя е да се създаде ефективна рамка за модернизиране и цифровизация на данъчното отчитане в съответствие с Директива (ЕС) 2025/516 на Съвета от 11 март 2025 г. за изменение на Директива	Приема се	Първоначално предложеният задължителен централизиран модел на валидиране и обмен (clearance) е заменен с децентрализиран модел на оперативна съвместимост.

				2006/112/ЕО по отношение на правилата за ДДС, като част от европейската реформа „ДДС в цифровата ера" (VAT in the Digital Age - ViDA). Въвеждането на структурирано електронно фактуриране (СЕФ) и национална информационна система за СЕФ и цифрово отчитане представлява една от най-значимите промени в Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС), която на практика представлява цялостна трансформация на процесите по данъчно документиране и отчитане с дългосрочно въздействие върху дейността на бизнеса. В този контекст подкрепяме усилията за изграждане на съвременна нормативна и технологична рамка, насочена към повишаване на ефективността, автоматизацията и прозрачността на данъчното отчитане. Същевременно, предвид мащаба на реформата и същественото й отражение върху информационните системи и установените стопански процеси в страна, считаме, че успешното интегриране на промените изисква ясна, последователна и практически приложима нормативна уредба, надеждна техническа инфраструктура и достатъчно време за подготовка, адаптиране и тестване на новите изисквания. От особено значение е предварителното изясняване на обхвата на новите задължения и реда за тяхното изпълнение, както и осигуряването на необходимите условия за тяхното ефективно прилагане. След тези общи бележки, по-долу ще обърнем по-специално внимание на някои от предложените изменения, като съответно ще изложим конкретните ни притеснения от тези текстове. 1. Срокове за въвеждане и осигуряване на техническа готовност за СЕФ С § 42 от Проекта се създава нова Глава единадесета „а" Изисквания за структурираните		

				електронни фактури и структурираните електронни известия към такива фактури, която урежда въвеждането на задължително структурирано електронно фактуриране за доставки с място на изпълнение в страната. Предложеният режим обхваща широк кръг доставки, при които доставчикът е установено в страната лице, регистрирано по ЗДДС, а получателят е установен в България, като в определени случаи задължението ще възниква и за установени в страната доставчици без регистрация по ЗДДС (при доставки с получател държавата, държавен или местен орган). ЕВН България ЕАД пл. Позитано 2, ет. 8 Т +359 32 30 19 20 office@evn.bg ЕИК 131329518 1000 София, България Ф+359 2 810 15 20 www.evn.bg 1/4 Предвидената дата в § 105, т. 1 от Проекта за задължително прилагане на СЕФ, от 01.01.2028, е твърде амбициозна и практически трудно постижима, особено като се има предвид, че съществена част от техническите и организационните изисквания предстои да бъдат регламентирани с наредба на министъра на финансите, която съгласно § 104 от Проекта следва да бъде приета в шестмесечен срок от обнародването на закона. Предвиденият тестови период съгласно § 103 също не гарантира достатъчно време за адаптиране на системите след окончателно установени нормативни и технически изисквания. Новият режим изисква цялостна адаптация на информационните системи, процесите по издаване, получаване, обработване и съхраняване на фактури, както и интеграция с бъдещата национална информационна система на Националната агенция за приходите (НАП). Ето защо срокът за подготовка е необходимо да бъде обвързан не само с приемането на закона, а с наличието на окончателна нормативна уредба на		

				вторично ниво, публикувани технически спецификации и работеща тестова среда. Необходимо е да се отчете и паралелното въвеждане на други значими задължения за електронно отчитане, включително стандартния одитен файл за данъчни цели (БАЕ-Т), които изискват съществени организационни и финансови ресурси. В тази връзка не подкрепяме предложението за задължителното прилагане на СЕФ от 01.01.2028 и предлагаме началната дата да бъде определена така, че да осигурява най-малко 12 месеца за подготовка и изпитване, считано от едновременното наличие на окончателна нормативна уредба, публикувани технически спецификации и работеща тестова среда. Въвеждането на режима следва да бъде обусловено и от потвърдена техническа готовност на националната система. За осигуряването на ефективна подготовка и плавен преход към новия режим считаме за необходимо също така своевременното на публично достъпни технически указания, практически разяснения и безплатни инструменти за издаване и обмен на структурирани електронни фактури, които да улеснят адаптирането на задължените лица. 2. Допълнителни задължителни реквизити на структурираните електронни фактури С § 42 от Проекта (конкретно с чл. 120а, ал. 2, букви „а" и „б" ЗДДС (нов)) се въвеждат допълнителни изисквания към реквизитите на структурираните електронни фактури и по-конкретно: Ш код на стоката по Комбинираната номенклатура на ЕС, приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87, съответно код на услугата по класификатора Ш\1/СЕЕАСТ, както и (и) банковата сметка на доставчика, за които не е представена необходимата данъчна и правна обосновка. В Директива 2006/112/ЕО от 28 ноември 2006 относно общата система на данъка върху		

				добавената стойност (Директива 2006/112), чл. 226 изрично указва съдържанието на фактурите, като в т. 6 изисква посочване на тяхното естество, но не предвижда задължително класифициране по Комбинираната номенклатура или Ш\1/СЕЕАСТ. Въвеждането на посоченото изискване като допълнителен реквизит на фактурата следва да бъде преценено и с оглед ограничението по чл. 273, пар. 2 от Директива 2006/112, съгласно който предоставената на държавите членки възможност да въвеждат допълнителни задължения за целите на правилното събиране на ДДС и предотвратяването на данъчните измами не може да служи като основание за налагане на допълнителни изисквания за фактуриране извън (вече) предвидените в глава 3 от Директивата. Що се отнася до предложението на чл. 120а, ал. 2, буква „б" като задължителен реквизит да се представят номерата на банковите сметки на доставчика или други идентификатори, е необходимо да посочим, че съгласно предвиденото в чл. 5, т. 8, б. „б" от Директива (ЕС) 2025/516 съответното изменение на чл. 226 от Директива 2006/1 12 изискването за въвеждане на този реквизит, се прилага от 01.7.2030. Ето защо считаме, че предсрочното въвеждане на този реквизит от 01.01.2028 не е в достатъчна степен мотивирано, нито следва от европейската регулаторна рамка. В допълнение, необходимо е да бъдат отчетени и случаите, при които плащането от контрагента не се извършва по банкова сметка, включително при плащане в брой или прихващане. В този смисъл считаме за необходимо предложените по чл. 120а, ал. 2, буква „а" и „б" допълнителни задължителни реквизити да отпаднат от предложения в Проекта национален режим, като изискванията към съдържанието на фактурите бъдат съобразени с приложимата европейска уредба и принципа на пропорционалност.		

				3. Данъчен кредит, корекции и предварително попълнени справки-декларации Предложенията относно режима на упражняване на правото на данъчен кредит, коригирането на отчетни периоди и предварителното попълване на справките-декларации следват да бъдат прецизирани, така че въвеждането на СЕФ да не води до необосновано ограничаване на правата на данъчно задължените лица и до допълнителна административна тежест, за което по-долу предоставяме нашето становище: По §6 На първо място, не подкрепяме предложената редакция чл. 70, ал. 7 ЗДДС и предлагаме § 6 да отпадне. Неспазването на изискванията за структурирано електронно фактуриране не следва само по себе си да води до отказ на право на приспадане на данъчен кредит, когато действителното извършване на доставката е доказано и са изпълнени материалноправните предпоставки за упражняването му. В противен случай има риск от колизия на правните норми и неясноти в правоприлагането, което не е в интерес на стопанските субекти. По §7 Предложената редакция на чл. 71, т. 1 ЗДДС следва да бъде прецизиран, така че да се гарантира възможността за приспадане на данъчен кредит въз основа на законосъобразно издадени фактури и известия към тях, при изпълнение на останалите законови условия, без формални или технически несъответствия сами по себе си да обуславят отказ. По §8 Считаме, че обвързването на правото на данъчен кредит в следващ данъчен период с коригиране на справката- декларация за периода, през който е възникнало това право, не е особено далновидно и правно издържано. Подобно изискване би усложнило значително отчетните процеси, особено		

				при дружества с голям обем получени фактури, и би засегнало вече приключили данъчни периоди, включително такива, участващи в процедури по възстановяване на данък. Ето защо предлагаме да се запази действащият ред и възможността правото на данъчен кредит да бъде упражнено през периода на възникването му или през един от следващите 12 данъчни периода, чрез включването му в справка-декларацията за избрания период, без необходимост от коригиране на справката-декларация за първоначалния период. По § 45, т. 6 С § 45, т. 6 от Проекта се предлага създаване на нови алинеи 15 - 23 в чл. 125 ЗДДС. Конкретно подкрепяме предложението по новата ал. 17 на чл. 125 ЗДДС относно предварително попълване на проекта на справка- декларацията от НАП с настройка по подразбиране „пълен данъчен кредит" за получените документи. Считаме обаче за необходимо редът по предложената нова ал. 21 на чл. 125 да бъде прецизиран и да се осигури възможност за автоматизирана, включително групова обработка и промяна на данъчното третиране на избрани документи при липса на право на данъчен кредит, частично приспадане или упражняване на правото в следващ допустим период. Предлагаме в чл. 125 ЗДДС изрично да се регламентира помощният характер на предварително попълнения проект на справка-декларация, като окончателните данни следва да се определят и потвърждават от регистрираното лице при подаването на справката-декларация, а конкретните механизми за автоматизирана обработка и коригиране се уредят с предвидената в новата ал. 22 наредба. По §46 Предложената редакция на чл. 126, ал. 3 ЗДДС също се нуждае от прецизиране, като изрично се		

				предвиди възможност грешки, установени след изтичането на срока за подаване на съответните декларации, да бъдат коригирани чрез повторното им подаване за данъчния период, за който се отнасят. Същевременно, не следва да се въвежда ограничение в периода и срока на корекцията, доколкото това се извършва по инициатива и доброволно от задължените лица. 4. Съразмерност на административнонаказателните разпоредби Прави впечатление, че с § 69, т. 1, § 74 - 79, § 81 - 83, § 88 - 90, § 93 - 97 от Проекта се предлагат съществени изменения (над 100%) в размера на имуществените санкции за извършени административни нарушения от юридическите лица. Според нас, предложенията не са подкрепени с достатъчна обосновка и анализ относно необходимостта и съразмерността на предвидените санкции. В тази връзка е важно да се обърне внимание на принципите за налагане на наказания и функциите на санкционните норми. Конкретно, следва да припомним, че ЗДДС урежда обществени отношения в приложното поле на Директива 2006/112, а с настоящия Проект се цели именно транспониране на конкретни разпоредби от Директива (ЕС) 2025/516 на Съвета от 11 март 2025 г. за изменение на Директива 2006/112 по отношение на правилата за ДДС в ерата на цифровите технологии. Ето защо, при определянето на административните наказания следва да бъде съобразен общият принцип на пропорционалност на правото на Европейския съюз. Съгласно този принцип предвидените санкции следва да бъдат ефективни, възпиращи и съразмерни с характера и тежестта на нарушенията, както и с преследваните легитимни цели. В същия смисъл е и правилото на чл. 49, ал.3 от Харта за основните права на Европейския съюз, според който		

				„Тежестта на наказанията не трябва да бъде несъразмерна спрямо престъплението", както и принципите по чл. 12 и чл. 27 от Закона за административните нарушения и наказания. Допълнително считаме, че предложената диференциация на размера на глобите и имуществените санкции според вида на нарушителя - физическо лице или юридическо лице, не е подкрепена от конкретни мотиви, които да обосновават избраните размери и съотношението между тях с оглед характера и тежестта на съответните нарушения. Притеснително е също така, че от мотивите на законопроекта не става ясно кои конкретни данни-инфлационни показатели и изчисления, са взети предвид, при преценка за обективна несъразмерност на определените санкции от 2007 и необходимостта от тяхното двойно увеличение. С оглед изложеното, предлагаме § 69, т. 1, § 74 - 79, § 81 - 83, § 88 - 90, § 93 - 97 да отпаднат от окончателния текст на Проекта. С оглед на изложеното считаме, че проектът следва да бъде преразгледан в посочените части, като бъдат отчетени конкретните ни предложения. Приемането на коментираните разпоредби в настоящия им вид създава рискове както за практическото им прилагане, така и за правата и законните интереси на данъчно задължените лица. Представеното становище е комуникация с орган на публична власт, във връзка с изразяване на позицията по проекта на горепосочения нормативен акт, по смисъла на чл. 3, ал. 1, т. 1 от Закона за прозрачност при представителство на интереси, която се осъществява в частен интерес.		

38	23.10.2026 г. Получено по ел. поща	**„ФСК ДАФИ“ ООД**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: представлявано от Христо Евгениев Стоев – управител	Проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност – структурирано електронно фактуриране, SAF-T и упражняване на данъчен кредит. 1. Обща позиция Подкрепяме цифровизацията на счетоводната и данъчната отчетност, повишаването на прозрачността и ограничаването на сивата икономика. Считаме обаче, че законодателните изменения трябва да бъдат част от единна концепция, която да създава измерими ползи за предприятията, счетоводните специалисти и приходната администрация. 2. Единна система за електронно фактуриране и SAF-T Предлагаме Националната информационна система за структурирано електронно фактуриране и цифрово отчитане (НИССЕФ) да бъде функционално и технологично обединена с процесите по предоставяне на стандартизирания одитен файл за данъчни цели (SAF-T). Преобладаващата част от счетоводната информация произтича от издадените и получените фактури, а останалата се допълва от начислени възнаграждения, осигуровки, командировъчни, амортизации, банкови и други операции. Въвеждането на два паралелни режима за сходни информационни потоци може да доведе до дублиране на данни, разходи и административни задължения. Необходимо е изграждане на единна инфраструктура, съвместима със съществуващите счетоводни софтуери, така че информацията да се предоставя еднократно и да се	Прима се частично	Първоначално предложеният задължителен централизиран модел на валидиране и обмен (clearance) е заменен с децентрализиран модел на оперативна съвместимост. Стандартният одитен файл за данъчни цели (SAF-T) е международен стандарт за електронен обмен на данни между данъкоплатците и данъчните органи, разработен от Организацията за икономическо развитие и сътрудничество (ОИСР). Стандартът е водещ модел за подаване на счетоводна информация в развитите данъчни администрации и е въведен в Литва, Норвегия, Португалия, Румъния, Полша, Испания, Франция. Внедряването му в България чрез изменения в ДОПК, които бяха обнародвани в ДВ, бр. 26 от 27 март 2025 г., в сила от 31 март 2025 г., ще позволи извършване на задълбочени и качествени анализи, водещи до по-ефективен контрол от страна на данъчната администрация. Очаква се да се намали административната тежест за задължените лица поради възможността своевременно да бъдат идентифицирани възможни рискове, които да бъдат комуникирани с тях и своевременно отстранявани. Също така органите по приходите

				използва многократно за допустимите по закон цели. 3. Двустранно електронно потвърждаване на доставките Предлагаме националният портал да предоставя възможност за изрично потвърждаване или оспорване на фактурирана доставка от получателя чрез квалифициран електронен подпис на представляващия дружеството или надлежно упълномощено лице. Потвърждението да може да удостоверява фактическото приемане на стоки и услуги, тяхното количество, вид, характеристики, качество и съответствие с договорените условия. Следва да бъде осигурен разумен срок за проверка и потвърждение, както и възможност за отбелязване на възражения и приложим гаранционен срок. Изричното електронно потвърждение трябва да има законово призната доказателствена стойност в данъчни и съдебни производства и, когато законът допуска, да замества допълнителните подписи и печати върху съпътстващи документи. Тази функционалност би намалила споровете относно действителното изпълнение на сделките и би ограничила злоупотребите с фиктивни разходи и неправомерен данъчен кредит. Потвърждението не следва да се приравнява на необоримо доказателство, нито да ограничава правата при скрити недостатъци. 4. Възражение срещу предложеното изменение на чл. 72 ЗДДС Не подкрепяме предложението данъчен кредит, който не е упражнен в периода на		няма да изискват информация относно вече подадените с файла данни, което би намалило административната тежест в хода на извършваните контролни производства. Разработването на единен стандарт има за цел да се подава стандартизирана информация към приходната администрация, независимо от използвания от лицата счетоводен софтуер. Въвеждането на SAF-T изисква промени в съществуващите софтуерни системи за управление на бизнеса, единствено, за да осигури необходимата функционалност за експорт на данните, които ще се подават с файла. Тези промени се налага да бъдат извършени еднократно, при възникване на задължението за подаване на файла за съответната група лица. Изискваните счетоводни данни в общия случай следва да бъдат налични в счетоводството на задълженото лице, което и налага единствено еднократна промяна/доработка на използвания счетоводен софтуер, насочена към генериране на експорт на изискуемата с файла информация в утвърдения стандартен формат.

				възникването му, да може да бъде ползван единствено чрез корекция на декларацията за този минал период. Сегашната възможност за упражняване на правото в последващи периоди позволява законосъобразно и по-балансирано управление на паричните потоци и данъчните резултати на предприятията. Задължителното коригиране на приключили периоди може да доведе до допълнителни процедури по прихващане или възстановяване на вече внесени суми и да натовари както бизнеса, така и НАП. Предлагаме да бъде запазена възможността за упражняване на данъчен кредит в последващ данъчен период в рамките на законоустановения срок. 5. Заключение и предложения Настояваме за преразглеждане на предложената редакция на чл. 72 ЗДДС, за разработване на единна технологична концепция за НИССЕФ и SAF-T и за включване на функционалност за доброволно, юридически значимо потвърждаване на доставки. Следва да се направи реална оценка на разходите за бизнеса и да се осигурят подходящи преходни срокове. Цифровизацията следва да води едновременно до ефективен данъчен контрол, по-висока правна сигурност в търговския оборот и действително намаляване на административната тежест, а не до въвеждане на нови дублиращи се задължения.		